BIBLIOTECA POLIROM

Alberto Vázquez-Figueroa

Ochii tuaregului

POLIROM

BIBLIOTECA POLIROM

PROZĂ XXI

La douăzeci de ani de la apariţia bestsellerului *Tuareg*, Alberto Vázquez-Figueroa continuă povestea personajelor de acolo, de data aceasta din perspectiva impactului pe care îl are asupra vieţii triburilor nomade din Sahara unul dintre cele mai importante evenimente sportive din lume: raliul Paris-Dakar. În ochii unui tuareg, acesta reprezintă doar o întrecere absurdă, o luptă de orgolii care îi devastează teritoriul. Pentru a-l apăra, tuaregii sunt dispuşi la gesturi extreme.

„Reluând firul întrerupt al destinului personajelor din ***Tuareg***, Figueroa transformă o poveste cu substanţă mitică într-un roman clasic de aventuri, a cărui temă principală este lupta împotriva exploatării şi a tiraniei."

Interplanetaria

ELLE LECTURĂ OBLIGATORIE

EDITURA POLIROM
ISBN 973-46-0565-8
978-973-46-0565-1

www.polirom.ro

Alberto Vázquez-Figueroa

Ochii tuaregului

Traducere din limba spaniolă
și note de Eugenia Alexe Munteanu

POLIROM
2007

Alberto Vázquez-Figueroa s-a născut la Santa Cruz de Tenerife în 1936. Familia sa a fost deportată în Africa în 1937, din motive politice. A fost instructor de scufundări, apoi a urmat cursuri de jurnalism, devenind, în 1962, corespondent al mai multor ziare de prestigiu, precum *Destino* şi *La Vanguardia* (şi, mai târziu, al televiziunii spaniole) în punctele cele mai fierbinţi ale globului. A vizitat peste o sută de ţări şi a fost martor, printre altele, la războaiele şi revoluţiile din Guinea, Ciad, Congo, Republica Dominicană şi Guatemala. A publicat peste patruzeci de romane, multe dintre ele dedicate ţinuturilor şi populaţiilor exotice, dintre care amintim : *Pământ virgin*, *Tuareg*, *Iguana*, *Bora Bora*, *Ochii tuaregului*, *Ali în ţara minunilor*, *În derivă*, *Abanos*, *Manaos*, *Ocean*, *Yáiza*, *Câinele*, *Viracocha*, *Noii zei*, seria *Cienfuegos*, *Ordalia otrăvii*, *Apa făgăduinţei* şi câteva piese de teatru. Nouă dintre romanele sale au fost adaptate pentru marele ecran. Alberto Vázquez-Figueroa este unul dintre cei mai citiţi autori de limbă spaniolă din lume.

Ochii tuaregului (2000) continuă, după aproape două decenii, povestea lui Gacel Sayah şi a familiei sale, personajele centrale ale romanului *Tuareg* (unul dintre marile succese ale lui Figueroa, cu vânzări care au depăşit trei milioane de exemplare). Ca în majoritatea cărţilor anterioare ale autorului hispanic, tema centrală este impactul devastator pe care civilizaţia occidentală îl are asupra modului de viaţă tradiţional al unor comunităţi care au ştiut să păstreze o legătură strânsă cu natura. Pentru milioane de telespectatori din lumea întreagă, raliul Paris-Dakar este unul dintre principalele evenimente sportive ale anului, iar pentru concurenţi, o ocazie de a-şi demonstra calităţile şi a-şi testa limitele. Dar pentru tuaregi acesta nu reprezintă decât o competiţie absurdă, care devastează teritoriul pe care îl stăpânesc de veacuri şi ameninţă să distrugă una dintre cele mai spectaculoase civilizaţii ale lumii orientale. Iar pentru a se apăra le rămâne o singură cale : violenţa.

Introducere

Acesta este un roman pe care n-am vrut să-l scriu niciodată.

În urmă cu aproape douăzeci de ani, când am terminat romanul *Tuareg*, am considerat, pe bună dreptate, că nu aveam nici o posibilitate să continui acea istorie, deoarece eroul principal, Gacel Sayah, murise.

Fără doar şi poate, am avut motive mai mult decât suficiente să-mi pară rău că am îngăduit să fie ucis, fiindcă *Tuareg* s-a dovedit, în timp, cel mai de succes roman al meu, a ajuns la cele mai multe ediţii, s-a tradus în cele mai multe limbi şi mi-a adus cele mai mari satisfacţii personale.

Din punctul meu de vedere, este singura mea operă literară demnă de a fi luată în seamă şi care, poate, cu puţin noroc, va continua să existe după moartea mea.

Când unui scriitor îi iese ceva bine, nu trebuie să se mai deranjeze să-şi analizeze triumful, nici să încerce să aplice aceeaşi

formulă, căutând un nou succes pe un drum deja bătătorit, pentru că riscă să se repete, iar cititorul își dă seama imediat și îl respinge.

Din aceste motive, niciodată nu mi-a trecut prin cap să revin la tuaregi.

Și totuși, o serie de întâmplări surprinzătoare petrecute nu demult în inima Saharei, la originea cărora s-a aflat o renumită competiție sportivă, mi-au atras atenția, iar spiritul jurnalistic ce mi-a mai rămas – amintire a unor timpuri deja uitate – m-a îndemnat să denunț nenumăratele nedreptăți pe care le suportă în prezent unul dintre cele mai nobile și legendare popoare din lume.

Tuaregii, alături de care mi-am petrecut o parte din copilărie, păreau să aibă nevoie de cineva care să ia cuvântul în apărarea lor, și în amintirea a tot ce le datorez și a tot ce m-au învățat cu ani în urmă m-am hotărât să scriu din nou despre ei, înnodând firul istoriei de acolo de unde l-am lăsat.

Acesta este rezultatul, și trebuie să recunosc că, odată sfârșit romanul, am simțit aceeași satisfacție pe care am încercat-o când am terminat cartea mea cea mai dragă.

Sper ca și cititorul să simtă acest lucru.

Alberto Vázquez-Figueroa

Ziua în care *inmouchar*-ul[1] Gacel Sayah a murit ciuruit de gloanțele bodyguardului președintelui Abdul-el-Kebir a intrat în istorie pentru tristul fapt că, din vina lui, nu s-a instaurat democrația în țară, dar a intrat, de asemenea, în legenda poporului *Kel-Talgimus,* „Poporul Vălului", pentru că Sayah dovedise că un *imohag* – cum obișnuiau să-și spună tuaregii –, singur și fără nici o armă în afară de istețimea, curajul și rezistența aproape supraomenească, era în stare să învingă trupele cele mai bine înarmate, datorită unei extraordinare cunoașteri a deșertului unde se născuse și unde-și petrecuse cea mai mare parte a vieții.

În nopțile reci, când beduinii se adunau în jurul focului ca să-și bea ceaiul și să povestească întâmplări din frumoasele vremuri de altădată, vorbeau adesea despre neobișnuita

1. *Inmouchar*, războinic tuareg de familie nobilă (în arabă, în original).

aventură a acelui brav luptător ce ştiuse să apere cele mai trainice valori ale tradiţiilor străvechi respectate de locuitorii din inima Saharei şi făceau speculaţii cu privire la motivul pentru care, dintr-o teribilă şi inexplicabilă eroare, îl omorâse, fără să vrea, pe omul pentru care îşi riscase viaţa de atâtea ori şi care devenise cel mai bun prieten al său.

— *Insh' Allah*[1], obişnuiau să spună.

Dar marea majoritate a celor care îşi aminteau de acea întâmplare credeau că nu fusese vorba de voinţa lui Allah, ci de un absurd capriciu al destinului sau de o farsă cumplită a neastâmpăratelor duhuri ale nisipurilor, invidioase că un simplu muritor devenise protagonistul sutelor de istorii ce se povesteau la lumina focului.

Peripeţiile lui Gacel Sayah erau cunoscute şi dincolo de graniţe, făcuseră să curgă râuri de cerneală şi fuseseră chiar motiv de inspiraţie pentru o carte, dar el continua să trăiască în întâlnirile din jurul focului în seninele nopţi sahariene, unde amintirea sa era veşnic prezentă.

În ziua când viteazul *inmouchar* fusese doborât de o forţă de sute de ori mai mare, opinia publică se împărţi în două grupuri: cei care îl

1. „Cu voia lui Allah!", „Aşa a vrut Allah!", „Cum o vrea Allah!" (în arabă, în original).

urau pentru că îl împuşcase pe singurul om ce ar fi putut aduce pacea şi libertatea în ţară şi cei care îl admirau ca pe un adevărat erou, ce nu putuse fi învins decât din cauza unei greşeli, fiindcă se afla într-un oraş străin unde nu învăţase încă să se descurce.

Dictatura cea mai coruptă, împotriva căreia Gacel Sayah luptase cu atâta înverşunare, s-a reinstalat aproape imediat în palatul prezidenţial, iar generalii ofensaţi, care suferiseră atâtea şi atâtea umilinţe din partea „acelui sălbatic murdar şi greu de prins", au ordonat ca tot ce era legat de numele şi persoana lui să fie şters de pe faţa pământului.

În consecinţă, soţia, fiii şi servitorii lui s-au văzut obligaţi să pornească într-un interminabil şi chinuitor exil printre dune şi întinderi bolovănoase, uneori găzduiţi ca nişte iubiţi fraţi de sânge ai *imohag*-ilor, dar, de cele mai multe ori, izgoniţi ca nişte ciumaţi.

Au fost ani grei, ce au înăsprit firea blândei Laila, dar, în acelaşi timp, i-au călit pe cei trei fii ai săi, Gacel, Ajamuk şi Suleiman, şi pe micuţa Aisha, care şi-a petrecut o bună parte din copilărie pribegind călare pe o cămilă.

Tuaregii sunt un popor nomad prin excelenţă, dar, în cazul familiei lui Gacel Sayah, îndrăgita viaţă nomadă s-a transformat într-un blestem, fiindcă era cu neputinţă să rămână mai

mult de trei luni într-un loc fără ca vreunul din nenumărații ei dușmani să nu afle că sunt acolo.

Reușiră să trăiască în pace aproape doi ani; renunțând la mediul lor natural, se stabiliră la periferia unui oraș, unde aglomerația le permitea să treacă neobservați, dar după un timp își dădură seama că nici locul nu era așa de sigur cum sperau, nici nu merita să trăiești o astfel de viață.

— Mai bine să ne omoare în deșert, unde respirăm aer curat, hotărî în sfârșit Laila. Nu suport să mai stau în groapa asta de gunoi.

Copiii i-au împărtășit părerea, astfel că și-au reluat de îndată trista pribegie, dar, într-un târziu, ajunseră la concluzia că singurul refugiu se afla în cel mai îndepărtat și pierdut colț din tărâmul Tenere – „Neunde", în graiul lor –, acolo unde nici măcar tuaregii nu îndrăzniseră să pătrundă.

— O să căutăm un loc izolat și sigur unde să ne ascundem câțiva ani, așteptând să se schimbe guvernul sau să se stingă amintirea celor întâmplate.

Bătrânii tribului *Kel-Talgimus* îi lăudară hotărârea, conștienți că nici un membru al Poporului Vălului n-ar fi trăit în pace atât timp cât umbra lui Sayah ar fi dat târcoale prin apropiere, așa că le-au pus la dispoziție douăzeci dintre cele mai rezistente cămile pe

care le aveau, douăzeci şi patru de oi şi capre, precum şi o grămadă de săculeţi cu cele mai bune seminţe.

În felul acesta, la începutul iernii, cei cinci membri ai familiei şi o mână de servitori credincioşi porniră, pe ascuns, într-o călătorie spre miazăzi, în căutarea pământului făgăduinţei care se putea afla în orice loc din nesfârşitul pustiu.

Vreme de cinci luni au străbătut sute de kilometri, departe de orice drum cunoscut, ocolind satele şi oazele şi oprindu-se doar în locurile unde găseau o urmă de verdeaţă cu care să-şi hrănească animalele tot mai istovite.

În cele din urmă, într-o dimineaţă fierbinte de la începutul verii, pătrunseră într-un masiv muntos cu stânci negre, de unde se zărea un imens amfiteatru deschis spre miazăzi.

Îl cercetară îndelung, cu experienţa pe care ţi-o dă o viaţă întreagă petrecută în deşert, şi ajunseră la concluzia că în albia unei vechi *sekia*[1] ce cobora din munţi şi părea că secase cu mii de ani în urmă, dar unde mai supravieţuiau trei palmieri prăfuiţi, ar fi putut găsi un firişor de apă.

— Ar trebui să săpăm un puţ foarte adânc, remarcă Laila.

---

1. Râu secat (în arabă, în original).

— Vom săpa cât va fi nevoie, răspunse calm Suleiman, care devenise un flăcău lat în spate. O să fie foarte greu, dar, dacă găsim apă, ăsta pare un loc perfect.

O veche zicală spune că „palmierii obişnuiesc să-şi ţină capul în foc şi picioarele în apă", de aceea socotiră că modul cel mai logic de a ajunge la apă era să urmeze calea pe care le-o indicau rădăcinile celui mai mare palmier.

Prin urmare, în zorii zilei următoare se apucară de treabă, încercând să deschidă drum spre inima pământului, conştienţi că, dacă nu dădeau repede de râvnitul firişor de apă, soarta lor era destul de nesigură, căci puţul cel mai apropiat se afla la patru zile de drum.

Cu toate acestea, pe la jumătatea dimineţii, când soarele necruţător era sus pe cer şi căldura devenise sufocantă, se văzură obligaţi să se oprească, în aşteptarea umbrei, şi îşi dădură seama că nu vor înainta destul de repede cu săpatul şi că era nevoie să lucreze cu schimbul în timpul nopţilor reci.

Gura puţului avea ceva mai mult de trei metri în diametru, dar după două săptămâni de săpat fără odihnă, doar un om putea să se mişte cu oarece uşurinţă pe fundul lui, asudând din greu în timp ce umplea cu nisip şi pietre coşărcile pe care ceilalţi le ridicau apoi cu multă greutate, ferindu-se să atingă pereţii, ca să nu provoace o prăbuşire bruscă a nisipului.

Pământul era uscat, căci sute de ani nu căzuse nici cel mai mic strop de ploaie, de aceea nisipul aluneca din când în când în cascade, obligându-i să aducă din munții din apropiere o mulțime de bucăți de piatră neagră și netedă și să le așeze, cu răbdare, de-a lungul pereților.

Fără uneltele necesare, ciment sau mortar, făceau eforturi uriașe și abia dacă reușeau să sape o jumătate de metru pe zi, așa că, până la urmă, cel mai mare dintre frați trebui să admită că nu exista nici cea mai vagă posibilitate de a-și atinge scopul – dacă aveau vreun scop – și că setea avea să-i doboare pe rând.

— Până acum n-am găsit nici urmă de umezeală; cel mai bun lucru pe care l-am putea face ar fi să mergem să aducem apă, spuse. Doi dintre noi ar trebui să meargă până la puțul Sidi-Kaufa și să vină înapoi cu toată apa pe care o pot aduce în *girbe*[1], căci altfel riscăm să nu ieșim vii de-aici.

— Și vitele? îl întrebă maică-sa.

— Le ducem la munte, să lingă roua ce se depune în zori pe pietre, răspunse Gacel, prea puțin convins. Cu puțin noroc, cămilele și caprele vor rezista.

— Dar oile?

1. *Girba* sau *gerba*, burduf din piele de capră în care se păstrează și se transportă lichide (în arabă, în original).

— Bănuiesc că vom pierde o mare parte din ele, dar asta depinde doar de voinţa lui Allah şi de când se vor întoarce oamenii care se duc după apă.

— Şi cine ai vrea să se ducă?

— Doi dintre cei mai buni călăreţi cu şase dintre cele mai bune cămile, căci nu se vor putea odihni nici măcar o clipă.

Pentru nimeni din familie nu era un secret că cel mai bun călăreţ fusese întotdeauna – încă de când învăţase să se ţină în şa – fratele mijlociu, Ajamuk, şi că singurul care putea să concureze cu el în pricepere şi rezistenţă era nepotul preferat al negrului Suilem, uriaşul Rachid.

Prin urmare, o jumătate de oră mai târziu se aflau amândoi pe drum, mânând cei mai iuţi *mehari*[1] din turmă; când dispărură spre miazănoapte, Gacel clătină din cap, sceptic.

— Nu ştiu dacă se vor întoarce la timp, spuse. Şi chiar dacă se vor întoarce, mă tem că n-o să fie singura călătorie pe care vor fi nevoiţi s-o facă.

— Ce vrei să spui? întrebă îngrijorată Aisha, care devenise o femeie zveltă şi frumoasă. Crezi că mai avem mult până să dăm de apă?

---

1. Dromader domestic folosit pentru deplasări rapide. Poate parcurge până la 80 km pe zi (în arabă, în original).

— Mă tem că da, interveni Suleiman, care până atunci nu-şi spusese niciodată părerea în această privinţă. Am impresia că va trebui să săpăm mai bine de treizeci de metri.

— Treizeci de metri! repetă revoltată fata. Îţi dai seama ce înseamnă să munceşti la o asemenea adâncime? Abia veţi putea respira!

— Ştiu, răspunse cu naturaleţe fratele ei. Dacă acum, când n-am ajuns cu săpatul nici măcar la jumătate, am uneori senzaţia că mă sufoc, nici nu vreau să-mi imaginez ce-ar putea fi mai jos. Dar spune-mi, ce altceva putem face?

— S-o lăsăm baltă.

— Şi să ne întoarcem în oraş? spuse Gacel cu dispreţ. Sau să pribegim din nou ca nişte leproşi? Nicăieri nu ne vrea nimeni, fetiţo. Nimeni nu vrea să mai ştie de familia lui Sayah şi nu-i putem obliga pe oameni să ne accepte. În schimb, putem obliga deşertul să ne accepte, chiar de-ar fi să săpăm până ajungem în măruntaiele lui.

— Dar dacă nu ajungem niciodată?

— O să ajungem, răspunse hotărât fratele mai mare. Dacă palmierii au reuşit să ajungă, o să reuşim şi noi.

— Cum poţi fi atât de sigur?

— Pentru că în ziua în care un *imohag* nu va fi în stare să facă ceea ce este în stare să facă un palmier, rasa noastră va fi condamnată

să dispară de pe fața pământului. Și încă n-a sosit momentul acela.

— Dar un palmier are rădăcini.

— Rădăcinile poporului nostru sunt mai adânci și mai solid înfipte în pământ decât rădăcinile celui mai înalt palmier, interveni mama sa cu voce domoală. Așa m-a învățat tatăl tău și așa va trebui să-i înveți și tu pe copiii tăi. Dacă el n-ar fi fost atât de sigur că deșertul nu-l va trăda niciodată, n-ar fi reușit să învingă toată armata trimisă în urmărirea lui.

Toți erau convinși că spiritul neîmblânzitului *inmouchar* veghea asupra taberei familiei sale, și atât soția, cât și copiii lui se obișnuiseră de multă vreme cu ideea că fuseseră aleși să păstreze vii principiile etice și morale aflate la temelia întregii lor existențe.

Trăiau cu siguranța că, din paradisul unde ajunsese în momentul morții sale, ochii lui Gacel Sayah continuau să-i urmărească pe toți și pe fiecare în parte și că, în loc să se bucure de nenumăratele plăceri pe care profetul le făgăduia celor ce piereau în apărarea credinței sale, singura lui grijă era să transmită o parte din puterea sa celor de același sânge cu el.

Dacă acolo, în albia acelei străvechi *sekia* și la rădăcina acelor palmieri ofiliți, ar fi curs cel mai mic firișor de apă care să le permită să-și continue existența, Gacel Sayah ar fi fost

capabil să-l găsească, de aceea fiii săi aveau obligația de a lupta cu aceeași ardoare cu care ar fi făcut-o el.

La apusul soarelui își reluară munca.

Era într-adevăr istovitoare.

Cel care se afla în fundul puțului trebuia să sape, fără nici un ajutor, doar cu mâinile, dedesubtul ultimei bucăți de piatră neagră, având mereu grijă ca aceasta să nu cadă înainte de a fi pusă alta, care să suporte greutatea peretelui de deasupra ei.

După aceea, relua operația, mereu spre dreapta, punea o nouă piatră, încărca un coș cu nisip, le striga celor de sus să-l ridice și să-i trimită alte pietre, cu care continua să formeze un cerc, astfel încât treceau ore întregi fără să înainteze nici măcar o palmă.

Când, epuizat și scăldat în sudoare, urca în sfârșit la suprafață, fratele său îi lua locul, și așa continuau pas cu pas, centimetru cu centimetru, cu acea capacitate de a rezista la căldură, oboseală și sete pe care numai cei din rasa lor o aveau.

Cum acela trebuia să fie un puț tuareg autentic, servitorii nu aveau voie să coboare înăuntrul lui, singurele lor sarcini fiind să ridice coșurile cu nisip sau să meargă în munți să caute bucăți de piatră, pe care le transportau apoi cu cămilele.

La un moment dat, Laila, prevăzătoare, hotărî să se oprească săpatul, pentru că rămăseseră ceva mai puțin de trei *girbe* cu apă și chiar și un tuareg risca să se deshidrateze dacă era nevoit să lucreze ore întregi în condiții atât de grele. Socoti, pe bună dreptate, că nu puteau face altceva decât să se așeze la umbră și să-și economisească forțele.

Tăiară una din oile care trăgeau să moară, îi băură sângele, mâncară carnea aproape crudă și rămaseră în așteptare, cu privirea ațintită în punctul unde ar fi trebuit să apară cei ce plecaseră să aducă apă de la îndepărtatul puț Sidi-Kaufa.

Dar n-au apărut decât vulturii.

De unde veneau sau ce simț ciudat le îngăduia să intuiască faptul că în acel colț pierdut din Sahara urma să se dezlănțuie o tragedie era un mister pe care nici cei mai experimentați beduini nu reușiseră să-l dezlege; cert e că, într-o dimineață, începură să se rotească în cerc pe deasupra corturilor, cu aparenta convingere că înăuntrul lor se instalase bătrâna cu coasa.

Pentru un adevărat tuareg, să moară de sete nu însemna neapărat cea mai mare nenorocire, ci, mai cu seamă, o ofensă de neacceptat.

Când un tuareg moare de sete, înțelege că nu și-a însușit învățăturile de generații ale strămoșilor, care veacuri la rând au rezistat în cel mai dezolant peisaj de pe pământ, și că

asta îi vor reproşa toţi cei care l-au precedat în neființă atunci când se vor întâlni pe lumea cealaltă.

Războiul era un mod frumos şi nobil de a muri, iar boala – un rău trimis de Cel de Sus, împotriva căruia nimeni nu putea să lupte, dar să permiţi ca setea să te răpună echivala cu a recunoaşte că niciodată n-ai fost un adevărat fiu al Poporului Vălului, al Poporului Spadei sau al Poporului Lăncii.

Se scurse o nouă zi.

Şi apoi alta.

Au venit alţi vulturi.

Erau acum o mulţime.

Nimic nu se mişca în jurul celor trei palmieri prăfuiţi, căci chiar şi cea mai uşoară adiere părea să fi dispărut din acel loc blestemat.

Soarele şi liniştea erau stăpânii.

Moartea era invitata.

Laila împărţi apa rămasă, un ibric de persoană, fără să facă vreo diferenţă în funcţie de sex sau de rang, iar când din uzatul burduf de piele se scurse şi ultima picătură, oftă adânc şi murmură:

— Allah este mare. Lăudat fie Allah! Acum nu ne rămâne decât să aşteptăm.

Şi aşteptară.

Moartea, cu toate că e atât de bătrână şi descărnată, este în primul rând femeie şi, prin urmare, capricioasă.

De nenumărate ori, dintr-un moft, răpeşte înainte de vreme tineri sănătoşi şi voinici pe care-i aşteaptă un viitor frumos; alteori, fără nici un motiv aparent, cu cât treaba e mai uşoară, cu atât se lasă mai mult aşteptată.

Se afla acolo, înconjurată de bărbaţi şi femei în pragul agoniei, şi ar fi fost de ajuns să sufle ca să stingă flăcăruia atâtor vieţi firave, dar s-a mulţumit să se aşeze şi să observe, ca şi cum căldura înăbuşitoare şi lenea ar fi pus dintr-odată stăpânire pe sufletul ei.

Câţi ani stat uneori Moartea la picioarele patului unui biet muribund?

De câte ori s-a făcut că nu-i aude pe cei care o chemau ca singura soluţie pentru a pune capăt suferinţelor?

De câte ori nu şi-a bătut joc de un sinucigaş care i se oferea pe tavă?

De câte ori i-a târât cu forţa pe cei pe care îi îngrozea ideea de a o urma?

Necazul cu Moartea e că îi detestă în egală măsură pe cei care o iubesc şi pe cei care o urăsc.

Necazul cu Moartea e că îl urmăreşte pe cel ce fuge de ea şi fuge de cel ce-o urmăreşte.

Necazul cu Moartea e că nici o fiinţă omenească nu a fost în stare să înţeleagă vreodată aberantul ei simţ al umorului.

Dar la ce te poţi aştepta de la cineva care, probabil, se simte cumplit de plictisit, pentru că are convingerea că va învinge întotdeauna?

Gacel Sayah, întâiul născut al legendarului *inmouchar* de la care, conform unei vechi tradiţii familiale, moştenise numele şi rangul în momentul când acesta dispăruse, stătea la rădăcina celui mai înalt dintre palmieri şi-şi punea tot felul de întrebări în timp ce observa zborul vulturilor.

De ce trimisese Moartea atâţia mesageri înaripaţi, dacă până la urmă se hotărâse să nu se înfăţişeze?

Ce aştepta?

Din când în când închidea ochii, încercând să-şi închipuie cum s-ar fi comportat tatăl său în acele momente.

Să omoare o cămilă, să-i bea sângele şi să mestece grăsimea crudă din cocoaşă putea fi, fără îndoială, o soluţie pentru bărbaţi, dar era clar că un asemenea tratament de şoc n-ar fi dat rezultate cu femeile, nici cu copiii şi cu atât mai puţin cu bătrânul Suilem.

Nici măcar nu era sigur dacă el, la cei optsprezece ani ai săi recent împliniţi, sau Suleiman, la cei şaisprezece ai lui, ar fi fost capabili să suporte o încercare atât de grea.

Numai luptătorii sau vânătorii cei mai experimentaţi reuşeau să-şi biruie propriul trup când apa lipsea cu desăvârşire; temperatura se apropia în acele momente de cincizeci de grade, şi era absurd să-şi închipuie că delicata Laila, adolescenta Aisha sau servitorii cei slabi

ar fi avut vreo șansă să se salveze în asemenea împrejurări.

Așa cum bine spusese mama sa, singurul lucru pe care-l puteau face era să se încreadă în bunăvoința lui Allah.

Și să aștepte.

Sub soarele ca plumbul topit, doar umbra vulturilor se mișca în jurul corturilor, căci nici măcar muștele nu erau în stare să zboare și căzuseră amețite pe pieile uscate, așteptând momente mai prielnice ca să se pună din nou pe mâncat.

Masivul stâncos, care probabil nu figurase niciodată pe o hartă, se înălța aproape în inima celui mai mare deșert și la doar câteva zile de drum de o depresiune naturală, unde se înregistrau în fiecare an cele mai ridicate temperaturi de pe glob.

Acela era ținutul cel mai dezolant și de nelocuit pe care vreo ființă umană l-ar fi putut alege vreodată pentru a-și înjgheba un cămin, dar împrejurările făcuseră ca acolo să se oprească familia lui Gacel Sayah, cel mort înainte de vreme.

Prin urmare, nu era de mirare că erau cu toții aproape morți.

Vulturii veneau acum în stoluri.

Sângele se îngroșa în vene ca magma care se ridică bolborosind în craterul unui vulcan, dar care, pe măsură ce se scurge la vale, își

pierde culoarea şi consistenţa, transformându-se într-o masă vâscoasă, neagră şi greoaie ce se împrăştie formând ochiuri de lichid, care după câteva zile devin întinderi enorme de rocă.

De-acum nu mai asudau.

Nici măcar nu mai asudau.

Retrasă într-un ungher al *jaimei*[1] celei mari, Laila închise ochii şi-şi aminti încă o dată chipul ars de soare al bărbatului pe care-l iubise mai presus de orice, căruia îi fusese credincioasă până şi în gând, dar pe care, în acele momente, avea amara senzaţie că îl trădează.

În ziua când soţul ei părăsise tabăra, îndreptându-se spre ceea ce avea să fie marea lui epopee, îi încredinţase copiii, dar era limpede că ea nu fusese în stare să aibă grijă de ei şi-i târâse ani de-a rândul dintr-un loc în altul, iar acum se aflau acolo, în pragul dezastrului, fără ca ei să-i vină în minte vreun mod de a-l evita.

Bărbatul ei, cel mai iscusit şi mai viteaz dintre războinici, ar fi ştiut să se descurce într-o asemenea situaţie dificilă şi să-şi pună familia la adăpost.

Bărbatul ei, cel mai tandru şi mai pătimaş dintre amanţi, ar fi ştiut s-o ocrotească aşa cum o ocrotise câtă vreme avusese suflare.

---

1. *Jaima*, cort folosit de popoarele migratoare din Africa de Nord (în arabă, în original).

Dar ea, care ar fi putut învăța atâtea de la acel maestru extraordinar, nu făcea decât să se ghemuiască într-un ungher, neajutorată și neputincioasă.

Nu plângea, pentru că mama ei o învățase că o adevărată *targui*[1] nu plânge.

Nu implora, pentru că generații de sânge *imohag* curgeau prin venele sale.

Nu făcea decât să blesteme în gând propria-i prostie.

Răsună un tunet îndepărtat.

Ascultă cu atenție.

Urmă un alt tunet.

Se repezi spre ieșirea marelui cort din păr de cămilă și se trezi din nou în fața cerului albastru, pe care era cu neputință să zărești o umbră de nor.

— Sunt tunete?

Fiul său, Gacel, negă cu o mișcare ușoară a capului, se apropie de ea și o mângâie ușor pe obraz.

— Nu sunt tunete, murmură impasibil. Sunt împușcăturile cu care Ajamuk își anunță sosirea. În curând se va ivi din spatele stâncilor.

După câteva minute, doi călăreți și patru dromaderi încărcați cu burdufuri pline de apă

---

1. Sinonim al cuvântului „tuareg" (în arabă, în original). Se preferă termenul *targui* pentru singular și „tuaregi" pentru plural.

se iviră exact în punctul pe care îl arătase băiatul şi se îndreptară în trap uşor şi vioi spre cei care-i aşteptau bucuroşi şi nerăbdători.

Pe drum se întâlniră cu Moartea, ce se îndepărta spre nord, la fel de plictisită şi fără chef ca întotdeauna.

Vulturii se împrăştiară, şi umbrei lor îi luă locul cea a lui Gacel Sayah, viteazul *inmouchar* veşnic prezent în amintire.

În ziua următoare, fiii Lailei se apucară din nou să sape la puţul din mijlocul pustiului.

Doar un *targui* putea fi atât de nebun încât să se aventureze să caute apă într-un loc atât de îndepărtat din pustiu, dar poate de aceea tuaregii au fost, din timpuri imemoriale, stăpânii deşertului.

Centimetru cu centimetru, săpară pământul.

Piatră cu piatră, completară cercurile.

Metru cu metru, urmară drumul pe care-l indicau rădăcinile palmierilor.

Erau convinşi, „ştiau“, datorită existenţei lor de secole în regiuni atât de pustii, că, dacă acei palmieri erau vii, aceasta se datora sevei pe care o primeau dintr-un loc pierdut în albia acelei *sekia*.

Şi dacă se afla acolo, oriunde ar fi fost, ei aveau s-o găsească.

Într-o noapte, când Ajamuk lucra la peste douăzeci şi cinci de metri adâncime, din cauza presiunii foarte mari, o bucată de piatră se desprinse la vreo zece metri deasupra lui, îl lovi în cap şi-l lăsă inconştient, îngenuncheat pe fundul puţului, cu fruntea rezemată de zid.

Nisipul care ieşea din golul lăsat de piatră începu să se scurgă precum o cascadă firavă, ce se mărea din ce în ce mai mult, pe măsură ce minutele treceau.

Afară, sclavul însărcinat să-l ajute pe cel de jos nu auzi lovitura surdă şi nici nu observă ceva ciudat.

Nisipul continua să se scurgă ca într-o implacabilă clepsidră care măsura timpul ce-i mai rămăsese nefericitului băiat.

Mai întâi îi acoperi picioarele, apoi genunchii, iar în cele din urmă, mijlocul.

Moartea, care arătase atât de puţin interes când totul fusese uşor, se întoarse din drum, pentru că aceea părea a fi o tragedie neobişnuită ce o amuza cu adevărat.

Se aşeză pe marginea puţului şi ascultă fâşâitul suav al nisipului care se scurgea fără grabă printre pietre.

Şi, în acelaşi ritm în care se scurgea nisipul, se scurgea şi viaţa lui Ajamuk.

După puţin timp, era îngropat până la piept.

Atunci deschise ochii şi strigă.

Sclavul veni îndată, se uită în jos, dar nu văzu decât întunericul.

Mica torţă fusese acoperită de nisip.

Un geamăt aproape imperceptibil urca din adâncul pământului.

Sclavul dădu fuga să-şi trezească stăpânii şi, de îndată, Gacel coborî în ajutorul fratelui său, când nisipul ajunsese până la bărbia lui Ajamuk.

Gacel trase de el, încercând să-l apuce de subsuori, cu gândul să-l scoată din acea capcană infernală, dar Ajamuk era ameţit şi nu reuşea să reacţioneze, iar în vremea asta nisipul continua să cadă peste el, implacabil.

De pe ghizdul fântânii, Moartea surâdea.

Nu în fiecare zi avea ocazia să-şi arate chipul cel mai lugubru.

Nu în fiecare zi putea să-şi prindă victima într-un mod atât de lent, crud şi sofisticat.

Nu în fiecare zi reuşea să scape de rutină.

Pe fundul unui puţ sec, în mijlocul celui mai fierbinte deşert, aproape fără aer, în întuneric, cu nisipul ce i se scurgea drept în creştet,

deznădăjduitul Gacel nu putu să facă nimic pentru a salva viaţa fratelui său.

Când îşi dădu seama de situaţie, mai bine de un metru de nisip îl acoperise deja şi el însuşi era în pericol să fie îngropat de viu, dacă nu scăpa la timp din capcană.

Puţurile tuarege sunt botezate de obicei cu numele primului om care moare în timpul construcţiei lor, iar dacă prin vreun miracol sunt terminate fără nici un accident, în semn de mulţumire se obişnuieşte să li se pună numele sihastrului înmormântat în apropierea locului respectiv.

Acesta avea să fie de acum înainte puţul Ajamuk, şi nici un alt nume nu i s-ar fi potrivit, fiindcă niciodată nu fusese îngropat vreun pustnic în ţinuturile acelea îndepărtate.

Familia Sayah avu nevoie de mai bine de o săptămână ca să astupe gaura din puţ punând la loc piatra, să scoată nisipul şi să recupereze trupul răposatului, pe care-l îngropă cu o ceremonie simplă, la umbra palmierilor.

Dar când se pregăteau să se pună din nou pe treabă, constatară că apa pe care o adusese Ajamuk avea să se termine înainte de vreme.

— Trebuie să mai facem un drum, hotărî Laila. Nu cred că e bine să riscăm din nou aşteptând până în ultimul moment.

— De acord, încuviinţă fiul cel mare. Dar acum am rămas doar doi, şi dacă unul din noi

se duce după apă, celălalt va înainta foarte puțin cu săpatul puțului.

— Am să mă duc eu după apă, se grăbi să răspundă Aisha. Nu călăresc așa de bine ca Ajamuk, dar acum avem la dispoziție mai mult timp și Rachid cunoaște drumul.

Gacel Sayah se întoarse și-l privi pe uriașul care stătea în picioare în ușa cortului.

— Cunoști drumul? îl întrebă.

— La perfecție, stăpâne, îl asigură negrul.

— Vei avea grijă de Aisha?

— Voi avea grijă, stăpâne.

— Dacă n-o vei face, *gri-gri*-ul, spiritul cel rău al deșertului, te va urmări chiar de te vei ascunde în gaură de șarpe.

— Știu, stăpâne.

— În cazul acesta, noi, familia Sayah, îți încredințăm ceea ce avem mai de preț, și să te ferească Allah dacă în zece zile nu vă întoarceți teferi.

Porniră așadar la drum, cu aceleași șase cămile, și Laila, văzând-o pe fiica sa îndepărtându-se, îmbrăcată în straie bărbătești și cu o pușcă grea pusă pe genunchi, regretă din nou că ajunseseră să trăiască asemenea vremuri teribile; o fată frumoasă, în loc să-și pregătească trusoul pentru ziua nunții, era nevoită să ia locul unui războinic.

Femeia ocupase dintotdeauna un rol de seamă în organizarea socială a tuaregilor, care nu

avea nici o legătură cu tradiția de a se supune bărbatului răspândită în general printre celelalte femei arabe; părerea femeilor era luată în seamă, ele se bucurau de o mare libertate chiar şi în problemele sexuale şi niciodată nu-şi acopereau chipul, spre deosebire de soţii lor, care îşi scoteau vălul doar în intimitate.

Fără a ajunge să trăiască într-un autentic matriarhat, poporul tuaregilor era condus de femei, care hotărau de obicei când era timpul să semene sau când venea vremea să strângă tabăra şi să caute alte păşuni.

Bărbaţii considerau „treburi casnice" tot ce nu avea legătură cu războiul, jaful sau vânătoarea; astfel, aducerea apei, chiar dacă puţul se afla la patru zile de mers, era de fapt o treabă rezervată femeilor.

Aisha crescuse pe şaua cămilei şi ştia să tragă cu puşca mai bine decât marea majoritate a păduchioşilor de beduini cu care s-ar fi putut întâlni din întâmplare pe drum, şi, în plus, nici unui membru al Poporului Vălului, al Poporului Spadei sau al Poporului Lăncii nu i-ar fi trecut prin minte să-i facă vreun rău unei fete de aceeaşi rasă.

Cât despre negrul Rachid, un sclav *ashanti*, un *akli* care se născuse şi crescuse în sânul familiei, de un devotament mai presus de orice îndoială, era un bărbat foarte puternic şi rezistent, capabil să facă faţă oricărei situaţii neplăcute.

Cu toate acestea, Laila nu putea să nu fie îngrijorată văzând cum singura ei fată se pierdea în zare spre miazănoapte.

— Allah e mare! își spuse în șoaptă. El o va apăra.

Mai frică îi era de fiecare dată când unul dintre băieți cobora în puț, și își făcea atâtea griji, încât își petrecea nopțile trează, așezată la gura fântânii, ascultând atentă tot ce se petrecea înăuntru.

Înaintau foarte, foarte încet.

Una câte una, verificară bucățile de piatră de pe pereții puțului, le proptiră mai bine cu lovituri de ciocan, însă amintirea accidentului ce costase deja o viață îi obligă să lucreze cu aceeași grijă ca și cum ar fi construit un castel din cărți de joc, ce amenința să se dărâme în orice moment.

Ajunseră la adâncimea de treizeci de metri, unde rădăcina cea mai groasă a palmierului celui mare începea s-o ia spre miazăzi.

De ce oare?

Se sfătuiră în jurul focului, încercând să găsească o explicație logică pentru acest fapt aparent absurd.

În virtutea cărei ciudate rațiuni o rădăcină care în mod normal trebuia să pătrundă din ce în ce mai adânc în căutarea apei își schimba brusc direcția?

Au făcut tot felul de presupuneri, au discutat ore întregi şi, în cele din urmă au ajuns la concluzia care li se părea cea mai logică după părerea lor: cu mult timp în urmă, în acel loc curgea un pârâu care izvora din munţii din apropiere, ceea ce permisese să crească vegetaţia. Mai târziu, nivelul apei a scăzut şi doar palmierii au fost în stare să-şi întindă suficient rădăcinile şi să se menţină vii. Însă, când albia pârâului a secat de tot, rădăcinile s-au îndreptat spre un alt loc, unde încă mai era umezeală.

— E aici, dedesubt, spuse cu convingere Suleiman, dar nu ştim la ce distanţă.

— Şi ce putem face?

— Să săpăm un tunel orizontal, urmând drumul pe care ni-l indică rădăcina.

— Cât?

— N-am nici cea mai vagă idee.

— Să ne ajute Cel de Sus!

— Ar cam fi vremea.

— Nu vorbi cu păcat.

— Nu vorbesc cu păcat, mamă, spuse Suleiman. Doar că din ziua când tata le-a oferit adăpost celor doi muribunzi, nenorocirea ne-a urmărit peste tot pe unde am umblat. Nimeni n-a plătit vreodată atât de scump pentru că a respectat un vechi obicei.

— Ştii foarte bine că pentru noi ospitalitatea nu este doar „un vechi obicei", îi aminti Laila. Este o lege la fel de veche ca pământul.

— Dar pe care nimeni în afară de *imohagi* n-o respectă, şi aş spune că nici măcar n-o înţelege. Câtă vreme am stat în oraş, nimeni nu ne-a deschis uşa casei. Câte nopţi am petrecut sub cerul liber, cu toate că oamenii aceia aveau loc suficient în casele lor?

— Multe nopţi, ştiu.

— Atunci, de ce trebuie să oferim tot ce avem primului venit, dacă mai apoi ceilalţi nu se poartă la fel cu noi?

— Pentru că, din fericire, suntem tuaregi, iar ei nu. Acesta este preţul pe care trebuie să-l plătim pentru onoarea ce ne-a fost dată la naştere.

Suleiman Sayah ajunse la concluzia că era inutil să discute în contradictoriu cu mândra soţie a celui mai mândru dintre *inmouchar*-ii Poporului Vălului, de aceea se mulţumi să ridice din umeri şi să spună:

— În noaptea asta începem să săpăm o galerie, şi facă-se voia Domnului.

Voia Domnului a fost ca, două săptămâni mai târziu, pământul să înceapă să se umezească sub ochii lor, şi un fir subţire de apă îşi făcu apariţia dintr-odată.

Se întâmplase o minune.

Eternul miracol al vieţii pe care-l reprezenta apa, acolo, în cel mai îndepărtat colţ al Saharei, unde, probabil, nimeni nu pusese piciorul de sute de ani.

Se rugară o zi întreagă și, pe înserat, sacrificară ultimul miel.

Au mâncat până n-au mai putut, au dansat, au cântat și au stropit totul cu apă din puțul Ajamuk.

În zorii zilei următoare au umplut un burduf cu apă, ca să ude mormântul celui ce-și dăduse viața în acea aventură.

Acum, în sfârșit, după atâtea nenorociri, greutăți și amărăciuni, familia neîmblânzitului Gacel Sayah avea un cămin.

Căminul lor erau nesfârșita întindere a deșertului, un masiv stâncos, trei palmieri și un puț.

Pentru majoritatea oamenilor, era puțin.

Pentru tuaregi, era mult.

Au adus de la poalele munților cel mai bun pământ și, la umbra palmierilor, au făcut o mică grădină.

Apoi au semănat una câte una, într-un fel de ritual, prețioasele semințe pe care Laila le păstrase într-un săculeț de piele.

Gacel mergea la vânătoare și, din când în când, se întorcea cu un căprior, o capră de munte sau o gazelă.

Femeile scoteau apă din puț ca să ude cu o cantitate infimă, aproape picătură cu picătură, micile plante care începuseră să încolțească.

Trecu o zi, o săptămână, o lună, un an... Trecură câțiva ani.

Puțul Ajamuk era zgârcit.

Niciodată, de-a lungul acelor ani, nu s-a arătat prea darnic, dar nici nu le-a refuzat celor ce îl săpaseră apa necesară pentru a supravieţui.

Laila începu să îmbătrânească.

Suleiman se făcu mai voinic.

Aisha deveni o femeie superbă.

Iar Gacel Sayah, cu fiecare zi ce trecea, semăna tot mai mult cu răposatul său tată, atât la înfăţişare, cât, mai ales, la tăria caracterului.

Bătrânul Suilem se prăpădi de bătrâneţe şi, după câteva zile, nepotul său ceru respectuos permisiunea să plece. Voia să se îndrepte spre miazăzi, spre Ţara Ashantilor, despre care bunicul său îi vorbise atât de mult, cu gândul să cunoască acolo o femeie frumoasă din neamul lui cu care să întemeieze o familie.

L-au binecuvântat, i-au dăruit o cămilă, o armă şi o capră şi i-au eliberat de sclavie pe el şi pe toţi urmaşii lui, asigurându-l că *gri-gri*-ul, spiritul necurat care-i chinuieşte până la moarte pe sclavii fugiţi, nu-l va urmări niciodată.

Moartea bătrânului şi plecarea lui Rachid lăsară un gol în micuţa comunitate; şi Laila era adânc întristată, cu toate că fusese de acord şi înţelesese că uriaşul avea dreptul la propria lui viaţă după atâţia ani în care-i slujise cu credinţă.

Când omul, capra şi cămila dispărură în vasta întindere dinspre miazăzi, avu ciudata

senzaţie că marea familie pe care răposatul ei soţ o întemeiase se risipea ca apa printre degete.

Din ceea ce, cu mult timp în urmă, fusese un puternic clan, temut şi respectat pe pământul acela sterp, nu rămăsese decât o mână de oameni care trăiau de pe o zi pe alta mulţumită unui amărât de puţ, ce le oferea mai puţină apă decât laptele pe care-l dădea o capră bătrână.

Într-o dimineaţă călduroasă de sfârşit de vară, un zumzet ciudat se auzi dinspre sud-est; zgomotul deveni din ce în ce mai puternic şi, în cele din urmă, la orizont se ivi o avionetă albă, care trecu pe deasupra capetelor lor.

Toţi dădură fuga s-o vadă şi, cu toate că în oraş vedeau aşa ceva destul de des, prezenţa ei acolo îi înspăimântă.

Zgomotosul aparat trasă patru-cinci cercuri din ce în ce mai strânse; cei aflaţi în el făcură câteva fotografii şi-i întrebară ceva ce nu putură înţelege, arătară insistent spre gura puţului, pentru ca apoi să dispară în direcţia din care veniseră.

În zilele următoare nu făcură decât să vorbească despre vizita neaşteptată care, fără îndoială, însemna un moment de referinţă în scurta lor istorie lipsită de evenimente relevante.

Ce căutau oamenii aceia atât de departe de orice loc civilizat?

Ce întrebau cu atâta insistenţă?

Nu fusese un avion de război, de asta erau siguri, dar cu cât se străduiau şi se gândeau mai mult, cu atât înţelegeau mai puţin de ce un aparat cu aspect atât de fragil se aventurase până în inima ţinutului Tenere, când cel mai apropiat aeroport se afla la sute de kilometri distanţă.

Din când în când, câte un reactor uriaş brăzda cerul la mare înălţime, lăsând în urma lui o dâră albă, şi în multe nopţi ascultau zumzetul motoarelor şi zăreau luminile roşii şi albe clipind înspre nord.

Ştiau că sunt avioane care străbăteau continentul în drum spre Europa, dar întotdeauna le consideraseră ca făcând parte din altă galaxie, deoarece distanţa ce-i separa de ele era, fără îndoială, imposibil de străbătut, ca şi cum pasagerii lor s-ar fi aflat cu adevărat în inima Parisului.

Cu toate acestea, micuţul aparat ale cărui motoare zumzăiau ca nişte viespi furioase şi care zburase atât de jos încât putuseră să vadă că pilotul avea o barbă deasă, căruntă devenise dintr-odată ceva palpabil, ceva pe care aproape că-l puteai atinge cu mâna.

Datorită şederii în oraş, membrii familiei Sayah aveau o vagă idee despre turiştii îndrăgostiţi de noi orizonturi şi chiar despre arheologii hotărâţi să găsească rămăşiţele unor strămoşi îndepărtaţi în cele mai neobişnuite

locuri, dar mai ştiau că nici arheologii, nici turiştii şi nici alţi călători nu aveau ce căuta în locul unde se aflau ei.

Mult mai la nord, în masivul Tassili, existau peisaje superbe şi curioase picturi rupestre, ce păreau să-i entuziasmeze pe cercetătorii care veneau chiar şi din America, dar acolo, lângă stâncile golaşe a căror înălţime nu depăşea două sute de metri, nu existau peisaje care să atragă, şi nimeni în afară de ei nu descoperise resturile vreunei culturi din trecut.

Dar nu puteau nici să-i caute pe ei după atâţia ani, când, probabil, trista lor poveste fusese dată uitării; de aceea, la un moment dat, nu se mai gândiră la avionetă şi îşi reluară viaţa paşnică şi monotonă.

Până când, într-o după-amiază liniştită, la fel ca atâtea alte după-amiezi liniştite, un nor de praf se iscă la orizont.

Aisha, cea dintâi care văzu norul de praf, se duse de îndată să-l caute pe cel mai mare dintre fraţi.

— Vine cineva, spuse.

Gacel ieşi din *jaima* şi observă tulburat cum norul de praf creştea şi se întindea vertiginos, până când, în sfârşit, putu distinge conturul vehiculului roşu care se apropia cu o viteză ameţitoare.

— Cheamă-l pe Suleiman, spuse, apoi intră în casă şi reveni cu două puşti; când fratele său i se alătură, îi dădu o puşcă, indicându-i cu un gest să ocupe un loc strategic lângă puţ, exact lângă palmierul cel mare.

Toată familia aşteptă ca zgomotosul vehicul să se apropie. Acesta se opri la vreo zece metri de gura puţului, iar din el coborâră doi tineri plini de praf.

— *Aselam aleicum!*[1] ziseră.

1. Allah să fie cu tine (în arabă, în original).

— *Metulem, metulem!*[1]

— Bună ziua! adăugară politicos tinerii, într-o franceză perfectă.

— Bună ziua! le răspunseră.

— Am venit cu intenţii paşnice.

— Cu aceleaşi intenţii paşnice sunteţi primiţi.

— Vă cerem ospitalitate.

— Consideraţi-vă oaspeţii noştri.

— Putem să luăm apă?

— Desigur!

Nou-sosiţii se apropiară de puţ, se uitară la el, părură surprinşi de aspectul rustic sau de adâncimea lui, dar, fără să facă vreun comentariu, traseră de funia veche până când pielea de capră care servea drept găleată ieşi la suprafaţă, cu apa picurând prin toate părţile.

Dar ce se întâmplă după aceea îi lăsă perplecşi pe cei de faţă, căci, în loc să bea, tinerii se apucară să se spele pe faţă şi pe mâini, iar apoi începură să-şi spele cu grijă parbrizul maşinii.

— Nu vă e sete? întrebă în cele din urmă Aisha, fără să-şi poată ascunde nedumerirea.

— Oh, nu! Deloc, răspunse şoferul surâzând. Ne-a rămas încă destulă apă în frigider...

Apoi îşi dădu seama de expresia celorlalţi şi întrebă pe un ton evident preocupat:

---

1. Salut tipic tuareg, echivalent cu „bună ziua" (în arabă, în original).

— S-a întâmplat ceva?

— Aici nu prea avem apă, răspunse Gacel, fără să pară supărat. O folosim doar pentru băut şi pentru udat plantele.

— Dar am fost asiguraţi că puţul ăsta are un debit foarte mare tot timpul anului, zise celălalt tânăr, oarecum jenat.

— Cine ar fi putut să spună aşa ceva? Din câte ştiu eu, nimeni în afară de noi nu are cunoştinţă de existenţa lui.

— Acesta nu e puţul Sidi-Kaufa?

— Nu. Acesta este puţul Ajamuk. Sidi-Kaufa se află la patru zile de mers spre nord-est.

— Nu se poate!

— Vă asigur că aşa e.

Cerul păru că se prăbuşeşte dintr-odată peste nou-veniţi, căci surâsul li se şterse de pe buze, iar ei schimbară o privire ce părea mai degrabă de groază.

— Sfinte Dumnezeule! exclamă cel care vorbise mai mult până atunci. Am greşit drumul. Unde ţi-a fost mintea?

— Mie? răspunse copilotul, căruia nu-i venea parcă să creadă. Ce naiba vorbeşti? Suntem exact unde trebuie să fim.

— La patru zile de mers de Sidi-Kaufa?

Celălalt nu răspunse; intră în maşină, examină cu atenţie aparatele de bord şi reveni ţinând în mână un carnet gros cu coperte negre.

— Astea sunt coordonatele; şi conform GPS-ului ne aflăm exact aici, cu o marjă de eroare de mai puţin de un kilometru. Conform hărţii, ăsta e Sidi-Kaufa.

— Păi, oamenii ăştia cumsecade sunt de altă părere, şi am impresia că trăiesc aici cam de de mult... Sau nu?

— De vreo şase ani. Şi puţul l-am construit noi.

— Îţi dai seama? Ăsta nu-i puţul Sidi-Kaufa. E puţul Ajamuk şi aparţine acestor domni.

Copilotul, care se aşezase pe bara de protecţie a maşinii şi se uita la hartă de parcă ar fi văzut-o pentru prima dată, îşi ridică privirea, mâhnit.

— În cazul ăsta, harta este greşită, îngăimă în cele din urmă. Munţii ăştia din faţă nu apar nicăieri şi cam acum o oră ar fi trebuit să traversăm un teren cu dune; nici pe astea nu le-am văzut... Mama lor de imbecili! Ce facem acum?

— Nu am nici cea mai vagă idee.

— În curând o să se întunece.

— Mi-am dat seama.

— Şi?

— Ce vrei să-ţi spun?

Necăjit, şoferul se întoarse încă o dată spre Gacel Sayah şi întrebă pe un ton aproape rugător:

— Puteţi să ne arătaţi drumul spre Sidi-Kaufa?

Cel întrebat dădu din cap afirmativ, sigur pe sine:

— Ocoliţi stâncile acelea spre nord-est, dar dacă încercaţi s-o faceţi noaptea, o să vă îngropaţi până-n gât. Pe-aici suflă întotdeauna vântul de miazănoapte, iar dunele sunt recente şi instabile... Sfatul meu e să aşteptaţi să se lumineze.

— Fir-ar al dracului!

— Ne-am simţi onoraţi dacă aţi accepta să dormiţi într-una din *jaimele* noastre.

— Ştiu, răspunse interlocutorul său, făcând un efort să zâmbească din nou. Cunosc foarte bine ospitalitatea tuaregilor... Sunteţi tuaregi, nu-i aşa?

— Desigur! Ce altceva să fim?

— Eschimoşi nu, bineînţeles... Bun! Facem haz de necaz. Ce să facem... Rătăciţi, dar mulţumiţi... Şi după toate astea, nici nu ne-am prezentat încă: mă numesc Marcel Charrière, iar colegul meu este Alain Guitay.

— Aceasta este mama mea şi aceştia, fraţii mei. Tot ce avem vă stă la dispoziţie. Vă e foame?

— De lup, dar în maşină avem întotdeauna provizii pentru o eventuală întâmplare neprevăzută şi am impresia că prin locurile acestea lipsesc supermarketurile. V-aţi supăra dacă ne-am permite să vă invităm? Eu mă consider un excelent bucătar.

— Nu se obişnuieşte...

— Nici eu nu obişnuiesc să mă rătăcesc în deşert... Vă rog!

Gacel îi aruncă mamei sale o privire întrebătoare; ea avu un moment de şovăială şi, în cele din urmă, ridică din umeri.

— Adevărul e că de ani de zile n-am mai mâncat mâncare franţuzească. Să vedem dacă e un bucătar chiar aşa de bun cum spune...

Marcel Charrière s-a dovedit un bucătar mai mult decât acceptabil, căci, în mai puţin de o oră, a pregătit un imens platou cu spaghete cu sos picant, urmate de o porţie generoasă de copane de raţă la grătar, ceea ce a însemnat un adevărat banchet pentru nişte sărmani beduini care de ani de zile mâncau aceleaşi lucruri.

Făcu şi o cafea foarte tare şi le oferi bărbaţilor havane veritabile, care-l făcură pe voinicul Suleiman să tuşească, să se albească la faţă şi, în cele din urmă, să stingă ţigara de foi, căci începuse să ameţească.

— Şi acum, spuneţi-mi... – zise Gacel Sayah, care se străduia să fie cât mai precaut, dar era ros de curiozitate. Unde vă duceţi atât de grăbiţi în plin deşert?

— La Cairo.

Se lăsă o linişte apăsătoare, căci neîncrederea pusese stăpânire pe toţi cei de faţă, cu excepţia, bineînţeles, a celor doi francezi.

— La Cairo? repetă Aisha cu un firicel de glas. Dar Cairo nu este un oraş mare, departe, în străinătate?

— Ba da, este capitala Egiptului.

— Şi mergeţi cu maşina până acolo?

— Exact.

— Dar trebuie să fie...

— La vreo şapte mii de kilometri.

— Glumiţi!

— Deloc. Acum cinci zile am plecat din Mauritania şi mergem direct în Egipt... În total, sunt ceva mai mult de unsprezece mii de kilometri de drum.

— Şi n-ar fi fost mai comod, mai ieftin şi mai rapid să mergeţi cu avionul?

— Desigur! Dar este vorba de un raliu.

— Un ce?

— Un raliu. O cursă.

— O cursă? repetă ca un ecou Suleiman. Ce vrea să însemne asta, o cursă?

— Ceea ce am spus: o cursă. În momentul ăsta, sute de oameni gonesc cu maşinile, cu motocicletele sau cu camioanele spre Cairo – slobozi un norişor de fum, cu vădită satisfacţie. Iar noi suntem primii.

— De ce?

— Pentru că este clar că ceilalţi vin după noi.

— Nu mă refer la asta, spuse Gacel, căci el pusese ultima întrebare. Întrebam pentru ce goniţi spre Cairo.

Se putea spune că, de data asta, cel derutat era Marcel Charrière, deoarece nu răspunse imediat, iar când o făcu se limită să ridice din umeri.

— V-am spus că este vorba despre o competiţie sportivă.

— Vreţi să mă faceţi să cred că sute de oameni traversează Africa de la un capăt la altul, înghiţind praf şi năduşind, doar din spirit sportiv?

— Desigur!

— Ce prostie!

— Cum aţi spus?

— Scuzaţi-mă! N-am vrut să vă jignesc, dar mi-e greu să accept că cineva poate să-şi risipească timpul, banii şi energia făcând un asemenea efort. Deşertul acesta este foarte periculos.

— O ştiu din experienţă. Cel mai bun prieten al meu a murit acum trei ani, când maşina i-a luat foc pe neaşteptate.

— Allah nu ne-a dăruit viaţa ca să ne-o riscăm într-un mod atât de absurd, interveni Laila, care ascultase totul cu mare atenţie. Eu cred că, aşa cum refuză să-i primească în rai pe cei ce păcătuiesc luându-şi viaţa, la fel îi respinge pe cei care mor dintr-o ambiţie fără rost, ceea ce, după părerea mea, nu e decât o altă formă de sinucidere.

— Să nu exagerăm luând drept păcat o simplă distracţie.

— Nu e vorba de nici o exagerare, insistă ea cu calm. Dacă noi n-am fi construit acest puț, mai mult ca sigur că ați fi murit de sete în mijlocul pustiului.

— Dacă dumneavoastră n-ați fi construit acest puț, cretinii care au făcut hărțile ar fi dat până la urmă de puțul Sidi-Kaufa și l-ar fi indicat corect, preciză Alain Guitay, care nu părea foarte vorbăreț, dar acum se hotărâse să intervină, deoarece subiectul era legat direct de munca sa. Iar asta înseamnă că n-am fi greșit drumul, pentru că instrumentele noastre ne permit să stabilim via satelit și cu o marjă de eroare aproape imperceptibilă locul de pe glob în care ne aflăm.

Laila, Aisha, Gacel și Suleiman se uitară unul la altul. Se vedea că ori nu înțelegeau ce spusese francezul, cu toate că vorbeau limba cu destulă ușurință, ori li se părea atât de absurd, încât hotărâră să nu ia în seamă acele vorbe.

Poporul Vălului trăise aproape o sută de ani sub dominația colonială franceză și, ca urmare, membrii săi acceptau fără nici o rezervă că, în privința tehnicii, civilizația franceză era foarte avansată, capabilă să pună în mișcare vehicule fără tracțiune animală, să facă să zboare avioane gigantice sau chiar să facă să apară pe un mic ecran imaginile unor întâmplări care se petreceau departe, iar de aici și până la un instrument care să le permită să știe în

ce loc exact din lume se aflau putea fi un abis sau doar un mic pas, şi aşa ceva nu erau capabili să-şi explice.

De aceea, clipele care au urmat au fost oarecum stânjenitoare, până când, într-un sfârşit, Marcel Charrière rupse liniştea apăsătoare spunând, în timp ce se apleca să-şi mai toarne o ceaşcă de cafea:

— Sunteţi surprinşi de tot ce facem, dar, în ceea ce mă priveşte, pare mult mai surprinzător că aţi ales acest colţ pustiu de lume ca să trăiţi. De ce? Ce v-a împins să vă aşezaţi într-un asemenea loc?

— Aici ne simţim bine.

— Bine? Şi cu ce trăiţi?

— Cu lapte, curmale, vânat şi cu ce cultivăm, răspunse pe un ton firesc Aisha. Puţul nu are apă multă, dar e destulă ca să satisfacă nevoile noastre.

— Ne pare rău că am risipit-o într-un mod atât de stupid. Nici nu ne-a trecut prin cap că...

— Asta n-are nici o importanţă, îl întrerupse Gacel făcând un gest cu mâna. Nu aveaţi de unde să ştiţi.

— Vă mulţumesc, dar spuneţi-mi cum faceţi ca să obţineţi lucrurile strict necesare: sarea, îmbrăcămintea, muniţia sau ceaiul fără de care se spune că un tuareg nu poate trăi?

— În fiecare an, primăvara, la prima lună nouă, majoritatea nomazilor din regiune vin

la un mare târg ce se organizează la Al-Raia, cam la şapte zile de mers spre apus. Acolo se adună păstori, vânători, traficanţi de vite şi comercianţi care schimbă animale şi piei pe sare, ceai, zahăr, seminţe, cărţi sau gloanţe. Noi obişnuim să mergem când avem cămile de vânzare, şi aşa ne aprovizionăm. Odată am fost chiar la târgul din Kano, dar ăsta e destul de departe.

— Cât de departe?

— La trei săptămâni de mers.

— Nu-mi pot imagina un european călătorind trei săptămâni ca să meargă la piaţă, şi adevărul e că încă nu mi-aţi răspuns la întrebare: de ce aţi ales un loc atât de izolat?

— Nu cred că aţi înţelege, veni răspunsul.

— Mă străduiesc să înţeleg lucrurile pe care le văd şi-mi place să cunosc oamenii pe care-i întâlnesc în drumul meu.

— În cazul ăsta, pot să vă spun că ne aflăm aici din motive politice.

— Motive politice? îngăimă perplex şi neîncrezător Alain Guitay. Întotdeauna am crezut că tuaregii sunt oameni liberi, care rătăcesc dintr-un loc în altul. Să nu-mi spuneţi că a ajuns curva asta de politică până-n ultimul colţ din deşert.

— E o poveste lungă.

— Îmi plac poveştile la lumina focului în inima deşertului, răspunse Marcel Charrière,

foindu-se nerăbdător pe scaun, emoţionat ca înaintea unui spectacol. Ce s-a întâmplat?

— Chiar vă interesează?

— Desigur.

Gacel Sayah îl măsură din priviri, vrând parcă să-şi dea seama cât e de sincer, apoi îşi privi mama, cerându-i încuviinţarea, şi, după gestul ei afirmativ, începu:

— Tata, odihnească-se în pace, de la care am moştenit numele, era considerat cel mai curajos dintre tuaregi, deoarece a fost singurul capabil să străbată de două ori „Pământul pustiu din Tikdabra". Toată lumea îl admira şi-l respecta, dar într-o zi, sunt mai bine de douăzeci de ani de atunci, doi călători aproape muribunzi care se rătăciseră în deşert apărură dintr-odată în tabăra noastră. Cum era firesc, le-a oferit găzduire şi i-a îngrijit cum a putut mai bine, dar după câteva zile şi-a făcut apariţia o patrulă a armatei... Pe unul din ei l-au omorât chiar acolo, în *jaima* noastră, iar pe celălalt l-au luat cu ei.

— De ce?

— Cel pe care l-au luat era Abdul-el-Kebir, singurul preşedinte din istoria ţării noastre ales în mod democratic, iar celălalt, pe care l-au omorât, era un gardian ce-l ajutase să scape din fortul în care fusese deportat în timpul dictaturii şi care, din nenorocire, se afla relativ aproape de locul unde ne aşezaserăm noi tabăra.

— Înţeleg... Soldaţii au încălcat sfânta lege a ospitalităţii tuaregilor.

— Aşa este. Au vărsat sânge în casa noastră şi au luat cu forţa un biet bătrân căruia îi oferiserăm protecţie. Tata nu putea îngădui o asemenea faptă şi a jurat că-i va omorî pe cei care-l dezonoraseră şi că nu-şi va găsi liniştea până când Abdul-el-Kebir nu va fi din nou liber ca în ziua când îi ceruse ospitalitate.

— Nu s-a făcut un film cu acest subiect? întrebă Alain Guitay. Mie mi se pare cunoscută povestea asta.

— În vremea aceea s-a vorbit mult despre tata şi s-a scris chiar şi o carte, dar nu ştiu nimic despre vreun film.

— Eu îmi amintesc că l-am văzut! insistă copilotul. Filmul nu era bun, fiindcă au făcut un fel de Rambo din eroul principal, dar m-a impresionat pentru că ştiam că se baza pe un fapt real.

— Dar ce s-a întâmplat? întrebă Marcel Charrière, vizibil nerăbdător.

— Tata i-a ucis pe asasini şi l-a eliberat pe preşedinte, tăindu-le gâtul tuturor soldaţilor din fortul unde fusese închis din nou.

— Vreţi să spuneţi că a tăiat gâtul întregii garnizoane?

— Nici unul n-a rămas viu.

— El singur?

— Absolut singur.

— Dar cum a putut s-o facă?

— Era un războinic *imohag*, răspunse simplu Gacel. Le-a tăiat gâtul fără ca ei să-şi dea seama. Tata putea face asta şi chiar mai mult. De fapt, l-a însoţit pe Abdul-el-Kebir dincolo de graniţă, străbătând „Pământul pustiu" cu toate că-l urmărea o întreagă armată.

— Şi ce s-a întâmplat după aceea?

— Cum nu puteau să-l prindă, militarii ne-au sechestrat, cu intenţia de a ne schimba cu Abdul-el-Kebir. Când a aflat, tata s-a înfuriat şi a jurat că-l va ucide pe acela pe care-l considera principalul vinovat, adică pe preşedintele impus de militari.

— Şi şi-a îndeplinit promisiunea?

— Şi da, şi nu.

— Ce înseamnă asta?

— A pornit într-o călătorie foarte lungă, până în capitală, s-a ascuns prin împrejurimi, a aşteptat cortegiul prezidenţial să iasă din palat şi l-a omorât pe preşedinte.

— Nu mai spune!

— Nenorocirea a fost că, în zăpăceala aia, nu şi-a dat seama că omul pe care l-a împuşcat era acelaşi pe care îl salvase.

— Abdul-el-Kebir?

— Exact.

— Dar cum a fost posibil să comită o asemenea greşeală?

— Pentru că era un Abdul-el-Kebir bărbierit, curat, îmbrăcat cu un costum de gală, care nu semăna deloc cu prizonierul murdar, bărbos şi zdrenţăros pe care tata îl târâse după el săptămâni întregi prin deşert.

— Sfinte Dumnezeule! exclamă îngrozit interlocutorul său. Şi cum de Abdul-el-Kebir se afla acolo?

— Pentru că o revoltă populară răsturnase dictatura, readucându-l la putere, dar tatăl meu nu avea de unde să ştie asta.

— Măi să fie, ce poveste! Şi cum s-a terminat?

— Tragic, fiindcă garda personală a lui Abdul-el-Kebir l-a omorât şi niciodată n-am ştiut dacă tata a avut timp să-şi dea seama că a greşit.

— Ca fiu, aţi prefera să nu-şi fi dat seama... Nu-i aşa?

— Logic, nu credeţi? A suferit toate chinurile iadului pentru o cauză pe care a considerat-o dreaptă potrivit vechilor tradiţii ale poporului nostru. Să-ţi pierzi viaţa odată cu un dictator care nu respectă cele mai sfinte legi ale poporului său este o onoare. Să mori din cauza unei greşeli absurde e o farsă a destinului. Şi mie mi-a plăcut întotdeauna să cred că a murit ştiind că onoarea i-a rămas neştirbită.

— Şi pentru tuaregi onoarea continuă să fie cel mai important lucru?

— Poţi fi bogat sau sărac, sănătos sau bolnav, poţi fi umil sau puternic, urât sau iubit, dar nu poţi trăi fără onoare, răspunse Gacel cu hotărâre. Şi poţi ajunge în rai sărac, umil şi fără neveste, fiindcă acolo domneşte belşugul şi toate dorinţele îţi vor fi împlinite, dar nu poţi ajunge în rai fără onoare. Este singurul lucru pe care trebuie să-l aduci cu tine.

— Niciodată nu mi-a trecut prin minte să privesc lucrurile din această perspectivă, recunoscu francezul. Dar e clar că pe lumea cealaltă nu poţi să iei bani, putere şi cu atât mai puţin boli, dar, desigur, poţi să iei cu tine ideea pe care o ai despre propria ta valoare şi despre ceea ce ai fost capabil să faci de-a lungul vieţii.

— Tatăl meu a făcut lucruri importante, a apărat principiile credinţei şi culturii noastre, de aceea a murit împăcat cu el însuşi. Orice tuareg ar fi mulţumit să trăiască şi să moară ca el.

— Tuaregii cred cu adevărat în existenţa raiului? întrebă dintr-odată Alain Guitay, care părea că face un mare efort să participe la discuţie. Sunteţi convinşi că există un loc unde se găsesc din abundenţă mâncare, muzică şi femei frumoase, aşa cum făgăduieşte Mahomed?

— Da şi nu, veni răspunsul derutant al lui Gacel Sayah.

— Ce vreţi să spuneţi cu asta?
— Că, la fel ca iadul, raiul pe care ni-l promite Mahomed există şi nu există.
— Nu reuşesc să vă înţeleg.
— Există pentru cei ce cred în el.
— Şi pentru cei ce nu cred în el?
— Nu există.
— Şi nici iadul.
— Nici iadul.
— Cum este posibil aşa ceva?
— Foarte simplu, preciză tuaregul. Dacă eşti credincios şi respecţi legile lui Allah, sufletul tău ajunge în rai. Dacă eşti credincios, dar nu respecţi legile lui Allah, sufletul tău ajunge în iad.

Făcu o scurtă pauză pentru a sublinia ceea ce voia să adauge:
— Dar dacă nu eşti credincios, sufletul tău nu ajunge nicăieri. Pur şi simplu mori.
— Şi pentru un necredincios nu există viaţa de apoi?
— Nu, la fel cum nu există pentru cămile, câini sau capre, fiindcă o fiinţă omenească ce nu crede în existenţa unei forţe superioare care a creat-o se coboară la nivelul animalelor, şi astfel le împărtăşeşte soarta, se transformă într-un gunoi.
— Fără să primească o răsplată sau o pedeapsă, în funcţie de comportamentul pe care l-a avut?

— Să ai aceeaşi soartă ca animalele înseamnă să fii pedepsit îndeajuns, interveni Laila cu un calm desăvârşit. Şi pare nedrept să pedepseşti pe cineva pentru că nu respectă legile divine, dacă nu crede în Dumnezeu. Ar fi ca şi cum l-ai pedepsi că a încălcat o lege de care habar nu are că există. Putem fi însă siguri că iadul, unde se ispăşesc păcatele şi unde, într-o bună zi, poate vom fi izbăviţi de ele, este de o mie de ori mai bun decât nimic.

— Un mod ciudat de a vedea viaţa!

— Mai bine zis, moartea.

— Într-adevăr, mai bine zis, moartea, recunoscu Marcel Charrière. Şi cred că ar fi timpul să terminăm cu dezbaterile metafizice care nu duc la nimic, fiindcă mai avem şapte mii de kilometri de mers şi în zori trebuie să pornim la drum...

În zorii zilei următoare, maşina roşie dispăruse deja în spatele stâncilor întunecate, iar Gacel Sayah privea întinderea de nisip, aşezat în uşa *jaimei*.

Cugeta.

Înainte ca prima geană de lumină să apară la orizont, era în picioare, luându-şi rămas-bun de la oaspeţii săi, iar acum stătea nemişcat şi se întreba ce viaţă ciudată duceau acei oameni ce se aruncau într-o aventură atât de nebunească şi ce viaţă ciudată ducea el, stând acolo, ancorat în trecut, în timp ce lumea evolua cu o viteză uimitoare.

Gacel nu fusese prea mult la şcoală, dar moştenise inteligenţa ascuţită a tatălui său şi viaţa îl învăţase multe lucruri, pe care ştiuse să le folosească la timpul potrivit.

Băiatul ce ajunsese acolo ca un fugar şi muncise din răsputeri la construirea puţului devenise un bărbat care începea să-şi pună întrebări cu privire viitorul anevoios al micii sale familii.

Sclavii fuseseră eliberaţi, servitorii plecaseră unul câte unul, iar în tabără rămăseseră doar mama şi fraţii săi, care aveau puţine şanse să formeze un clan demn de un asemenea nume.

Aisha avea deja vârsta când ar fi trebuit să se mărite şi atât el, cât şi Suleiman duceau dorul unei femei cu care să împartă patul noapte de noapte, dar ştiau foarte bine că nu aveau multe şanse să-şi găsească perechea, când tot ce puteau să ofere erau doar un puţ amărât, câteva straturi de zarzavat, trei palmieri şi o duzină de capre şi cămile.

Sărăcia poate fi mult mai dezolantă când o compari cu bogăţia; în seara aceea, văzând cum francezii scoteau din minunatul lor automobil o mulţime de cutii cu produse exotice, admirând hainele şi încălţările lor şi minunându-se în faţa risipei pe care o făceau, ajunse la concluzia că viaţa lor era cu adevărat sărăcăcioasă.

Dar ce putea să facă?

Unde să meargă, chiar şi în cazul în care lumea ar fi uitat de familia Sayah şi de tot ce făcuse tatăl lor cu atâţia ani în urmă?

Oriunde s-ar fi dus, ar fi continuat să fie nişte paria, buni doar să îngrijească vitele sau să care cărămizi, fiindcă nu aveau o pregătire pentru a-şi deschide drum într-o lume în care oamenii ştiau să piloteze avioane, să conducă maşini ce păreau că zboară prin deşert sau să manevreze aparate sofisticate.

Neamul lui rămăsese în urmă, şi timpul se scurgea din ce în ce mai repede.

Prăpastia ce separa Poporul Vălului de celelalte popoare ale planetei se adâncea pe măsură ce trecea vremea, şi el era convins că a încerca să facă un salt spre cealaltă margine a prăpastiei ar fi însemnat să se arunce cu capul în hău.

Poporul tuareg nu avea altă soluţie decât să rămână pentru totdeauna pe vechea margine a prăpastiei, până când, stingându-se, avea să dispară şi modul său de a înţelege viaţa, şi pe Gacel Sayah îl durea să accepte că face parte dintr-o generaţie obligată să recunoască acest adevăr incontestabil.

Camioane gigantice şi rău mirositoare traversau Sahara de la nord la sud şi de la est la vest, fiecare transportând încărcătura a treizeci de cămile ; ca urmare, caravanele greoaie începeau să dispară de pe fundalul presărat cu dune.

Instrumente surprinzătoare făceau legătura cu sateliţii artificiali ce se învârteau pe deasupra norilor şi indicau locul unde se afla un vehicul cu o precizie de care nu ar fi fost în stare nici cea mai experimentată călăuză a beduinilor.

Avionete uşoare străbăteau într-o oră distanţa pe care el ar fi străbătut-o într-o săptămână, şi tot ce învăţase din experienţa de generaţii a strămoşilor săi încăpea în patru pagini ale oricăreia din miile de cărţi aflate la îndemâna unui tânăr european.

La târgul din Al-Raia cumpăra din când în când cărţi vechi pe care le citea şi recitea cu nesaţ; şi cu cât citea, cu atât se descuraja mai tare, fiindcă înţelegea că nu exista nici o cale de a se integra în lumea nouă aflată dincolo de stâncile întunecate şi de nesfârşita întindere pietroasă.

Simpla idee că devenise un fel de fosilă vie, la fel de nefolositoare ca moluştele pietrificate pe care din când în când le găsea în munţi, îl făcea să cadă într-o depresie cumplită.

Cu douăzeci de ani în urmă, tatăl său era un *inmouchar* mândru de obârşia sa şi de sângele care-i curgea prin vine.

De-a lungul unei generaţii, cei din clanul Sayah ajunseseră să fie doar o mică familie de vagabonzi zdrenţăroşi.

Tatăl său, cel puţin, ştiuse să moară în plină glorie şi în cel mai bun moment, lăsând scrisă în memoria tuturor una dintre cele mai strălucite pagini din istoria poporului său.

Pe el nu-l aştepta decât o amară tăcere.

Ascultă.

Din fericire, instinctul său de om al nisipurilor rămăsese nealterat.

Îşi încordă privirea: la orizont, exact în locul unde cu o după-amiază înainte îşi făcuse apariţia maşina lui Marcel Charrière, văzu un mic nor de praf.

Un vehicul vopsit în alb şi albastru gonea mâncând pământul, pe urmele vizibile ale roţilor celeilalte maşini. După câteva minute se auzi zgomotul puternic al motorului, iar când maşina ajunse aproape de tabără, toţi membrii familiei stăteau în aşteptare.

Se opri aproape în acelaşi loc în care se oprise Marcel Charrière şi bărbatul de la volan deschise portiera, grăbit.

— Cât e de când au plecat? bălmăji într-o franceză stricată.

Gacel Sayah îl privi oarecum derutat, se întoarse spre fraţii săi, ca şi cum vreunul dintre ei ar fi putut să-l lămurească de ce nou-venitul nici măcar nu se deranjase să salute, şi, în cele din urmă, răspunse fără chef:

— Au plecat în zori.

Bărbatul ieşi din maşină, îşi scoase casca şi o aruncă pe jos, stăpânindu-şi cu greu furia, apoi exclamă:

— Mama lor! Ne-au luat-o înainte cu două ore. Ce număr avea?

Targui-ul se uită la el fără să înţeleagă.

— Ce-aţi spus? întrebă.

— Ce număr avea maşina? Ca ăsta! Aici! Ce număr avea?

— Nu ştiu.

— Nu ştii? Cum adică nu ştii?

— Niciodată nu m-au interesat numerele.

— Înţeleg... Dar culorile? Te interesează culorile?

— Uneori.

— Şi ce culoare avea?

— Nu-mi amintesc.

Copilotul, care coborâse la rândul său din maşină şi observa totul cu atenţie, se întoarse spre colegul său şi-i spuse tot în franceză, dar cu un pronunţat accent străin:

— Nu te obosi. Oricine ar fi fost, acum sunt deja departe şi cel mai bine ar fi să plecăm cât mai repede. Ajută-mă să scot apă!

Se apucară să tragă de funie, dar imediat Gacel făcu un pas spre ei şi întrebă cu naturaleţe, deşi se vedea clar că face eforturi să-şi păstreze calmul:

— Vreţi să beţi?

Pilotul îl privi cu coada ochiului şi îi răspunse cu vădită acreală:

— Să bem? Apa asta? Crezi că am de gând să merg în patru labe, căcându-mă tot drumul? Nu. Nu vrem să bem. E pentru radiator; l-a găurit o piatră şi trebuie să-i punem apă tot timpul.

— În cazul ăsta, ar fi bine să nu scoateţi apa.

— De ce?

— Pentru că apa asta este doar de băut. Dacă aveţi de gând s-o puneţi la maşină, ar trebui să căutaţi alt puţ.

— Cine a spus asta?

— Eu.

— Şi ce mă interesează pe mine ce spui tu? Puţul ăsta este public.

— Vă înşelaţi. Puţul ăsta este proprietate particulară. L-am săpat noi şi de aceea este al nostru. Cel public este departe de aici.

— Dar ăsta este Sidi-Kaufa.

— Nu. Ăsta nu e Sidi-Kaufa.

— Nu se poate!

— Ba da. Cealaltă maşină a făcut aceeaşi greşeală. Se pare că hărţile pe care vi le-au dat sunt greşite.

— La naiba! Adunătură de imbecili!

Nou-veniţii se uitară unul la altul şi, fără să-şi spună vreo vorbă, ajunseră la concluzia că se aflau într-o situaţie destul de delicată, de aceea copilotul se strădui să se arate împăciuitor.

— Bine! îngăimă. Bănuiesc că aveţi dreptate şi că într-adevăr locul ăsta nu e Sidi-Kaufa, deoarece conform hărţii rutiere acolo este o oază cu peste cincizeci de palmieri... Cât vreţi pe apă?

— Pentru băut, nimic.

— Şi dacă nu e pentru băut?

— Nu e de vânzare.

— Cum adică nu e de vânzare? se miră pilotul. Bănuiesc că are un preţ.

— Aici apa reprezintă diferența dintre viață și moarte, de aceea nu are preț.

— Cinci sute de franci pentru zece litri?

— Cu adevărat credeți că putem să bem cinci sute de franci?

— Dar o mie?

— Nici ăștia nu țin de sete.

— Mă rog! izbucni celălalt. Dar ce anume cereți? Vă ofer o avere pentru un strop de apă.

— Eu nu cer nimic, spuse Gacel. Nici o mie, nici zece mii, nici un milion de franci nu servesc la nimic dacă nu avem apă. Dacă vreți să beți, beți. Dacă nu, e mai bine să vă vedeți de drum, pentru că nici măcar n-ați avut bunul-simț să ne cereți ospitalitate și cred că e cam târziu s-o mai faceți.

— Dar dacă nu punem apă în radiator, motorul o să explodeze în mijlocul deșertului, protestă celălalt.

— Asta este problema voastră, nu a noastră. Când v-ați hotărât să participați la o competiție atât de stupidă, ar fi trebuit să vă imaginați că putea să vi se întâmple așa ceva.

Targui-ul făcu un gest semnificativ cu mâna și adăugă:

— Iar acum ar fi bine să plecați.

Pilotul se gândi o clipă, încuviință din cap, își luă casca și intră în mașină, dar imediat se întoarse, ținând în mână un pistol pe care-l îndreptă spre capul lui Gacel Sayah.

— Şi acum ce spui, arab păduchios? întrebă. O să-mi dai apă sau nu?

— Ce dracu' faci? se îngrozi colegul său. Ai înnebunit? Lasă arma!

— Pe dracu'! răspunse înfuriat celălalt. Fără ea am rămâne de izbelişte în mijlocul deşertului.

— Dar nu în felul ăsta! O să-i anunţăm prin radio şi or să vină să ne caute.

— Când? După şase ore sau chiar după o zi? Cu siguranţă că ăia care-au trecut înainte le-au plătit porcilor ăstora ca să ne împiedice să-i ajungem şi nu sunt dispus să accept asta. Scoate apă!

— Dar, Marc...

— Taci şi fă ce-ţi spun! Fiecare minut contează.

— Ne pot descalifica pentru asta.

— Şi cum or să afle? Ai de gând să le povesteşti?

— Nu, dar...

— Nici un „dar"!

Numitul Marc era, evident, un om irascibil şi părea din ce în ce mai nervos, deoarece îşi mişca pistolul cu repeziciune, îndreptându-l, pe rând, spre toţi cei de faţă.

— De vină sunt imbecilii ăştia care au greşit hărţile; şi ni s-a spus că dacă avem vreo problemă, să ne descurcăm cum putem. Aşa că să terminăm odată cu asta.

Celălalt stătu în cumpănă. Era evident că nu dorea să se amestece într-un incident atât de urât, dar, văzând că nu are de ales, scoase apă din puţ şi umplu întâi radiatorul maşinii, iar apoi un mic bidon.

— Îmi pare rău, murmură la sfârşit.

— De ce-ţi pare rău? i-o reteză colegul său, care se înfuria tot mai tare. Ce credeai, că asta o să fie o plimbare pe Champs Elysées? Te-am prevenit că s-ar putea să dăm de bandiţi şi hoţi la drumul mare, iar tu ai acceptat; aşa că nu-mi veni cu tâmpenii.

— Dar ăştia nu sunt bandiţi!

— Cine cere mai mult de o mie de franci pentru zece litri de apă este un bandit şi aici, şi în China... Şi urcă-te dracului în maşină, sau te las jos!

Îl aşteptă pe celălalt să urce şi apoi se îndreptă spre partea din spate a jeepului, deschise portiera, scoase un bidon de ulei şi se apropie de gura puţului.

Fără să-şi ia ochii de la Gacel, ţinând în mână arma cu piedica trasă, deşurubă capacul şi începu să toarne uleiul, care clipoci înfundat treizeci de metri mai jos.

— Uite ce fac eu cu apa ta de căcat! spuse. Ai să te caci o lună numai ulei.

Dădu drumul în puţ bidonului încă plin pe jumătate, făcu un gest vulgar cu degetul mijlociu, se urcă în maşină şi porni strigând:

— Du-te-n mă-ta!

— Eşti nebun! murmură cu tristeţe copilotul, aproape plângând. Şi eu sunt mai nebun că am acceptat să mă bag în asta, deşi te cunosc ...

— Du-te-n mă-ta şi tu!

Toată familia Sayah rămase împietrită, cu gura căscată, necrezându-şi ochilor, incapabilă fără doar şi poate să accepte că ceea ce se întâmplase putea fi altceva decât un coşmar; de îndată ce maşina dispăru pe urmele celei dinainte, Gacel se apropie de un palmier şi îşi sprijini fruntea de el, străduindu-se să-şi potolească furia ce punea stăpânire pe el.

Se ruga lui Allah să-i dea cumpătare, deoarece nu se simţea în stare să-şi pună gândurile în ordine, sau îi cerea, poate, să-l lămurească din cauza cărui capriciu îngăduise să se întâmple aşa ceva.

El era un om corect şi familia sa era o familie onorabilă, care respectase legile divine şi, prin urmare, nu înţelegea de ce destinul se încăpăţâna să-i urmărească până şi în inima deşertului.

Dacă tatăl său păcătuise cu ceva, plătise îndeajuns pentru asta cu propria lui viaţă, iar ei, fiii lui, fără să aibă vreo vină, fuseseră prigoniţi şi batjocoriţi ca şi cum ar fi fost nişte criminali.

Luptaseră cu unghiile şi cu dinţii ca să supravieţuiască, lăsaseră chiar o parte din sângele lor în acel puţ ce abia le îngăduia să trăiască, iar acum Allah le trimitea acel nou şi tulburător blestem sub forma unor oameni veniţi din ţări îndepărtate, care nu respectau nimic.

— Ce ne facem?

Se întoarse să se uite la chipul desfigurat al surorii sale, în ai cărei ochi se citea spaima.

— Nu ştiu.

— Cum vom putea trăi fără apă?

— Nici asta nu ştiu.

— Vor fi patru zile cumplite până vom ajunge la Sidi-Kaufa.

— A mai rămas ceva în *girbe*?

— Nici o picătură.

— Doamne, Doamne! Chiar dacă am reuşi să ajungem până acolo, cele mai multe animale vor muri pe drum.

— Ce crezi că s-ar întâmpla dacă am bea din apa asta?

— Habar n-am. Este ulei de maşină şi am auzit mereu spunându-se că oamenii se îmbolnăvesc şi rămân orbi de pe urma lui.

— Orbi? întrebă fata, îngrozită.

— Orbi sau paralizaţi, ce mai contează?

— Dar uleiul rămâne deasupra apei. Poate că...

— Nu putem risca, o întrerupse fratele său. Nu ştiu de cât ulei este nevoie pentru ca un om

să se îmbolnăvească şi nici ce leacuri există pentru asemenea boli. Poate fi o otravă care omoară pe loc, sau poate că-ţi rămâne în trup şi te roade puţin câte puţin...

Laila şi Suleiman, care se apropiaseră, îl ascultau tăcuţi pe Gacel, deoarece era de la sine înţeles că, fiind capul familiei, trebuia să ia o hotărâre de care depindeau vieţile tuturor.

La rândul său, Gacel se uită la ei ca şi cum ar fi vrut să le citească gândurile, deşi îşi dădea bine seama că povara răspunderii apăsa doar pe umerii săi. Oricare-ar fi fost părerea lui, avea să fie acceptată, fiindcă el era *inmouchar*-ul micului clan şi purta gloriosul nume al tatălui său.

Se aşeză la umbra palmierului, îşi făcu de lucru în nisip, privi îndelung puţul, ţarcul cu animale şi corturile, suspină adânc şi, în cele din urmă, spuse:

— Trebuie să ne grăbim să strângem tot. Cu cât vom pleca mai repede, cu atât mai repede vom ajunge la Sidi-Kaufa.

— Să strângem tot? întrebă Laila cu vădită mirare. Asta înseamnă că trebuie să ridicăm tabăra?

Iar la încuviinţarea mută a fiului ei, adăugă:

— Plecăm de tot?

— Ce altceva putem face? răspunse trist Gacel. Apa acestui puţ va rămâne otrăvită luni de zile, şi poate că a sosit timpul să părăsim

deşertul pentru totdeauna. Poate că avem norocul ca lumea să fi uitat de noi până acum.

— De ani de zile norocul nu binevoieşte să treacă pragul *jaimei* noastre, îi răspunse Suleiman. Din ziua blestemată când Abdul-el-Kebir ne-a cerut găzduire, se pare că norocul a devenit cel mai mare duşman al nostru.

— Este ştiut că cei cinstiţi şi drepţi n-au parte de noroc, zise fratele său. Dar este ştiut şi că până la urmă Cel de Sus se află de partea celor cinstiţi şi drepţi. Iar un adevărat credincios preferă întotdeauna ajutorul lui Allah unui noroc pe care îl ai şi nu-l ai în acelaşi timp. Du-te şi adu cămilele!

Se puseră de îndată pe treabă, strângând tabăra şi împachetându-şi puţinele lucruri, dar nu încărcaseră încă prima cămilă, când Aisha îşi ridică privirea şi le spuse cu un calm surprinzător:

— Vine altul!

În acelaşi punct, mergând pe urmele celor dinainte, un nou vehicul, urmat de inevitabilul nor de praf, îşi făcu apariţia în depărtare.

— S-ar părea că toţi au aceeaşi hartă şi de aceea fac aceeaşi greşeală, comentă gânditor Gacel, scărpinându-se în barbă. Asta înseamnă că lucrurile s-ar putea aranja.

— Cum?

— Pornind de la ideea că cine ne-a făcut rău nu este doar jigodia asta, ci toţi cei care

iau parte la competiţie. Prin urmare, dacă toţi sunt băgaţi în povestea asta, toţi trebuie să plătească.

— Dar ceilalţi, cei care-au venit ieri, s-au comportat corect şi nu păreau să fie în stare să facă rău nimănui, îi spuse mama sa.

— Se poate, încuviinţă Gacel. Dar când ne-am înfruntat cu alte triburi, niciodată n-am stat să ne gândim că printre ei puteau să fie şi oameni buni. Erau duşmani şi, prin urmare, trebuia să luptăm cu ei.

— Asta-i foarte adevărat, spuse fratele său. Conform vechilor obiceiuri, dacă un războinic al Poporului Lăncii ne-ar fi jignit şi umilit în felul în care-a făcut-o acest om, cei din Poporul Lăncii ar fi fost obligaţi să ni-l predea, pentru a evita în felul acesta un război.

— Mamă, eşti de acord cu asta?

— Sunt legi vechi, fiule, foarte, foarte vechi, dar tocmai de aceea eu cred că ar trebui să rămână valabile atât timp cât deşertul va fi deşert şi tuaregii vor fi tuaregi... Cine săvârşeşte o faptă rea trebuie să plătească pentru ea.

— Aşa să fie!

Cei doi bărbaţi îşi opriră maşina chiar lângă puţ, coborâră transpiraţi şi obosiţi, îşi scoaseră căştile grele şi nici măcar nu putură să reacţioneze în faţa gurilor negre ale puştilor care-i ţinteau drept între ochi.

— Ce înseamnă asta? reuşi să bălmăjească unul din ei.

— Înseamnă că sunteţi prizonierii noştri, răspunse calm Gacel Sayah.

— Prizonieri? Cum adică prizonieri? La ce fel de prizonieri vă referiţi?

— La prizonieri de război.

— Aţi înnebunit? Nu suntem în război cu nimeni.

— Dar noi suntem.

— Cu cine?

— Cu toţi cei care străbat deşertul crezând că e al lor...

Gacel se întoarse spre fratele său.

— Leagă-i, îi porunci scurt.

Douăzeci de minute mai târziu, în singurul cort care nu fusese strâns, cei doi prizonieri îi

priveau nedumeriţi pe cei ce-i sechestraseră, de parcă ar fi fost fiinţe din altă galaxie.

— Şi noi ce legătură avem cu toată povestea asta? întrebă cel care părea a fi şef. Nici măcar nu-l cunoaştem pe acest Marc, şi nu ne puteţi învinovăţi că v-am otrăvit puţul, pentru că ne aflam la cincizeci de kilometri de aici.

— Eu nu vă învinovăţesc, le răspunse cu naturaleţe Gacel, care se aşezase în faţa lor. Dacă v-aş fi învinovăţit, acum aţi fi fost morţi.

— Atunci?

— Înţelegeţi că noi, cu sărmanele noastre cămile, nu vom reuşi niciodată să-l prindem pe adevăratul vinovat, care la ora asta trebuie să fie deja aproape de Sidi-Kaufa... Dar veţi rămâne aici până când ticălosul ăsta se va întoarce să-şi ceară iertare şi să-şi primească pedeapsa meritată.

— Ce-aţi spus?

— Că veţi fi oaspeţii noştri până când vinovatul o să se întoarcă.

— Oaspeţi sau ostatici?

— Spuneţi-i cum vreţi.

— Dar asta-i o nebunie! protestă copilotul, care părea că nu înţelege prea bine franceza şi făcea un efort uriaş ca să prindă sensul celor spuse. O adevărată nebunie!

— Adevărata nebunie e să alergi ca un apucat printre pietre şi dune, fără să-ţi cruţi propria viaţă şi nici viaţa celor pe care-i întâlneşti în

calea ta. Nebunie este să furi şi să otrăveşti apa fără de care suntem sortiţi pieirii sau să-i ameninţi cu pistolul pe cei ce te-au primit cu braţele deschise. Şi dacă aţi acceptat să luaţi parte la o asemenea tâmpenie, trebuie să acceptaţi şi consecinţele.

— Dar ce credeţi că veţi obţine sechestrându-ne? întrebă celălalt. Eu mă îndoiesc că ticălosul ăsta, dacă a fost capabil să facă ce a făcut, îşi va recunoaşte greşeala şi va fi de acord să se întoarcă şi să-şi ceară iertare.

— În cazul ăsta, îmi pare rău pentru dumneavoastră.

— Vreţi să spuneţi că aţi fi în stare să ne omorâţi?

— Asta-i aşteaptă pe ostatici dacă nu se îndeplinesc condiţiile celor care i-au sechestrat şi...

— Vine altă maşină.

Gacel îşi privi fratele care, după ce le dăduse vestea, rămăsese la intrare, apoi făcu un uşor gest de încuviinţare:

— S-ar părea că locul ăsta s-a transformat într-un bazar... De câţi crezi că am mai avea nevoie?

— Cu cât mai mulţi, cu atât mai bine.

— Cinci sau şase ne-ar ajunge. Cu mai mulţi cred că am avea probleme.

Pe la jumătatea după-amiezii, când termometrul se apropiase de cincizeci de grade şi

aerul devenise aproape de nerespirat, şapte ostatici asudaţi, dintre care unul venise cu motocicleta, se înghesuiau în fundul cortului mare din păr de cămilă.

Cele două femei se îngrijiră să ia apa care mai rămăsese în maşini, precum şi toate proviziile disponibile, iar când începu să se însereze, toate animalele erau încărcate şi gata de drum.

Gacel se aşeză pe vine în faţa motociclistului, un austriac taciturn care vorbea prost franceza, dar părea că o înţelege la perfecţie, şi arătă cu degetul spre el:

— Te vei întoarce pe unde-ai venit, îi spuse. Vei avea grijă să-i opreşti pe toţi cei ce încearcă să se apropie. Explică-le situaţia; să priceapă că îţi voi trimite tovarăşii într-un loc unde nu-i vor putea găsi niciodată... Eu voi rămâne să aştept, şi până când tipul căruia i se spune Marc n-o să se prezinte aici, aceşti şase oameni vor fi ostaticii familiei mele... Ai înţeles?

— Perfect.

— Ai vreo nelămurire?

— Doar una. Ai de gând să-i omori?

— Dacă n-am încotro, o voi face.

— Pentru un pic de apă?

— Ţi-e sete?

— Foarte tare.

— Păi, dacă te-aş lăsa aici şi nimeni n-ar veni după tine, mâine ai omorî-o pe maică-ta pentru o picătură de apă...

Scoase din teacă hangerul pe care-l purta tot timpul la brâu şi tăie cu el cureaua groasă ce-i imobiliza mâinile.

— Şi acum, du-te! spuse.

— Pot să beau ceva?

— Nu.

— Dar sunt aproape deshidratat!

— Asta te va face să înţelegi mai bine situaţia şi în ce măsură prietenul tău a comis o crimă de neiertat.

— Nu este prietenul meu! protestă vehement celălalt. Nu l-am văzut niciodată.

— O mare greşeală din partea ta, zise tuaregul. Dacă te apuci să străbaţi un continent fără să ştii ce fel de oameni te vor însoţi, poţi să ajungi în asemenea situaţii... Pleci odată sau trimit pe altcineva?

— Plec, plec, se grăbi să răspundă austriacul, apoi se întoarse spre ceilalţi ostatici: Staţi liniştiţi! spuse. În două zile se rezolvă totul.

— Fă tot posibilul să fie aşa. Şi te rog, să fie anunţate familiile noastre.

— De asta mă ocup eu – trase o înjurătură: Canalie mizerabilă! Uite în ce ne-a băgat!

Încălecă pe motocicletă, continuând să înjure, şi după câteva clipe părea că zboară pe întinderea nisipoasă, urmând ceea ce începea să fie un drum perfect conturat.

Gacel şi Suleiman îl însoţiră cu privirea multă vreme, şi în cele din urmă Suleiman zise:

— Cel mai bine ar fi să pornim la drum. Aş vrea să ajung la peşteră înainte să se lumineze, fiindcă dacă se iveşte vreunul din avioanele astea ale lor, precis or să ne vadă.

— Ai grijă pe munte.

— Ştii bine că o să am.

După o jumătate de oră, o caravană mică se pregătea să părăsească puţul Ajamuk, îndreptându-se spre nord. Caravana era formată din trei cămile pe care încălecaseră Laila, Aisha şi Suleiman, încă patru încărcate cu aproape tot calabalâcul familiei şi o funie de care erau legaţi prizonierii, pe ale căror chipuri se citea groaza la gândul că trebuiau să meargă pe jos prin deşert.

— Unde ne duceţi? întrebă unul dintre ei cu un firicel de glas.

— Într-un loc sigur, îi răspunseră. Dar nu vă faceţi griji, nu suntem bandiţi. De îndată ce vom fi despăgubiţi pentru răul ce ni s-a făcut, vă veţi întoarce teferi la casele voastre.

— Dar se poate rezolva aici şi acum, răspunse sărmanul om. În maşină am o sută de mii de franci pentru cazuri de urgenţă şi sunt sigur că în celelalte două este cam tot atât. Vi-i dăm vouă, numai nu ne obligaţi să mergem pe jos pe căldura asta.

— Puteţi fi siguri că atunci când vă veţi întoarce veţi găsi banii la locul lor, replică

targui-ul. Aici nu sunt buni decât ca să aprinzi focul. Rugaţi-vă ca acela care ne-a făcut necazul să se prezinte aici, în faţa mea.

— Şi dacă n-o face?

— Fratele meu vă va omorî.

— Să ne ajute Dumnezeu! spuse celălalt printre hohote de plâns.

— În El este ultima speranţă...

De îndată ce grupul format din oameni şi animale dispăru în spatele stâncilor ce protejau tabăra de temutul *harmattan*[1] care de multe ori sufla săptămâni la rând, Gacel Sayah se aşeză la rădăcina palmierului său preferat şi se pregăti să aştepte răbdător, aşa cum numai oamenii obişnuiţi cu vânătoarea pe nisipuri şi întinderi pietroase sunt în stare s-o facă.

Tatăl său, marele *inmouchar* căruia toţi îi spuneau Vânătorul, îl învăţase de mic copil să stea îngropat câte o zi întreagă, doar cu nasul şi urechile descoperite, ascuns sub buruieni, în aşteptarea vreunei gazele, antilope sau a vreunui struţ, care poate nici măcar nu aveau să apară.

Nu avea importanţă cât timp trebuia să stea sub soarele arzător. Nu contau nici căldura, setea, scorpionii şi şerpii. În acele momente, important era să se transforme în piatră, să

---

1. Vânt din est, cald şi uscat, ce suflă dinspre Sahara spre Africa Occidentală (în arabă, în original).

nu-şi mişte nici un muşchi, pentru ca ochii şi auzul fin al vieţuitoarelor acelor întinderi nisipoase să nu-l descopere.

Trebuia să lase vânatul să se apropie pas cu pas şi să mănânce lujeri, mişcându-se în voie în toate părţile, deoarece în singurătatea aceea un glonţ era o adevărată avere ce nu trebuia risipită, iar un bun vânător nu apasă niciodată pe trăgaci până când nu e sigur că va nimeni ţinta.

Răbdarea este pentru tuaregi ca o a doua piele în care intră încă din momentul când sunt capabili să gândească.

Răbdarea era arma care-i ajutase să supravieţuiască acolo unde atâtea alte popoare ar fi pierit; răbdarea era ca un fel de genă adăugată genelor rasei sale, atât de diferită de altele.

Acum, aşezat acolo, privind puţinul ce rămăsese din ceea ce fusese căminul său, Gacel Sayah demonstra încă o dată că pentru cei din stirpea lui timpul nu avea nici o importanţă, întrucât, în ciuda faptului că stătea liniştit şi aproape absent, mintea sa se agita ca ramurile unui salcâm bătut de vântul puternic.

Îşi dădea seama că drumul pe care-l alesese nu va duce la nimic.

Îşi dădea seama că nu putea înfrunta, fără alte arme în afară de vechea puşcă şi voinţa sa, uluitoarele maşini pe care erau în stare să le fabrice temuţii europeni, dar înţelegea că, dacă

nu s-ar fi comportat aşa cum se comportase, tatăl său s-ar fi răsucit în mormânt şi generaţii întregi de străbuni l-ar fi blestemat că nu ştiuse să apere onoarea neamului *Kel-Talgimus*, cel mai glorios dintre popoare.

— Faptul că prin naştere aparţinem Poporului Vălului ne deosebeşte, în bine şi în rău, de restul lumii, îi spusese mama sa cu mulţi ani în urmă, când o întrebase de ce tatăl lui pornise în imposibila aventură de a înfrunta o armată. Este o mare onoare, în schimb suntem condamnaţi să ducem o grea povară: aceea de a ne sacrifica inclusiv viaţa pentru a păstra principiile ce ne deosebesc de restul muritorilor. Să-ţi dai viaţa pentru a-i apăra pe cei cărora le oferi prietenia sau protecţia este la fel de important ca a-ţi da viaţa pentru a-i nimici pe cei care ne jignesc sau ne dispreţuiesc. Se spune că pe întinderile înverzite ale raiului se află doar un munte şi că acela este rezervat tuaregilor. De aceea tuaregii trebuie să se străduiască mai mult, ca să ajungă cât mai sus.

— L-a văzut cineva?

— Închide ochii şi ai să-l vezi.

Adeseori, când se simţea singur sau trist, Gacel închidea ochii pentru ca mintea lui să zboare din nou spre vârful acelui munte pe a cărui culme, aşezat alături de R'Orab, cămila sa credincioasă, tatăl său se bucura de prezenţa celui ce fusese în stare să creeze pustietatea deşertului şi splendoarea raiului.

Născut în sânul unui popor de eroi, tatăl său devenise vestit datorită faptelor sale eroice, iar cel prin ale cărui vene curgea sângele lui trebuia să demonstreze că acest sânge își păstra în continuare toată vigoarea.

Se iviră umbrele, se lăsă noaptea, începură să urle hienele. O lună imensă se ivi la orizont.

În deșert, luna plină este atât de mare și de un roșu atât de intens, încât pare gata să mistuie pământul, de parcă ar fi un nou soare, aflat prea aproape.

Apoi, pe măsură ce se înalță, se micșorează și-și schimbă culoarea, trecând în câteva minute de la galben la un albastru metalic și, ceva mai târziu, la un alb luminos.

Din ce cauză se produceau acele schimbări de culoare și se micșora când se afla sus de tot, ca apoi să înceapă să crească pe când se apropia din nou de orizont, era un mister pe care beduinii nu știuseră niciodată să-l explice.

— Urcă mult și se îndepărtează, spuneau unii. Apoi începe să coboare și se apropie.

— Este ca un burdihan de capră care se dezumflă acolo sus pentru că nu are suficient aer, presupuneau alții. Când coboară, se umflă din nou.

— Este vorba doar de un fenomen optic, îi încredințau francezii. Mărimea ei și distanța față de pământ nu se schimbă niciodată; în funcție de linia orizontului ca punct de reper,

când o privim avem impresia că se măreşte sau se micşorează.

Oricum ar fi fost, se afla acolo, preschimbând întunericul într-o minunată strălucire, obligând frunzele palmierilor să facă umbră din nou şi lăsând să se întrevadă silueta crenelată a munţilor unde membrii micii sale familii trebuiau să-şi găsească adăpost.

Acolo, în acel labirint de creste şi viroage pe care le bătuse de atâtea ori mergând pe urmele caprelor sălbatice, răposatul său frate Ajamuk descoperise din întâmplare intrarea într-o peşteră mare, al cărei interior era împodobit cu o mulţime de picturi delicate cu antilope şi gazele, ce păreau vechi de mii de ani.

Era la fel de înaltă şi încăpătoare ca şi cea mai mare dintre moscheile unde nu se rugaseră niciodată, răcoroasă şi întunecoasă; servise probabil de adăpost vreunui trib numeros din timpuri îndepărtate, când pe acele meleaguri încă mai curgea un râu năvalnic care, din motive neştiute, obosise să ude poalele munţilor.

Apa dispăruse, pământul murise, fugise vânatul, plecaseră locuitorii, iar ca amintire a frumoaselor vremuri rămăseseră doar peştera, picturile şi resturi de oase şi coarne de animale.

Fiind ascunsă în spatele a două stânci, nici măcar instrumentele sofisticate pe care le inventaseră europenii n-ar fi reuşit să-i găsească

intrarea, şi de aceea Gacel Sayah nutrea vaga speranţă că ar fi avut o şansă de a învinge în acel război inegal declarat unor duşmani pe care-i ştia net superiori.

Îşi aminti vorbele pe care tatăl său le spusese în două împrejurări diferite:

„Un tuareg nu trebuie să lupte niciodată împotriva unui duşman mai slab decât el, pentru că asta este, în mod evident, nedemn. De asemenea, nu trebuie să lupte cu unul egal lui, decât dacă acesta este tot un tuareg, dar în acest caz norocul este cel ce hotărăşte rezultatul, de aceea victoria nu înseamnă vreun merit. Prin urmare, un adevărat *inmouchar* trebuie să-i înfrunte doar pe cei mai puternici decât el; în felul acesta se poate simţi pe drept mândru de triumful său".

Chiar dacă din acele cuvinte simple reieşea că *imohagii* se considerau superiori celorlalţi oameni, Gacel Sayah locuise destul timp într-un oraş mare ca să ştie că tot ceea ce-i spusese tatăl său se putea aplica în vremurile când oamenii luptau în deşert cu sabia, nu când rachetele gigantice brăzdau cerul şi tancurile rapide străbăteau câmpiile.

Pe timpul şederii sale în acel oraş oribil, colindase străzile şi stătuse ore întregi în faţa vitrinelor, unde, pe ecranul numeroaselor televizoare, se puteau vedea imagini surprinzătoare

ale unor oameni şi locuri despre a căror existenţă nu avusese niciodată habar.

Văzuse chiar şi transmisia în direct a unui sângeros război în deşert şi rămăsese uimit de precizia cu care proiectilele nimereau ţinta pe timpul nopţii.

Ce putea face el într-o asemenea situaţie, doar cu un Mauser ruginit moştenit de la bunicul lui, pentru care nu mai avea decât un pumn de gloanţe?

Ce putea face el, când cea mai rezistentă şi mai rapidă dintre cămilele sale străbătea într-o zi doar a suta parte din distanţa pe care o putea parcurge una dintre maşinile acelea?

Îşi întoarse privirea spre cele trei jeepuri puternice, în ale căror geamuri se reflectau înmiit razele lunii, comparând grosimea cauciucurilor cu fragilele picioare ale cămilei sale preferate.

Nu-şi putu stăpâni un uşor zâmbet, gândindu-se că era ca furnica din poveste, care încerca să violeze un elefant.

Ce avea de gând?

Ce fusese în capul lui, cum de-i venise ideea nebunească să înfrunte nişte indivizi care-şi permiteau luxul să risipească atâţia bani şi atâta efort în ridicola aventură de a traversa Africa dintr-un capăt într-altul, din simplul capriciu de a ajunge primii la Cairo?

Luna era sus, exact deasupra capului său, mică de tot când ochii i se închiseră, însă când râsul unei hiene îl trezi, se afla la orizont, imensă.

Socoti cât mai era până la răsăritul soarelui şi de cât timp aveau nevoie ceilalţi ca să ajungă la intrarea în peştera pe care cu multă vreme în urmă o botezaseră Peştera Gazelei.

Ziua următoare avea să fie fără îndoială foarte grea.

Când o geană de lumină se ivi spre răsărit, Gacel se ridică anevoie în picioare, se îndreptă spre un tufiş de la marginea vechii albii a râului şi dispăru dintr-odată, ca şi cum l-ar fi înghiţit pământul. De fapt, aşa şi era.

Acolo săpase împreună cu fraţii săi un adăpost sigur pentru vreo douăsprezece persoane, unde, în caz de pericol, se puteau ascunde femeile şi copiii.

Acesta era un vechi obicei beduin apărut din nevoia de a-i proteja pe cei mai slabi, într-o vreme când înfruntările între triburi şi atacurile tâlharilor erau la ordinea zilei.

Îi spuseseră Vizuina Fenecului, deoarece era o copie fidelă a ascunzătorilor micilor vulpi ale deşertului, cu o singură intrare, un spaţiu mare în interior şi o ieşire pentru cazuri de urgenţă, ce putea fi deschisă doar dinăuntru, în ultimul moment.

Odată astupată, era imposibil de găsit; o crăpătură îngustă le permitea celor din interior să urmărească tot ce se petrecea afară.

Căldura era sufocantă şi aerul aproape de nerespirat, dar un locuitor al Saharei era obişnuit de mic copil cu aşa ceva.

Se aşeză şi aşteptă.

Din nou, răbdarea puse stăpânire pe toată fiinţa lui.

Soarele lumina tabăra pustie.

Se scurseră mai multe ore.

Căldura era tot mai mare.

În cele din urmă, auzi un zumzet îndepărtat.

Venea dinspre sud-est, dar, oricât de mult îşi ascuţi privirea, nu zări vreun vehicul şi nici nori de praf.

În cele din urmă, îşi dădu seama că se apropia un elicopter nu prea mare, ce rămase în aer câteva minute, chiar deasupra puţului.

După puţin timp, ateriză la vreo sută de metri de el. Doi bărbaţi coborâră, iar un al treilea rămase înăuntru, pe locul pilotului.

Cei ce coborâseră nu erau militari, nici poliţişti, şi se vedea clar că cel puţin unul din ei, blond şi slab, era european.

Celălalt, măsliniu, cu părul creţ, putea fi foarte bine nord-african.

Le studie cu atenţie chipurile, văzu că se apropie să verifice dacă era cineva în maşini; se uitară apoi la puţ, scoaseră apă, o mirosiră

şi-şi înmuiară vârful degetului în burduf, strâmbându-se.

Brunetul slobozi o înjurătură şi începu să vorbească agitat.

Apoi se îndreptară spre *jaima* cea mare şi intrară.

Gacel se asigură că pilotul nu se uita spre el, se strecură afară din ascunzătoare şi se grăbi să-şi caute un loc unde să nu poată fi zărit.

Făcu un ocol prin spatele mormântului lui Ajamuk, se apropie de coada elicopterului şi, după ce-şi acoperi faţa cu vălul, deschise uşa şi-i porunci sec pilotului:

— Coboară!

Bietul om se trase înapoi speriat, dar se supuse fără să crâcnească şi fără să arate că-i este teamă:

— *Aselam aleikum!* spuse.

— *Metulem, metulem!* îi răspunse Gacel, preferând, ca de obicei, salutul *targui*, apoi arătă spre *jaima*: Cine sunt ăştia?

— Fac parte din comisia de organizare a raliului. Eu nu fac decât să pilotez rabla asta.

— Sunt înarmaţi?

— Înarmaţi? repetă celălalt, surprins. Da' de unde! Cui i-ar trece prin minte să vină înarmat într-o tabără tuaregă?

— I-a trecut prin minte unuia dintre ai voştri.

— Imbecili sunt peste tot. Şi în această competiţie mai mult decât oriunde.

Se îndreptară spre puţ. Când ajunseră la mai puţin de zece metri de intrare, nou-veniţii apărură în uşa cortului din păr de cămilă, ridicând îndată mâinile în semn de pace.

— *Aselam aleikum!* spuse în arabă cel mai negricios. În mod respectuos îţi cerem ospitalitatea.

— Sunteţi oaspeţii mei dacă aţi venit cu gânduri paşnice.

— Am venit cu gânduri paşnice, îl asigură blondul într-o franceză rafinată. Mă numesc Yves Clos, iar aceşti domni sunt Amed Habaja şi Nené Dupré. Singurul lucru pe care-l dorim e să rezolvăm cât mai repede acest incident neplăcut.

— În cazul ăsta, cel mai bine ar fi să luăm loc înăuntru. Aveţi apă?

— Desigur.

— Aduceţi-o!

Blondul, care din primul moment păru a fi şeful grupului, îi făcu un semn pilotului, iar acesta dădu fuga până la elicopter, dar când ajunse la el, se întoarse şi strigă:

— Să aduc şi cafea?

Gacel încuviinţă şi îndată pilotul se întoarse cu o ploscă, un termos şi câteva pahare de plastic.

Intrară. Străinii se aşezară în fundul cortului, iar Gacel în faţa lor, cu arma pe genunchi; se priviră ca şi cum fiecare dintre ei i-ar fi aşteptat pe ceilalţi să înceapă dialogul.

— Ei bine? se hotărî în cele din urmă Yves Clos. Ce anume cereţi, de ce i-aţi reţinut pe aceşti oameni?

— Cer să se facă dreptate.

— Înţeleg şi mi se pare normal, cu toate că nu consider corect modul în care vreţi s-o obţineţi. Sechestrul este un delict foarte grav.

— La fel de grav ca atunci când ameninţi cu arma nişte oameni paşnici în propria lor casă şi otrăveşti apa singurului puţ din zonă?

— Nu ştiu, dar bănuiesc că la fel de grav.

— Ce s-ar fi întâmplat cu familia mea dacă n-ar fi apărut aceste maşini? Şansele noastre de a ajunge vii la cel mai apropiat puţ ar fi fost minime.

— Îmi imaginez şi sunt fericit că nu vi s-a întâmplat nimic, dar cei pe care i-aţi reţinut nu au nici o vină pentru tot ce s-a petrecut.

— Ştiu, şi de aceea vă dau cuvântul meu că, dacă se vor îndeplini condiţiile puse de mine, nu vor păţi nimic.

— Şi care sunt aceste condiţii?

— Sunt doar trei.

— Şi anume?

— Prima, să golească puţul, să-l curețe şi să-l umple cu apă până la gură.

— Nici o problemă. A doua?

— Să nu mai treacă pe aici nici maşini, nici motociclete.

— Nici în privinţa asta nu văd să fie vreo problemă.

— Vinovaţii să fie aduşi aici, ca să-i judecăm după legea tuaregilor.

— Şi ce spune această lege?

— Că unul din ei, cel care n-a vrut să ia parte la faptă, dar s-a purtat ca un laş, va primi treizeci de lovituri de bici.

— Dumnezeule mare! Ce barbarie!

— Asta-i legea.

— Şi ce-o să-i faceţi celuilalt?

— O să primească cincizeci de lovituri de bici pentru că a spurcat apa şi o să i se taie mâna dreaptă pentru că i-a ameninţat cu arma pe cei ce l-au primit cu gânduri paşnice.

— Să i se taie mâna dreaptă! se scandaliză blondul, întorcându-se spre tovarăşii săi, care păreau la fel de îngroziţi. Vă daţi seama ce cereţi?

— Cer doar să se împlinească legea.

— Dar este o lege de sălbatici!

— Sălbatic este cel care nu respectă căminul altuia şi pune o competiţie sportivă stupidă mai presus de vieţile a patru oameni. Acela este un sălbatic! Eu sunt doar un tuareg paşnic care n-a avut probleme cu nimeni până când aţi apărut dumneavoastră pe-aici.

Se așternu o lungă tăcere.

Părea că o povară grea căzuse deodată pe umerii nou-veniților, care, probabil, nu se așteptau la o asemenea cerere.

În cele din urmă, după ce se scărpină în părul blond care-i cădea în ochi, cel numit Yves Clos zise:

— Trebuie să înțelegeți că va fi practic imposibil să-l convingem pe acel individ să vină aici ca să primească cincizeci de lovituri de bici și să i se taie o mână.

— Îmi închipui.

— Și-atunci?

— Dumneavoastră trebuie să rezolvați această problemă, nu eu. Dar puteți fi siguri de un lucru: dacă nu-l aduceți, n-o să-i mai vedeți niciodată pe ceilalți.

— Nu cred că sunteți în stare să omorâți niște oameni nevinovați, interveni egipteanul Amed Habaja, care până atunci nu deschisese gura decât pentru a da bună ziua. E împotriva credinței noastre. Coranul spune că...

— Știu foarte bine ce spune Coranul, răspunse Gacel acru. Pe-aici nu prea avem ce face, așa că l-am citit de vreo douăsprezece ori. Dar noi, tuaregii, avem legi mult mai vechi decât Coranul, și eu le respect.

— Nu mi se pare drept.

— Dreptatea e diferită în funcție de locuri, de vremuri și chiar de oameni, replică Gacel.

Canalia aia n-a ezitat să lase patru ființe să moară de sete în deșert, iar dacă nu e dispus să plătească pentru asta, eu voi lăsa alți patru oameni în deșert, să moară de sete. Și puteți fi siguri că de aceste morți veți răspunde dumneavoastră, nu eu.

— Doamne Dumnezeule! se lamentă Yves Clos. Chiar nu știți ce-nseamnă mila.

Inmouchar-ul făcu un gest larg cu mâna, arătând spre tabăra sărăcăcioasă:

— Priviți în jurul dumneavoastră, le spuse. Observați unde ne-a dus lipsa de milă a lumii care ne înconjoară și explicați-mi de ce tocmai eu, care abia reușesc să-mi hrănesc familia, trebuie să arăt milă cuiva pentru care capriciul de a câștiga o cursă fără rost este mai important decât viața a patru oameni.

— Vreau să cred că în acel moment nu era conștient de ceea ce face.

— Știa foarte bine ce face, îl contrazise *targui*-ul. Doar că pentru el, noi, niște amărâți din deșert, reprezentăm ceva mai mult decât un câine pe care-l strivește cu mașina când îi iese în drum.

— Cum puteți spune așa ceva? se scandaliză Amed Habaja.

— Uite că pot! Câți oameni au murit de când a început raliul african? Știți câți?

— Cu totul, vreo patruzeci de participanți și asistenți.

— Şi răniţi?

— Nu ştiu. Sute... Poate mii. Asta e imposibil de calculat.

— Înţelegeţi ce vă spun? Patruzeci de morţi şi sute sau chiar mii de răniţi pentru nimic – Gacel dădu din cap în semn de dezaprobare şi adăugă: Cred că e momentul să se termine cu asta. Cineva trebuie să-i facă să înţeleagă că nu pot umbla prin lume, omorând atâţia nefericiţi, fără să-şi primească pedeapsa.

— Majoritatea participanţilor o fac cu bună-credinţă, îndrăzni să intervină, cu oarecare timiditate, pilotul elicopterului. De obicei sunt tineri care caută doar un pic de emoţie şi aventură.

— Emoţie şi aventură? repetă tuaregul cu un gest uşor ironic. De acord! Acum ăştia şase or să vadă ce înseamnă adevăratele emoţii şi aventuri. Or să vadă ce-nseamnă setea, foamea, frica, oboseala şi nesiguranţa, dacă vor muri, câţi vor muri, cum vor muri şi când vor muri.

Din nou se aşternu o lungă tăcere, căci cei trei negociatori păreau să aibă nevoie de timp ca să digere faptul că negocierile păreau sortite unui eşec total, dat fiind că una din părţi se arăta inflexibilă.

În cele din urmă, Yves Clos scoase din buzunarul saharianei o pipă scurtă şi i-o arătă amfitrionului său:

— Vă deranjează dacă fumez? întrebă. Mă ajută să gândesc.

Gacel Sayah nu făcu decât să ridice din umeri, iar blondul începu să-şi umple gânditor pipa, murmurând mai mult pentru sine:

— Treaba-i aiurea, începu. Foarte aiurea, fiindcă, după părerea mea, şi unii, şi alţii au dreptate. Chiar şi nenorocitul ăsta care spune că a vrut să plătească apa şi s-a înfuriat când a crezut că este discriminat, pentru că celor ce veniseră înaintea lui li se îngăduise s-o folosească...

— În momentul acela nu ne-am putut imagina că prin tabăra noastră vor trece toţi nebunii din lume. Apa unui puţ ca ăsta nu se poate risipi aiurea.

— Mi se pare logic, şi înţeleg că aveţi dreptate, la fel cum au dreptate cei pe care i-aţi luat prizonieri, deşi n-au luat parte la acest incident...

— Toate astea mi le-aţi mai spus, îl întrerupse Gacel cu oarecare nerăbdare. Lucrurile au fost foarte clare din primul moment şi acum vreau doar să ştiu dacă voi tăia mâna unui om sau dacă voi omorî patru. Hotărâţi-vă odată!

Interlocutorul său îl privi, nevenindu-i să creadă.

— Dar cum aţi vrea să iau o hotărâre într-o problemă atât de delicată? izbucni. Nu sunt judecător, nici procuror, nici politician sau ceva de genul ăsta. Nu sunt decât responsabilul de

relaţii publice al unei organizaţii sportive şi nu vreau decât să-mi fac o idee despre adevărata amploare a problemei. Obligaţia mea este să-mi informez superiorii şi autorităţile locale în legătură cu situaţia.

— Şi de cât timp aveţi nevoie?

— Ca să informez, de foarte puţin timp, dar mă tem că pentru a lua o hotărâre va fi nevoie de cel puţin o săptămână.

— O săptămână? întrebă nomadul, cu un amestec de ironie şi neîncredere. Aveţi de gând să-i ţineţi pe aceşti oameni fără apă o săptămână, şi mă acuzaţi pe mine că sunt sălbatic? – ridică din umeri, dând de înţeles că pentru el faptul nu avea nici o importanţă. Dumneavoastră faceţi cum credeţi, dar vă asigur că familia mea nu va împărţi puţina apă de care dispunem cu cineva care probabil nu va trăi prea mult timp.

— Nu aveţi apă? întrebă pilotul, vădit impresionat.

— V-am spus doar că ne-au otrăvit apa din puţ şi că cea pe care am găsit-o în maşini nu e de ajuns. E chiar atât de greu să înţelegeţi care-i problema?

— Chiar mâine aş putea să vă aduc apa de care aveţi nevoie! se grăbi să spună pilotul, care părea foarte îngrijorat. Sau chiar în noaptea asta, dacă este nevoie.

Gacel îl cercetă prin fanta îngustă a vălului ce-i acoperea faţa, şi ochii păreau că-i zâmbesc uşor. În cele din urmă, făcu un gest de aprobare:

— De acord! spuse. Am încredere în dumneavoastră. Aduceţi mâine toate lucrurile de care credeţi că ar avea nevoie prietenii dumneavoastră pentru o săptămână de captivitate. Dar veniţi singur...

Se întoarse apoi spre Yves Clos:

— O săptămână! repetă. Acesta este termenul.

— Şi ce-o să faceţi după aceea? interveni Amed Habaja, care părea cel mai puţin îngăduitor şi înţelegător dintre cei trei. Ce-o să faceţi după ce-o să-i omorâţi? Suntem dispuşi să vă oferim cât doriţi, ca să puteţi începe o nouă viaţă, cu toată familia, într-un loc pe care îl veţi alege dumneavoastră, şi, cu toate acestea, riscaţi să faceţi puşcărie sau chiar mai rău.

— Pentru un adevărat *imohag*, a accepta o asemenea ofensă este ca şi cum ar face puşcărie sau chiar mai rău.

— Bine, dar... – se prefăcu scandalizat egipteanul. Ne aflăm în mileniul al treilea şi tot mai pretindeţi să aplicaţi legi şi obiceiuri care fac parte din trecut. Îmi amintesc că odată un tuareg a ţinut în şah o întreagă armată, a destituit un preşedinte şi pe altul l-a omorât, dar asta s-a întâmplat cu mult timp în urmă

şi, din fericire, modul de a vedea lucrurile s-a schimbat chiar şi pentru tuaregi.

— Era tatăl meu.

— Ce aţi spus?

— Că tuaregul despre care vorbiţi, cel care a învins o armată întreagă, l-a eliberat pe preşedintele Abdul-el-Kebir şi apoi l-a omorât din greşeală era tatăl meu.

Se lăsă o lungă tăcere; totul păru că îngheaţă în jur.

— Tatăl dumneavoastră? reuşi să îngaime în sfârşit Amed Habaja.

— Întocmai.

— Gacel Sayah, legendarul Gacel Sayah, Vânătorul, era tatăl dumneavoastră?

— De câte ori vreţi să vă repet? izbucni nerăbdător *targui*-ul. Era tatăl meu şi eu îi port numele: Gacel Sayah. De ce credeţi că am fost obligaţi să ne ascundem la capătul lumii?

— Sfinte Dumnezeule! exclamă celălalt. Tatăl dumneavoastră! Acum chiar că am încurcat-o!

— E fiul tatălui său şi nu-i trebuie decât a patra parte din cunoştinţele lui ca să reuşească ce şi-a propus, pentru că deşertul este aliatul său, iar noi nu putem face nimic în privinţa asta.

— De ani de zile înfrunt deşertul.

Yves Clos şi Amed Habaja se uitară atent la namila care stătea de cealaltă parte a mesei în luxosul cort alb dotat cu aer condiţionat şi tot confortul ce s-ar fi putut imagina în Sahara; cel dintâi arătă spre harta care acoperea tot peretele lateral şi pe care erau înfipte o mulţime de steguleţe de diferite culori.

— Da, ştiu că de ani de zile înfrunţi deşertul, zise. Şi ai un succes remarcabil, deoarece până în prezent s-au contabilizat doar patruzeci şi trei de morţi. Dar am impresia că de data asta nu înfruntăm deşertul, ci un om care întruchipează spiritul şi esenţa acestui deşert.

— Prostii! replică dispreţuitor Alex Fawcett după ce aruncă o scurtă privire spre hartă. Şi acum doi ani ne-au atacat beduinii şi am reuşit să rezolv problema.

— Cu bani.

— Totul se rezolvă cu bani.

— Nu şi cu tuaregii.

— Ăia erau tot tuaregi.

— Nu chiar! preciză Amed Habaja. Şi nu genul ăsta de tuaregi. Le-am oferit bani şi ne-au refuzat.

— Poate că vor altceva.

— Desigur! Vor mâna dreaptă a nenorocitului ăluia.

— Şi e clar că nu putem să le-o dăm...

Mătăhălosul şef al securităţii, obişnuit de ani de zile să rezolve tot felul de probleme, scoase dintr-o cutie de argint o ţigară groasă de foi şi o aprinse cu un calm exagerat, vrând parcă să-şi acorde timp de gândire în legătură cu noua situaţie ce i se prezenta.

— Acum cel mai important e să câştigăm timp, pentru că sub nici un motiv nu putem întrerupe cursa, spuse în cele din urmă. Oamenii trebuie să ajungă la Cairo într-o anumită zi, iar ăsta nu poate fi decât un incident între atâtea altele care apar de obicei.

— Şi ce-o să le spunem când ne vor întreba despre cei dispăruţi?

— Deocamdată nimic, fiindcă statisticile arată că aproape şaizeci la sută din participanţi nu reuşesc niciodată să ajungă până la capăt. Unii din cauza accidentelor, alţii rămân în pană, unii din cauza oboselii şi alţii pentru

că pur şi simplu se rătăcesc. Cu toţii ştim că, după terminarea cursei, zile în şir recuperăm piloţii rătăciţi în cele mai neaşteptate locuri. La momentul oportun, mă voi ocupa de problemă.

— Îţi amintesc că unul este ginerele unui ministru belgian, îi atrase atenţia blondul Yves Clos, iar altul, fiul unui bancher italian.

— Mi se fâlfâie, răspunse impasibil Alex Fawcett. Din momentul în care semnează contractul de participare, devin piloţi şi sunt trataţi cu toţii la fel, fie că sunt fii de zidari sau de multimilionari...

— Există o diferenţă, răspunse celălalt cu vădită răceală. Cei bogaţi au de obicei telefoane celulare cu care sună acasă... Ce crezi că se va întâmpla când vor trece câteva zile şi familiile lor nu vor primi nici un telefon? Ce-o să le spun celor care mă vor întreba de ei?

— Tu eşti responsabil cu relaţiile publice, nu eu, zise Fawcett. Spune-le că în deşert este prea cald, că nu au semnal sau că satelitul s-a pierdut în spaţiu. Inventează ceva, orice, dar nu care cumva să spui că au fost sechestraţi de nişte bandiţi care par hotărâţi să-i omoare.

— Şi de ce trebuie să mint?

— Fiindcă pentru asta eşti plătit, la fel cum eu sunt plătit pentru ca măcar treizeci la sută din cei care-au început cursa s-o şi termine. Iar dacă în momentul ăsta am spune adevărul,

s-ar isca o harababură aşa de mare, că nimeni n-ar mai termina competiţia.

— Nu uita că e în joc viaţa a şase oameni nevinovaţi.

— Fiecare ştia că, într-un fel sau altul, îşi riscă viaţa. Ăsta-i farmecul competiţiei. Alaltăieri, un motociclist a omorât o fetiţă la ieşirea dintr-un sat, iar lui au trebuit să-i amputeze un picior... Ştim că mulţi au rămas schilozi şi chiar paraplegici... A venit vreunul dintre ei să se plângă?

Cum nu primi răspuns, suflă un vălătuc gros de fum înspre hartă şi adăugă pe acelaşi ton:

— Nu, bineînţeles că nu! Ar fi stupid să se plângă, pentru că ei şi-au căutat-o, nesiliţi de nimeni. Şi aşa cum nu stă în puterea mea să-i împiedic să omoare o fetiţă sau să-şi lase creierii într-un copac, nu pot nici să împiedic atacurile tâlharilor; şi ăsta-i un risc pe care şi l-au asumat când s-au înscris...

— Nu ştiam că eşti aşa de ticălos.

— Dacă n-aş fi fost aşa, de mult ar fi trebuit să mă întorc la vechiul meu post de responsabil cu securitatea într-o bancă englezească. Munca asta e foarte bine plătită, dar devii insensibil. Cu fiecare ediţie, cursa este mai lungă, mai rapidă şi mai riscantă. De fiecare dată mor tot mai mulţi, dar de fiecare dată tot

mai mulţi fac pe dracu-n patru ca să ia parte la întrecere...

— Poate că are dreptate tuaregul când spune că a venit vremea să terminăm cu nebunia asta.

— În cazul ăsta, te vei întoarce să răspunzi de relaţii publice într-o discotecă. Sau, cu puţin noroc, într-o companie de asigurări...

Se întoarse spre tăcutul Amed Habaja şi-l întrebă insinuant:

— Tu ce părere ai?

— Că s-ar putea să ne iasă pe nas.

— Foarte plastic, dar pe mine mă interesează ce părere ai despre tuareg.

— Cred că poate fi foarte periculos; nu numai că este pe terenul lui, dar, după cât se pare, a trăit la oraş şi a învăţat unele lucruri pe care un tuareg de obicei nu le ştie. Şi după cum ţi-am mai spus, sângele care-i curge prin vene e dinamită pură.

— Care-ar putea fi punctul său slab?

— Nu ştiu.

— Şi unde ar putea să-i ţină ascunşi pe prizonieri?

— Nici asta nu ştiu, dar bănuiesc că în munţii aflaţi la nord de puţ.

— Ce ştim despre munţii ăştia?

— Nimic.

— Nimic?

— Absolut nimic. Îţi amintesc că se află într-un loc pierdut în deşert, cu temperaturi ce ating aproape cincizeci de grade la prânz, pentru ca apoi să coboare până aproape de zero în timpul nopţii, şi la mare distanţă de toate drumurile cunoscute, chiar şi de cele ale caravanelor beduine.

— Frumos tablou, pe legea meu!

— O spui ca şi cum te-ar distra...

— Nu chiar! Nu mă distrează absolut deloc, fiindcă e o situaţie care-mi scapă de sub control şi asta mă înnebuneşte. Ce familie are păduchiosul ăsta?

— Din câte ştim, pe maică-sa, un frate şi o soră, dar toţi trei stau probabil ascunşi împreună cu prizonierii.

— Şi nu mai are pe nimeni în altă parte?

— Nu, din câte ştiu eu.

— Din ce trib face parte?

— Din tribul *Kel-Talgimus*, numit şi Poporul Vălului.

— Am auzit vorbindu-se de ei. Oameni periculoşi.

— Ca majoritatea tuaregilor. Nu recunosc guvernele, nu respectă frontierele şi se supun doar propriilor legi.

— Află cine e şeful clanului şi oferă-i tot ce doreşte ca să intervină în favoarea noastră.

— Ştiu cine e, dar, dacă nu mă înşel, prestigiul familiei Sayah este mult mai mare decât

cel al şefului clanului. Gacel a devenit un personaj legendar pentru tuaregi.

— Dar a murit, nu?

— Asta depinde de felul cum priveşti lucrurile. Există morţi mai vii decât toţi viii.

— E-adevărat, dar n-ar trebui să lăsăm o fantomă să ne sperie, chiar dacă e vorba de fantoma unui tuareg – Alex Fawcett făcu o scurtă pauză şi oftă zgomotos. Bine! spuse în cele din urmă. Deocamdată singurul lucru pe care-l putem face e să trimitem apă, provizii, medicamente şi saci de dormit. Acum trebuie să plec. Sunt aşteptat la Cairo.

— Ar fi bine să nu-l pierzi din vedere pe ăla care-a început toată povestea asta, îl sfătui Yves Clos. Niciodată nu se ştie ce se poate întâmpla.

— Marc Milošević? întrebă celălalt aproape în glumă. Nu-ţi face probleme în privinţa lui. Am dat dispoziţii să fie supravegheat până şi la closet, cu toate că n-am de gând să permit să i se taie mâna unuia pe care se presupune că am obligaţia să-l protejez.

— Dar ai obligaţia să-i protejezi şi pe cei care sunt ameninţaţi cu moartea.

— În privinţa asta ai dreptate, dar deocamdată nu pot face nimic. În deşertul ăsta blestemat am mai bine de o mie de oameni care se întrec, şi ei sunt pe primul plan.

Părăsind răcoarea confortabilului cort, Yves Clos şi Amed Habaja dădură de căldura înăbuşitoare a deşertului şi de figura gânditoare a lui Nené Dupré, care aştepta la umbra unui salcâm.

— Ce-a spus? întrebă acesta nerăbdător.

— Să încarci toate lucrurile de care ai nevoie şi să decolezi în zori.

— Şi ce-a mai spus?

— Să încercăm să câştigăm timp, răspunse egipteanul zâmbind ironic, în timp ce se urca în maşina care-l aştepta. Mă duc să văd dacă-l conving pe şeful cel bătrân, dar ţineţi minte ordinul: cel mai important lucru e să câştigăm timp.

— Să câştigăm timp? întrebă neîncrezător pilotul, întorcându-se spre francez. Să câştigăm timp pentru ce?

— Pentru ca toţi concurenţii să ajungă în Egipt.

— Lichea blestemată! Atât îl interesează, să ajungă în Egipt?

— Poate că nu numai atât, dar cu siguranţă asta e pe primul plan.

— Nu pot să cred!

— Ascultă, băiete, spuse Yves Clos luându-l prieteneşte pe după umeri şi îndepărtându-se împreună cu el. Şi pe mine mă deranjează la fel de mult ca pe tine, dar îl înţeleg pe Fawcett. Dacă s-ar fi oprit cursa ori de câte ori vreun

concurent s-a rătăcit, a fost omorât sau sechestrat, nici o ediţie nu s-ar fi terminat şi toată şandramaua asta s-ar fi dus de râpă de mult. Ăsta nu-i decât un circ enorm şi tu ştii că la circ clovnii trebuie să facă publicul să râdă chiar dacă vin de la înmormântarea propriei mame.

— Dar nenorociţii ăştia ar putea să moară...

— Ştiu. Şi Alex ştie, dar mai ştie că la anul nimeni n-o să-şi aducă aminte de ei şi că alţi cinci sute de nebuni vor fi dispuşi să rişte totul doar ca să ajungă pe podium. Aşa se pot mândri că sunt nişte viteji navigatori prin deşert, cu toate că o fac cu ajutorul unui GPS conectat la un satelit artificial.

Îşi căută mica pipă şi începu s-o umple liniştit, apoi adăugă:

— Dacă a treia parte din nebunii ăştia n-ar ajunge la finiş, circul ar rămâne fără clovni.

— Iar noi, fără slujbă?

— Mă rog, tu ai spus-o... Ştiu că în luna asta câştigi mai mult decât în tot restul anului... Sau mă înşel?

Ajunseră împreună la elicopter şi Nené Dupré scoase din cabină două beri reci, îi întinse una tovarăşului său şi încuviinţă:

— Nu! Nu te înşeli, pentru că aproape toţi suntem în aceeaşi situaţie – luă o înghiţitură zdravănă, râgâi zgomotos şi adăugă: Dar ştii ceva? Uneori, când zbor deasupra deşertului în

căutarea celor rătăciţi, nu mă simt ca un înger salvator care vine în ajutorul unui biet nenorocit, ci ca o scârbă de vultur ce mănâncă stârvuri. Dacă ei n-ar fi aici, jos, riscându-şi viaţa sub un soare care topeşte şi pietrele, eu n-aş sta acolo, sus, cu aer condiţionat, bând bere.

— Ei sunt aici pentru că aşa au vrut, îi aminti interlocutorul său. Nu sunt soldaţi trimişi la război, ci nişte netoţi înnebuniţi să-şi facă praf curul sau să-şi rupă şira spinării doar ca să-şi vadă numele în ziare şi să apară cincisprezece secunde la ştiri. Tu ştii, eu ştiu, toţi cei care trăim din afacerea asta o ştim, dar e mai bine să păstrăm totul în secret şi de-acum înainte, fiindcă, altfel, la anul o să te văd stropind orezăriile cu insecticid.

Se aşezaseră pe scara elicopterului şi beau cu înghiţituri mici, observând continuul du-te-vino al şoferilor şi mecanicilor, în timp ce primele umbre ale nopţii se lăsau peste tabără.

Rămaseră tăcuţi câteva clipe, iar în cele din urmă Yves Clos întrebă:

— Ce părere ai de tipul ăsta? De tuareg.

— Că are boaşe.

— Te îngrijorează că te întâlneşti din nou cu el?

— Absolut deloc! răspunse sincer pilotul. Nici măcar nu i-am putut vedea faţa, dar sunt

convins că, dacă mă voi duce acolo cu intenţii paşnice, n-o să-mi facă nici un rău.

— Pentru orice eventualitate, trebuie să-i ceri ospitalitate şi protecţie. Astfel, conform legilor sale, e obligat să-şi dea viaţa în schimbul vieţii tale.

— Frumos obicei, nu crezi? Dacă toată lumea ar proceda la fel, n-ar mai fi războaie.

— Cineva mi-a povestit odată că dacă un beduin este duşmănit de un tuareg, cea mai bună soluţie este să se prezinte la *jaima* acestuia şi să-i ceară ospitalitate. Cum tuaregul nu-l poate refuza, beduinul rămâne să trăiască acolo, mănâncă şi bea gratis, până când tuaregul, sătul de neobrăzarea lui, îi iartă jignirea, doar ca să scape de el.

— Isteaţă treabă! Am putea să-i propunem ticălosului ăluia... Apropo, cum îl cheamă?

— Milošević... Marc Milošević.

— Are vreo legătură cu preşedintele Iugoslaviei?

— După cum se laudă, s-ar părea că ar fi o rudă îndepărtată, ceea ce ar demonstra pe deplin că a fi ticălos e o chestie genetică, dar n-am reuşit încă să verific. Ceea ce am verificat e că în timpul războiului din Bosnia a strâns o avere considerabilă şi că îi plac sporturile periculoase.

— Şi pentru ce acceptăm asemenea oameni într-o competiţie de felul ăsta?

— Cine suntem noi să judecăm un om după bârfe? Şi apoi, ţine cont că sunt multe zile de competiţie, multă căldură şi multă tensiune, încât până şi cel mai corect concurent poate să-şi piardă cumpătul şi să facă o greşeală.

— Tu ai face o astfel de greşeală?

— Eu nu gonesc prin deşert cu peste o sută de kilometri pe oră, sub un soare de-ţi fierb creierii. Eu, la fel ca tine, zbor cu elicopterul, de aceea văd lucrurile din altă perspectivă.

— Şi care e perspectiva ta? întrebă Nené Dupré şi adăugă insistent: Dar spune-mi adevărul!

Blondul Yves Clos, care datorită vârstei, meseriei şi felului său de a fi dădea întotdeauna impresia că se află deasupra celorlalţi şi a tuturor problemelor, trase cu plăcere din pipă, îşi încreţi nasul într-un gest comic şi repetă surâzând:

— Adevărul... adevărat?

— Adevărul adevărat.

— Păi, ca să fiu sincer, părerea mea e că foarte curând numărul morţilor va trece de cincizeci, fiindcă pentru patru dintre cei şase nefericiţi situaţia va fi cam albastră. Poate că mă înşel, dar când se va termina competiţia cred că toată lumea se va spăla pe mâini în ceea ce priveşte soarta lor.

— Dar Fawcett are o răspundere!

— Faţă de cine? Faţă de opinia publică? Tot ce se va întâmpla intră în „riscurile meseriei" şi

va aduce un plus de curiozitate bolnăvicioasă, mai multă sare și piper în aventura de anul viitor.

— Și familiile victimelor?

— Ce pot să facă? Să-l dea în judecată?

— Ar fi o soluție.

— Dar în ce țară? Și care ar fi acuzațiile?

— Printre altele, neglijență și faptul că n-a dat ajutor cuiva care se afla în pericol.

— Și ai idee de cât timp și de câți bani e nevoie pentru o asemenea acțiune, în cazul în care vreun tribunal ar accepta-o? Nici nu te gândi! Circul ăsta învârte în fiecare an miliarde și nu se va împiedica de patru cadavre în plus sau în minus. La urma urmei, lumea crede că cine dă ortul popii în raliul ăsta și-a căutat-o cu lumânarea.

— Asta-i o adevărată cruzime!

— Cruzime? Îți amintești imaginile filmate din elicopter, cu o mașină care se dădea peste cap de trei ori și se făcea praf, în timp ce ocupanții ei erau azvârliți afară?

— Sigur! Erau spectaculoase.

— Și îți amintești cum se auzeau strigătele entuziasmate și râsul cameramanului, care-și dădea seama că toate posturile de televiziune aveau să-i cumpere înregistrarea?

— Și asta îmi amintesc.

— Atunci poți să-ți faci o idee despre ce contează cu adevărat. Imaginile acelea au făcut

înconjurul lumii, dar nimeni n-a întrebat ce s-a întâmplat cu cei din maşină. Aproape toate televiziunile din ţările civilizate au programe care difuzează asemenea imagini şocante, unde oamenii cad, se omoară sau se fac bucăţi în faţa camerei de luat vederi. De obicei, se transmit la orele de maximă audienţă şi în fiecare zi telespectatorii cer şi mai multe riscuri, şi mai multe emoţii – plescăi din limbă, vădit nemulţumit: Noi suntem însărcinaţi să-i aprovizionăm cu o mare parte din aceste riscuri şi emoţii.

Nené Dupré rămase un timp nemişcat, de parcă s-ar fi amuzat observând cum se lăsa întunericul şi luminile taberei se aprindeau una câte una, dar după ce chibzui pe îndelete la cele spuse, se întoarse spre interlocutorul său şi comentă:

— Pare şocant. Te ştiu de opt ani, dar îmi dau seama că în realitate nu te cunosc. Întotdeauna te-am văzut plin de entuziasm şi convingând mass-media că acest raliu este cel mai grozav lucru care-a existat vreodată... Şi dintr-odată îmi arăţi cealaltă faţă a monedei. Mă uimeşti!

— Asta înseamnă că îmi fac bine meseria. Aminteşte-ţi că sunt şi responsabil de imaginea câtorva dintre cele mai bine cotate fotomodele, pe care, datorită mie, publicul le vede ca pe nişte zeiţe diafane, perfecte şi inaccesibile, când, în realitate, cele mai multe sunt nişte încrezute

bețive și drogate, care fără un strat gros de machiaj nu fac doi bani.

— Îmi închipuiam!

— Expresia „responsabil de imagine" înseamnă de fapt falsificator de imagine, fiindcă adevărata noastră misiune constă în a distorsiona realitatea, ca și cum ar fi o caricatură făcută pe dos.

— Și ce înseamnă asta?

— Că în timp ce un caricaturist scoate în evidență defectele, minimalizând calitățile, responsabilul de imagine exagerează calitățile și ascunde defectele, având însă foarte multă grijă să nu depășească acea linie fragilă care-ar putea-o transforma pe clienta sa într-o altă caricatură.

— Așa, ca o dantelărie foarte fină?

— Exact. Și asta va trebui să fac eu acum: un aranjament foarte fin, încercând să salvez patru vieți, dar în același timp să fac în așa fel încât restul lumii să creadă că nu se întâmplă nimic anormal.

— Sunt sigur că o vei face foarte bine.

Yves Clos își scutură pipa lovind-o de scara elicopterului, o vârî în buzunar și răspunse ironic:

— Și eu sunt sigur că o voi face foarte bine – îi făcu șmecherește cu ochiul. În schimb, nu sunt sigur că vreau s-o fac.

— De ce?

— Pentru că sunt breton.

— Şi ce legătură are asta?

— Mi-am petrecut copilăria într-un sat a cărui plajă a fost distrusă de uleiul scurs în mare dintr-un petrolier care s-a rupt în două. Compania care închiriase petrolierul, deşi ştia că era mâncat de rugină şi că putea provoca oricând o catastrofă, este aceeaşi care investeşte în fiecare an milioane de franci în competiţia asta blestemată.

— Sunt două chestiuni diferite.

— Nu chiar. Dacă ar fi folosit mai bine aceşti bani, sute de pescari n-ar fi ajuns acum în pragul ruinei şi mii de păsări marine ar fi continuat să trăiască... Am început să fiu sătul să fac parte din ceva ce mă scârbeşte şi bănuiesc că acest incident mă va obliga să reflectez asupra adevăratelor mele priorităţi – oftă. Cu toate că, după ce-o să se termine totul, conştiinţa mea probabil că o să se liniştească şi la anul voi accepta din nou slujba asta...

Era încă noapte când Nené Dupré porni elicea, se asigură că încărcătura era bine stivuită, bău până la fund o ceaşcă de cafea caldă şi tare şi, legându-şi centura de siguranţă, se pregăti să decoleze.

Nu avea nevoie de lumină, indiferent de direcţia în care trebuia să zboare deasupra nemărginitei întinderi sahariene, unde ştia că nu va da pe negândite de vreun obstacol, şi una dintre plăcerile lui era să observe soarele ivindu-se la orizont şi scăldând în lumină nişte peisaje care, în ciuda atâtor ani de când le privea, continuau să-l fascineze.

Răsăritul şi apusul africane văzute din cabina elicopterului ca dintr-o lojă, ce suia, cobora sau vira după bunul său plac, reprezentau pentru el un fel de primă, şi poate că principalul motiv pentru care în fiecare an aştepta cu nerăbdare momentul începerii raliului era dorinţa de a se bucura din nou de magicele zboruri deasupra dunelor, savanelor şi pădurilor.

Nené Dupré, descendentul unor coloniști ce se văzuseră obligați să se întoarcă la oraș când vastul imperiu francez se dezmembrase definitiv, continua să păstreze în suflet dragostea pentru continentul negru pe care i-o insuflase familia sa și, de aceea, luna pe care obișnuia s-o dedice competiției nu era doar o slujbă, ci și un mod de a fi din nou aproape de o lume pe care o iubea.

Să piloteze un elicopter era o activitate foarte plăcută, dar să piloteze în singurătatea africană îl făcea să se simtă ca un vultur atotputernic și liber.

Se ridică în aer, stabili direcția și, în timp ce urca, observă că începea să se întrevadă o geană de lumină spre răsărit; făcu un viraj amplu, îndreptându-se spre îndepărtatul puț Ajamuk.

Gacel Sayah îl aștepta așezat la intrarea cortului și nu făcu nici un gest până când Nené nu se opri în fața lui ca să-l salute:

— *Aselam aleicum!* Cu respect îți cer ospitalitatea.

S-ar fi spus că sub vălul de culoare închisă severul tuareg schiță un ușor zâmbet, căci răspunse pe un ton oarecum amuzat:

— *Metulem, metulem!* Văd că ai învățat lecția, dar îți amintesc că, deși din acest moment te afli sub protecția mea, dacă dintr-un motiv

oarecare trădezi ospitalitatea pe care ţi-o ofer, pedeapsa va fi cumplită.

— Cât de cumplită?

— Decapitarea.

— Dumnezeule! Voi face totul ca să nu-mi pierd capul – Nené Dupré arătă spre elicopter. Am adus bidoane cu apă, provizii, medicamente, un mic aragaz de campanie, haine groase şi saci de dormit... Prea destul pentru două săptămâni de captivitate.

— O să respectaţi învoiala?

Pilotul se aşeză şi-şi aprinse o ţigară. Îi oferi şi lui Gacel una, pe care acesta o refuză cu un gest. Nené Dupré ridică din umeri.

— Nu ştiu! recunoscu. Sincer, nu ştiu. De unsprezece ani lucrez pentru organizatorii raliului şi, cu toate că admir extraordinara lor eficienţă şi inteligenţa de care dau dovadă în cele mai grele momente, e ceva ce nu reuşesc să înţeleg.

— Ce anume?

— Lipsa lor de omenie. Uneori am impresia că pentru şefi oamenii şi maşinile sunt totuna sau, cel puţin, că li se acordă aceeaşi atenţie. Afacerea asta funcţionează datorită motocicletelor, maşinilor şi camioanelor care gonesc de la un capăt la altul al deşertului, purtând anunţuri publicitare, şi datorită piloţilor care le conduc, acoperiţi şi ei din cap până-n picioare cu anunţuri publicitare. Important nu este omul

sau maşina, ci preţul la care ajunge fiecare centimetru pătrat al acestor anunţuri şi cât timp se pot ele vedea pe ecranele televizoarelor din întreaga lume în orele cu cea mai mare audienţă...

Se întoarse spre interlocutorul său şi-l întrebă:

— Înţelegi ce-ţi spun?

— Fac un efort să înţeleg, dar dacă vrei să fiu sincer, nu pricep mare lucru.

— Nu mă miră; nici eu, care sunt băgat în toată povestea asta, nu prea înţeleg. Afacerea trăieşte din sublimarea impactului vizual al unui anumit logotip pe retina telespectatorului, cu scopul ca mesajul publicitar să meargă direct la creier şi să se fixeze acolo.

Beduinul îl privea de parcă i-ar fi vorbit în chineză, apoi dădu din cap ca pentru a alunga nişte gânduri negre şi, în cele din urmă, spuse cu oarecare candoare:

— N-am înţeles nimic, dar îmi place să cred că acelaşi efect se poate obţine cu oricare dintre anunţurile care ne atrag atenţia şi, pe deasupra, au şi o muzică molipsitoare.

— Există milioane de anunţuri atractive însoţite de milioane de melodii molipsitoare, dar în momentul în care apar la televizor lumea schimbă canalul. În schimb, se uită când o maşină sau o motocicletă ia foc, se îngroapă în nisip sau se dă spectaculos peste cap printre dune.

— Aşa e!

— Şi ştii ce rămâne întipărit pe retina spectatorului?

— Nu.

— Marca ţigărilor sau a băuturilor imprimată pe portierele şi pe capota vehiculelor.

— Şi ce-i cu asta?

— Toate astea se petrec într-o epocă în care majoritatea legilor occidentale interzic ca în programele de televiziune să se facă publicitate la ţigări şi alcool.

— Vrei să mă faci să cred că toată nebunia asta are ca scop să fenteze câteva legi care interzic publicitatea la anumite produse?

— În bună parte, da.

— Dar din ce cauză sunt interzise reclamele la aceste produse?

— Pentru că dăunează sănătăţii.

Acum Gacel Sayah părea atât de nedumerit, încât puse deoparte arma pe care o ţinuse tot timpul pe genunchi, se scărpină de mai multe ori în cap pe sub turban şi bâigui uluit:

— Vrei să spui că se interzic reclamele la unele produse dăunătoare sănătăţii, dar nu sunt interzise fabricarea şi vânzarea lor?

— Exact.

— Hotărât lucru, voi, francezii, sunteţi nebuni!

— Asta nu se întâmplă doar în Franţa. Se întâmplă în toată lumea.

— Atunci iartă-mă că-ţi spun, dar continui să susţin că lumea voastră e cam nebună. Şi, în afară de asta, este cum nu se poate mai ipocrită.

— Dar ce altceva am putea face? Timp de generaţii oamenii au fost îndemnaţi să fumeze şi să se îmbete, şi astfel s-au creat întreprinderi uriaşe unde muncesc milioane de oameni. Este imposibil să se interzică totul aşa, dintr-odată...

— Dar dacă încerci să împiedici ceva eliminând publicitatea este ca şi cum ai încerca să tratezi râia unei cămile dându-i un purgativ. Rezultatul este o cămilă râioasă care se cacă tot timpul.

— Mă rog, exemplul tău nu-mi foloseşte la nimic.

— Altul nu am. Şi nici măcar nu înţeleg de ce te străduieşti să mă faci să pricep motivele pentru care aceşti oameni aparent foarte deştepţi fac ceea ce fac şi pentru ce alţii, aparent foarte tâmpiţi, le cântă în strună. Nu mă interesează. Dacă vor să se omoare, n-au decât, dar s-o facă în altă parte, nu aici.

— Credeam că eşti curios.

— Să fii curios e o mare virtute, care însă se poate transforma într-un defect groaznic, spuse tuaregul hotărât, fără să clipească. Când curiozitatea te împinge dincolo de limitele capacităţii tale de înţelegere, rişti să confunzi lucrurile. Şi a confunda lucrurile este cel mai mare

pericol pentru un beduin, care întotdeauna trebuie să ştie foarte clar ce trebuie să facă şi cum să înfrunte o situaţie. Dacă poporul meu a reuşit să supravieţuiască atâtea veacuri într-un loc pustiu, hărăzit să fie doar străbătut, este pentru că întotdeauna şi-a cunoscut limitele şi mediul în care trăieşte. De câte ori a încercat să depăşească aceste limite, a dat greş; cea mai bună dovadă este tatăl meu, care, cu toate că a fost cel mai mare şi mai inteligent dintre tuaregi, a fost răpus de îndată ce a pus piciorul dincolo de dunele deşertului.

— Dar conservatorismul nu duce la nimic.

— Asta spune-le-o munţilor şi nisipului acestuia! veni răspunsul sec. În ziua în care toate astea se vor schimba şi se vor transforma într-o grădină străbătută de pârâiaşe, poate că *imohag*-ii vor putea să schimbe obiceiurile noastre, iar noi vom evolua în pas cu timpurile. Dar de vreme ce vor continua să fie la fel ca acum mii de ani şi oamenii ca mine vor fi constrânşi să trăiască aici, fără altă apă decât cea pe care ne-o dă puţul ăsta amărât şi fără alte alimente decât cele care cresc în grădina asta prăpădită, nu cred că ar trebui să fiu acuzat de conservatorism.

— Ai dreptate.

— Mă bucur că recunoşti.

— Nu sunt tâmpit, şi singurul lucru pe care încerc să-l fac e să ajut pe măsura puterilor

mele, răspunse pilotul. Ştiu că n-ar trebui să mă bag unde nu-mi fierbe oala, dar mi-ar plăcea să te fac să înţelegi că atitudinea ta este inflexibilă. Nu se poate găsi o soluţie mai puţin traumatizantă?

— Mai puţin... cum? întrebă surprins interlocutorul său.

— Traumatizantă.

— Ce înseamnă asta?

— Mai puţin violentă, răspunse celălalt, împăciuitor. O altă soluţie, care să nu implice tăierea unei mâini.

— Aşa spune legea.

— Legea se poate interpreta în multe feluri.

— Nu şi la tuaregi. Legea este lege şi trebuie respectată.

— Totuşi, *sharia* spune că atunci când se comite o crimă, familia victimei poate să-l ierte pe vinovat în schimbul unei recompense în bani. Poate că tu...

— *Sharia* este o lege arabă, nu tuaregă, îl întrerupse nomadul, vădit nemulţumit. Iar în legătură cu problema despre care vorbim, nici măcar nu e o lege. Este un aranjament murdar inventat de cei bogaţi, ce încearcă să evite pedeapsa pe care-o merită oferind bani. Dacă ar veni un păstor de cămile sărman şi m-ar ameninţa cu o armă, eu i-aş tăia mâna, fiindcă aşa ar fi drept. Dar dacă ar veni şoferul unui automobil european, m-ar ameninţa cu o armă

şi eu nu i-aş tăia mâna, ci m-aş mulţumi să accept banii lui, adevăratul delincvent aş fi eu, deoarece aş recunoaşte că există două feluri de legi, în funcţie de situaţia economică a infractorului. Nu! zise cu convingere. Noi, tuaregii, n-am fost niciodată aşa şi am credinţa că nu vom ajunge niciodată să fim aşa. Ştiu că suntem condamnaţi la dispariţie, dar singurul lucru pe care i-l cer lui Allah e ca ultimul dintre noi să continue să fie aşa cum a fost cel dintâi.

— Mama mă-sii de mândrie tuaregă!

— Ce altceva ne-a mai rămas, în afară de mândrie? întrebă Gacel. Priveşte ce am. O *jaima* zdrenţuită, câteva cămile înfometate, două duzini de capre, un puţ otrăvit şi o puşcă atât de veche, încât în orice clipă poate să-mi explodeze în faţă. Dacă mi-aş pierde mândria, aş sfârşi aruncându-mă în puţ...

Beduinul se ridică încet în picioare şi aruncă o privire în jur.

— Gata cu atâta vorbărie, că nu foloseşte la nimic. Am să te ajut să descarci.

— Aici? întrebă scandalizat celălalt. Şi cum ai de gând să duci toate astea până la locul unde se află prizonierii?

— Asta este problema mea.

— Şi a mea, pentru că sunt prietenii mei... Haide! Dacă nu-ţi este teamă să zbori, ducem totul până la locul unde i-ai ascuns.

— Mă crezi cumva idiot? protestă indignat tuaregul. Te-ai gândit că am să te duc la ascunzătoare, ca apoi să vii cu o armată întreagă să-i salvezi?

— Dar tu crezi cumva că eu sunt idiot? se burzului celălalt. Ştiu foarte bine unde se află oamenii ăştia. O ştiu la fel de bine ca tine.

— A, da? Cine ţi-a spus unde sunt?

— N-am nevoie să-mi spună nimeni, răspunse liniştit Nené Dupré, arătând cu bărbia spre nord. Sunt acolo, în vreo peşteră din prăpastia de pe partea de răsărit a munţilor.

De data asta, Gacel Sayah păru cu adevărat uimit, căci se întoarse să privească spre locul pe care i-l arăta celălalt şi, după câteva clipe, îl întrebă:

— De când ştii?

— De ieri.

— Şi n-ai spus nimănui?

— Sigur că nu!

— De ce?

— Pentru că dacă aş fi spus ceva şi aţi fi fost atacaţi, probabil că aţi fi omorât ostaticii, iar eu vreau ca lucrurile să se rezolve, nu să provoc un masacru.

— Înţeleg. Ceea ce nu înţeleg e cum ai aflat unde sunt.

— Nu uita că sunt pilot de elicopter şi misiunea mea e să fiu atent la tot ce se întâmplă jos. Mi-am petrecut jumătate din viaţă căutând

oameni pierduţi în deşert, în savană sau în pădure – înălţă un deget spre cer. De acolo, de sus, lucrurile se văd foarte clar dacă ştii să le priveşti, şi ieri mi-am dat seama că dinspre acest puţ porneau o grămadă de urme de roţi ce se îndreptau spre nord-est şi altele ce veneau dinspre sud-est... Dar, de asemenea, se distingeau foarte bine urmele unei caravane formate din cămile şi oameni ce mergeau pe jos, pe care vântul nu avusese încă timp să le şteargă. Caravana asta probabil că a plecat de aici acum două zile. Urmele ei se pierd la poalele acelui munte.

— Eşti mai deştept decât pari!

— Întotdeauna e preferabil să fii mai deştept decât pari. Oamenii trec prin viaţă căutând să pară mai deştepţi decât sunt şi asta îi duce la pierzanie. Eu o fac pe prostul, dar sunt destul de atent la tot ce văd. Aşa am descoperit un grup de cămile în fundul unei văgăuni, acolo unde nimeni n-ar putea să le vadă decât dacă vine pe sus, ca mine – făcu un gest caraghios cu mâinile, dând de înţeles că spusese tot ce avea de zis. Şi care-i concluzia? Fratele tău şi ostaticii se ascund pe o rază de mai puţin de trei kilometri în jurul acestor cămile... Greşesc cumva?

— Ar trebui să te împuşc pe loc.

Celălalt exclamă bine dispus:

— Şi să încalci legea sfântă a ospitalităţii? N-ai face-o, pentru că altfel toată povestea asta n-ar mai avea nici un sens. Ai încredere în mine! spuse în încheiere. Sunt prietenul tău şi singurul care încearcă să te ajute în acest moment.

— Ai să mi-l aduci pe ticălosul ăla?

— Ştii că nu pot să fac asta. Nici nu vreau s-o fac. Recunosc că merită să-i tai o mână, dar pe mine m-au învăţat că între a gândi şi a face e o mare diferenţă... Şi acum, dacă-mi promiţi că n-o să vomiţi pe mine, te duc până-n munţii ăia.

— Nu pot să-ţi promit. Nu m-am urcat niciodată într-un aparat care zboară.

— Nu-ţi face probleme! E ca şi cum ai merge pe cămilă, dar cu aer condiţionat.

— Urăsc aerul condiţionat!

— Şi eu, cămilele. Hai să mergem!

Turki Al-Aidieri, cunoscut în popor cu numele de *Ghepardul*, era considerat, pe bună dreptate, cel mai înţelept şi mai respectat dintre *amenokali*, şefii şi patriarhii nobilului popor *Kel-Talgimus*; în tabăra lui obişnuiau să vină majoritatea *imohag*-ilor din zonă, pentru a-i cere sfatul.

Avea faima unui om prudent şi cumpătat, ştia să asculte problemele celorlalţi, iar când hotăra ceva, nimeni nu îndrăznea să-i pună la îndoială decizia, întrucât era unul dintre puţinii tuaregi ce reuşiseră să obţină gradul de căpitan în armata franceză şi îşi făcuse studiile la Paris.

Călăuză credincioasă a generalului Leclerc în timpul eroicei sale expediţii prin deşert, cu mai bine de şaizeci de ani în urmă, trăise vreme îndelungată la Londra, luase parte la debarcarea trupelor aliate în Normandia şi intrase printre primii în capitala Franţei în ziua eliberării, cocoţat pe un tanc vechi şi cântând în gura mare *Marseilleza*.

Bătrân şi bolnav, nu mai avea acea distincţie care-l făcuse atât de popular printre femeile din vremea sa, dar îşi păstrase privirea tăioasă şi enigmatică şi vocea profundă şi autoritară ce continua să impună respect.

Acum, aşezat pe un covor ros pe care-l îndrăgea în mod deosebit, deoarece se spunea că îi servise pentru rugăciuni în timpul războiului, îl observa în tăcere pe egipteanul Amed Habaja, ce terminase expunerea detaliată a problemei pentru care venise la el.

Aşteptă ca nepoata lui cea mică să-i aducă altă cană de ceai, bău cu înghiţituri mici şi, în cele din urmă, întrebă amabil:

— Ai terminat?

— Am terminat, răspunse egipteanul. Asta este situaţia, asta este problema pe care te rugăm să ne ajuţi s-o rezolvăm.

— Şi eşti absolut sigur că te referi la familia lui Gacel Sayah?

— Foarte sigur. Din câte ştim, este vorba de văduva şi de cei trei copii ai lui.

— De ani de zile nu mai ştiu nimic de ei, recunoscu *Ghepardul*, cu o mişcare lentă a capului. Începusem chiar să mă tem că nenumăraţii lor duşmani au reuşit să-i distrugă, şi adevărul e că mă bucur din suflet să aflu că sângele celui mai viteaz dintre războinicii poporului nostru continuă să curgă prin venele urmaşilor săi.

— Şi încă cum!

— Ar fi fost păcat ca neamul Sayah şi tot ce reprezintă acest nume să se fi stins, cu toate că, din cele ce-mi povesteşti, s-ar părea că viaţa a fost destul de aspră cu ei.

— Asta-i şi impresia mea.

— Şi, culmea nenorocirilor, le-au spurcat puţul, averea lor cea mai de preţ.

— Aşa a fost.

— Şi ai venit la mine cu gândul să intervin în favoarea celui care a comis o asemenea nemernicie?

— Mi s-a dat dispoziţie s-o fac.

— Şi tu te-ai învoit s-o faci, deşi ştiai că ceea ce-mi ceri încalcă cele mai sfinte principii şi cele mai vechi tradiţii ale noastre? întrebă pe un ton sever bătrânul *amenokal*. De ce?

— Este datoria mea.

— Chiar atât de mult te plătesc?

— Nu este vorba de bani.

— Atunci de ce?

— De principii, răspunse celălalt, aparent sincer. Fac parte dintr-o organizaţie foarte puternică, ce are mari interese şi influenţă în majoritatea mijloacelor de comunicare din lume. Crezi că îmi surâde ideea ca toate ziarele, radioul şi televiziunea de pe cele cinci continente să înceapă să urle că o şleahtă de tuaregi sălbatici vrea să ucidă nişte oameni nevinovaţi

pentru simplul fapt că nu li s-a permis să taie mâna unui presupus vinovat?

— Şi de ce un egiptean îşi face atâtea griji pentru bunul renume al tuaregilor?

— Pentru că şi eu sunt musulman şi ştiu că evreii şi creştinii profită de cea mai mică ocazie ca să ne califice drept fanatici extremişti. Sunt obligat să călătoresc tot timpul şi suport aproape zilnic ura şi dispreţul pe care majoritatea europenilor le nutresc faţă de noi, cei născuţi la sud de Mediterana. Ne detestă, şi incidente ca ăsta nu fac decât să pună paie pe foc.

— Şi cine a aprins acest foc, de fapt? întrebă bătrânul, fără să-şi schimbe tonul. Cine stătea liniştit în locuinţa lui şi cine a dat buzna ca un apucat într-o casă străină, ameninţând şi spurcând apa?

— N-a spus nimeni că nu ştim cine-i de vină, se grăbi să răspundă egipteanul, făcând un gest cu mâinile ca pentru a da de înţeles că nu ascunde nimic. Nici pe departe! Chestiunea e că pedeapsa este excesivă.

— Aşa spune legea.

— O lege învechită. Trăim alte timpuri şi...

Ghepardul îl opri cu un gest, apoi îi făcu semn să ia un ziar de pe un raft:

— Niciodată să nu vorbeşti de timpuri într-un loc unde timpul nu contează! exclamă. Şi uită-te la titlul acestei ştiri. Un tribunal

italian a condamnat la zece ani de închisoare cinci croato-bosniaci, autorii masacrului de la Asmić, care au asasinat o sută şaisprezece civili musulmani. Au intrat cu forţa în casele lor, au violat femeile, au tăiat gâtul copiilor şi le-au scos ochii bătrânilor, dar peste cinci ani se vor bucura de libertate condiţionată...

Bătrânul *amenokal* suspină adânc, indignat.

— Dacă astea sunt legile timpurilor noastre, nu le recunosc.

— Sunt întru totul de acord cu tine. Dar de aici până la cealaltă problemă...

— Cealaltă problemă înseamnă legile şi obiceiurile care au existat în tot ce ne înconjoară, cu mult mai înainte de existenţa Bosniei, Croaţiei, Iugoslaviei şi chiar a marii majorităţi a ţărilor europene, răspunse *Ghepardul*. Şi au fost deosebit de eficiente, fiindcă un copil ştie încă de când începe să judece care-i sunt limitele, ce poate face şi la ce nu trebuie nici măcar să se gândească. În schimb, în aceste timpuri la care te referi tu, legile sunt un adevărat dezastru, iar fiecare le interpretează după bunul său plac, ajungându-se în felul acesta să se comită nedreptăţi, exact ca în masacrul acela îngrozitor. Asasini recunoscuţi, traficanţi de droguri, politicieni corupţi şi oameni de afaceri care au otrăvit mii de persoane cu alimente alterate trăiesc în libertate şi devin chiar un exemplu pentru tineretul

ce se gândeşte doar la succes şi la bani câştigaţi cu uşurinţă...

Turki Al-Aidieri dădu din cap dezaprobator.

— Şi, după părerea mea, felul în care se procedează nu duce decât la decadenţă şi depravare. Poate că poporul meu e foarte sărac şi condamnat să dispară asemenea uneia din acele specii ameninţate ce pier zilnic din cauza civilizaţiei, dar poţi fi sigur că în ziua când vom dispărea din acest deşert o vom face respectându-ne pe noi înşine şi legile strămoşilor noştri.

— Din ce-mi spui înţeleg că nu pot conta pe ajutorul tău.

— Ai înţeles bine.

— Îmi pare rău, deoarece, după cum îţi dai seama, rezolvarea acestui dezagreabil incident va fi destul de complicată.

— Şi se va mai complica, preciză interlocutorul său, care îşi îndreptă brusc trupul şi-şi înălţă capul. Această conversaţie m-a făcut să înţeleg mai bine o chestiune care mă preocupă de mult, dar pe care poate că n-am fost în stare s-o văd la adevărata ei dimensiune din cauza vârstei.

— Şi care ar fi această chestiune?

— Motivul pentru care, de fiecare dată când li se năzăreşte acestor fanfaroni, noi, *imohag*-ii, trebuie să ne resemnăm şi să privim cum ne invadează, ne calcă în picioare şi ne omoară, presărând pământurile noastre cu maşini incendiate,

cutii goale de răcoritoare, prezervative folosite şi tot felul de gunoaie – bătrânul dădu din cap, furios: De ce trebuie să asistăm la acest spectacol al risipei de bogăţie pentru o cauză absolut inutilă, când tot ce se cheltuieşte într-unul dintre aceste raliuri ar rezolva o mare parte din problemele poporului meu? Pentru ce trebuie să privim modernele spitale ambulante unde-i îngrijesc pe cei ce se rănesc în accidente pe care le provoacă singuri, în timp ce noi, tuaregii, nu avem nici măcar un dispensar mizerabil unde să ne vaccinăm copiii? Crezi că ai putea să-mi răspunzi la aceste întrebări?

— Păi... – îngăimă egipteanul, puţin jenat din cauza ploii de reproşuri care se abătuse peste el. Este vorba de o competiţie sportivă şi, când se organizează, întotdeauna se cere permisul autorităţilor din ţările respective.

— Permisul autorităţilor din ţările respective, repetă ironic Al-Aidieri. Ştiu foarte bine ce înseamnă asta. Înseamnă că mituiţi o serie de funcţionari ca să vă facă o grămadă de înlesniri, punând uneori la dispoziţia voastră chiar şi armata. Şi cui îi foloseşte asta? Poporului? Niciodată n-am văzut ca unui om de rând să-i folosească la ceva faptul că un vehicul trece ca vântul prin faţa casei lui, ridicând nori de praf şi omorându-i caprele, găinile şi, din nenorocire, uneori şi copiii.

Ghepardul întinse mâna şi sună dintr-un clopoţel de argint aflat pe tava de ceai; când apăru nepoata sa, îi spuse:

— Caută-l pe Sakib şi spune-i să-i adune pe toţi membrii Sfatului bătrânilor. Să încerce să vină pe înserat, fiindcă trebuie să luăm o hotărâre foarte importantă.

Amed Habaja se făcu dintr-odată palid şi întrebă cu glas tremurând:

— Ce ai de gând să faci?

— N-ai auzit? Să cer părerea Sfatului bătrânilor.

— În legătură cu ce?

— Nu pot să-ţi spun asta până când nu vom lua o hotărâre, dar mâine vei afla.

Egipteanul Amed Habaja părăsi tabăra beduină cu coada între picioare, căci îndelungata sa experienţă de mediator în conflictele dintre creştini şi musulmani şi anii de muncă în comitetul de organizare a nenumăratelor concursuri îi spuneau că în acest caz eforturile sale fuseseră nu numai inutile, dar şi dăunătoare.

Nici măcar nu avu puterea să-şi ascundă dezamăgirea când se urcă în micul bimotor pe care Yves Clos îl amenajase ca birou de presă.

— Ce dracu' s-a întâmplat? întrebă francezul surâzând. Parcă s-a căcat un elefant pe tine.

— Mă tem că vom avea probleme.

— Mare noutate! râse celălalt. De când sunt băgat în asta, n-a fost zi de la Dumnezeu în care să nu avem vreo problemă aparent de nerezolvat. Uneori mă gândesc că afacerea asta a fost creată pentru a arăta lumii întregi cum se poate soluţiona totul prin aranjamente care se suprapun până când nu mai rămâne nici urmă din problema iniţială.

— Nu e cazul s-o iei în glumă, bombăni egipteanul, aşezându-se şi turnându-şi cafea. *Ghepardul* a convocat Sfatul bătrânilor, şi asta se face doar când se iau hotărâri importante.

— De ce fel de hotărâri este vorba?

— O să aflăm mâine.

— Spune-mi totuşi ceva... Despre ce crezi că or să vorbească?

— Niciodată nu mi-a plăcut să fac presupuneri, răspunse Amed Habaja, uitându-se lung în fundul ceştii goale. În afaceri, nu e bine... Rişti să-ţi faci planuri care apoi nu se realizează şi-ţi dai seama că nu eşti pregătit să faci faţă unei noi situaţii. E mai bine să nu te gândeşti şi să aştepţi.

— Poate că vor să hotărască dacă ne ajută să-l convingem pe tuareg.

— Sigur nu.

— Nu, ce?

— N-or să ne ajute deloc. Şi mă tem că o să fie exact pe dos. După părerea lor, Gacel ăsta are dreptate să ceară ceea ce cere şi să facă

ceea ce face. E legea lor, şi se pare că asemenea legi nu se schimbă niciodată.

— Ceea ce mie, personal, mi se pare foarte corect. Şi eu sunt de acord cu cererile tuaregului, dar nu şi cu felul în care procedează. Sechestrarea unor oameni nevinovaţi nu este un mod de a rezolva lucrurile.

— Şi ce-ai fi vrut să facă? Să se urce pe o cămilă, ca taică-său, şi să lupte cu o armată întreagă? Aici nu-i vorba de nici o armată, ci de un ticălos pe care n-o să-l poată prinde niciodată, fiindcă, de îndată ce se va termina raliul, va părăsi continentul ăsta şi mă îndoiesc că se va mai întoarce.

Blondul luă o foaie de hârtie de pe masă şi i-o întinse celuilalt:

— Din păcate, nu e vorba de un ticălos oarecare. După cum ştii, am prieteni peste tot şi acum două ore mi-a sosit această informaţie. Jigodia asta de Milošević a participat mult mai activ decât s-ar crede la războiul din Bosnia. Se bănuieşte că în Kosovo a luat parte la diverse acţiuni în care au fost implicaţi şi faimoşii Tigri ai lui Arkan, însărcinaţi cu epurarea etnică a regiunii. Şi, la fel ca mai toţi fasciştii balcanici, îi urăşte pe musulmani.

— Şi, cu toate că îi urăşte pe musulmani, participă la această aventură care te obligă să străbaţi şase ţări locuite aproape exclusiv de musulmani? Sincer, nu înţeleg.

— Nu e mare lucru de înţeles. Fasciştii, integriştii şi naţionaliştii recalcitranţi nu sunt decât o şleahtă de bolnavi mintal cărora nu le funcţionează bine creierul. E clar că, dacă neuronii tăi funcţionează, să zicem, în limitele normalului, nu poţi fi un extremist. Pornind de la această idee, nu se poate prevedea ce va face sau ce nu va face un fascist înarmat, violent, încrezut şi care-i urăşte pe cei pe care îi numeşte cu dispreţ „arabi de căcat".

— Şi de ce noi trebuie să suportăm întotdeauna consecinţele? De ce, din când în când, nu cade măgăreaţa pe altcineva, măcar aşa, ca variaţie?

— Pentru că, dragul meu, pentru asta suntem plătiţi, şi în atâţia ani de când muncesc aici am avut norocul să cunosc nenumăraţi tineri plini de viaţă şi de entuziasm, pe care-i însufleţea un adevărat spirit sportiv, care credeau în prietenie şi erau convinşi că participarea la această aventură excitantă îi va ajuta să fie mai buni, mai puternici şi mai solidari.

— I-am cunoscut şi eu.

— Şi sunt mulţi ca ei... Slavă Domnului, sunt mulţi! Dar sunt destui, şi între aceştia mă includ şi pe mine, care nu văd în asta decât o afacere profitabilă. O spun cu toate că, din nefericire, n-am acţiuni la această companie. Nu facem decât să transformăm o mare parte

din Africa într-un banc de probă pentru nenumărate maşini, motociclete şi tot ce are legătură cu lumea asta.... Şi aşa cum se întâmplă de obicei, nimeni nu-şi mai aminteşte de un banc de probă până când nu are din nou nevoie de el. Tu, ca avocat, şi eu, ca responsabil de relaţiile publice, avem datoria să punem la punct bancul de probă, pentru ca la anul să funcţioneze din nou.

— Şi nu te deranjează că trebuie să te ocupi întotdeauna de treburile murdare?

— Nimeni nu mă obligă s-o fac, şi ştii bine că mulţi ar vrea să fie în locul meu – blondul făcu un gest larg. Cine-şi mai are biroul într-un avion particular? Şi cine mai manevrează un buget de milioane cu libertatea care-mi este îngăduită mie? Singurul lucru care contează sunt rezultatele, şi e clar că acestea sunt tot mai bune de la un an la altul.

— Să sperăm că anul acesta n-o să se schimbe norocul din cauza unui imbecil de fascist.

— Fascist şi imbecil înseamnă acelaşi lucru, poate cu singura diferenţă că un imbecil este de obicei inofensiv şi că lepădătura noastră nu-i.

— L-am instruit deja pe Fawcett să nu-l lase să părăsească competiţia şi mi-am permis chiar să-i sugerez că n-ar fi complet deplasat să-i ceară să se întoarcă şi să dea ochii cu bunul nostru prieten Gacel.

— Ai înnebunit? Cum ţi-a trecut prin minte aşa ceva?

— Nu crezi că ar putea fi cea mai bună soluţie? Îi aducem laolaltă, şi n-au decât să-şi rezolve problemele cum le place... Alaltăieri un motociclist şi-a pierdut un picior într-un accident... Ar fi de mirare ca un automobilist să-şi piardă o mână în altul? După un an, n-ar mai fi decât un număr în statistici: morţi, atâţia; paraplegici, atâţia; membre pierdute, atâtea...

— Uneori mă copleşeşte cinismul tău.

— Cinic este cel care îndrăzneşte să spună, fără să se gândească, ceea ce alţii gândesc, dar nu îndrăznesc să spună...

— În privinţa asta ai dreptate.

— Anumite meserii îi fac insensibili pe cei care le practică, adăugă francezul pe acelaşi ton impersonal. Din păcate, a trebuit să asist la multe autopsii şi întotdeauna m-a îngrozit cu câtă naturaleţe un medic legist fumează în timp ce scormoneşte în trupul unui băiat care cu câteva ore înainte vorbea şi râdea.

Clătină de câteva ori din cap, cu o expresie de profundă oboseală.

— Fac treaba asta de prea mulţi ani ca să mă mai impresioneze ceva, şi singura mea grijă e ca spectacolul să continue, fiindcă asta este o maşinărie complexă, care funcţionează în virtutea inerţiei, şi sunt convins că, dacă va

ajunge să se oprească, probabil că nu va mai porni niciodată...

— Să ne străduim așadar ca nimeni să nu pună nisip în angrenaj, fiindcă, după cum se vede, pe-aici avem nisip din belşug...

Gacel Sayah nu se sperie, dar fu surprins şi simţi o senzaţie de gol în stomac în scurtul răstimp – care lui i se păru însă interminabil – cât dură zborul de la tabăra sa până în munţi.

Nené Dupré zbură în mod deliberat foarte jos, astfel încât curentul stârnit de elicopter să ridice nisipul şi să şteargă orice urmă compromiţătoare rămasă în urma micii caravane, iar din această cauză micul aparat începu să se clatine mai mult decât ar fi fost normal.

Când, în sfârşit, puseră din nou piciorul pe pământ şi pilotul, surâzând, îl întrebă pe pasager, care se schimbase la faţă, cum i se păruse experienţa, acesta se limită să răspundă cu acreală:

— Zgomotoasă.

— Asta-i tot?

— Nu-i chiar tot, dar e cel mai important – *inmouchar*-ul schiţă un zâmbet, dar interlocutorul său nu-şi dădu seama. Totuşi, recunosc

că acolo sus este mult mai răcoare și că deșertul se vede cu totul altfel.

— Și nu ți s-a părut minunat?

— Într-un fel...

Se vedea clar că beduinul nu era foarte interesat de subiect, ba chiar ar fi preferat să-l uite cât mai repede, așa încât se apucară să descarce lucrurile și să le stivuiască la umbra unei stânci.

Când terminară, asudați și gâfâind, se așezară lângă cutii și, după ce băură niște răcoritoare și mâncară o cutie de biscuiți, tuaregul făcu un semn spre elicopter:

— Ar fi bine să te întorci. Timpul trece și, în ceea ce mă privește, nu s-a schimbat nimic. Îți rămân șase zile ca să-ți salvezi prietenii.

— N-ar fi mai bine să te aștept și să te duc din nou la puț?

Celălalt refuză hotărât cu o mișcare a capului.

— Mă voi întoarce cu cămilele, spuse. Dar nu-ți face griji, o să dau un ocol ca să nu las urme.

— Continui să cred că toată povestea asta e o nebunie.

— Adu-ți aminte că eu am fost cel dintâi care a spus asta. Dar voi sunteți nebunii, nu eu... Mulțumesc pentru călătorie și succes.

— Succes!

După câteva minute, când zgomotosul aparat dispăru în depărtare şi nu se mai auzi nici cel mai mic zumzet de motoare, Gacel Sayah se ridică, îşi puse pe umăr un bidon greu cu apă şi vechea puşcă şi porni grăbit prin complicatul labirint de stânci care pătrundea în munţi.

O oră mai târziu, silueta robustă a lui Suleiman apăru în depărtare, agitându-şi turbanul; după puţin timp, cei doi se îmbrăţişară cu afecţiune şi merseră împreună spre intrarea îngustă a peşterii, atât de bine ascunsă, încât chiar şi lui Gacel îi fu greu s-o descopere, deşi o ştia de multă vreme.

— Aţi camuflat-o foarte bine, spuse surâzând. Poţi trece la un metru de ea fără s-o vezi, dar cămilele care pasc în viroagă ne dau de gol. Mâine am să le duc de-aici.

Imensa Peşteră a Gazelei era un loc sigur şi primitor, a cărui penumbră răcoroasă contrasta cu lumina intensă şi zăpuşeala de afară, şi atât Laila, cât şi Aisha erau fericite după atâţia ani în care înduraseră soarele, nisipul şi vântul, deşi nu-şi ascundeau o oarecare nelinişte în legătură cu starea de spirit a ostaticilor.

— Nu ne-au făcut nimic, şi este inuman şi nedrept să-i ţinem tot timpul cu mâinile legate, spuse cea dintâi pe un ton de reproş. Sunt într-o stare jalnică.

— Dar ce altceva am putea face? întrebă fiul ei.

— Nu ştiu, dar le e foame şi sete şi sunt distruşi, fiindcă-s oameni de la oraş, neobişnuiţi să meargă prin deşert, chiar şi noaptea, când e mai rece...

— Cei mai mulţi sunt tineri şi rezistenţi, spuse Gacel. Dacă-i dezlegăm, vor încerca să ne atace şi, în cazul ăsta, ar trebui probabil să omorâm unul sau mai mulţi.

— M-am gândit şi eu la asta, recunoscu mama sa.

— Să rămână legaţi. Dacă au fost de acord să petreacă două săptămâni înghesuiţi într-o maşină, hurducându-se, înghiţind praf şi riscând să aibă un accident doar ca să se distreze, la fel de bine pot accepta să stea câteva zile cu mâinile legate ca să-şi salveze viaţa.

— Sunt de acord cu tine, interveni Suleiman, care se întorsese după ce le împărţise ostaticilor o parte din apa adusă de Gacel. Eu unul prefer să-i las să-şi jupoaie încheieturile mâinilor decât să mă văd obligat să le trag un glonţ în cap.

Fratele său se îndreptă spre locul unde ostaticii stăteau cu spatele rezemat de perete; se lăsă pe vine în faţa lor şi, după ce se uită la fiecare în parte, spuse pe un ton ce încerca să fie cât mai liniştitor:

— Organizatorii raliului ne-au pus la dispoziţie apă, provizii, haine şi medicamente, astfel că în curând cred că veţi sta mai comod şi veţi fi mai bine îngrijiţi.

— Legaţi de mâini tot timpul? spuse unul chel, cu o barbă deasă, ce părea să fi fost ales de tovarăşii săi ca purtător de cuvânt al grupului deoarece era, fără îndoială, cel mai în vârstă. Nici măcar nu ne putem satisface nevoile cele mai elementare. Vi se pare drept să fim nevoiţi să ne căcăm în pantaloni?

Tuaregul se gândi o clipă, păru să înţeleagă că sărmanul om avea dreptate şi sfârşi prin a face un vag gest de încuviinţare.

— De acord! spuse. Din oră în oră, vom lăsa liber câte unul dintre voi ca să se odihnească şi să-şi facă nevoile – îşi duse degetul arătător la gât, cu un gest ameninţător, şi adăugă: Dar dacă îi trece cuiva prin cap ideea prostească să încerce să scape, îi tăiem gâtul.

Făcu o pauză dramatică şi încheie pe un ton foarte hotărât:

— Şi îi vom tăia gâtul şi însoţitorului său... Asta vi se pare drept?

Cei şase nefericiţi se consultară din priviri şi chelul exprimă în cele din urmă părerea unanimă:

— De acord! spuse.

— Bine! Sper că, dacă vom colabora cu toţii, vom ajunge cât mai repede la un acord cu privire la termenii eliberării voastre.

— Ce fel de acord?

— Unul care să vă mulţumească atât pe voi, cât şi pe noi.

— Cât vreţi?

Tuaregul îi aruncă o privire severă tânărului impertinent ce pusese întrebarea cu un pronunţat accent străin şi, când răspunse, vocea lui sună ciudat de seacă.

— N-am vorbit despre bani, spuse. Niciodată n-am vorbit, nici nu vom vorbi despre asta, căci, contrar a ceea ce vă imaginaţi, aici banii nu contează – Gacel Sayah oftă uşor şi adăugă: Până când membrii organizaţiei voastre nu vor înţelege acest lucru, nu vom ajunge la nici un rezultat.

— Dar dacă nu e vorba de bani, ce vreţi?

— Dreptate, am mai spus-o. Iar dreptatea şi banii sunt ca uleiul şi apa, niciodată nu se pot amesteca.

— Putem şti cel puţin în ce termeni se discută eliberarea noastră? întrebă bărbosul care făcea pe şeful.

— Desigur! răspunse Gacel calm. Vă voi pune în libertate atunci când mi-l vor aduce pe cel care ne-a otrăvit puţul.

— Şi ce aveţi de gând să faceţi cu el?

— Să aplic legea.

— Tăindu-i gâtul?

— Nicidecum! Ce-a făcut el nu se pedepseşte cu moartea, ci doar cu biciurea şi tăierea unei mâini.

— O mână? Vreţi să fie adus aici ca să-i tăiaţi o mână?

Gacel încuviinţă din cap de mai multe ori şi preciză:

— Mâna care a ridicat arma în tabăra tuaregă unde fusese primit cu ospitalitate... Aşa spune legea.

— Dumnezeu să ne-ajute! Şi el ştie?

— Dacă nu ştie, va afla în curând.

— Vă imaginaţi ce-ar face orice om înţelept dacă ar afla că cineva vrea să-i taie o mână?

— Ar fugi cât mai departe posibil, bănuiesc.

— Exact! Şi în cazul ăsta, cine se va duce să-l caute şi cum va face ca să-l aducă până aici?

— Nu am nici cea mai vagă idee, răspunse cu naturaleţe *imohag*-ul. Nu eu am început toată povestea asta, aşa că voi sunteţi cei care trebuie să propuneţi soluţii.

— Şi cum aţi vrea s-o facem de aici?

— Nu ştiu, dar un lucru este clar: nu-i problema mea.

După câteva ore, pe când se bucurau de răcoarea nopţii şi de frumuseţea lunii care lumina straniul peisaj din jurul lor, Aisha întrebă dintr-odată:

— Crezi că ai vreo şansă să reuşeşti ce ţi-ai propus?

Fratele său nu-i răspunse imediat, dar când o făcu, tonul său era de o sinceritate cruntă.

— Absolut nici una, recunoscu.

— În cazul ăsta de ce insişti să continui toată povestea? murmură ea dezorientată.

— Pentru că nu întotdeauna faci ceva cu gândul că vei ieşi învingător. În felul ăsta nu ai nici un merit. Tatăl nostru ne-a dat cel mai bun exemplu că există împrejurări în care un adevărat tuareg trebuie să facă faţă unei bătălii, chiar dacă ştie dinainte că aceasta este pierdută.

— Şi asta l-a dus la pieire. Ce s-ar fi întâmplat dacă în ziua aceea blestemată ar fi renunţat la războiul lui atât de absurd şi de inutil, între forţe atât de inegale?

— Acum, probabil, oricum ar fi fost mort, dar de supărare şi de ruşine. Şi tu ştii mai bine decât oricine că, pentru cei din neamul nostru, important nu e să mori, ci cum mori, după cum important nu este să trăieşti, ci cum trăieşti.

— Felul în care trăim noi este mizerabil.

— Greşeşti, fetiţo, îi spuse fratele său, întinzând mâna ca să-i mângâie părul lung şi negru. Felul în care trăim noi poate fi umil, pentru că suntem cele mai sărace fiinţe de pe faţa pământului, dar niciodată mizerabil. Sunt mulţi bogaţi care trăiesc ca nişte mizerabili, înconjuraţi de tot luxul posibil, şi săraci care trăiesc în mod demn doar cu cât au nevoie.

— Mi-ar plăcea ca vorbele tale să mă poată consola, dar sunt deja prea mulți ani de lipsuri, răspunse fata. Eu sunt tânără și puternică și pot rezista, dar uneori am impresia că mama nu va mai putea suporta multă vreme.

— Și pe mine mă îngrijorează, recunoscu Gacel. Și zilele astea am ajuns la concluzia că cel mai bine ar fi să vă întoarceți în nord, unde trebuie să ne fi rămas vreo rudă care să-și aducă aminte că a fost soția unui erou.

— Și să fim condamnați să trăim de-acum încolo din mila altora? întrebă Aisha, întorcându-se să-l privească. Îți dai seama ce spui?

Gacel nu-i răspunse, fiindcă era limpede că nu avea ce să-i spună.

Nomadul își dădea foarte bine seama că dacă s-ar fi despărțit de femei, acestea n-ar fi avut nici o șansă să-și croiască drum singure și că viitorul lor ar fi fost să devină servitoare, iar în cazul fetei – poate concubina vreunui negustor pe care l-ar fi durut în cot de cine-a fost taică-său.

Dacă soarta vitejilor luptători tuaregi nu părea foarte fericită, și mai neagră era soarta femeilor, deoarece trăiau vremuri grele, iar cei din neamul lor nu mai erau considerați temuții stăpâni ai nisipurilor deșertului, ci se transformaseră într-o armată de dezrădăcinați fără țară și fără speranțe.

Împrăştiaţi prin douăsprezece ţări, fără căpetenii, înfruntându-se uneori între ei din cauza unor vechi neînţelegeri, *imohagii* erau condamnaţi la dispariţie; probabil că eroica aventură a tatălui său fusese ultima zvâcnire dinaintea morţii.

— Nu înţeleg, murmură într-un târziu, ca pentru sine. Chiar nu pot să înţeleg.

— La ce te referi?

— La apatia poporului nostru. Suntem oameni puternici, temuţi şi inteligenţi, iar dacă ne-am uni, am putea sfârşi cu turma asta de cretini şi hoţi care ne conduc şi ne-am putea întemeia o ţară a noastră, după propriile noastre legi. Însă, pentru că nu am avut un conducător, ne-am împărţit într-o mulţime de grupuri care trăiesc de pe o zi pe alta, acceptând regulile absurde pe care ni le impun alţii, fără să ţină cont de noi.

— Crezi că tata ar fi putut fi un asemenea conducător?

— Cu siguranţă.

— Dar tu?

— Nu. Eu nu.

— De ce?

— Nu am experienţă.

— Experienţa este unul dintre puţinele lucruri care se dobândesc odată cu trecerea anilor, îi aminti Aisha.

— Dar este nevoie de o bază solidă pe care să-ţi clădeşti experienţa, iar mie baza asta îmi lipseşte, fiindcă tata a murit când eram încă mic şi n-a avut timp să mă înveţe. Apoi, în afară de faptul că am citit câteva cărţi, toţi anii aceştia au însemnat timp pierdut – făcu o scurtă pauză, apoi adăugă sigur pe sine: Conducătorul de care avem nevoie trebuie să ştie nu doar să se descurce în deşert, ci să şi cunoască felul de a fi al francezilor. Cineva ca *Ghepardul*, dar mult mai tânăr...

— L-am văzut o dată, dar eram prea mică şi abia mi-l amintesc...

— Pe mine m-a uimit cât de multe ştia. Probabil că ar fi fost omul potrivit să unească poporul nostru, dar când s-a întors din Franţa era deja obosit de atâtea războaie.

— Întotdeauna am crezut că un *inmouchar* nu se satură niciodată să lupte.

— Problema e că acela a fost un război al francezilor, în care bărbaţii nu luptau faţă în faţă cu spada în mână, ci cu avioane şi tunuri care omorau la mare distanţă...

Se ridică în picioare şi făcu câţiva paşi, vrând parcă să-şi umple plămânii cu aerul nopţii.

— Chiar şi asta s-a schimbat, murmură. Când am văzut la televizor cum rachetele distrug pe întuneric un obiectiv aflat la sute de kilometri de locul de unde au fost lansate, am

înțeles că până și în privința războiului, pe care-l consideram punctul nostru forte, am rămas definitiv în urmă...

— Ce s-o mai fi întâmplat cu el?

— Cu cine?

— Cu *Ghepardul*.

— Probabil a murit. Era foarte bătrân.

— Ce crezi că ar fi făcut în situația asta?

— Bănuiesc că la fel ca noi... Era un adevărat *amenokal* din *Kel-Talgimus* și cred că nici un membru al Poporului Vălului nu ar fi reacționat altfel în fața...

Se opri văzând-o pe mama sa, care ieșise din peșteră cu un mic ceainic și trei pahare și care spuse în timp ce le umplea:

— Unul dintre prizonieri insistă să vorbească cu tine.

— Ți-a spus ce vrea?

— Nu, dar susține că este singurul care poate să rezolve încurcătura asta.

— Și tu ce părere ai?

— Pare sigur pe el și cred că nu pierzi nimic dacă-l asculți.

Nomadul suflă în ceai, gândindu-se la vorbele mamei sale, și, în cele din urmă, făcu un scurt gest de aprobare.

— De acord! zise. Roagă-l pe Suleiman să-l aducă. Să auzim ce are de spus.

După câteva minute, un băiat slab, musculos, cu ochi de culoare deschisă și cu părul

lung, blond, strâns la spate într-o coadă groasă se aşeză pe o piatră şi îi privi, cu oarecare înţelegere, pe cei patru care-l sechestraseră.

— Ei, bine? întrebă Gacel după ce-şi bău ceaiul. Care-i propunerea ta?

— Mai întâi aş vrea să mă prezint, începu tânărul cu o voce tremurândă la început, dar care se liniştea pe măsură ce vorbea. Mă numesc Pino Ferrara şi sunt napolitan.

— Ştiam asta. Avem paşaportul tău.

— Bănuiesc. Dar ceea ce nu ştiţi e că tata este unul dintre cei mai importanţi bancheri din Italia.

— Cred că am lăsat să se înţeleagă destul de clar că banii nu au nici o legătură cu povestea asta, replică Gacel Sayah nerăbdător. Ce-mi pasă mie că taică-tău e bancher sau general? Soarta ta va fi aceeaşi ca a celor ce te însoţesc, chiar dacă ceilalţi sunt săraci lipiţi.

— Nu! se grăbi să protesteze celălalt. Acest punct este destul de clar şi l-am înţeles de la început, dar nu e vorba de banii tatălui meu, care nu-mi servesc la nimic în aceste împrejurări.

— Atunci?

— Problema e că eu îi cunosc bine pe organizatorii raliului şi ştiu că nu vor mişca un deget ca să-l aducă aici pe cel care v-a otrăvit puţul.

— De unde ştii asta?

— Ştiu, pentru că particip pentru a treia oară la raliu şi sunt convins că, de îndată ce ticălosul ăla va afla că vreţi să-i tăiaţi o mână, va pleca, şi nimeni n-o să îndrăznească să-l împiedice. Pun pariu că nu va veni decât dacă va fi adus cu forţa, şi organizatorii raliului nu vor face aşa ceva.

— Au mult de pierdut.

— Vă înşelaţi. N-au nimic de pierdut, deoarece când am semnat contractul toţi am acceptat asemenea riscuri, de aceea sunt scutiţi de orice responsabilitate.

Trase o înjurătură.

— Şi mai e ceva, zise. Ştiu foarte bine că întâmplările de genul ăsta adaugă o notă de morbiditate competiţiei... După o scurtă pauză, continuă:

— Dacă le-ar trece prin cap să sechestreze un participant ca să-l predea unor „bandiţi" care vor să-i taie o mână, s-ar băga într-o încurcătură groaznică: ar pierde o mulţime de bani, ar risca ani buni de închisoare şi chiar sfârşitul afacerii... Înţelegeţi ce vreau să spun?

— Da.

— Şi ce părere aveţi?

— Că pare logic.

— Mă bucur că începeţi să vedeţi astfel lucrurile. Şeful securităţii, Fawcett, este unul dintre englezii cei mai flegmatici din câţi am cunoscut şi ştiu că, în ziua când participanţii la competiţie vor sosi la Cairo, va considera afacerea

încheiată, pentru că, în fond, ne consideră nişte imbecili care merităm tot ce ni se întâmplă. Ce va fi atunci?

— Va trebui să vă omor.

— Exact! O să ne omorâţi, iar între timp cei care ne-au dat hărţile greşite se vor spăla pe mâini, Fawcett se va întoarce acasă şi vinovatul va pleca într-o vacanţă în vreo insulă din Caraibe – Pino Ferrara scuipă şi conchise: Nu mi se pare drept.

— Nici mie, dar e clar că nu putem face nimic ca să împiedicăm acest lucru.

— Dumneavoastră nu, dar eu pot, pentru că, aşa cum v-am spus, tatăl meu este un important bancher şi, printre activităţile sale – iar asta este prima dată în viaţa mea când îl aprob –, se numără şi spălarea banilor.

Derutaţi, Laila, Aisha, Suleiman şi Gacel Sayah schimbară o privire lungă şi, în cele din urmă, cea dintâi repetă cu stupefacţie:

— Spălarea banilor?

— Întocmai.

— Dar banii nu se pot spăla, protestă femeia. Odată am uitat o bancnotă în buzunarul unui *jaique*[1] şi, când am vrut s-o scot, se făcuse ferfeniţă.

---

1. Veşmânt tipic arăbesc, un fel de burnuz, ce acoperă corpul de la umeri până la picioare (în arabă, în original).

De data aceasta, cel derutat era italianul, care scutură din cap ca şi când ar fi făcut un efort imens ca să asimileze cele auzite.

— Nu e vorba de spălat bani cu apă şi săpun, îngăimă în cele din urmă. Este vorba de „albit“ sume mari de bani.

— Cum ai spus? „Albit“?

— Exact.

— Şi de ce vrea tatăl tău să albească banii? Fiecare bancnotă are o culoare şi chiar o mărime diferită, în funcţie de valoarea ei. Nu înţeleg de ce ar vrea cineva să fie toate la fel. Sau poate că în ţara ta lucrurile funcţionează altfel?

Pino Ferrara înţelese că purtau un „dialog al proştilor“, fiindcă cei patru beduini, pierduţi de atâţia ani în mijlocul deşertului, văzuseră foarte puţini bani în viaţa lor.

— Când vorbesc de spălat sau albit, nu mă refer la bancnote, ci la legalizarea unor bani ilegali.

— Legalizarea unor bani ilegali? repetă Gacel. Te referi la bani falşi?

— Nu! – italianul era cât pe ce să-şi piardă răbdarea. Nu! Una sunt banii falşi şi alta sunt banii ilegali.

— Odată au încercat să-mi dea o bancnotă falsă, recunoscu tuaregul. Dar, din câte ştiu eu, niciodată n-au încercat să-mi dea o bancnotă ilegală. Cum se vede că este ilegală?

— Banii ilegali sunt cei câştigaţi din afaceri murdare, cum ar fi evaziunea fiscală, corupţia politică, prostituţia sau traficul de droguri, îl lămuri interlocutorul său. Când cineva primeşte mulţi bani şi nu poate spune de unde provin, pentru că ar intra la puşcărie, se duce la anumite bănci care reuşesc să facă în aşa fel încât aceşti bani să pară că au fost câştigaţi în mod onorabil.

— Şi banca tatălui tău face asta?

În faţa gestului mut de aprobare al italianului, Suleiman exclamă:

— Halal tată ai! Ce mai om!

— Nu suntem aici ca să judecăm familia mea, ci pentru a încerca să salvăm nişte oameni nevinovaţi, spuse băiatul, care devenea din ce în ce mai sigur pe sine. Şi printre ei mă includ şi pe mine. Ceea ce vreau să vă fac să înţelegeţi e că tatăl meu este în bune relaţii cu persoane a căror moralitate este cu adevărat îndoielnică.

— Ăia care apar în filmele în care răii sunt întotdeauna italieni... cum le spune?

— Mafioţi... Nu. Tatăl meu nu are relaţii directe cu mafioţii, ci cu oameni de afaceri care-i cunosc. Îi datorează multe favoruri şi sunt convins că dacă i-aş cere să-l aducă aici pe cretinul ăla, l-ar aduce împachetat şi legat cu fundă.

— Nu-mi place ideea de a trata cu astfel de oameni, şopti Laila.

— Nici mie, zise fiul său. Dar pentru prima oară cineva ne arată o cale care ar putea duce undeva. Dacă vrem să obţinem ceva într-o lume atât de deosebită de a noastră, poate că ar trebui să ne adaptăm la reguli de conduită diferite...

— În cazul ăsta, ne vom comporta ca ei.

— S-ar putea. Dar e clar că regulile noastre nu ne duc niciunde şi că până la urmă va trebui să alegem între a omorî nişte oameni nevinovaţi sau a ne face de râs.

— Niciodată nu mi-a păsat că mă fac de râs.

— Mie, da. Noi, tuaregii, ne facem de râs de ani de zile şi de aceea ne aflăm unde ne aflăm. Dacă are dreptate şi organizatorii competiţiei se spală pe mâini, mă voi vedea obligat să-mi ţin cuvântul, şi ar fi o povară pe care ar trebui s-o port toată viaţa.

— Am dreptate, insistă italianul, care îşi dădea seama că poziţia sa se consolida tot mai mult. Raliul a mai trecut pe aici şi pe organizatori nu i-a interesat niciodată ce lasă în urmă. Obsesia lor este să înainteze cu orice chip, să treacă linia de sosire şi să-şi încaseze banii.

— De la cine să încaseze banii?

— De la toţi, de la fabricanţii de maşini, de cauciucuri, lubrifianţi, băuturi răcoritoare, ţigări sau material fotografic – ridică din umeri, dând de înţeles că toate acestea erau cât se poate de evidente şi lipsite de importanţă. În

ziua de azi, tot ce are legătură cu sportul de mare performanţă, şi nu încape nici o îndoială că acest raliu este un asemenea sport, se învârte în jurul anumitor mărci, care obţin beneficii enorme pentru fiecare liră investită.

— Cred că mi-ar trebui un veac ca să încep să înţeleg lumea voastră.

— Bănuiesc, de aceea ar trebui să aveţi încredere în mine, pentru că eu ştiu cum funcţionează. Tatăl meu este unul dintre puţinii oameni care-ar putea să vi-l aducă pe cel care v-a otrăvit puţul.

— Dar tatăl tău este în Italia, şi Italia e foarte departe de aici.

— Ştiu asta.

— Şi ce-ai vrea? Să te las să pleci? Cine-mi garantează că te vei întoarce?

— Nimeni, dar n-am pretins să mă lăsaţi să plec. E suficient să dau un telefon.

Se lăsă o linişte apăsătoare. Cei patru beduini se priviră ca şi cum băiatul ar fi fost nebun.

— Vrei să vorbeşti la telefon cu cineva din Italia, chiar din inima deşertului Tenere? întrebă în cele din urmă Aisha, neîncrezătoare.

— Da. Am un telefon celular în maşină. Face legătura cu un satelit care, la rândul său, face legătura cu casa mea sau chiar cu celularul tatălui meu, dacă din întâmplare este pe iaht. Aş putea vorbi cu el chiar dacă ar fi în Alaska.

— Nu pot să cred.

— Nici eu.

— E adevărul adevărat. Ce-aş câştiga înşelându-vă? S-ar putea ca în momentul ăsta mama să fie îngrijorată fiindcă n-am sunat-o de două zile.

— Dacă e aşa cum spui şi poţi vorbi din Tenere în Italia, fără îndoială că suntem de râsul lumii, spuse Gacel Sayah, amărât şi din ce în ce mai dezorientat. Oricât m-aş strădui, nu voi reuşi niciodată să înţeleg cum poate cineva să formeze un număr de telefon din deşert şi altcineva să-i răspundă de la celălalt capăt al lumii.

— Asta se numeşte tehnologie.

— Mai bine zis, vrăjitorie, cred eu. Magia francezilor, împotriva cărora niciodată nu vom putea lupta, oricât de curajoşi am fi...

Imohag-ul îşi privi fratele şi în ochii săi se putea citi o imensă descurajare când îl întrebă:

— Tu ce părere ai?

— La ce foloseşte părerea mea? întrebă Suleiman. Acum patru zile, cea mai mare grijă a mea era dacă o cămilă o să fete la timp sau dacă o să scadă apa din puţ. Dar de atunci am auzit doar lucruri pe care nu le pot înţelege. E ca şi cum am fi fost transportaţi dintr-odată pe altă planetă.

— Nu-i vorba că am fost duşi pe altă planetă, spuse Laila, surprinzător de serioasă, ci că această altă planetă ne-a invadat deodată.

— Poate că nu ei sunt vinovaţi, îi răspunse fiul său, fără nici o urmă de amărăciune în glas. Poate că o parte din vină o avem noi, pentru că n-am ştiut să progresăm. În ultimii ani, în loc să mergem înainte, n-am făcut decât să dăm înapoi...

Turki Al-Aidieri aşteptă ca nepoata sa să iasă din încăpere, îl observă cu atenţie pe bărbatul ce stătea în faţa lui şi, după ce rămase tăcut câteva clipe, ca şi cum astfel ar fi vrut să dea mai multă importanţă spuselor sale, începu:

— Aseară, Sfatul bătrânilor a luat o hotărâre pe care vreau s-o transmiţi şefilor tăi...

Amed Habaja făcu un mare efort ca să-şi păstreze înfăţişarea calmă, cu toate că îşi simţea inima bătând cu putere şi mâinile tremurând vizibil.

— Noi, *imohag*-ii, suntem sătui să consideraţi teritoriul nostru o ladă de gunoi, bun doar să-l transformaţi în pistă de curse o dată pe an. Destulă vreme am răbdat, crezând că într-o zi vă veţi da seama că noi, cei ce trăim în acest colţ pierdut al lumii, merităm un pic de respect... Dar n-a fost aşa – clătină trist din cap. De fiecare dată v-aţi înţeles cu cei ce ne dispreţuiesc, ne urăsc şi ne exploatează, fără să ţineţi cont că pământul pe care-l străbateţi

este al nostru, că ai noştri sunt copiii pe care-i omorâţi, ale noastre sunt animalele pe care le călcaţi...

— Întotdeauna am căutat să vă despăgubim pentru daunele pe care vi le-am cauzat.

— Cum? întrebă destul de agresiv bătrânul. Mituind nişte funcţionari? Ţi-am mai spus că asta nu ne foloseşte la nimic, fiindcă aceste recompense n-or să ajungă nicicând în mâinile celor păgubiţi. Şi unei mame ce şi-a pierdut fiul nu-i sunt de mare ajutor banii pe care-i oferiţi, nici măcar în cazul puţin probabil când aceşti bani ar ajunge la ea... Nu! – clătină din cap hotărât. Aceste aşa-zise despăgubiri ale voastre nu compensează răul pe care ni-l faceţi...

— O să dăm dispoziţie ca de acum încolo cei afectaţi să primească personal...

Bătrânul *amenokal*, cel mai mare conducător al triburilor tuarege din regiune, ridică mâna, împiedicându-l să continue cu nişte argumente pe care în mod evident nu era interesat să le audă.

— Nu te obosi! îl rugă. Nu va mai fi nici un „de acum încolo".

— Ce vrei să spui cu asta? se alarmă celălalt.

— Că Sfatul bătrânilor a luat o hotărâre, şi când *imohag*-ii iau o decizie, nu mai dau înapoi...

Din nou făcu o lungă pauză pentru a-şi sublinia spusele:

— S-a terminat cu raliurile pe teritoriile noastre, conchise.

— Care teritorii?

— Acelea în care trăiesc comunități tuarege.

— Bine, dar îți dai seama ce spui?

— Desigur.

— Există comunități tuarege în cel puțin douăsprezece țări africane.

— Știu.

Egipteanul nu putu să reacționeze; rămase cu gura căscată, incapabil să spună ceva. În cele din urmă îngăimă:

— Vrei să-mi dai de înțeles că ați hotărât să boicotați raliul în douăsprezece țări?

— Întocmai.

— Dar nu puteți face asta! protestă Amed Habaja. Sunt națiuni libere, cu guverne independente, care iau propriile lor decizii.

— Majoritatea sunt guverne corupte care nu țin cont de interesele cetățenilor lor. Dacă ei n-au fost în stare să înlăture această plagă, o s-o facem noi. Cu binele sau cu răul.

— Dar nu e vorba de nici o plagă, zise egipteanul. Este vorba de o simplă competiție sportivă.

— Nu-mi veni cu chestiile astea, replică *Ghepardul*. Ține cont că nu sunt un beduin ignorant pe care-l tratezi de obicei ca pe o cămilă. Cunosc foarte bine dictonul *Mens sana*

in corpore sano şi ştiu că un asemenea concept nu s-ar putea aplica acestui tip de „competiţii sportive“ pe care le sponsorizează organizaţia ta. Să goneşti prin deşert într-o maşină nu este un sport care să facă bine corpului şi cu atât mai puţin minţii. Oricât de sănătos ar fi corpul, mintea poate fi bolnavă. Şi, de fapt, s-a demonstrat că aşa este, fiindcă individul respectiv poate că e un adevărat atlet, dar e clar că-i paranoic. Şi nu există nici un aparat şi nici un fel de exerciţiu, oricât de dificil, capabil să transforme un creier bolnav într-unul sănătos.

— Este vorba de un caz izolat şi mi se pare nedrept ca, din cauza unui imbecil, sute de nevinovaţi să suporte consecinţele.

— Noi suntem cei ce suportăm consecinţele unor fapte care nici măcar nu ne interesează. Dacă vor să gonească, s-o facă la ei acasă. Dacă vor să omoare oameni, să-i omoare pe-ai lor. Să organizeze în Europa un circuit cât vor ei de complicat şi să-şi petreacă timpul izbindu-se de stânci, dar să nu mai apară pe-aici fluturându-ne pe la nas o asemenea risipă de bogăţie.

— Şi cum ai de gând să împiedici asta?

— Dând dispoziţie tuturor *imohag*-ilor, oricare ar fi tribul lor sau ţara unde locuiesc, să împiedice cu orice preţ trecerea maşinilor voastre, a motocicletelor şi camioanelor.

— Ăsta mi se pare terorism.

— Nu! Nicicum! Nu încerca să confunzi termenii. Teroristul este o ființă vicleană, care atacă pe la spate, ascunzându-se în anonimat. Ceea ce facem noi este o declarație de război, și în acest război dușmanul nu se ascunde. Dușmanul este întregul popor tuareg.

— Sunteți dispuși să ucideți?

— În toate războaiele mor oameni.

— Și sunteți dispuși să muriți?

— Tuaregii sunt întotdeauna dispuși să moară.

— Și ce veți face dacă veți fi obligați să înfruntați armatele țărilor în care locuiți?

— Dacă aceste armate vor lupta cu noi pentru a apăra interesele murdare ale unui pumn de străini care ne calcă în picioare, merită să luptăm.

— Provocând un masacru?

— Dacă, așa cum s-ar părea, suntem condamnați la dispariție, e mai bine s-o facem luptând cu vitejie, decât să ne stingem în tăcere. Pentru un tuareg, a muri cu onoare este cea mai mare cinste posibilă.

— Și ce se va întâmpla cu femeile, bătrânii și copiii?

— Dumnezeu va hotărî.

După câteva ore, când egipteanul le transmise cuvânt cu cuvânt mesajul lui Turki Al-Aidieri, atât imperturbabilul Alex Fawcett, cât și

neliniştitul Yves Clos reacţionară ca şi cum ar fi primit o lovitură în frunte.

— Glumeşti?! exclamă în cele din urmă Alex Fawcett cu glas răguşit.

— Crezi că mi-aş pune în joc slujba glumind cu o problemă atât de serioasă? replică Amed Habaja pe un ton care nu mai lăsa loc nici unui dubiu. Aşa a spus şi aşa are de gând să facă.

— Dar asta înseamnă...

— Că trebuie să ne luăm catrafusele şi să plecăm în altă parte, sau riscăm să-i omoare pe concurenţi ca pe iepuri.

— Nu putem să plecăm!

— Zău? replică egipteanul. Ţine cont că un tuareg e în stare să împuşte un motociclist de la cinci sute de metri, iar apoi să dispară de parcă l-ar fi înghiţit pământul. Şi cum poţi să-i împiedici? Punând câte un soldat în fiecare maşină, camion sau motocicletă? Mai sunt de parcurs şase mii de kilometri prin deşert şi la fiecare kilometru se poate ascunde un franctiror.

Alex Fawcett se întoarse spre Yves Clos şi-l întrebă:

— Câţi tuaregi crezi tu că sunt de aici până la Cairo?

— Nu am nici cea mai vagă idee! recunoscu cel întrebat. Sute, poate mii. Dar nu cred că are vreo importanţă numărul lor. Sunt de-ajuns două duzini de fanatici dispuşi să îndeplinească

ordinele Sfatului bătrânilor, pentru ca jumătate din concurenţii noştri să se întoarcă acasă între patru scânduri.

— O imagine scârbos de plastică!

— Dacă vrei, o împodobesc cu o fundă, că oricum asta mi-e meseria, dar cred că în cazul ăsta demagogia nu serveşte la nimic. Dacă Fiii Vântului, care au fost stăpânii deşertului secole de-a rândul, îşi propun să-i vâneze, păi îi vânează chiar de-am sta noi în cap.

— Jigodiile naibii! Îţi dai seama cât riscăm?

— Miliarde...

— Şi toate astea pentru că unui tâmpit i-a venit să toarne ulei într-un puţ.

Blondul Yves Clos căută în buzunarul de la piept al cămăşii, îşi scoase pipa şi începu s-o umple, clătinând hotărât din cap:

— Nu, îl contrazise. Asta a fost scânteia care a provocat explozia, dar nu cauza. Adevărata cauză este faptul că nu ne-am dat seama că am întins coarda prea mult. Mai devreme sau mai târziu, trebuia să se rupă.

— Vrei să spui că noi suntem vinovaţi?

— Ei trăiesc aici şi nu le trece prin minte să vină la Paris să ni se bage în suflet. Noi suntem cei care venim şi ne băgăm în sufletul lor în fiecare an, şi e clar că n-am ştiut s-o facem cu suficientă delicateţe.

— Eşti de partea lor?

— Una e să-i înţelegi şi alta e să fii de partea lor. Nu mă încântă ideea de a-mi pierde slujba, spuse francezul. Iar dacă vrem să ne păstrăm slujba, cel mai bine ar fi să începem să căutăm soluţii, în loc să căutăm vinovaţi.

— Ai vreo idee?

— Deocamdată, nu.

— Bine, spuse Alex Fawcett, luând un creion şi trasând o linie verticală pe o coală de hârtie. Prin urmare, ne înfruntăm cu două probleme total diferite – făcu o cruce în partea stângă a foii. Pe de o parte, avem şase ostatici pe care nu-i putem elibera deoarece nu putem oferi ceea ce ni se cere în schimb. Pe de altă parte, ne ameninţă o şleahtă de bandiţi, care pune serios în pericol continuarea competiţiei de care depindem cu toţii – lovi de câteva ori cu pixul în partea dreaptă a foii. Bănuiesc că sunteţi de acord că n-ar trebui să ne împărţim forţele, ci să le concentrăm pentru ceea ce este cu adevărat important.

— Lăsându-i pe nefericiţii ăştia în voia sorţii? întrebă insistent egipteanul.

— Aminteşte-ţi că „soarta" şi-au ales-o ei înşişi în momentul când au hotărât să participe la raliu. Niciodată n-am ascuns că există pericole serioase când călătoreşti prin locuri sălbatice: te poate înţepa un scorpion, te poate înghiţi nisipul, poţi să te îneci într-un râu sau

să fii răpit de nişte bandiţi. Niciodată nu i-am minţit şi, în fond, asta îi şi excită.

— Eşti un cinic, îi spuse fără supărare Yves Clos. Şi, fără îndoială, cel mai neruşinat om pe care-l cunosc, mai neruşinat chiar decât mine.

— Dacă n-aş fi fost aşa, de mult n-aş mai fi stat la masa asta, replică şeful securităţii. Şi nu uita că linia care separă cinismul de ipocrizie este mai subţire decât vor să creadă oamenii.

— Asta-i adevărat.

— Aş fi un ipocrit dacă aş declara că mă îngrijorează soarta celor şase neisprăviţi pe care nu cred că i-am văzut vreodată, când e în joc viitorul unei organizaţii ce reprezintă o parte importantă din viaţa mea şi pe care am ajutat-o să ajungă acolo unde este. În plus, nu intră în atribuţiile mele să-l prind pe Milošević ca să-l predau unuia care vrea să-i taie o mână, şi probabil că pentru aşa ceva aş face puşcărie – rupse creionul în două cu o mişcare bruscă. Să fim practici! spuse în încheiere. În ce mă priveşte, de problema sechestrului ar trebui să se ocupe autorităţile locale.

— Autorităţile locale? se scandaliză Amed Habaja. Ce tot spui? Ştii foarte bine că „autorităţile locale“ sunt o adunătură de imbecili neruşinaţi.

— Şi eu ce vină am? protestă celălalt. Îi plătim ca să ne protejeze; iar dacă nu sunt capabili să ne apere, eu nu pot face nimic.

— Cel puţin, lasă-l pe Nené Dupré să se ocupe de problema asta, spuse francezul. E un tip decent şi se pare că a stabilit o anumită legătură cu acest Gacel.

Namila se gândi câteva clipe, aruncă creionul rupt în coşul de gunoi şi, în cele din urmă, dădu din cap afirmativ:

— De acord! Voi lăsa problema în mâinile lui. Poate cheltui până într-un milion de franci, cu condiţia ca voi să vă gândiţi cum putem ieşi din cealaltă belea... Hai, la treabă!

Se întoarse spre Amed Habaja şi-l întrebă:

— Până unde estimezi tu că se întinde teritoriul aflat sub influenţa blestemaţilor de tuaregi?

— Cel puţin până la frontiera cu Libia.

— Nu mă înnebuni!

— Departe de mine ideea asta.

Uriaşul şef al securităţii se ridică în picioare, se apropie de harta uzată agăţată pe perete şi o studie cu atenţie:

— Asta înseamnă că ar trebui să suspendăm toate etapele care traversează Nigerul.

— Mă tem că da.

— Fir-ar al dracului!

— Poate că le-am putea face pe toate la un loc, protejaţi de armată, spuse Yves Clos.

— Ai idee cât timp ne-ar lua asta? întrebă celălalt sec. Ar trebui să înaintăm ca o broască-țestoasă și cu o nouă strategie, pentru care nu suntem pregătiți. Am ajunge la Cairo cu o săptămână mai târziu.

— Și cel mai important e să se ajungă la Cairo la data stabilită, nu-i așa?

— Așa cum spui. La data stabilită. Nici o zi înainte, nici o zi după. Și, dacă se poate, la amiază, pentru ca toate telejurnalele de seară să ne dedice cât mai mult spațiu posibil...

— Va veni o vreme când persoanele importante se vor strădui să moară în momentele de maximă audiență, zise blondul cu glas scăzut, mușcând cu furie muștiucul pipei. Devenim sclavii unei rate de audiență de care trebuie să ținem seama până și când ne ducem la closet.

— Ce diferență de preț este între un anunț la ora asta și unul de dimineață? vru să știe Fawcett.

— În medie, seara costă cam de zece ori mai mult.

— Păi, fără publicitatea asta nu suntem nimic, pentru că, în fond, pe cine dracu' interesează că un fitecine de care n-a auzit în viața lui câștigă o etapă care se termină într-un colț din Africa de care iarăși n-a auzit?

— Pe nimeni.

— Exact. De aceea departamentul tău se străduiește să creeze „necesitatea asta inutilă" și se ocupă ca imaginile noastre să fie transmise

când o grămadă de oameni plictisiţi stau în faţa televizoarelor, pentru că ei vor cumpăra produsele pe care le promovează clienţii noştri.

Uriaşul făcu o pauză, după care adăugă:

— Şi departamentul meu are grijă ca orarul să fie respectat cu stricteţe... Gata, la treabă!

După ce colaboratorii săi părăsiră încăperea, Alex Fawcett aruncă o ultimă privire pe hartă, scoase din buzunar un telefon mobil, formă un număr şi ordonă sec:

— Vino la mine în birou!

Câteva minute mai târziu, un omuleţ cu o înfăţişare comună, îmbrăcat cu nişte pantaloni scurţi şi un tricou transpirat cu fotografia Madonnei şi plin de pete de grăsime, intră în cortul alb şi se aşeză la masa mare, acoperită de foi de hârtie.

— Care-i problema? întrebă.

Ascultă cu calm relatarea detaliată pe care i-o făcu englezul despre ultimele întâmplări şi întrebă din nou:

— Şi ce trebuie să fac?

— În primul rând, ocupă-te de ostatici, zise Fawcett. Chestiunea trebuie rezolvată, într-un mod sau altul, chiar săptămâna asta.

— Într-un mod sau altul? repetă interlocutorul său, accentuând fiecare cuvânt.

— Exact.

— Fără să conteze câţi vor muri?

— Mi se fâlfâie câţi vor muri, spuse englezul, fără să schimbe tonul. În vremurile astea,

morţii, oricine-ar fi ei, se uită imediat şi, până la urmă, rămân doar nişte date statistice. Nimeni n-o să uite însă aşa uşor că şase europeni nevinovaţi au fost sechestraţi de beduini în inima deşertului – plescăi din limbă, iritat, şi adăugă: Întotdeauna vor fi o mamă, o iubită, o soră ori un grup de prieteni sau vecini dispuşi să răscolească rahatul şi să ceară respectivelor guverne să-i elibereze imediat. Şi presa, de obicei, este foarte sensibilă când e vorba de asemenea probleme, fiindcă întotdeauna suferinţa altora lasă loc multor speculaţii.

— Mi se pare normal ca familiile să fie îngrijorate, zise nou-venitul. Atât timp cât sunt în viaţă, există o speranţă.

— Doar că pe mine nu mă interesează „speranţele“ care se prelungesc mult timp după ce plecăm noi şi-l fac pe vreun ziarist care n-are de lucru să se apuce să pună metodele noastre sub semnul întrebării. Vreau ca toţi cei şase să se întoarcă acasă cât mai repede şi, dacă se poate, pe picioarele lor.

Bruno Serafian, căruia toţi îi spuneau *Mecanicul*, cu toate că nimeni din organizaţie nu ştia ce repara de fapt, căci nimeni nu-l văzuse vreodată sub vreo maşină, se scărpină îndelung între picioare, ca şi când ar fi aşteptat ca tocmai de acolo să-i vină vreo idee, şi, în cele din urmă, mormăi aproape fără să-şi mişte buzele:

— Nici o problemă! Care-i partea a doua?

— Sfatul bătrânilor. Dar asta e o problemă de care aş vrea să te ocupi peste câteva luni, când lucrurile se vor linişti şi nimeni n-o să facă vreo legătură cu noi – şeful securităţii arătă spre harta plină de steguleţe şi spuse: Îţi dai seama că, dacă anul viitor tuaregii vor continua cu ideea de a boicota competiţia, o să trebuiască s-o organizăm în Namibia, ceea ce nu mă încântă deloc...

— Înţeleg.

— Dar vreau să înţelegi şi că în chestia asta trebuie să fii foarte discret. Nu ne convine ca Sfatul bătrânilor să dispară aşa, ca prin farmec... Unii dintre membrii săi cei mai importanţi trebuie să fie înlocuiţi cu alţii, care să nu aibă nici cea mai mică intenţie să ne belească.

— Evident!

— Şi evident că „organizaţia" n-are nici o legătură cu toate astea.

— Bineînţeles!

— O să dau dispoziţie ca astăzi să ţi se transfere în cont un milion de dolari. Dacă ai nevoie de mai mulţi bani, nu trebuie decât să-mi ceri, şi cred că nu e cazul să te avertizez că discuţia asta n-a avut loc niciodată.

— Cred că mă cunoşti de prea mulţi ani ca să mai fie cazul să-mi aminteşti asta. Pot să am încredere în pilotul elicopterului?

— În nici un caz!

— Nu pot să vorbesc despre asta.

— Nu poţi sau nu vrei?

— Nici una, nici alta.

— De ce?

— M-au avertizat în mod clar să n-o fac.

— Fawcett?

— Nu mai insista.

— E obligaţia mea, şi cred că ţi-am făcut destule favoruri ca să nu mă refuzi acum şi să-mi dai o informaţie care bănuiesc că s-ar putea transforma într-o adevărată bombă. Raliul a fost întrerupt şi nimeni nu ştie exact pentru ce, iar flerul meu îmi spune că tu ai răspunsul la unele întrebări. Ce s-a întâmplat în ziua aceea? De ce te-ai întors şi ce s-a vorbit la întrunirea pe care-ai avut-o cu membrii organizaţiei?

— Ascultă-mă cu atenţie, Hans, răspunse exasperat Günter Meyer, pe tonul unuia care vrea să pună punct unei conversaţii ce nu duce la nimic bun. Eu sunt un pilot profesionist, care lucrează pentru un grup oficial

ce sponsorizează organizaţia cu mari sume de bani. Dacă sponsorul meu îmi dă dispoziţie să nu vorbesc despre ceva, nu vorbesc, pentru că, dacă o fac, e foarte posibil să-mi pierd slujba. Şi eu din asta trăiesc.

Hans Scholt tăcu, dând impresia că meditează asupra celor auzite şi a răspunsului pe care urma să-l dea şi, în cele din urmă, spuse pe un ton ameninţător:

— Acum ascultă-mă tu, Günter! Exact în acea zi şi pe acea rută au dispărut trei maşini despre care nu se mai ştie nimic. De fiecare dată când întreb de ele mi se răspunde în doi peri şi acum, dintr-odată, raliul se opreşte din cauza unor ameninţări teroriste. N-oi fi eu cel mai bun ziarist din lume, dar prost nu sunt şi de aceea bănuiesc că există o legătură între cele două chestii. Întotdeauna te-am ajutat, dar dacă de data asta nu-mi dai o mână de ajutor, te asigur că am să te urmăresc, şi dacă printr-o întâmplare ciudată vreuna din maşinile alea păţeşte ceva, te voi acuza în mod public de complicitate la un delict.

— Nu încerca să-mi faci o porcărie, Hans!

— Nu încerca să-mi faci tu mie una; spune-mi tot ce ştii şi te asigur că numele tău nu va apărea. Nimeni nu mă poate obliga să dezvălui care sunt sursele mele de informaţii, şi tu ştii asta. Dă-mi un indiciu şi am să merg pe urmele lui fără să te implic.

Austriacul Günter Meyer slobozi un oftat ce răsună ca un vaiet, se scărpină în ureche, trase o înjurătură şi apoi spuse printre dinţi:

— E cel mai absurd lucru care mi s-a întâmplat vreodată!

Când, după un sfert de oră, termina de povestit cu lux de amănunte cum fusese capturat de o familie de tuaregi lângă un puţ pierdut din deşert şi cum fusese eliberat cu condiţia să se ducă să-i înştiinţeze de cele întâmplate pe organizatorii competiţiei, interlocutorul său scoase un fluierat lung de admiraţie:

— Să mă bată Dumnezeu! exclamă. Asta-i o adevărată bombă!

— Care ne poate exploda în mână...

— Nu, dacă umblăm cu grijă. Tu n-o să fii implicat, iar pe mine nu mă îngrijorează măsurile de represiune pe care-ar putea să le ia împotriva mea, fiindcă am hotărât deja că ăsta va fi ultimul meu raliu african. Prea mult praf şi prea mult balamuc... Ai idee cine-i Marc Milošević?

Celălalt negă.

— Mi-au interzis să mă apropii de el şi, din câte-am putut să-mi dau seama, îl supravegheau îndeaproape, deşi cred că nu i-au spus nimic, ca să n-o întindă. După cât se pare, preferă să-l ţină sub control.

— Crezi că intenţionează să facă un schimb?

— Nu, dar îmi imaginez că le convine să aibă la îndemână pe cineva pe care să arunce vina în cazul când tuaregii hotărăsc să-i lichideze pe ostatici.

— Chiar crezi că or să-i omoare?

— Păreau să vorbească serios, şi cu oameni aşa de fanatici în ce priveşte religia, legile şi obiceiurile nu se ştie niciodată...

— Nu înţeleg ce legătură are asta cu întreruperea raliului, zise Hans Scholt, muşcându-şi gânditor buza de jos. Are vreo legătură?

— Pe mine mă întrebi? replică celălalt. Eu nu sunt decât un mecanic care a învăţat să alerge într-o cursă şi până acum n-am văzut beduini decât cu coada ochiului, când treceam pe lângă taberele lor cu o sută la oră...

Clătină din cap, dând de înţeles că nimic din ce se întâmplase nu avea legătură cu el:

— Îmi sfârşesc ziua frânt de oboseală, fac revizia motocicletei, mănânc puţin şi prost, dorm agitat, mă trezesc în zori şi mă urc din nou pe motocicletă cu speranţa că n-o să-mi rup gâtul. Dacă o să ajung la Cairo între primii cinci, mă vor plăti ca să continui să concurez, dacă nu, va trebui să mă spetesc din nou în atelier – pufni. Restul nu mă interesează şi te rog un singur lucru: să nu mă bagi în povestea asta.

— N-am să te bag. Ai cuvântul meu.

Hans Scholt încă se mai gândea la un mod în care să-l abordeze responsabilul de relații publice al organizației pentru a mai stoarce nişte informații fără să fie nevoie să menționeze discuția cu Günter Meyer, când în tabără se răspândi zvonul că se găsise o rezolvare la problema amenințărilor teroriste.

— O parte din traseu se va face cu avionul!

Mulți nu-şi putură ascunde tulburarea şi chiar stupefacția.

— Cu avionul?

— Exact!

— Există într-adevăr posibilitatea de a transporta o sută patruzeci de motociclete, o sută treizeci de maşini, şaizeci de camioane, opt elicoptere şi o mie patru sute de oameni cu avionul?

— Aşa au spus.

— Şi până unde?

— Până la granița cu Libia, unde, după câte se pare, grupurile teroriste nu mai au nici o putere.

— Sunt nebuni!

— Aşa au fost întotdeauna.

— Şi cât va costa asta?

— Mai puțin de jumătate din cât vor câştiga din publicitatea suplimentară pe care o va face toată presa de pe glob acestei operațiuni aeriene ieşite din comun.

Hans Scholt fu puţin dezorientat, dar, când începu să-şi scrie cronica, văzu că era de două ori mai lungă decât cele transmise în zilele precedente şi cu mult mai interesantă.

Asta însemna, în mod logic, că ziarele aveau să-i dedice mai mult spaţiu şi o mulţime de fotografii, probabil un titlu pe prima pagină, şi la fel aveau să facă majoritatea posturilor de radio şi televiziune.

Fondurile unei competiţii sportive de asemenea anvergură depindeau de importanţa pe care i-o acorda presa, iar din acel moment raliul african devenea, mulţumită unor presupuşi terorişti, o senzaţională ştire de prima pagină.

O asemenea reflectare în presă aveau doar izbucnirea unui război sau asasinarea unui lider politic important, ceea ce însemna că, oricâte milioane ar fi costat închirierea avioanelor pentru transportul participanţilor şi al vehiculelor, beneficiile pe care organizatorii urmau să le obţină depăşeau această sumă.

Yves Clos, care avusese ideea de a închiria giganticele aparate Antonov 124 pentru transport, era foarte încântat, dar, în acelaşi timp, se simţea oarecum vinovat, fiindcă îşi dădea seama că efectivele de oameni şi mijloacele tehnice prevăzute depăşeau cu mult pe cele folosite în combaterea dezastrelor provocate de un uragan

din America Centrală, de un cutremur din Turcia sau de foametea din Africa.

Dacă s-ar fi efectuat cele douăzeci de zboruri programate pentru fiecare dintre cele trei avioane capabile să transporte peste o sută de mii de kilograme de alimente, jumătate din nenorociţii care muriseră de foame în ultimul timp în Somalia, Etiopia şi Sudan ar fi fost încă în viaţă; era însă clar că misiunile umanitare nu prezentau interes pentru firmele comerciale ce sponsorizau un „eveniment sportiv atât de important".

— Aşa e lumea, îi spusese în aceeaşi seară lui Nené Dupré, care devenise confidentul său. Recunosc că ceea ce urmează să facem e o neruşinată afişare a bogăţiei şi puterii într-un continent extrem de sărac, care abia reuşeşte să supravieţuiască cu minimul necesar; dar cine sunt eu ca să schimb regulile jocului?

— Şi, după părerea ta, cine ar trebui să le schimbe?

— Politicienii.

— Ăia care se fotografiază cu tine la începutul competiţiei şi cu câştigătorii când li se înmânează premiile?

— Ăia care se simt mândri când promulgă legi împotriva reclamelor la ţigări şi alcool, dar se fac că nu văd când maşinile noastre apar la televizor.

— Ipocriţii?

— Spune-le cum vrei, dar aminteşte-ţi vorba aia: „Legea merge înainte, şmecherii merg după ea"... Noi suntem şmecherii care profită de lipsurile legilor şi de aceea nimeni nu ne poate învinovăţi. În ziua când se va aproba ca pe fiecare sac cu orez trimis în lumea a treia să se lipească o reclamă la o marcă de ţigări, numărul celor care mor de inaniţie va scădea şi va creşte numărul celor răpuşi de cancer. Deocamdată această publicitate este interzisă, dar nu şi pentru maşinile noastre – ridică din umeri, dând de înţeles că a încheiat subiectul, apoi adăugă: Şi acum spune-mi cum te împaci cu bunul nostru prieten Gacel.

— Cum ai vrea să mă împac? se miră pilotul. La fel! Tuaregul ăsta nu-i dintre cei care-şi schimbă părerea şi, dacă nu i-l aducem pe Milošević, se va ţine de cuvânt şi-i va ucide pe nenorociţii ăia.

— Păi, de tine depinde să n-o facă.

Tonul prietenului său, mai mult decât replica, îl îngrijoră pe Nené Dupré, care întrebă neliniştit:

— Ce vrei să spui?

— Că Fawcett a hotărât să te ocupi tu de problemă. Dacă reuşeşti să-i salvezi, bine, dacă nu, cu atât mai rău pentru ei.

— Nu-ţi bate joc de mine!

— În ultima vreme, toţi avem impresia că ceilalţi îşi bat joc de noi, dar nu-i deloc aşa.

Aşa stau lucrurile, iar acum prioritatea este deplasarea cu avionul până la graniţa cu Libia, de unde ne rămâne timp să ajungem la Cairo la data prevăzută. Problemele secundare rămân în sarcina altora. În cazul ăsta, în sarcina ta.

— Tu consideri vieţile acestor oameni o problemă secundară?

— Aşa cum spune Fawcett, în orice război sunt şi morţi.

— Dar aici nu e vorba de nici un război.

— Sigur că nu! Dar există sute de mici războaie cărora nu li se acordă nici măcar a zecea parte din spaţiul informativ care ni se dedică nouă şi, în ziua de azi, lucrurile sunt cu atât mai importante cu cât se vorbeşte mai mult despre ele. Asta ţi-o spune un expert în relaţii publice.

— Mă cac în relaţiile tale publice.

— Dragul meu, relaţiile publice sunt de obicei un morman de căcat atât de mare, încât ceea ce poţi adăuga tu nu-l va face să crească nici măcar cu un milimetru.

— Eu refuz să iau parte la toată povestea asta.

— Îmi pare rău pentru nefericiţii ăia, fiindcă tu erai ultima lor speranţă de salvare şi, dacă renunţi, ăia or să-i facă pateu – Yves Clos îşi puse mâna prietenos pe braţul pilotului şi adăugă: Nu-ţi cerem să faci minuni; vrem

doar să faci ce-ţi stă în putere, şi eu cred că eşti singurul în stare să încerce.

— Dar n-am nici cea mai mică experienţă de negociator! protestă celălalt. Singurul lucru pe care ştiu să-l fac e să pilotez un elicopter.

— Experienţa nu este întotdeauna un lucru bun, dragă prietene, veni răspunsul calm. Experienţa este ceva ce-ţi umple geamantanul pe măsură ce înaintezi în viaţă şi care-ţi este de mare folos când te izbeşti de probleme cunoscute – blondul zâmbi ironic: Dar când înfrunţi situaţii care n-au nici o legătură cu toată experienţa ta dinainte, ca în cazul acesta, experienţa te încurcă la fel de tare ca două geamantane grele când trebuie să-ţi croieşti drum printr-o pădure virgină. În asemenea împrejurări, cel mai bine e să faci ce îţi dictează instinctul şi să uiţi tot ce-ai învăţat.

— Frumos sfat!

— Şi e şi pe gratis. Poartă-te firesc. Să nu ai idei preconcepute. Priveşte lucrurile dintr-un unghi diferit, înoată împotriva curentului şi, dacă nu reuşeşti, nu-ţi face probleme, fiindcă, după părerea mea, asta-i o bătălie pierdută din start.

— Cum poţi vorbi cu atâta indiferenţă? întrebă Nené Dupré, care părea într-adevăr îndurerat.

— Dând tot ce am mai rău în mine şi făcându-mi din asta o carapace, răspunse prietenul

său cu voce obosită. La urma urmei, ce înseamnă cu adevărat aceste vieţi? Adineauri, când am terminat de calculat costul operaţiunii aeriene, mi-am dat seama de un amănunt foarte curios: în numai trei zile vom transporta o greutate de aproape opt milioane de kilograme la o distanţă de două mii de kilometri... Ce părere ai? Opt milioane de kilograme de alimente ar fi hrănit două sute de mii de copii flămânzi timp de trei luni, dar în loc să salvăm copii, ne folosim ingeniozitatea, capacitatea organizatorică şi milioanele de franci pentru ca o mână de idioţi să se omoare în Libia, când i-am putea lăsa să fie omorâţi în Niger.

Făcu un semn de rămas-bun cu mâna în timp ce se îndepărta şi adăugă:

— Gândeşte-te bine la ce ţi-am spus şi nu mă mai bate la cap cu soarta cretinilor ălora...

După câţiva metri, se întoarse:

— Era să uit! exclamă. Poţi folosi un milion de franci ca să-i salvezi.

— Un milion de franci? se scandaliză celălalt. Atât de puţin preţuieşte viaţa acestor nenorociţi?

— Este mai mult decât plăteşte asigurarea, dragul meu. Mult mai mult!

Pilotul rămase uluit şi, în cele din urmă, se aşeză pe scara elicopterului, locul său preferat, de unde privi acel du-te-vino de piloţi, mecanici şi personal auxiliar, ce se străduiau să

pregătească totul pentru a încărca primul avion, care urma să sosească în zori.

Din acel moment, totul deveni o forfotă nebună de oameni şi maşini, iar Nené Dupré înţelese imediat că trebuia să rezolve singur o problemă căreia nu ştia cum să-i facă faţă.

Încercă să-şi imagineze ce gânduri le-ar fi trecut prin cap ostaticilor dacă ar fi ştiut că lumea nu se preocupa deloc să-i elibereze şi că soarta lor depindea de hotărârile unui om a cărui minte părea că se golise complet.

Răspunderea care-i căzuse dintr-odată pe umeri îl copleşise într-atât, încât nu mai era în stare să gândească, şi în adâncul sufletului era convins că, oricât de mult s-ar fi străduit, nu putea găsi o soluţie rezonabilă.

— Pe de o parte, un tuareg intransigent, murmură pentru sine. Pe de alta, nişte canalii care s-au spălat pe mâini de toată afacerea asta... Şi eu, la mijloc.

Aşa cum remarcase Yves Clos, experienţa nu i-ar fi folosit la nimic, pentru că avea de-a face cu o situaţie deosebită, pe care nici cel mai încercat pilot de elicopter n-o înfruntase vreodată.

După părerea lui, Yves Clos se schimbase mult în ultimele zile.

După aproape douăzeci de ani de colaborare entuziastă chiar şi în cele mai grele împrejurări, pentru prima oară îl vedea pe tovarăşul

său indiferent şi sceptic, ca şi cum deodată paharul răbdării se umpluse ochi şi începuse să nu-i mai pese de ceea ce se întâmpla cu raliul şi cu cei ce luau parte la el.

Şi adevărul e că avea dreptate să se plângă.

Nené Dupré îşi amintea perfect imaginile teribile în care un mic grup de piloţi de elicopter făcea eforturi disperate ca să salveze sute de mii de oameni în timpul teribilelor inundaţii din Mozambic, şi îi rămăseseră întipărite pe retină scenele în care copiii şi femeile cădeau în apă aşa cum cad fructele coapte dintr-un pom, după ce zile întregi stătuseră cocoţaţi în copaci.

Timp de două săptămâni, cele şase elicoptere închiriate de la o companie particulară din Africa de Sud la preţul scandalos de trei mii de dolari ora de zbor încercară să salveze cât mai multe vieţi cu putinţă, şi chiar şi ordinul religios *Hermanas de la Caridad* se văzu nevoit să plătească douăzeci şi cinci de mii de dolari pentru ca piloţii să accepte să evacueze bolnavii din spitale.

Şase elicoptere a trei mii de dolari ora de zbor, iar organizatorii raliului aveau acelaşi număr de aparate, însă mult mai moderne şi mai eficiente, pe care le foloseau aproape exclusiv pentru a căuta maşinile pierdute sau pentru a le pune la dispoziţia ziariştilor cât timp doreau aceştia.

Mai târziu, mult mai târziu, când numărul victimelor din Mozambic ajunsese la câteva mii, autoritățile din diferite țări ale lumii au început să se mobilizeze și să trimită ajutoare care au ajuns abia după zece zile, deși se știa că un Antonov 124 ar fi putut transporta cincizeci de elicoptere noi în mai puțin de patruzeci și opt de ore din inima Europei până la locul catastrofei.

Yves Clos rezolvase cât ai clipi o problemă care, în alte împrejurări, dusese la moartea a mii de oameni, fiindcă atunci nimeni nu pusese atâta zel ca francezul ce încerca să salveze prestigiul unei simple competiții sportive.

Nené Dupré înțelegea că, pentru prietenul său, succesul înregistrat nu era nicidecum un motiv de mândrie, ci un prilej de reflecție și chiar de amărăciune.

Yves Clos păru să-și dea seama deodată că își irosise cei mai frumoși ani făcând o muncă fără sens, într-o lume care inversa toate valorile și unde ceea ce era superfluu devenea esențial, în timp ce esențialul rămânea întotdeauna în plan secundar.

Așa era viața, și majoritatea oamenilor o acceptau, de aceea nu era nimic ciudat când cineva sensibil ca francezul cădea într-o profundă depresie, descoperind că devenise promotorul unui fel atât de josnic de a o înțelege.

Yves Clos privise la televizor aceleași imagini pe care le văzuse Nené Dupré și nu făcuse

nimic. Nu simţise nevoia să salveze vieţile acelor oameni sau să se folosească de nenumăratele sale relaţii pentru a organiza un „pod aerian" asemănător cu cel pe care îl organiza acum; iar când, singur, avea să se gândească la cât de delăsător fusese, fantomele acelor nefericiţi aveau să vină să-l întrebe de ce nu se agitase pentru ei aşa cum făcuse pentru o mână de motociclişti idioţi.

— Nu mi-ar plăcea să fiu în pielea lui, murmură, apoi îşi sprijini capul de spătarul scaunului şi aţipi... Dar nici într-a mea nu-mi place să fiu...

Când soarele se înălţă pe cer, bătându-i drept în faţă şi făcându-l să transpire, deschise ochii, mormăi nemulţumit, întinse mâna spre micul frigider şi scoase o bere.

— Îmi faci cinste?

Deschise ochii, clipind des din cauza luminii, şi privi la necunoscutul ce stătea pe un scaun pliant caraghios, apărându-se de soare cu o umbrelă colorată, la fel de caraghioasă.

Îi întinse cutia cu bere, căută alta şi, după o sorbitură lungă, întrebă:

— Cine eşti şi ce faci aici? Semeni cu unul din personajele absurde ale lui Fellini.

— Mă numesc Hans Scholt, lucrez pentru o agenţie de ştiri germană şi aş vrea să-ţi pun câteva întrebări.

Pilotul se ridică, se trase îndărăt la umbră şi întrebă neliniştit:

— Ce fel de întrebări?

Celălalt îi arătă nişte foi pe care le ţinea în mână:

— În primul rând, de ce elicopterul şi camionul tău sunt singurele care nu figurează pe lista de îmbarcare?

— Sigur nu figurează?

— Sigur. Am întrebat şi mi s-a confirmat că nu zbori în Libia deoarece rămâi aici într-o „misiune de recuperare". Ce recuperezi?

— Bănuiesc că lucrurile pe care le vor uita, spuse Nené Dupré, încercând să nu se angajeze prea mult.

— Şi vrei să le duci cu elicopterul până în Libia? întrebă celălalt, vădit ironic. E un zbor destul de lung pentru un asemenea aparat, nu crezi?

— Da, un pic cam lung, sigur, dar eu fac ce mi se cere.

Ziaristul zâmbi uşor, aprobă de câteva ori din cap şi apoi spuse:

— Şi ieri ţi-au cerut să încarci în rabla asta apă, alimente, îmbrăcăminte şi medicamente şi să decolezi în zori.

— Aşa e.

— Şi unde le-ai dus? Ştiu că te-ai întors cu elicopterul gol.

— Le-am dus la cei rămaşi pe-aici.

— La cei rămaşi în mijlocul deşertului? se prefăcu mirat celălalt, care părea că se joacă cu interlocutorul său de-a șoarecele şi pisica. Și nu era mai normal şi mai practic să-i aduci pe nefericiţii ăia în tabără, în loc să-i laşi să se deshidrateze pe căldura asta?

— Aşa e, doar că nu voiau să-şi abandoneze maşinile.

— În ciuda ameninţărilor teroriste din cauza cărora s-au suspendat câteva etape ale raliului? – austriacul clătină din cap, păstrându-şi zâmbetul ironic. Sper că nu mă consideri atât de tâmpit încât să cred că organizaţia pune în pericol vieţile a şase oameni şi nu le trimite un camion-atelier din acelea care rezolvă toate problemele mecanice cât ai clipi.

— Şi ce-ai vrea să-ţi spun?

— Adevărul.

— Nu ştiu despre ce adevăr îmi vorbeşti.

— Despre adevărul gol-goluţ, răspunse celălalt, arătându-l aproape acuzator cu degetul. Un adevăr care mă face să cred că maşinile sunt în perfectă stare de funcţionare, dar că ocupanţii lor au probleme.

Nené Dupré făcu o pauză înainte de a răspunde. Îşi termină berea, aruncă ambalajul în vechea cutie de carton care ţinea loc de coş de gunoi şi apoi spuse printre dinţi, fără chef, făcând un efort să-şi păstreze calmul:

— Cum ţi-am mai spus, eu fac doar ce mi se comandă. Întrebările astea ar trebui să i le pui lui Yves Clos sau, mai bine, şefului securităţii, Alex Fawcett.

— N-au vrut să mă primească, motivând că sunt foarte prinşi cu treaba asta cu podul aerian.

— Îmi pare rău pentru tine, pentru că, oficial, ei sunt singurii autorizaţi să răspundă la astfel de întrebări.

— Dar, vezi, eu nu caut răspunsuri autorizate, ci adevărate, răspunse Hans Scholt cu un calm desăvârşit. Am constatat că lipsesc trei maşini, şi asupra acestui fapt s-ar părea că s-a aşternut tăcerea, deoarece nici mecanicii, nici prietenii, nici familiile n-au nici cea mai vagă idee unde se află – arătă din nou cu degetul spre Nené Dupré. S-ar părea că tu eşti singurul care le-a dus apă şi mâncare, dar nu te-ai întors cu vreunul dintre ei ca să luaţi piese de schimb...

— Ţi-am mai spus că n-au vrut să vină.

— Iartă-mă că îndrăznesc să-ţi spun, dar am impresia că-mi ascunzi ceva – austriacul plescăi din limbă şi clătină din cap, ca şi cum toată povestea i s-ar fi părut foarte complicată. Şi, pe deasupra, acum te lasă în „ariergardă"... De ce? Ce mister se ascunde în spatele acestei afaceri?

Nené Dupré, care înțelesese de la început jocul interlocutorului său, obosit să se tot învârtească în jurul cozii, hotărî să treacă direct la subiect.

— Hai să lăsăm prostiile! zise morocănos. Dacă-mi spui tot ce știi, îți spun tot ce știu...

— De acord, se învoi celălalt. Se zvonește că pe cei șase piloți i-au răpit tuaregii... Adevărat?

— Adevărat.

— Și se pare că cer o recompensă foarte specială... Adevărat?

— Adevărat.

— Ce anume cer?

— O mână.

— Bine! Începem să ne înțelegem. Și ce rol ai tu în toată povestea asta?

— Trebuie să încerc să-i eliberez cu orice preț. Bineînțeles, fără să le dau tuaregilor mâna aia.

Austriacului părea că nu-i vine a crede. Cu un gest larg, arătă tabăra cu sute de mașini și peste o mie de oameni aflați într-o continuă mișcare și întrebă indignat:

— Tu singur?

— Singur-singurel.

— Și toți oamenii ăștia?

— Au altceva de făcut.

— Înțeleg...

Ziaristul rămase un timp pe gânduri, se uită cu atenție la bărbatul din elicopter, încercând

parcă să-i ghicească gândurile, iar în cele din urmă întrebă:

— Crezi că vei mai veni şi la anul?

— Cred că nu, răspunse celălalt sincer. Cred că, orice s-ar întâmpla, eu am terminat cu raliurile africane. Am văzut destule lucruri care nu-mi plac.

— Am să-ţi mai arăt câteva.

Hans Scholt căută într-o servietă de piele pe care-o avea la picioare, scoase un plic gros şi i-l întinse.

— Uită-te la fotografiile astea, spuse. Le-am făcut într-o tabără la vreo treizeci de kilometri de aici. După cum vezi, sunt zeci de copii fără picioare, fără braţe... Unii nu au nici mâini, nici picioare. Crede-mă, când i-am văzut mi s-a rupt sufletul.

Nené Dupré privi fotografiile şocante şi-şi încreţi fruntea, îngrozit.

— Nu mă miră! recunoscu. Sunt teribile.

— Înspăimântătoare, aş spune, zise austriacul. Dar şi mai înspăimântător mi se pare să mergi acolo şi să vezi nu numai că sunt mutilaţi, ci că sunt şi flămânzi și abandonaţi. Dacă n-ar exista o mână de misionari care fac pe dracu-n patru ca s-o scoată la capăt, majoritatea ar fi murit de mult.

— Şi ce legătură are asta cu tuaregii sau cu ostaticii?

— Trei dintre mărcile de automobile care sponsorizează raliul fabrică şi arme, iar una este

specializată în acest tip de mine care omoară sau mutilează în fiecare an mii de copii, nu numai în Africa, ci în toată lumea... Înţelegi la ce mă refer?

— Încerc să-mi fac o idee.

— Atunci, o să-ţi mai dau nişte amănunte. În timp ce noi, austriecii, suntem acuzaţi de rasism, amintindu-ni-se că am fost leagănul nazismului şi prima ţară din Europa modernă care a permis ca extrema dreaptă să ajungă la putere, există alte ţări europene, chipurile liberale, ce dovedesc că sunt mult mai rasiste decât noi.

— Asta este o afirmaţie foarte dură.

— Dar reflectă realitatea. Voi, francezii, cu libertatea, egalitatea şi fraternitatea voastră, voi, care vă mândriţi cu un guvern de stânga din cele mai progresiste, n-ar trebui să permiteţi ca o grămadă de concetăţeni de-ai voştri să se îmbogăţească organizând asemenea competiţii fasciste.

— Recunosc că în privinţa asta ai dreptate.

— O asemenea demonstraţie de abundenţă în faţa unor copii ce nu au nici măcar un scaun cu rotile care să compenseze lipsa picioarelor smulse de o mină sau de un obuz fabricate chiar de mărcile astea de automobile e o dovadă de prost-gust, dar şi de dispreţ faţă de cei ce s-au născut dincolo de graniţele noastre.

— Niciodată n-am văzut lucrurile în felul ăsta.

— Păi, cred că e momentul ca cineva să vadă lucrurile aşa cum sunt în realitate. Adesea se fac glume, spunându-se că raliul e un circ, dar, la drept vorbind, nu este un circ nevinovat cu clovni şi acrobaţi, ci un adevărat circ roman, unde împăraţii au fost înlocuiţi cu camerele de televiziune, leii care rag cu maşinile care gonesc, gladiatorii cu piloţii ce-şi riscă viaţa luându-se la întrecere pentru a vedea cine-i mai inconştient, iar „creştinii" cu sărmanii băştinaşi pe care, din când în când, îi calcă vreo maşină. Spectacolul e inuman, dar colorat şi strălucitor, de aceea este privit în fiecare an de milioane de telespectatori, cărora nici măcar nu le trece prin cap că astfel lasă să iasă la iveală micul fascist pe care toţi îl avem în noi.

— Presupun că exagerezi, replică Nené Dupré cu un zâmbet uşor amar. Dar, după atâţia ani la datorie, trebuie să recunosc că există un strop de adevăr în tot ce spui...

Îşi făcu vânt cu şapca de căpitan de navă, murdară şi decolorată, pe care obişnuia să o poarte când zbura.

— Ceea ce a început ca o romantică aventură a unor trăsniţi dornici de noi emoţii s-a transformat cu timpul într-o afacere murdară care, pe zi ce trece, pretinde tot mai mult, şi nimeni nu poate prezice unde va ajunge...

Când se lumină de ziuă, Gacel şi Suleiman adunară cămilele, ca să le ducă la locul unde aterizase elicopterul şi să transporte apa şi alimentele la loc sigur, în peşteră. Legară bine fiecare pachet, fiindcă ştiau că deplasarea micii caravane prin munţii sălbatici le va pricinui nenumărate probleme şi neplăceri, apoi se aşezară în acelaşi loc unde tuaregul şi Nené Dupré stătuseră cu o zi înainte şi, după ce-şi făcură un ceai fierbinte şi mâncară puţin, priviră nesfârşita întindere ce reverbera la orizont, sub razele necruţătoare ale soarelui.

— Ce-ai să faci acum? întrebă într-un târziu Suleiman, pe tonul unuia care a acceptat deja drept bună orice hotărâre.

— Încă mă mai gândesc... – răspunse sincer Gacel.

— Soluţia pe care ne-o propune băiatul ăsta poate că e cea mai potrivită.

— Poate... Dar asta ar însemna să lăsăm nişte străini să ne rezolve problemele.

— Şi ce altceva am putea face?

— Să ne purtăm ca nişte adevăraţi *imohagi.*

— De când mă ştiu ne-am purtat ca nişte adevăraţi *imohagi*, şi uite unde am ajuns. În lumea care începe dincolo de această întindere, toţi depind unii de alţii. Poate că a sosit momentul să învăţăm de la ei.

— Nu-mi place lumea aceea, murmură anevoie Gacel.

— Nici mie, recunoscu fratele său. Dar este clar că lumea în care ne-a venit rândul să trăim n-are nici o legătură cu cea a strămoşilor noştri, care rătăceau la voia întâmplării, păstorind şi luptând, dar liberi şi independenţi ca nişte stăpâni incontestabili ai deşertului. Noi suntem obligaţi să ne ascundem într-un ungher mizerabil – şi nici măcar aici nu suntem lăsaţi să trăim în pace.

— Dar suntem în continuare tuaregi.

— Un tuareg obligat să fugă veşnic nu e tuareg, nu e nimic. Eu de mult timp visez să plec de aici, să cunosc o fată frumoasă şi să-mi întemeiez propria familie, ca să scap o dată pentru totdeauna de povara de a fi fiul cui sunt.

— Poţi s-o faci când vrei. Doar eu îi port numele.

— Şi eu sunt sânge din sângele lui – Suleiman făcu un gest amplu, ca şi cum ar fi vrut să cuprindă imensitatea întinderii ce se deschidea în faţa lor. Vin vremuri grele, murmură. Şi chiar în cazul puţin probabil că toată

povestea asta se va termina cu bine, e clar că niciodată nu vom mai fi în siguranţă lângă puţ. Ce-o să facem atunci?

— „Războinicul care nu se concentrează, gândindu-se la ce va face după bătălie, o va pierde, iar drumeţul care nu se concentrează, gândindu-se la ce va face la sfârşitul călătoriei, niciodată nu va ajunge la capăt", spuse Gacel, citând o cunoscută maximă sahariană. Să ne concentrăm asupra a ceea ce avem de făcut şi să lăsăm viitorul în mâinile lui Allah.

La puţin timp după aceea, porniră pe drumul de întoarcere spre peşteră, dar de data asta se văzură obligaţi să facă un ocol, pentru ca animalele să meargă mereu pe teren pietros, evitând locurile nisipoase, unde ar fi putut lăsa urme.

Beduinii ştiau din experienţă că o piatră răsturnată, un salcâm cu ramuri rupte, un lăstar ros sau cea mai mică urmă de excremente erau de-ajuns pentru ca un bun cercetaş să găsească o urmă – şi în adâncul sufletului, Gacel era convins că mai devreme sau mai târziu cineva o să încerce să-i elibereze pe ostatici cu forţa.

Singurul lor atu pe care contau în momentul când s-ar fi înfruntat cu nişte duşmani puternici era să menţină perfect ascunsă Peştera Gazelei. Din această cauză, drumul de întoarcere a fost una dintre cele mai lente,

neplăcute şi dificile călătorii de care îşi aminteau cei doi fraţi.

Se ştia că un cal putea sfărâma pietrele cu copitele, lăsând urme de neşters, pe când copitele dromaderilor, ca nişte pernuţe, ridicau doar pietrele, ce reveneau îndată la locul lor, şi rareori reuşeau să le spargă.

Ca să nu laşi nici o urmă trebuia să fii foarte atent la fiecare pas şi, cu toate că se simţeau destul de mulţumiţi de treaba făcută, după ce ajunseră la destinaţie Gacel dormi neliniştit, la gândul că animalele păşteau destul de aproape de intrarea în adăpost.

Mai erau două ore până când prima geană de lumină urma să mijească la orizont, şi el era deja în picioare, gata să înceapă călătoria de întoarcere, de astă dată cu tânărul italian.

După ce-şi luă rămas-bun de la mama şi de la fraţii săi cu gândul că poate n-o să-i mai vadă niciodată, adună cămilele şi porni la drum fără să se oprească nici o clipă, până când o timidă rază de soare apăru la orizont; atunci se întoarse şi tăie cureaua care-l ţinea legat pe Pino Ferrara de coada ultimului animal.

— De acum încolo n-am de gând să te mai păzesc, spuse şi făcu un gest larg cu mâna, arătând pustiul labirint de stânci negre ce se întindea în jurul lor. Dar nu uita că toată apa pe care-o avem e la mine. Dacă-ţi trece prin

cap să fugi, te asigur că te aşteaptă cea mai groaznică moarte.

— Nu-s tâmpit, răspunse acru celălalt. Cunosc destul de bine deşertul ca să ştiu ce risc. Tot ce vreau e să ajung cât mai repede la maşină şi să vorbesc cu tata.

— Sper să facă ce-i spui, altfel îţi prezic un viitor negru...

Continuară să înainteze repede până când soarele începu să ardă ca plumbul topit. Atunci tuaregul căută umbra unei ieşituri de stâncă sub care obligă animalele să îngenuncheze, în timp ce italianul se trânti într-un colţ şi aţipi.

Pantofii săi scumpi, gândiţi pentru a conduce o maşină şi nu pentru a merge atâtea ore pe pietrele ascuţite ce tăiau ca nişte cuţite, se făcuseră ferfeniţă şi, în cele trei ocazii când a încercat să continue călătoria pe spinarea unui dromader ciufut, a fost cât pe ce să-şi rupă gâtul.

Intr-adevăr, nu era uşor să-ţi menţii echilibrul într-o fragilă şa beduină, în timp ce nărăvaşul animal înainta pe un teren atât de sălbatic şi muntos, căci se legăna ca o bărcuţă pe furtună, şi doar cine şi-a petrecut cea mai mare parte din viaţă cocoţat pe o asemenea cocoaşă ştia cum să-şi adapteze ritmul la incomodul ritm al cămilei.

Nefericitul Pino Ferrara trăise ultimele zile într-un coşmar insuportabil, încât uneori refuza

să creadă că ceea ce se întâmpla putea fi altceva decât un vis.

Niciodată nu s-a considerat un laş, căci dacă ar fi fost aşa, nici măcar nu i-ar fi trecut prin minte să participe la o aventură atât de dificilă – dar faptul că îl ţinuseră cu mâinile legate ore întregi fusese pentru el o grea lovitură, de pe urma căreia nu reuşea să-şi revină.

Senzaţia de neputinţă care-i copleşise sufletul când, dintr-odată, îşi dăduse seama că nu mai e stăpân pe acţiunile sale şi că, având mâinile legate la spate, nu putea face nici măcar un lucru atât de simplu ca acela de a-şi deschide şliţul, fiind obligat să urineze în pantaloni, părea că-l transportase brusc într-o lume foarte diferită, unde devenise pe deplin conştient de vulnerabilitatea sa.

Anumite persoane sunt afectate de claustrofobie şi vertij până la limite aproape iraţionale, ajungând chiar în pragul isteriei, iar în zilele acelea Pino Ferrara descoperise că a fi legat îi producea o senzaţie asemănătoare cu aceea pe care ar fi încercat-o dacă s-ar fi aflat pe marginea unei prăpăstii.

În rarele momente când îşi recupera luciditatea, îşi repeta că, fără îndoială, era vorba de o obsesie nejustificată, dar numai gândul că ar putea fi legat din nou îi dădea fiori.

La rândul său, Gacel Sayah, rezemat de peretele negru de stâncă, cu arma pregătită şi

cu urechea atentă la tot ce se petrecea în jur, se uita cufundat în gânduri la tinerelul cu trăsături delicate şi pielea albă şi se întreba din ce motiv absurd se afla în acel loc îndepărtat şi ce şanse de supravieţuire avea dacă l-ar fi lăsat singur.

Cu toate că adormise la umbră, se vedea cum transpiraţia îi curgea şiroaie pe corp, ceea ce demonstra că, deşi nu se mişca, pierdea mai mult lichid decât ar fi pierdut un beduin mergând în pas întins sub un soare dogoritor.

Asta însemna că pe acele meleaguri ar fi fost cu siguranţă condamnat la moarte în scurtă vreme.

Ca să poată merge la amiază pe nisip sau prin munţii din Tenere, un bărbat cu o constituţie fizică şi cu obiceiurile italianului ar fi trebuit să bea câtă apă ar fi putut duce, de aceea, cum cel mai apropiat puţ se afla la patru zile de mers, nici măcar dacă s-ar fi dus direct acolo în marş forţat n-ar fi avut nici cea mai mică posibilitate să ajungă înainte de a se deshidrata.

Când, după vreo oră, tuaregul văzu că însoţitorul său începea să deschidă gura ca un peşte pe uscat, încercând disperat să facă aerul să-i ajungă la plămâni, îl trezi atingându-l uşor şi-i întinse un ibric cu apă.

— Linişteşte-te şi bea încet!... – îl sfătui. E mai rău dacă intri în panică.

Celălalt îi urmă sfatul şi, după ce sorbi ultima picătură de apă, oftă din greu la gândul că scăpase de infern.

— Niciodată n-am să înţeleg cum reuşeşte cineva să supravieţuiască într-un loc ca ăsta, murmură. Niciodată!

— Nimeni, niciodată nu reuşeşte să supravieţuiască într-un loc ca ăsta, spuse Gacel zâmbind uşor. Nici măcar tuaregii, care se presupune că sunt obişnuiţi. De aceea, când te vei întoarce în ţara ta, dacă te vei întoarce, ar trebui să-i sfătuieşti pe toţi să nu mai accepte riscul uneia dintre cele mai cumplite morţi, făcând jocul unor şarlatani care profită de ei, aşa cum profită şi de noi. Fără atâţia tâmpiţi care să accepte o provocare la fel de tâmpită, n-ar mai fi raliuri.

— Mă faci tâmpit?

— Mă refer la competiţie. Nu crezi că e o tâmpenie ca la vârsta ta, când ai putea să te bucuri de iahtul tatălui tău şi de compania unei fete frumoase, diferenţa între a muri sau a trăi să depindă de un ibric cu apă şi de bunăvoinţa mea?

— Nu totul în viaţă se rezumă la iahturi şi fete frumoase.

— Asta o spui tu, care te-ai bucurat dintotdeauna de iahturi şi de fete frumoase. Dar dacă renunţi la toate astea, nu în favoarea celorlalţi, ci pur şi simplu pentru plăcerea de a experimenta

noi emoţii, e ca şi când ai renunţa la paradis dintr-o curiozitate bolnăvicioasă, ca să vezi cât se suferă în iad. Şi dacă ai face asta, s-ar putea ca Allah să te pedepsească lăsându-te pe veci în iad...

Imohag-ul făcu o scurtă pauză, clătină de câteva ori din cap gânditor şi adăugă:

— Poate că, dacă în loc să muriţi, aţi sta aici un an, să suferiţi de foame, de sete, de căldură şi de oboseală, exact la limita dintre viaţă şi moarte, aţi învăţa ce este adevărata suferinţă şi aţi fi în măsură să le-o spuneţi şi imbecililor care gonesc pe aici.

— Eu am învăţat deja lecţia.

— Mă tem că nu chiar de tot. Mă tem că mai ai multe de învăţat. Şi acum, ar fi bine să pornim la drum, fiindcă vreau să ajung la puţ înainte să se lumineze de ziuă.

A fost un drum lung şi o noapte interminabilă în timpul căreia italianul mulţumi din suflet că lăsaseră în urmă munţii şi intraseră în erg[1], deoarece odată cu înserarea, când nisipul începu să se răcească, putu să-şi scoată pantofii rupţi, care îl deranjau, şi să meargă desculţ, cu riscul de a călca pe un scorpion.

Ultimii kilometri îi făcu aproape târându-şi picioarele însângerate, ce păreau să cântărească

---

1. În deşerturile de nisip, vastă întindere acoperită de dune.

mai mult decât restul corpului, şi când, în sfârşit, se prăbuşi în cortul cel mare, avu senzaţia că se scufundă într-un abis fără fund.

Gacel îl lăsă să se odihnească, în timp ce umplu ochi jgheabul pentru adăpat animalele.

Lăsă o parte din animale să bea, convins că stomacurile lor erau în stare să digere uleiul fără să se îmbolnăvească, şi oricum nu mai conta dacă mureau de sete sau otrăvite, iar apoi făcu o baie reconfortantă, prima după mult timp.

Când în cele din urmă hotărî să-l trezească pe băiat, îi arătă puţul cu o mişcare a capului.

— Poţi să te răcoreşti – spuse. O să-ţi facă bine, dar încearcă să nu înghiţi apă.

— Prefer să-l sun mai întâi pe tata.

— Cum doreşti.

Pino Ferrara se duse la maşină, scoase o valijoară grea şi, după ce întinse un fel de mică antenă parabolică, o îndreptă spre nord şi verifică o serie de parametri, sub privirea atentă a beduinului, căruia toate acele lucruri i se păreau o vrăjitorie.

Trecu mai bine de jumătate de oră până când italianul reuşi să stabilească legătura, şi, cu toate că nu reuşi atât de bine pe cât ar fi vrut, putu să-l pună la curent pe tatăl său cu tot ce se întâmpla în acel colţ pustiu din deşert.

Bineînţeles că bogatului bancher îi veni greu să creadă că nu era vorba de o glumă proastă, ţinând cont mai ales că legătura se întrerupea exasperant de des.

Aşezat pe ghizdul fântânii şi ascultând acea voce distorsionată, dar care se auzea perfect şi părea că vine din celălalt capăt al planetei după ce trecea printr-un satelit artificial suspendat în aer, Gacel Sayah se întreba ce se întâmplase cu omenirea, cum de lucrurile se putuseră schimba într-atât, doar într-o singură generaţie.

Deşi refuza să accepte, era evident că în acele momente îi era ruşine că este cine este, că trăieşte aşa cum trăieşte şi că aparţine unei rase care nu avea nici cea mai vagă idee despre felul cum funcţionau acele aparate miraculoase.

Imensitatea ignoranţei sale îl apăsa de parcă ar fi dus în spate cea mai grea dintre cămile, pentru că, în cazul lui, ignoranţa nu era în contradicţie cu inteligenţa.

Gacel Sayah nu era dintre cei ce dispreţuiesc ceea ce nu înţeleg.

Nici dintre cei ce se lăsau fraieriţi, fascinaţi de orice noutate.

Era dintre cei care acceptă că există oameni care au reuşit să ajungă până acolo unde poate chiar el ar fi ajuns dacă s-ar fi născut în alt loc şi în alte împrejurări.

Cu fiecare zi ce trecea se simţea mai sărac, dar nu era vorba de sărăcia materială, cu care era obişnuit dintotdeauna, ci o sărăcie intelectuală; şi asta devenise un nou motiv de neputinţă şi amărăciune.

— E rău să nu ai... - murmură ca pentru sine. Dar să nu ştii e şi mai rău.

Când, în sfârşit, italianul deconectă complicatul aparat şi veni să se aşeze alături de el, îl întrebă fără să-l privească:

— Ce a spus taică-tău?

— Că o să facă tot ce poate.

— Şi asta ce înseamnă?

— Că vei avea ceea ce doreşti, deşi va fi nevoie, poate, de mai mult timp.

— Nu pot să-ţi dau mai mult timp.

— De ce nu? vru să ştie interlocutorul său. Tocmai aici, unde timpul nu are importanţă? Ce contează o zi, o săptămână sau o lună? Sunt sigur că nici măcar nu ştii în ce an suntem.

— Am spus o săptămână şi au trecut deja trei zile.

— Şi crezi oare că-i mai important să respecţi o dată sau nişte vieţi? se înfurie celălalt. Omorând nişte nevinovaţi nu vei face să se împlinească mai mult legile tale. O vei face cu puţină răbdare, virtute cu care vă mândriţi toţi cei din neamul vostru.

— S-ar putea să ai dreptate.

— Bineînţeles că am! bombăni celălalt. Dacă te grăbeşti, canalia asta nu va plăti niciodată pentru ce a făcut şi tu o să ai morţile noastre pe conştiinţă; dar dacă ştii să aştepţi, ai să poţi arunca hienelor mâna lui.

— Crezi într-adevăr că asta vreau să fac? întrebă tuaregul. Să hrănesc hienele?

— Nu ştiu, veni răspunsul sincer al băiatului. Nu ştiu ce se face de obicei când se taie mâna cuiva, dar dacă tot am ajuns la asta, nu mi se pare o idee rea. Cineva care a văzut hienele mâncându-i o parte din trup va sta mult pe gânduri înainte să repete o asemenea ticăloşie.

— Când ai răul în sânge, nu te înveţi minte, oricare ar fi pedeapsa pe care o primeşti. Şi ăsta îl are.

— De unde ştii asta?

— Se vede după felul cum vorbeşte şi se mişcă. Se arată agresiv pentru că, probabil, are senzaţia că ceilalţi vor fi agresivi faţă de el, şi ăsta e un indiciu clar că se simte vinovat. Cine are conştiinţa liniştită nu obişnuieşte să atace înainte de a fi atacat.

— Filosofia deşertului? întrebă italianul uşor ironic.

— Te surprinde? răspunse celălalt. Poate că poporul meu nu are mijloacele necesare ca să producă instrumente sofisticate, dar asta

nu înseamnă că e stupid; pentru că, având mult timp la dispoziţie, se dedică adesea studierii comportamentului uman. Voi, europenii, vă pricepeţi bine la maşini, dar puţin la oameni.

— Asta-i foarte adevărat, fu nevoit să recunoască Pino Ferrara. De când mă ştiu am învăţat să folosesc calculatoare, biciclete, motociclete, automobile, ba chiar şi iahturi, dar încă nu ştiu cum să mă port cu oamenii şi continuă să mă surprindă comportamentul majorităţii fiinţelor omeneşti. Nu-l înţeleg nici măcar pe propriul meu tată, care are mai mulţi bani decât ar putea cheltui într-o mie de vieţi, dar continuă să rişte să ajungă la puşcărie numai ca să mai adauge câteva zerouri la conturile lui bancare.

— „Călăreţul care încearcă să încalece două cămile ajunge să se rostogolească pe jos“, spune proverbul.

— Tata sare de pe una pe alta ca un apucat, dar, în ziua când va cădea, noi, mama şi cu mine, vom suporta consecinţele; şi pe noi banii nu ne-au interesat niciodată. Zilele astea m-am tot întrebat la ce-o să-i folosească bătrânului imensa lui avere, dacă unicul său fiu nu se va mai întoarce acasă.

— Păi, se pare că de el depinde dacă te întorci sau nu.

— Ştiu asta, deşi nu pot să cred că ai fi în stare să omori nişte oameni care nu ţi-au făcut

nimic. Dar, după cum ți-am spus, niciodată n-am știut să judec oamenii...

Se ridică și se îndreptă spre *jaima*, spunând:

— Și acum, dacă n-ai nimic împotrivă, voi încerca să dorm puțin...

Tuaregul arătă spre jgheab.

— O baie îți va face bine, spuse.

— Dacă mă bag acum aici, mă înec, răspunse celălalt convins.

Se îndepărtă călcând cu multă grijă, deoarece tălpile sale erau o rană vie și nisipul ardea la ora aceea, iar când ajunse la umbră căzu ca trăsnit.

Imohag-ul se uită la el îndelung, îngrijorat, conștient că rănile deschise riscau să se infecteze, ceea ce în acel loc și în acele împrejurări însemna o moarte sigură.

Îi păru rău că l-a adus înapoi în tabără.

Era clar că un european nu putea să suporte o călătorie ca aceea, prin munți, într-un timp atât de scurt – și, ceea ce era și mai rău, făcuse greșeala să se împrietenească cu el, lăsându-l să-i vorbească despre familia lui, iar el, ca războinic, învățase că pe prizonieri trebuie să-i tratezi ca pe niște străini, pentru ca nici un sentiment să nu te influențeze în clipa când le vei hotărî soarta.

Nicicând nu-l va putea considera dușman pe Pino Ferrara, nici măcar un simplu ostatic în schimbul vieții căruia să obțină ceva – iar

dacă până la urmă ar fi fost obligat să-l abandoneze în mijlocul deşertului, vocea şi cuvintele lui i-ar fi răsunat în urechi toată viaţa.

Când înfrunţi un om cu o sabie în mână, nu trebuie să-l priveşti în ochi decât ca să vezi care-i va fi următoarea mişcare – îl învăţase tatăl său. Altfel, dacă eziţi o clipă să-i tai capul, probabil că celălalt ţi-l va tăia ţie. Compasiunea este o virtute a regilor şi un defect al soldaţilor, deoarece în toiul luptei este sinonimă cu slăbiciunea, iar cine are un moment de slăbiciune, fie şi cât ai clipi din ochi, moare.

Compasiunea şi iertarea sunt sentimente pe care le încerci doar pe timp de pace – şi Gacel Sayah ştia foarte bine că este angajat într-un război dur, în care avea toate şansele să piardă.

Dacă dădea înapoi şi nu era în stare să-şi menţină ferm hotărârile, oricât de nedrepte i s-ar fi părut, vagile lui posibilităţi de a obţine victoria s-ar fi topit ca sarea în apă.

Apoi privirea i se opri asupra celor trei maşini, nemişcate şi prăfuite, ce păreau nişte animale antediluviene uitate într-un parc pentru copii, absurde şi nepotrivite atât de departe de oraşele şi străzile pentru care fuseseră făcute, şi din nou îl uimi îndrăzneala celor ce sfidau deşertul necruţător încredinţându-se capriciilor unei maşini.

Se apropie să le vadă mai de aproape şi chiar intră în una dintre ele, dar imediat se văzu obligat să iasă, deoarece nici măcar el, care era obişnuit de mic copil cu cele mai ridicate temperaturi, nu putu suporta căldura dinăuntru.

Îl sperie nebunia celor care, fără să fie obligaţi s-o facă, sunt în stare să se închidă în habitacle atât de minuscule cu singurul scop de a ajunge la o ţintă unde nu-i aştepta decât o glorie efemeră. Dar şi mai mult îl sperie faptul că, oricât ar fi încercat, niciodată n-ar fi putut înţelege ce fel de oameni sunt cei care încearcă un sentiment de plăcere riscându-şi viaţa în mod inutil.

Pe când era copil, mama sa îl învăţase că viaţa este cea mai mare comoară pe care Allah i-o dă unei fiinţe umane în momentul când se naşte şi că cea dintâi obligaţie a acesteia este s-o păstreze până când însuşi Allah i-o va cere înapoi.

Să-ţi pui viaţa în pericol în mod atât de evident, şi nu întru slava Creatorului, ci a ceva atât de nepotrivit ca viteza, era probabil cel mai groaznic păcat; şi din punctul lui de vedere era limpede că cine se omora alergând ca un nebun, fără nici un motiv serios, trebuia să ajungă direct în iad.

Se apropie să-l mai privească o dată pe băiat. Văzu că-i curgeau şiroaie de sudoare şi

că tot corpul îi ardea cuprins de febră, în timp ce sute de muşte se ospătau din rănile deschise de pe tălpi, şi îl cuprinse neplăcuta senzaţie că foarte curând nefericitul acela avea să ardă în focul gheenei.

Alex Fawcett aşeză în formă de evantai cele patru pagini ale documentului de pe masă şi spuse:

— Foarte interesant! Cu adevărat încurajator. Din cele scrise aici, oricine ar ajunge la concluzia că nu sunt un simplu şef de securitate al unei organizaţii sportive, ci mai curând un nebun violent, rasist şi cu tendinţe neonaziste, care nu caută decât să se îmbogăţească fraierind, minţind, furând şi chiar asasinând.

— Cine v-a dat asta?

— Directorul dumneavoastră mi le-a trimis acum prin fax.

Hans Scholt păli, iar pe chip i se aşternu uluiala.

— Nu pot să cred! îngăimă.

Englezul replică, zâmbind cu un calm absolut:

— Ce nu puteţi crede? Îl aveţi în faţa ochilor, împreună cu alt fax prin care sunteţi anunţat că aţi fost concediat.

Aşteptă câteva momente reacţia austriacului, dar văzându-l atât de uimit de parcă ar

fi primit pe neaşteptate un pumn între ochi, întrebă:

— Ce vă aşteptaţi? Să vă felicite? Agenţia dumneavoastră v-a trimis ca să relataţi un eveniment sportiv pentru o serie de ziare şi reviste ce vor să informeze publicul cu cât mai multă obiectivitate posibilă, iar dumneavoastră le trimiteţi un pamflet murdar în care lipseşte doar să ne învinuiţi de faptul că Africa este împânzită de mine antipersonal.

— Eu n-am spus asta.

— Dar lăsaţi să se înţeleagă – sau, cel puţin, insinuaţi că am fi în combinaţie cu cei care fabrică aceste mine.

— Şi este adevărat.

— Dacă e s-o luăm aşa, toate guvernele şi chiar toţi oamenii din lume sunt înţeleşi cu ei, deoarece cumpără maşini, trenuri sau avioane de la firmele care fabrică şi aceste mine. Să afirmaţi că suntem singurii vinovaţi de un „delict“ ce există în toată lumea mi se pare o minciună nedemnă de un adevărat ziarist.

— Eu n-am spus că aţi fi singurii, replică Hans Scholt, ce făcea eforturi supraomeneşti pentru a se calma. Ceea ce vreau să demonstrez e că a face risipă de bogăţie, aşa cum faceţi dumneavoastră, chiar sub nasul celor care mor de foame sau au rămas mutilaţi din cauza acestor mine, mi se pare o dovadă de neomenie

şi un dispreţ total faţă de cele mai elementare reguli de solidaritate între popoare.

— Noi n-am afirmat niciodată că suntem misionari, nici că am fi o organizaţie neguvernamentală.

— Este clar. Şi la fel de clar e că toată buna impresie pe care o fac misionarii şi unele organizaţii neguvernamentale cu mult efort, muncind din greu şi cu nenumărate sacrificii este distrusă de îndată ce apăreţi dumneavoastră, arătându-le cealaltă faţă a monedei. Cum poate să-i explice un medic voluntar, ajuns la capătul puterilor, unui sărman băştinaş că nu-i poate opera copilul pentru că de trei săptămâni nu primeşte nici o fiolă de anestezic, când e de ajuns să se uite pe fereastra dispensarului ca să vadă cum aterizează enormele avioane pline de bere şi răcoritoare?

— Cred că nimeni n-are dreptul să ne învinovăţească pentru că am reuşit să fim eficienţi acolo unde alţii nu au izbutit, răspunse cu veşnicul său calm Alex Fawcett. Şi nici nu cred că este momentul să începem să discutăm despre aceste probleme, deoarece ne aflăm în plină operaţie de mutare şi am o groază de lucruri de făcut. Ceea ce este cu adevărat important e că v-au concediat, deci nu mai sunteţi reprezentantul nici unui ziar. În consecinţă, vă rog să părăsiţi tabăra noastră, ca să nu

mă văd obligat să dau ordin să vă scoată de aici cu forța.

— Cum ați reușit?

— Ce anume?

— Să faceți să fiu concediat.

— Amintindu-i directorului dumneavoastră că fără colaborarea noastră nici un ziarist din lume n-ar putea transmite informații de aici. Și amintindu-i, de asemenea, că majoritatea celor ce-i cumpără ziarul o fac datorită publicității pe care i-o oferă clienții mei. Cred că în nici o țară civilizată nu există vreun mijloc de comunicare dispus să se înfrunte cu lumea automobilului, care, împreună cu cele ale tutunului și răcoritoarelor, investește cei mai mulți bani în publicitate. Și este știut că în ziua de azi nimeni nu rezistă fără publicitate.

— Înțeleg.

— Mă bucur că înțelegeți, și sper să vă fie de învățătură. La vârsta dumneavoastră nu este indicat să fii prea ambițios și să-ți faci iluzii că poți distruge fără nici un ajutor un edificiu ridicat cu ani de sudoare și sânge.

Alex Fawcett deschise cutia de havane, scoase una și o aprinse cu tot ceremonialul absurd al celor care se consideră experți în materie. În asemenea clipe, un astfel de ritual îl făcea să se simtă și mai important – și, după ce scoase primul norișor de fum, spuse:

— Și nici măcar să nu vă faceți iluzia că ați fost primul care a încercat să ne înfunde. O grămadă de ziariști au prostul obicei de a vrea să atragă atenția, atribuindu-ne tot felul de scandaluri, dar vă asigur că mai toți cei care ne-au atacat sunt acum șomeri.

— Cu toate acestea, faptele continuă să existe și, mai devreme sau mai târziu, vor ieși la iveală, oricât ați încerca să le ascundeți, îi aminti Hans Scholt, care începuse să-și vină în fire după șoc, deși vocea încă îi tremura în mod vădit. Anul acesta v-au obligat să întrerupeți raliul la jumătate, iar cu puțin noroc, curând, îl veți suspenda de tot.

— Asta vom vedea – spuse englezul, în timp ce se ridică în picioare, considerând discuția încheiată. Pentru moment, această întrerupere ne aduce mai multe beneficii decât dacă am fi planificat-o noi în toate detaliile. Și în viitor va mai apărea câte ceva de care să putem profita...

Austriacul se ridică la rândul său, se îndreptă spre ieșire, dar la jumătatea drumului se întoarse pentru a spune, aproape scuipând cuvintele:

— Vă avertizez că dacă vreunul dintre acești nefericiți moare, voi lua legătura cu familia lui și voi spune tot ce s-a întâmplat. Și mă voi oferi ca martor în cazul în care vă vor denunța pentru complicitate la crimă, tăinuire de informații și rea-credință.

— Uite cum tremur! veni răspunsul nerușinat și aproape infantil.

— Știu că legea nu vă face să tremurați – Hans Scholt arătă cu degetul spre el, într-un gest vădit amenințător. Dar nu uitați că tatăl lui Pino Ferrara este unul dintre oamenii cei mai bogați și mai lipsiți de scrupule din Italia. Dacă fiul său moare și eu îl conving că dumneavoastră sunteți vinovat, vă asigur că viața dumneavoastră n-o să valoreze nici măcar cât havana pe care o fumați. Nicicând nu veți reuși să mai dormiți liniștit, deoarece știți foarte bine că, oricât de ticălos s-ar crede cineva, întotdeauna există un altul mai ticălos decât el – îi făcu cu ochiul și adăugă: Iar acum eu știu cine este acel altul, unde să-l găsesc și cum să-l ațâț împotriva dumneavoastră.

Ieși din cort, conștient de faptul că ultimele sale cuvinte avuseseră efectul dorit, și se îndreptă spre locul unde Nené Dupré, plin de ulei, demonta filtrele de aer ale elicopterului său.

— Plec! spuse, în chip de salut.

— De ce?

— Prietenul tău Fawcett a reușit să mă lase fără slujbă.

— Fawcett nu e prietenul meu – spuse pilotul. Și al nimănui... Ce s-a întâmplat, de fapt?

Când austriacul sfârși relatarea detaliată a convorbirii, celălalt îl privi îngrijorat și întrebă, dând mustrător din cap:

— Ai îndrăznit să-l ameninţi cu moartea aşa, pe faţă? Ai înnebunit? Englezul ăsta este unul dintre cei mai periculoşi tipi pe care-i cunosc.

— Şi ce poate să-mi facă?

— El, nimic. Dar *Mecanicul*, mult.

— *Mecanicul*? întrebă surprins celălalt. Cine-i *Mecanicul*?

— Bruno Serafian, un fost mecanic ce şi-a petrecut mai mult de jumătate din viaţă în Africa; se zvoneşte că ar fi comis toate samavolniciile de care este în stare un om. Şi are câţiva ticăloşi de aceeaşi teapă, care se ocupă cu rezolvarea „micilor probleme" ce se ivesc de obicei când peste o mie de tineri destul de „agitaţi" trebuie să traverseze un continent întreg. Oameni periculoşi... Foarte, foarte periculoşi.

— Crezi că Fawcett poate să-i ceară să-mi facă vreun rău?

— E de ajuns un singur cuvânt de-al lui ca să ai parte de unul dintre multele „accidente" care au loc de obicei în acest tip de competiţie, spuse pilotul, în timp ce deschidea frigiderul său bine aprovizionat şi-i întindea o bere, luându-şi şi el una. Am impresia că nu ţi-ai dat seama că aici se învârtesc destul de multe interese, şi asta într-un mediu unde legile nu contează. Aproape zilnic trecem în altă ţară şi, în afară de asta, sunt ţări în care singura

lege este corupţia. Nu suntem la Paris sau la Viena, unde e de ajuns să formezi un număr de telefon pentru ca imediat să vină poliţia să te protejeze. Aici, dacă vine poliţia, ai încurcat-o, pentru că de obicei e mai rea decât cel mai rău dintre delincvenţi.

— Încerci să mă sperii? se plânse Hans Scholt, care nu făcea nici un efort ca să-şi ascundă neliniştea. Pentru că, dacă asta voiai, ai reuşit s-o faci.

Francezul negă dând din cap, în timp ce se străduia să pună un filtru la locul lui, pentru ca apoi să-l fixeze cu o cheie franceză.

— Nu, răspunse zâmbitor. Nu încerc să te sperii. Sau poate că da. Poate că cel mai bun lucru care ţi s-ar putea întâmpla este să te apuce cufureala şi s-o ştergi de-aici cât mai repede.

— Şi cum vrei s-o şterg? Întotdeauna am depins de organizatori şi nu am nici un mijloc de transport.

— Nu mă înnebuni!

— La ce mi-ar servi o maşină în mijlocul deşertului? Ştii foarte bine că ne duc dintr-un loc în altul cu avionul sau elicopterul. Altfel, în a doua etapă am rămâne în urmă de tot.

— Asta a fost întotdeauna cea mai bună metodă de a controla presa, dar în cazul tău nu-mi place deloc. Dacă Serafian este la curent cu cele întâmplate, poţi să păţeşti orice...

Îşi termină berea, aruncă, după obicei, ambalajul în vechea cutie de carton pe jumătate plină şi rămase tăcut, uitându-se cum unul din zgomotoasele şi impresionantele Antonov ateriza şi se îndrepta foarte încet spre locul unde aştepta un şir lung de maşini.

Când, în sfârşit, uriaşul monstru rămase pe loc cu motoarele oprite, întrebă coborând vocea în mod instinctiv, deşi nu era nimeni în apropiere care să-i poată auzi.

— Cred că ar trebui să pleci de aici cât mai repede. Unde-ţi sunt lucrurile?

— În cort.

— Cât timp îţi ia să le strângi?

— Nici un minut, fiindcă n-am decât haine murdare, o veche maşină de scris şi o umbrelă de soare. Nimic care să merite să mă duc până acolo dacă sunt în pericol. Aparatul de fotografiat, pozele şi actele le port cu mine tot timpul.

Pilotul oftă zgomotos, arătându-şi astfel neliniştea sau, poate, proasta dispoziţie.

— Poate că nu eşti în pericol, răspunse. Poate că exagerez, dar e mai bine să nu rişti. Mă gândeam să mă duc să-l văd pe tuareg, dar cred că ar fi mai bine să te scot de-aici – arătă spre avion: Du-te până acolo, amestecă-te printre oameni, iar după o jumătate de oră fă un ocol prin spatele acelor dune de nisip, intră în elicopter pe uşa din spate şi ascunde-te sub ultimul scaun. Eu o să mă fac că vin

de la duş şi că nu ştiu nimic, dar te avertizez că dacă am cea mai mică bănuială că te-a văzut cineva, n-am să risc. Nu vreau să am probleme cu Fawcett şi cu atât mai puţin cu împuţitul ăla de *Mecanic*.

— Ai încredere în mine.

— Am încredere pentru că nu te înghite, deşi habar n-am de ce dracu' fac asta.

— Bănuiesc c-o faci pentru că eşti un tip cinstit.

— Şi la ce-mi foloseşte? replică pilotul. De douăzeci de ani îmi pun viaţa în pericol urcându-mă în rablele astea, gata să cad în orice zi în mijlocul deşertului şi să devin hrană pentru hiene, şi nici măcar nu am o casă a mea. Blestemată soartă! Şi acum, cară-te până nu mă răzgândesc.

Pe când ziaristul se îndepărta, Nené Dupré îl preveni cu glas răguşit:

— Şi nu uita! Târăşte-te pe sub camioane dacă e nevoie, dar încearcă să-ţi pierzi urma dacă te urmăreşte cineva...

— N-ai nici o grijă! Du-te să faci un duş...

Hans Scholt nu trebui să se târască pe sub camioane, deoarece nimeni nu se arătă interesat de prezenţa lui, astfel că jumătate de oră mai târziu zbura deasupra întinderilor de nisip; atunci îl strânse cu putere pe pilot de braţ şi-i spuse:

— Mulţumesc că m-ai ajutat.

— Sper să nu-mi pară rău.

— Nici mie... Fă-mi, te rog, o ultimă favoare...

— Despre ce-i vorba?

— Du-mă să-l văd pe tuareg.

— Nici vorbă...

— Te rog...

— Am spus că nu.

— Dar de ce?

— Pentru că a pus condiţia să vin singur, şi n-am de gând să pun în pericol vieţi omeneşti doar pentru capriciul tău de a obţine un interviu pe care nici măcar nu-l poţi publica.

— Există şi alte ziare.

— Mă îndoiesc că există vreun ziar la care să aibă acces un tip ca tine, dispus să şi-l facă duşman pe Alex Fawcett – Nené Dupré se întoarse şi se uită la el înainte de-a adăuga: Crede-mă, cel mai bine ar fi să o întinzi cât poţi de repede, cât mai departe posibil, şi să laşi să treacă mult timp, pentru ca Fawcett să uite de tine. Îl cunosc de ani de zile şi ştiu că nu va permite nimănui să pună în pericol o afacere atât de rentabilă.

— Dar ieri mi-ai spus că n-ai de gând să continui cu afacerea asta.

— Faptul că n-am de gând să continui nu înseamnă că vreau să-mi fac duşmani. Nu sunt de acord cu felul în care se procedează, dar asta nu afectează lealitatea mea faţă de cei

care mi-au fost colegi atâta timp. Şi nu toţi sunt ca Alex Fawcett. Yves Clos, de pildă, este un tip minunat.

— Şi de ce nu face nimic?

— Ce-ai vrea să facă? veni răspunsul acru. Să-l sechestreze pe Marc Milošević şi să i-l dea tuaregului ca să-l biciuiască şi să-i taie o mână? Pentru Dumnezeu! Partea proastă a încurcăturii ăsteia blestemate e că nu există o soluţie care să-i mulţumească pe toţi, pentru că în cazul ăsta fiecare are un pic de dreptate, dar nici unul întru totul. De trei zile n-am închis un ochi, dar oricât aş întoarce problema pe toate părţile, nu-i găsesc o rezolvare logică.

— Poate că eu, fiind o persoană neutră, dacă aş vorbi cu tuaregul, l-aş face să se gândească mai bine.

— Nici tu nu eşti neutru şi nici el n-are vreun interes să se gândească mai bine, îi spuse francezul. Este vorba de legi şi tradiţii învechite – de aceea èste imposibil să le combaţi. Noi trăim într-o lume care se schimbă de la o zi la alta, însă lumea tuaregilor a rămas neschimbată de-a lungul secolelor.

— Şi care e mai bună?

— Nici una. Idealul ar fi o lume care să evolueze din punct de vedere tehnic, în timp ce valori ca onoarea, cinstea şi legile ospitalităţii să rămână neschimbate... Dar asta e ca

şi cum ai vrea să existe o libertate absolută, iar lumea să n-o ia razna odată cu trecerea timpului. Pură utopie! – Nené Dupré tăcu, dar după câteva clipe adăugă: Ceea ce pot să fac e să te las la o oarecare distanţă de puţ şi să-l întreb pe tuareg dacă vrea să vorbească cu tine.

— Mi se pare o idee foarte bună.

— Dar eşti în pericol.

— Ce pericol?

— Dacă din cine ştie ce motiv nu mă întorc, sau mă întorc şi nu te găsesc, rămâi singur în mijlocul pustiului Tenere, ceea ce înseamnă o moarte sigură.

— Mă pui în încurcătură...

— Tu hotărăşti, dar fă-o repede, pentru că ăsta-i ultimul ţinut locuit unde te pot lăsa.

Austriacul se uită cu atenţie la micul grup de colibe de pământ şi la cei şase palmieri prăfuiţi care-şi făcură apariţia în depărtare, izolaţi, aproape fără nici o legătură cu impresionanta monotonie a întunecoasei întinderi bolovănoase, şi spuse scoţând un uşor fluierat:

— Nu pare cine ştie ce.

— Nimic nu-i cine ştie ce pe aici.

— Şi cum m-aş putea întoarce la civilizaţie dacă mă laşi aici în voia sorţii?

Pilotul îl privi pieziş şi-i zâmbi ironic:

— Asta-i problema ta, nu a mea... Cred că am făcut destul scoţându-te din tabără.

— Dar aici suntem în mijlocul pustiului, protestă însoţitorul său.

— Ştiu asta, însă pe aici trece drumul caravanelor cu sare care se îndreaptă spre sud. Pentru câţiva franci te pot duce până într-un loc mai mult sau mai puţin civilizat.

— Grozavă perspectivă...

— Nu uita că tu ai vrut-o. Cine te-a pus să te bagi în încurcătura asta?

— Nimeni, dar înainte de toate sunt ziarist. Şi când un ziarist adevărat descoperă un fapt despre care trebuie să scrie, obligaţia lui e s-o facă.

— Păi scrie, băiete! Scrie! Dar nu te plânge dacă pentru asta trebuie să petreci trei zile cocoţat pe cocoaşa unei cămile, înconjurat de căpăţâni de sare şi sub un soare ce topeşte pietrele.

Se întoarse să-l privească încă o dată pieziş şi insistă cu vădită rea-credinţă:

— Doar că nu ştiu ce dracu' vrei să scrii, dacă nimeni n-o să-ţi publice articolul...

— Cineva tot o să mi-l publice, poţi fi sigur de asta.

— În cazul ăsta, hotărăşte-te: rămâi aici sau te las mai departe, cu riscul de-a muri de sete în mijlocul deşertului?

— Am să risc.

Nené Dupré scutură de câteva ori din cap, pesimist.

— Adevărul e că ești mult mai tâmpit decât pari, murmură. Nu ți-a trecut prin cap că m-aș fi putut înțelege cu Fawcett să te abandonez într-un loc unde nu te-ar fi găsit nimeni nici peste ani de zile?

— Sigur că mi-a trecut prin cap, recunoscu ziaristul. E primul lucru la care m-am gândit...

— Și atunci?

— Nu ai față de asasin.

— Și ce față au asasinii? – aproape că se înfurie francezul. Câți asasini ai văzut în viața ta, și după ce-i cunoști că omoară oameni? Singurii asasini cu față de asasini pe care-i știi sunt actorii de film care o fac întotdeauna pe gangsterii și, în momentul când apar pe ecran, știi deja că încearcă s-o strângă de gât pe fată – ridică din umeri ca și cum și-ar fi recunoscut totala sa neputință. – În fond și la urma urmei, e viața ta.

Restul drumului l-au făcut în tăcere, mulțumindu-se să admire un peisaj a cărui măreție sporea cu fiecare clipă, deoarece câteva dintre dunele aurii aproape fosilizate aveau peste două sute de metri în înălțime, într-un joc de lumini, umbre și curbe atât de pronunțate, că uneori părea o încântătoare pajiște cu fecioare uriașe.

Când, în sfârșit, lăsară în urmă șirul de dune, pătrunzând într-o nemărginită întindere pietroasă, își făcură apariția la orizont negrele

siluete dințate ale unui mic lanț muntos; Nené Dupré se îndreptă spre sud-est și, după câteva minute, arătă un punct întunecat la vreo zece kilometri distanță.

— Ăsta-i puțul, spuse. Te las aici.

Când începură să coboare, atât puțul și palmierii, cât și munții îndepărtați se pierdură din vedere, iar austriacul intră în panică, înțelegând că va rămâne absolut singur în mijlocul întinderii netede ca o tăblie de masă încinsă de soare, fără nici cea mai mică urmă de orizont, oriunde-ți îndreptai privirea.

— Iisuse! exclamă.

— Întotdeauna am urât să spun „te-am avertizat", zise Nené Dupré. Dar adevărul e că te-am avertizat...

Din partea din spate a aparatului scoase un mic rucsac de care atârna un bidon plin cu apă.

— Cu asta poți supraviețui vreo două zile, dar dacă mâine dimineață nu m-am întors, mergi în direcția unde apune soarele și în două-trei ore ajungi la puț.

— Ai de gând să mă lași aici toată noaptea?

— Nu se știe niciodată.

— Și fiarele?

— Fiarele? se miră pilotul. Ce fiare? Chiar crezi că există vreo fiară atât de stupidă încât să trăiască în locul ăsta?

Hans Scholt privi lung în jurul său, își dădu seama încă o dată de covârșitoarea dezolare a peisajului și făcu un gest de negație.

— Nu! Adevărul e că nici măcar un guşter nu cred că s-ar hotărî să trăiască aici... Dar încearcă să te întorci în după-amiaza asta.

— Asta nu mai depinde de mine... Succes!

Când, după câteva minute, elicopterul se îndepărtă, austriacul făcu un efort supraomenesc să nu izbucnească în plâns.

În câteva ore, trecuse de la entuziasmul provocat de posibilitatea unui incredibil succes profesional la situaţia unui om rămas fără slujbă şi expus riscului de a muri în cel mai înspăimântător mod cu putinţă.

Nimeni, niciodată nu se simţise atât de singur cum se simţea el în mijlocul „Neantului". Timp de câteva minute rămase nemişcat ca o statuie, abătut şi dezorientat, dar, în cele din urmă, îşi luă rucsacul de jos, şi-l aruncă pe umăr şi, aproape instinctiv, o porni în direcţia unde dispărea elicopterul.

Nené Dupré nu trebui să se uite în urmă ca să se convingă că ziaristul venea după el, deoarece, fără îndoială, şi el ar fi făcut la fel în asemenea împrejurări.

Poate că acel prăpădit puţ otrăvit şi cei trei palmieri pricăjiţi nu însemnau nimic în imensitatea pustiului Tenere, dar constituiau singurul punct de referinţă, singura umbră şi ultima speranţă de salvare pentru oricine s-ar fi aflat pe o rază de sute de kilometri.

Îl privi de sus, îşi mai spuse o dată că doar o mână de tuaregi deznădăjduiţi ar fi fost în

stare să supravieţuiască într-un asemenea ţinut şi încercă o senzaţie de uşurare când îl zări pe Gacel Sayah aşezat sub palmierul cel mare.

Ateriză foarte aproape de cele trei maşini care aruncau scânteieri metalice sub soarele după-amiezii şi se apropie de beduin, ducând în mână două cutii de răcoritoare foarte reci:

— *Aselam aleikum!* salută. Cu umilinţă îţi cer ospitalitate.

— *Metulem, metulem!* veni răspunsul cunoscut. Prietenii întotdeauna sunt bine primiţi. Ce noutăţi îmi aduci?

— Puţine şi proaste.

Se aşeză alături de el, băură în tăcere şi, când terminară, îl puse la curent cu ultimele întâmplări şi conchise:

— În mod oficial, au lăsat negocierile pe mâna mea, dar sunt aproape sigur că va mai interveni cineva.

— Cu forţa?

— Cum altfel?

— Cine?

— Un grup de foşti mercenari care fac de obicei treburi murdare pentru organizatori. Nişte tipi duri, periculoşi şi fără scrupule.

— Câţi?

— Cincisprezece, poate douăzeci... În mod normal, sunt şapte sau opt, dar cum încă n-au intrat în acţiune, pentru că toate maşinile şi

piloţii se află deja în Libia, îmi închipui că aşteaptă întăriri.

— Cum vor veni?

— Îmi imaginez că pe calea aerului. În elicopter sau, mai degrabă, paraşutându-se în timpul nopţii.

— Vor veni direct aici?

— Mă îndoiesc. Ei ştiu la fel de bine ca şi mine că ostaticii se află pe undeva în munţi şi că aici n-au ce căuta. Sau greşesc eu, sau cel mai probabil e că vor ataca acolo.

— Când?

— Îmi închipui că mâine noapte.

Imohag-ul rămase câteva clipe pe gânduri, după care întrebă:

— Pentru ce faci asta? De ce eşti de partea mea şi-mi dai toate aceste informaţii, împotriva prietenilor tăi?

— Tipii ăştia nu sunt prietenii mei, răspunse Nené Dupré sincer. Niciodată n-au fost şi nici nu vor fi vreodată. Ţi-am mai spus că intenţia mea este să rezolv acest incident fără vărsare de sânge, dar am impresia că pe ei nu-i interesează asta; vor doar ca problema să se rezolve o dată pentru totdeauna. Dacă ostaticii vor muri, vor face doar câteva fotografii şi le vor da presei ca probă de netăgăduit că „nişte bandiţi fără suflet“ au atacat, au jefuit şi au omorât nişte sportivi nevinovaţi care nu le-au făcut nici un rău.

— Dar nu ăsta e adevărul.

— Va fi „adevărul“ lor şi nu cred că vor lăsa în viaţă pe vreunul care ar putea da o versiune diferită. În mod oficial, organizatorii vor argumenta că au făcut tot ce le-a stat în putere, că au angajat cei mai buni specialişti şi că n-au precupeţit mijloace şi bani pentru a salva ostaticii, dar că, din păcate, au ajuns prea târziu, deoarece nişte beduini sălbatici erau interesaţi doar să fure şi să omoare – Nené Dupré schiţă un uşor zâmbet trist. Ei manipulează presa, iar pe tine nimeni nu te va lua în seamă. Singurul dispus s-o facă se află acolo, singur în mijlocul deşertului.

— Cel pe care l-ai lăsat?

— De unde ştii că am lăsat pe cineva?

— Aparatul tău a apărut la orizont, apoi a coborât şi a întârziat câteva minute până s-a ridicat din nou. Singura explicaţie posibilă e că ai aterizat să laşi pe cineva.

— E clar că ai o vedere de vultur şi că nu-ţi scapă nimic. Nu te-ai gândit că aş fi putut aduce un duşman?

— Nu.

— De ce?

— Ţi-am spus că noi, tuaregii, nu ştim prea multe despre maşini, dar ne pricepem bine la oameni.

— Dar chiar şi aşa, n-ai avut nici măcar curiozitatea să ştii cine e pasagerul meu.

— Am aşteptat să-mi spui tu.

— Continui să mă uimeşti.

Gacel Sayah arătă spre *jaima* cea mare.

— Mai am o surpriză... Uită-te acolo!

Pilotul se ridică şi se îndreptă spre locul indicat, se uită înăuntru, se apleca să vadă starea celui ce dormea şi, când se întoarse, pe faţă i se citea o mare îngrijorare.

— Are temperatură mare, spuse. Şi cred că rănile i se infectează.

— Şi eu cred, dar nu pot face nimic, zise beduinul. Îl cunoşti?

Celălalt făcu un gest afirmativ.

— Este Pino Ferrara. Dacă-mi amintesc bine, a participat la raliu de două sau de trei ori. Bun băiat şi un pilot excelent.

— Spune că taică-său e un om foarte important.

— Din câte ştiu eu, aşa este.

— A vorbit cu el la telefon şi e convins că poate să mi-l aducă pe cel care mi-a otrăvit puţul... Tu ce crezi?

Nené Dupré se gândi îndelung cum să răspundă, şi nu era nevoie să-l cunoşti bine ca să-ţi dai seama că se simţea din ce în ce mai neliniştit din cauza întorsăturii pe care o luau lucrurile.

În cele din urmă răspunse ridicând din umeri:

— N-are importanţă ce cred sau ce nu cred eu. Important e că afacerea asta se complică

tot mai mult, iar dacă acum intervin şi prietenii *comendator*-ului Ferrara, s-ar putea să ne scape din mână.

— Din câte ştiu eu, acum nu este în mâna nimănui, remarcă Gacel. Te-au ales ca intermediar, dar nu vii cu nici o propunere demnă de a fi luată în seamă.

— M-au împuternicit să-ţi ofer un milion de franci ca să uiţi de toată afacerea asta.

— N-am auzit niciodată spunându-se că memoria ar fi de vânzare. Memoria îi însoţeşte pe oameni până la mormânt şi nu există săpun, oricât de scump ar fi el, care să poată spăla amintirile.

— Este doar un fel de a spune, explică pilotul. Îţi dai seama de ceea ce poţi face cu un milion de franci?

— Desigur!... Să trăiesc tot restul vieţii mele ca un sechestrator care a acceptat o răscumpărare. Familia mea n-ar mai fi familia lui Gacel Sayah, cel mai mare erou al neamului meu, ci o familie de bandiţi de care ar trebui să se ruşineze până şi ultimul tuareg...

— Nu mă refer la asta.

— Atunci la ce te referi? vru să ştie *imohag*-ul. La lucrurile pe care le-aş putea cumpăra cu toţi banii ăştia? Nomazii urăsc lucrurile, deoarece fiecare obiect, oricât de valoros ar fi, devine o povară când trebuie să călătoreşti. Ni se spune „Fiii Vântului" poate pentru că nici vântul nu iubeşte obiectele: le împinge, le

distruge sau le lasă la întâmplare, dar niciodată nu rămâne cu ele.

— În cazul ăsta, cum să negociez cu tine? se plânse francezul, care cu fiecare minut ce trecea se simţea tot mai abătut. Dă-mi un indiciu care să mă ajute să înţeleg ce vrei.

— N-ai nevoie de nici un indiciu, spuse Gacel Sayah. Întotdeauna am spus foarte clar ce vreau.

— Ar trebui să vii cu alte oferte.

— „Oferte"? – întrebarea îi reflecta uimirea. La ce fel de „oferte" te referi? Crezi că sunt un vânzător de covoare care se tocmeşte să-şi vândă marfa? Eu nu vând covoare. Nu vând nimic. Eu cer să se facă dreptate şi cred că am fost de acord că n-o să umblăm cu nici un aranjament dacă e vorba de dreptate.

— Preferi să te înfrunţi cu mercenarii?

— Tatăl meu s-a înfruntat cu o armată întreagă.

— Şi ăsta este singurul tău scop? Să urmezi calea tatălui tău şi să ajungi să te omoare aşa cum l-au omorât pe el?

— De ce nu? Ce viitor îi aşteaptă pe tuaregi, dacă nu acela de a sfârşi cu onoare?

— Asta, iartă-mă că-ţi spun, este una dintre cele mai mari prostii pe care le-am auzit vreodată, zise pilotul cu absolută naturaleţe. Poporul tău a fost un popor temut, respectat şi admirat de-a lungul istoriei. A intrat chiar

în legendă şi s-a scris despre faptele sale eroice din deşert aproape tot atât cât despre cele ale spartanilor din Grecia sau ale siouxilor din America de Nord... Când cei din Sfatul bătrânilor au decis că maşinile nu trebuie să treacă pe teritoriul vostru, a fost de ajuns pentru ca raliul să se întrerupă. Asta înseamnă că are încă o putere deosebită în această parte a lumii.

— Nu mi-ai spus nimic despre hotărârea Sfatului bătrânilor.

— Ieri am aflat. Se pare că Turki Al-Aidieri s-a declarat făţiş de partea ta şi a influenţat în mod decisiv hotărârea finală.

— Turki, *Ghepardul*? se miră Gacel Sayah. Credeam că a murit.

— Este foarte bătrân, dar cred că va mai da încă de furcă.

— Întotdeauna a făcut-o.

— Păi dacă el, la cei aproape nouăzeci de ani ai săi, încă mai are curaj, nu înţeleg de ce tu, care trebuie să fii de patru ori mai tânăr, consideri că totul este pierdut. Nu faceţi parte din aceeaşi rasă? Sau poate că pe parcursul a două generaţii aţi devenit mai slabi?

— Eşti foarte viclean, răspunse Gacel cu asprime. Viclean şi sucit, dar adevărul e că mă bucur să ştiu că atitudinea mea a făcut ca o parte din poporul meu să reacţioneze şi să facă front comun împotriva acestui concurs stupid. Poate că următorul pas ar fi crearea

unui front comun împotriva şlehtei de neruşinaţi care ne guvernează şi să vină o zi când noi, *imohag*-ii, vom putea avea propria noastră ţară, cu propriile noastre legi şi obiceiuri.

— Mai aveţi timp, zise francezul, sincer convins de ceea ce spune. Africa nu şi-a consolidat încă adevăratele graniţe, nici nu s-a stabilit unde şi cum trebuie să trăiască diversele sale popoare. Abia acum patruzeci de ani majoritatea ţărilor şi-au obţinut independenţa, şi adevărul e că s-a procedat după criteriile colonizatorilor, cu graniţe trasate cu rigla şi fără nici un respect faţă de cei care aveau să trăiască în aceste locuri. Dacă tuaregii s-ar organiza – şi cred că tu eşti unul dintre cei care ar putea face ceva în acest sens –, ar fi în măsură să-şi ceară drepturile legitime asupra unui pământ propriu, liber şi independent.

— „Naţiunea tuaregă"?

— De ce nu?

— Şi din ce am trăi?

— Din ce aţi trăit întotdeauna: din deşert.

— Cam puţin.

— Într-adevăr, dar mai bine un deşert propriu decât o grădină străină... Nu crezi?

— Desigur! – Gacel se răsuci şi se uită pieziş la însoţitorul său cu o oarecare nelinişte în privire, în timp ce-l întrebă: Sigur eşti doar un simplu pilot de elicopter?

— Din câte ştiu eu, da. Dar de ce întrebi?

— Pentru că uneori vorbeşti ca un politician.

— Trebuie s-o iau ca o laudă sau ca o ofensă?

— Ia-o cum vrei. Deşi cred că această conversaţie se prelungeşte prea mult şi nu duce la nimic. Ai să-mi faci vreo propunere?

— Una foarte concretă: lasă-mă să-l iau pe băiatul ăsta. Dacă rămâne aici, o să moară.

Beduinul nu răspunse imediat, se gândi la propunere, după care făcu un uşor gest negativ:

— Aşa e, şi-mi pare rău, pentru că ştiu că nu are nici o vină, dar nu pot să-l las să plece aşa, pur şi simplu.

— Pot să-ţi dau în schimb ceva de care ai nevoie acum.

— Ce?

— O puşcă cu repetiţie modernă, cu lunetă şi două cutii de cartuşe. Rabla asta pe care o ai nu-ţi va folosi la nimic când va trebui să te înfrunţi cu oamenii *Mecanicului*.

— Nici asta pe care mi-o oferi n-aş spune că e ceva cu care aş putea câştiga o bătălie... Nu ai vreun tanc la bord?

— Nu, dar am un binoclu.

— Un binoclu? repetă celălalt amuzat. La ce-mi trebuie binoclu? În ziua în care un tuareg ajunge să aibă nevoie de binoclu înseamnă că nu mai e bun de nimic.

— Doar că nu este unul obişnuit.

— A, nu? Şi ce are în mod special?

— Este un binoclu de noapte.

— Ce vrea să însemne asta, binoclu de noapte?

— Că poţi să vezi cu el noaptea.

— Glumeşti?

— Deloc! răspunse Nené Dupré cu deplină siguranţă. Nu mi-ai povestit că, pe când stăteai la oraş, erai uimit de felul în care rachetele americane nimereau obiectivul chiar şi pe întuneric? Îţi aminteşti că la televizor se vedea totul într-o culoare verzuie din cauza razelor laser?

— Da, sigur că-mi amintesc.

— Păi eu am întotdeauna la mine un binoclu cu raze laser, care mă ajută să găsesc maşinile pierdute chiar şi pe întuneric. Ţi-l dăruiesc şi te învăţ cum se foloseşte, dacă mă laşi să-l iau pe băiat cu mine.

— Începi să fii un negociator acceptabil.

— Mă bucur să aud asta.

— Bănuiesc că ultimul lucru pe care şi l-ar putea închipui nişte mercenari, oricât de buni ar fi în meseria lor, e că un „arab păduchios“ care trăieşte în mijlocul deşertului ar putea să aibă un binoclu cu raze din astea.

— Bănuieşti bine.

— Şi bineînţeles că asta mi-ar da un avantaj considerabil dacă ar trebui să lupt...

— Desigur, însă te avertizez că şi ei le folosesc. Dispun de un echipament foarte sofisticat.

— Da, dar eu o ştiu, în timp ce ei nici măcar nu bănuiesc lucrul ăsta. Iar tata m-a învăţat

că surpriza înseamnă, de obicei, o victorie pe jumătate obţinută.

— Atunci, ne-am înţeles?

— Mi-ar plăcea, dar dacă-l las pe băiat să plece, pierd ocazia ca taică-său să mi-l aducă pe vinovat.

— O să am eu grijă să nu se întâmple asta.

— Cum?

— În primul rând, convingându-l că faptul că i-ai lăsat fiul în viaţă este o dovadă de bunăvoinţă şi că el, în schimb, va trebui să-şi respecte angajamentul. Şi în al doilea rând, făcându-l pe Pino să înţeleagă că tovarăşul său, de care ştiu că-l leagă o mare prietenie de ani de zile, va rămâne în puterea ta şi va fi unul dintre condamnaţii la moarte dacă nu-l presează pe taică-său să facă tot ce-i stă în putere ca să-l elibereze.

— Mi se pare logic.

— Aşa şi este. Îţi ofer mijloace materiale cu care să lupţi şi o excelentă acoperire într-o problemă numită „relaţii publice", pe care tu n-o înţelegi. Dacă Pino şi acest ziarist se întorc în Italia sănătoşi şi în afara oricărui pericol, *comendator*-ul Ferrara are destulă influenţă ca să poată provoca un adevărat scandal şi toată lumea să afle adevărul. Altfel, dacă băiatul moare, nu va mai fi cine să te apere şi toată vina va cădea asupra ta.

— Negociezi din ce în ce mai bine.

— Asta pentru că am un bun adversar.

— Ce vrei să spui cu asta? întrebă celălalt, deranjat.

— Că eşti cel mai încăpăţânat interlocutor cu care m-am înfruntat vreodată.

— Nu mă supăr, pentru că eşti oaspetele meu şi nu ne este îngăduit să ne supărăm pe oaspeţi, orice ne-ar spune.

— În cazul ăsta, renunţ la acest drept, pentru că dacă nu accepţi ceea ce-ţi propun vei dovedi că eşti mai încăpăţânat decât un catâr.

— Ce-i ăla catâr?

— Cel mai încăpăţânat animal de povară. Mai rău decât cea mai rea cămilă în călduri.

— Nu cred că există o fiinţă mai încăpăţânată decât o cămilă în luna aprilie.

— Un tuareg intransigent, insistă pilotul. Şi hai să terminăm cu prostiile. Gândeşte-te puţin şi recunoaşte că propunerea este bună.

— Nu trebuie să mă gândesc. Sunt de acord.

— Slavă Domnului! Te interesează să-l cunoşti pe ziarist?

— Mă poate ajuta cu ceva?

— Nu ştiu, dar dacă vine un moment când ar trebui să intervină, e mai bine să vorbească în cunoştinţă de cauză decât din auzite. Rău nu poate să-ţi facă.

— De acord... Adu-l. Dar fără fotografii.

— Pe dracu', ce mai contează câteva fotografii, dacă nu ţi se văd decât ochii şi la fel de

bine poţi fi tu sau un scoţian cu turban? vru să ştie Nené Dupré. Importante sunt puţul, maşinile şi corturile. În felul ăsta poate să confirme că a fost aici, că a vorbit cu tine şi că nu face decât să povestească ceea ce s-a întâmplat într-un colţ pierdut din deşert din vina unei şleahte de golani lipsiţi de scrupule – se ridică în picioare şi se îndreptă spre elicopter. Mă întorc imediat! spuse, în chip de rămas-bun.

Gacel Sayah rămase neclintit până când, un sfert de oră mai târziu, Hans Scholt se aşeză pe vine în faţa lui, ca să-l privească mai atent, cu un straniu amestec de teamă, respect şi admiraţie.

— Mulţumesc că m-aţi primit! şopti cu timiditate. Din acest moment mă consider sub protecţia dumneavoastră.

— Nu se spune aşa, îi reproşă beduinul. Se spune „vă cer ospitalitatea".

— Bine! Aşa... Vă cer ospitalitatea.

— De acord... Ce vrei să ştii?

— Dacă într-adevăr sunteţi dispus să-i omorâţi pe aceşti oameni.

— Doar dacă sunt nevoit...

— De ce?

— De câte ori trebuie să repet? vru să ştie tuaregul, vizibil supărat. Chiar aşa de neghiobi sunteţi voi, francezii?

— Eu sunt austriac.

— Pentru mine toţi sunteţi francezi – făcu un semn spre Nené Dupré, care rămăsese

sprijinit de un palmier. Să-ţi spună el toată povestea.

— Mi-a spus-o deja.

— Atunci uită-te la caprele astea: sunt pe moarte. Şi la cămile, care abia se ţin pe picioare. Doar cele trei, pe care nu le-am lăsat să se apropie de puţ, vor supravieţui. Asta e toată averea familiei mele. Nu este mult, dar ne-au trebuit mulţi ani ca să le adunăm şi cineva a distrus totul dintr-un capriciu, în mai puţin de un minut – se uită la interlocutorul său cu acei ochi întunecaţi şi pătrunzători care când se înfuria păreau că scot scântei. Până când vinovatul nu va plăti pentru toate astea, nu va fi pace...

Se ridică fără grabă şi spuse în încheiere:

— Şi acum te rog să mă ierţi, trebuie să mă întorc în munţi.

— Te duc eu, se oferi Nené Dupré.

Imohag-ul aruncă o privire dispreţuitoare spre elicopter şi exclamă:

— Cu rabla asta? Nici mort!

— Nu pot să cred că ţi-e frică! îi râse în nas francezul.

— Nu e vorba de frică, răspunse beduinul. Mă deranjează zgomotul. În afară de faptul că nu pot să-mi iau cele trei cămile.

— Vrei să te întorci acolo cu cămilele? întrebă surprins Nené Dupré – şi, în faţa gestului mut de aprobare al celuilalt, întrebă: De ce?

— Acum am nevoie de ele.

— Pentru ce?

— Mă vor ajuta să lupt împotriva duşmanilor mei.

— Trei cămile hămesite? se scandaliză francezul, incapabil să dea crezare celor auzite.

— Când nu ai mai nimic, te mulţumeşti cu orice. Nu contează puterea armelor, ci felul cum ştii să le foloseşti.

— Cum doreşti! spuse pilotul, derutat. Până la urmă, ar fi mai bine să nu mă abat prea mult din drum, pentru că, dacă trebuie să-i duc pe ăştia doi într-un loc cât de cât civilizat, risc să rămân fără combustibil şi n-aş mai putea să mă întorc la bază.

Gacel Sayah intră în *jaima*, îl trezi pe tânăr, care se uită la el ca şi cum habar n-avea cine e sau unde se află, şi, după ce se convinse că într-adevăr are febră şi că rănile au un aspect îngrijorător, spuse:

— Am să te las să pleci, dacă-mi promiţi că înţelegerea noastră rămâne în picioare.

— Nu vreau să plec, răspunse italianul cu convingere. Ori plecăm toţi şase, ori nici unul. Asta a fost înţelegerea.

— Nu, îl contrazise Gacel. Nu aşa ne-am înţeles. Te-am avertizat că n-o să-ţi fac nici o favoare pentru că tatăl tău este bogat şi n-am spus că-i las în viaţă pe toţi sau pe nici unul,

iar tu ai făcut tot ce ţi-a stat în putere. Cum se numeşte copilotul tău?

— Belli. Maurizio Belli.

— Bine... Acum înţelegerea este aşa. Ai să pleci cu elicopterul, o să încerci să te întorci în Italia cât mai repede cu putinţă şi o să-l presezi pe tatăl tău să-i determine pe prietenii lui să mi-l predea pe vinovat. Dacă în zece zile nu vor fi la poalele munţilor, prietenul tău va fi primul care va muri... Ai înţeles?

— Perfect! Dar repet că prefer să rămân. În felul ăsta tatăl meu va fi mult mai presat.

— Dacă rămâi, vei muri – şi vom avea de pierdut cu toţii.

— Nu sunt de acord. Eu cred că...

Beduinul îl întrerupse cu un gest nerăbdător:

— Nu contează ce crezi tu. Contează ce cred eu. Fă ce ţi-am spus şi ai încredere în Dupré, care s-a arătat a fi un om onest şi m-a făcut să înţeleg că e mai bine să te las să pleci. Ai bani?

— În maşină.

— Foloseşte-i ca să te întorci acasă cât mai repede – îi strânse mâna cu putere, un gest afectuos şi foarte rar la el. Eşti un băiat bun – murmură. Şi sunt convins că te vei ţine de cuvânt.

— Fii sigur... Ai de gând să-l omori pe porcul ăla?

— Să-l omor? se miră interlocutorul său. În nici un caz. Dacă l-aş omorî, n-aş face ce spune legea şi în cazul ăsta aş fi la fel de vinovat ca el, iar toate astea n-ar mai avea sens... Noroc!

— Noroc!

Afară îl aştepta Nené Dupré, care-i dădu puşca, gloanţele şi binoclul de noapte, explicându-i amănunţit cum se foloseşte.

— Mai ales nu-l îndrepta spre o lumină puternică, îl avertiză. Cu cât e mai întunecată noaptea, cu atât e mai folositor.

— Voi, francezii, o să mă uimiţi întotdeauna – recunoscu *imohag*-ul cu un gest de nedumerire. Întotdeauna! Eşti sigur că şi mercenarii ăştia îl folosesc?

— Pentru un profesionist, în ziua de azi, acest binoclu este la fel de necesar ca o armă.

— Mă bucur să aflu asta – îi strânse mâna cu putere. Acum ar fi bine să plecaţi, spuse. Mulţumesc pentru tot.

În câteva minute, elicopterul se pierdu din vedere, iar în acest timp Gacel încărcă pe cei trei dromaderi care mai erau în viaţă patru dintre caprele muribunde şi porni cu pas vioi pe drumul ce ducea spre munţii îndepărtaţi.

Ştia că acolo va trebui să dea o bătălie grea, dar începea să aibă o idee clară despre cum avea s-o plănuiască.

— Doar nu l-a înghiţit pământul.

— Păi, aşa s-ar părea. Ultima oară când l-au văzut, dădea târcoale pe lângă Antonovul ăla care a decolat acum o oră, deci îmi închipui că ar trebui să fie în zbor spre Libia.

— Şi nimeni nu l-a văzut când a urcat?

Bruno Serafian ridică din umeri, dând de înţeles că nu are nici cea mai vagă idee.

— Atât maşinile, cât şi camioanele aveau uşile deschise şi cheile în contact, gata de îmbarcare. S-o fi ascuns în vreuna din ele.

Alex Fawcett făcu un gest uşor contrariat, vrând să spună că pentru moment nu se putea face mare lucru în privinţa asta.

— Câţi oameni ai trimis în Libia? vru să ştie.

— Trei.

— Spune-le să fie atenţi dacă cretinul ăsta apare pe-acolo. Când pleci?

— Mâine după-amiază. Îndată ce va pleca ultimul tău avion, o să aterizeze un Hercules care va pleca din Angola foarte devreme. Cu

el va călători echipa de întărire de care am nevoie – *Mecanicul* cel veşnic jegos se apropie de hartă şi arătă cu degetul un punct. În noaptea asta ne vor paraşuta în munţi şi vor reveni să ne ia după patru zile. Dacă reuşim să-i eliberăm pe ostatici, o să-i ducem înapoi în Europa. Dacă nu, ne întoarcem în Angola.

— De ce în Angola?

— Acolo nimeni nu pune întrebări. Trec printr-un război civil şi sunt destul de ocupaţi să se omoare unul pe altul... Apoi, după trei-patru luni mă voi ocupa de Sfatul bătrânilor.

— Sper să nu mai fie probleme, dar, în orice caz, ştii ce gândesc eu în legătură cu ostaticii: sau toţi liberi, sau toţi morţi.

— N-ai de ce să-ţi faci probleme.

— Ba îmi fac multe probleme, şi tu ştii mai bine ca oricine, îl contrazise englezul. Întotdeauna am avut încredere în tine, dar niciodată nu m-am încrezut în blestemaţii ăştia de tuaregi. Se mişcă în deşert ca peştele în apă.

— Am cei mai buni „pescari".

— Nu ştiu dacă sunt cei mai buni, dar cu siguranţă sunt cei mai scumpi.

— Sunt aşa de scumpi pentru că nu-s mulţi nebuni dispuşi să se lanseze în plină noapte deasupra unor munţi îndepărtaţi din Sahara. Mergi liniştit. În trei zile scapi de toate problemele.

— Aşa sper... Şi de acum înainte vreau să întrerupem orice contact.

— Ce vrei să facă oamenii mei din Libia cu ziaristul ăla?

— Mai întâi să-l găsim. Şi pe urmă, mai vedem...

— Şi cu Milošević?

— Deocamdată nu vă atingeţi de el. Cu toate că mi-ar plăcea ca într-o zi, când nici măcar nu se aşteaptă şi într-un loc pe care nici nu-l poate bănui, cineva să-i facă de petrecanie chiar şi numai pentru bătaia de cap pe care mi-a dat-o.

— Dacă era prieten cu Arkan, după cum spui, nimeni n-o să se mire dacă va avea şi el un sfârşit violent... Vrei să mă ocup de el?

— La timpul potrivit... Şi-acum ar fi mai bine să mă laşi singur. Vreau să dau nişte telefoane şi să strâng toate astea, fiindcă într-o oră ridicăm tabăra.

— Speri să ajungi la timp la Cairo?

— Te mai îndoieşti?

— După cum te cunosc, nu.

Zece minute mai târziu, *Mecanicul* intra în camionul cu remorcă ce-i servea drept cartier general şi unde fraţii Mendoza – Julio şi César –, dezertori din armata argentiniană şi scăpaţi de o justiţie care-i căuta pentru tortură, sechestru şi crimă, dormeau fără griji.

— Gata cu leneveala! spuse. Începe dansul.

— Bine, dar totul e pregătit de acum două zile, protestă fratele cel mare.

— Pentru mine, nu, mormăi armeanul. Pentru mine „niciodată nu este totul pregătit", pentru că știu din experiență că întotdeauna poți avea o surpriză...

— Și ce surpriză aștepți din partea unor beduini împuțiți care n-au decât două puști vechi? întrebă unul din frați.

— Dacă aș ști, n-aș mai avea de ce să-mi fac griji, îi răspunse șeful său. Dar în toți anii ăștia cât am luptat în Ciad am învățat că în deșert doi „beduini împuțiți" cu doar două puști vechi pot să-ți creeze mai multe neplăceri decât jumătate de duzină de care blindate pe care le vezi venind și știi cum să lupți împotriva lor. „Împuțiții" ăștia apar de unde nici nu te-aștepți și îți taie gâtul ca unui cârlan, pentru ca apoi să dispară așa cum au apărut. Sfatul meu e să deschideți bine ochii, dar chiar și așa, nu vă încredeți niciodată în ceea ce vedeți, pentru că rareori este ceea ce pare a fi. Și acum, haideți să mai vedem o dată fotografiile alea.

— Încă o dată?

— Și de o mie de ori, dacă este nevoie...

Scoase dintr-o servietă hărtănită o duzină de fotografii enorme luate din avion, le răsfiră pe o măsuță joasă și așteptă ca însoțitorii lui să se apropie.

— În asta se văd perfect puţul, palmierii, *jaimele* şi maşinile. Dar se vede clar că nu e nici un loc unde-ar putea să-i ascundă pe ostatici... Cel mai probabil e că i-au dus în vreo peşteră din munţii ăştia.

— Nu cred că am avea nevoie de mai mult de o zi ca să cercetăm toată zona asta metru cu metru, spuse Julio, cel mai mare dintre fraţii Mendoza. Pare mai chealǎ decât un cur de maimuţă.

— Văd că e chealǎ, dar ţine cont că, până şi de la înălţimea asta, se disting chei înguste şi adânci, pentru că pe-aici a curs probabil un râu cu apă multă care a săpat în piatră... Şi de fiecare dată când va trebui să urcăm şi să coborâm într-un asemenea defileu vom risca să fim împuşcaţi, fiindcă puii ăştia de curvă nu greşesc niciodată ţinta şi obişnuiesc să se ascundă în cele mai nebănuite locuri.

— Dacă nu te-aş cunoaşte, aş zice că eşti cam speriat.

— Cine e obligat să înfrunte un tuareg pe propriul său teritoriu şi nu e speriat e un cretin care merită să-şi piardă gâtul cu prima ocazie – Bruno Serafian îşi înălţă capul pentru a schiţa un zâmbet, în timp ce făcu cu ochiul. Cu toate astea – adăugă –, contăm pe ceva foarte important în favoarea noastră.

— Pe ce anume?

— Pe faptul că, fiind una din regiunile cele mai pustii de pe glob, acolo nu trăieşte aproape nici un animal, ceea ce înseamnă că tot ce mişcă este neapărat un duşman.

— Deci îi băgăm plumb, comentă Julio Mendoza pe un ton uşor ironic. E liniştitor să ştim că ceva ne este favorabil.

Şeful său îi aruncă o privire plină de reproş.

— Păstrează-ţi ironia pentru când se va termina totul, dacă vei mai trăi până atunci – spuse printre dinţi. Şi roagă-te ca mizerabilii ăştia să nu ne rezerve vreuna din teribilele lor surprize.

— Surprize?

— Exact.

— La ce fel de surprize te referi?

— Dacă aş şti, n-ar mai fi surpriză, imbecilule!... Dar poţi fi sigur că tuaregii născocesc întotdeauna ceva ca să ţi-o tragă pe la spate când te-aştepţi mai puţin.

Era clar că Bruno Serafian nu avea pic de încredere în tuaregi sau în modul lor foarte special de a înţelege înfruntarea armată; şi la fel de clar era că avea destule motive să n-o facă, deoarece chiar în momentul în care îi avertiza insistent pe subalternii săi, duşmanul lor, Gacel Sayah, tocmai băgase vârful cuţitului în jugulara celei mai debile dintre caprele ce atârnau la oblâncul cămilelor, pentru

ca sângele să picure în așa fel încât să lase în urma lui o dâră vizibilă.

În felul acesta, începea să pună în practică învățămintele tatălui său, care fusese un mare războinic, și ale generațiilor de luptători *imohagi* care de-a lungul secolelor învățaseră să transforme aridul peisaj ce-i înconjura și puținele lui viețuitoare în cei mai buni aliați.

La revărsatul zorilor, două capre fuseseră deja sacrificate și sângele lor stropise nisipul deșertului și pietrele de la poalele munților, făcând ca în scurt timp primii vulturi să apară zburând la mare înălțime.

Puțin mai târziu, Gacel intră în Peștera Gazelei, își îmbrățișă mama și frații și, după ce acceptă cu plăcere un reconfortant pahar cu ceai fierbinte, îi puse la curent cu ultimele întâmplări, precum și cu planul de acțiune pe care-l gândise.

— Crezi că o să funcționeze? întrebă Suleiman.

— Trebuie să funcționeze, veni răspunsul simplu. Știu că ne aflăm aici și, din câte mi s-a spus, sunt adevărați profesioniști, gata de orice. Ori îi învingem, ori ne putem considera morți.

— Ne rămâne a treia cale, remarcă Aisha. Să eliberăm ostaticii.

— Cam târziu, nu crezi? Nu mai avem puț și nici alt loc unde să mergem. Nu mai

avem nici grădină şi nici animale. Şi am pierde pentru totdeauna singurul lucru care ne-a mai rămas, mândria de a fi tuareg. Dacă acum ne dăm bătuţi, vom pângări memoria tatălui nostru.

— În situaţia asta, el ar înţelege, şopti Laila. Sunt situaţii în care victoria este complet imposibilă.

— Aminteşte-ţi că el niciodată nu lupta cu gândul la o victorie nesigură, preciză fiul cel mare. Lupta pentru că era obligaţia lui să lupte, chiar dacă ştia că nu are nici cea mai mică speranţă să învingă.

— Şi în cele din urmă l-au omorât. Ce-am câştigat cu asta noi, cei care-l iubeam? Ce-a câştigat el însuşi, în afară de ura multor oameni, admiraţia câtorva şi compasiunea marii majorităţi?

Buna femeie se aşeză pe o piatră şi-şi duse mâinile la cap cu un gest de mare oboseală, adăugând:

— Din ziua în care tatăl tău a plecat în căutarea lui Abdul-el-Kebir, viaţa mea a fost cel mai groaznic infern, iar acum se pare că destinul se încăpăţânează să repete o istorie la fel de tristă. Nu ţi se pare de ajuns că am pierdut un soţ pe care-l adoram; acum ai vrea să-mi pierd şi fiii?... Pentru ce? vru să ştie. Cu ce-am păcătuit ca să fiu pedepsită în felul ăsta?

— Tu n-ai păcătuit cu nimic, se grăbi s-o consoleze Aisha. Alţii au făcut-o, dar poate că de data asta nu va trebui să plătim noi. Tata a trebuit să înfrunte o armată întreagă şi a fost învins doar când a fost nevoit să părăsească deşertul. Noi vom înfrunta doar o mână de mercenari care nici măcar nu cunosc aceşti munţi. Planul lui Gacel pare bun, iar noi trebuie doar să-l urmăm punct cu punct.

— Dar nici măcar nu ştim cu câţi mercenari va trebui să ne luptăm! se văită Laila.

— Pilotul m-a asigurat că nu vor fi mai mult de douăzeci, spuse Gacel – şi părea destul de convins.

— Ai încredere în el?

— Totală. Altfel n-aş fi aici – arătă cu mândrie arma. Am încercat-o pe drum şi nimeresc o piatră de la trei sute de paşi – zâmbi fericit şi adăugă: Şi pe deasupra mai avem şi un binoclu pentru întuneric – se înclină şi atinse uşor cu buzele obrazul mamei sale. Nu te mai necăji – o rugă. O să trecem noi şi peste asta, dar ca să reuşim, va trebui să ne apucăm de treabă chiar acum.

De îndată se îndreptă spre celălalt capăt al peşterii, unde se aflau ostaticii, şi întrebă pe un ton imperativ:

— Cine e Maurizio Belli?

Cel mai tânăr dintre ei abia şopti:

— Eu.

— Vino cu mine!

— Unde?

— Nu pune întrebări!

Tonul său era atât de sec şi tăios, încât sărmanul băiat aruncă o privire neliniştită spre tovarăşii săi şi apoi se ridică.

Gacel îl împinse uşor până aproape de ieşire, apoi îl legă la ochi cu o năframă şi-l obligă să se aplece, ca să poată ieşi fără să se lovească de stânci.

— Ce vrei să-mi faci? îngăimă italianul, când îşi dădu seama că se află afară.

— O să vezi!

Îl ajută să încalece pe o cămilă, îl legă strâns de şa şi, obligând animalul să se ridice în picioare, porni la drum ducându-l de dârlogi pe încâlcitele cărărui ale întunecatului masiv stâncos.

După aproape o oră se opri, făcu animalul să îngenuncheze cu un şuierat scurt şi, cu un pumnal ascuţit, tăie legăturile prizonierului şi îi scoase năframa de pe ochi.

— Poţi să pleci, spuse.

Celălalt îşi miji ochii, pentru a se obişnui cu lumina puternică a amiezii, dar când îşi dădu seama că se află în mijlocul unei regiuni muntoase, pustii şi pârjolite de soarele ce cădea ca plumbul topit, scoase fără să vrea un geamăt de spaimă.

— Să plec? Unde?

— Dacă mergi spre nord-est, în trei zile o să ajungi la un puţ pe unde trec caravanele de sare. Ai apă destulă pentru drum şi ţi-am adus busola asta pe care am luat-o dintr-o maşină.

— Dar de ce eu?

— Pino Ferrara a plătit pentru eliberarea ta. Lui trebuie să-i mulţumeşti. Se pare că este un bun prieten.

— Dar au fost şi alţii care ţi-au oferit bani, îi spuse italianul. De ce nu i-ai primit?

— Pentru că am promis că voi omorî doar patru, şi patru vor muri, răspunse tuaregul cu un calm desăvârşit. Tu ai avut mai mult noroc.

— Nu este drept.

— Dacă nu ţi se pare drept, ne întoarcem şi te schimb cu altul – Gacel Sayah făcu un gest cu mâna, vrând să întărească cele spuse. Sunt sigur că vreunul dintre ei o să accepte. Gândeşte-te, dar hotărăşte-te repede, că n-am timp de pierdut.

— Doamne Dumnezeule sfinte! Unde este Pino?

— E liber şi cred că la ora asta zboară spre Italia.

— Cât a plătit pentru mine?

— Probabil mai mult decât meriţi.

Maurizio Belli vru să spună ceva, dar o bubuitură îndepărtată, care se propaga dintr-o parte în alta a munţilor, repetându-se într-o mie de ecouri, îl făcu să ciulească urechile.

— Ce-a fost asta? întrebă în cele din urmă.

— O împuşcătură. A trecut timpul stabilit şi fratele meu a executat primul ostatic. În fiecare zi o să omorâm unul.

— Sălbaticilor!

— Până la venirea voastră niciodată n-am făcut rău nimănui, îi răspunse Gacel. Vrei să te întorci în peşteră?

Băiatul, îngrozit, negă cu un gest hotărât din cap.

— Bine! zise tuaregul. În cazul ăsta, rămâi aici până când începe să apună soarele şi apoi ia-o în direcţia aia. Sfatul meu e să mergi la prima oră din zi şi la ultima a după-amiezii. Altfel te deshidratezi sau te pierzi pe întuneric – făcu un uşor gest cu mâna spre cer. Allah să te aibă în pază şi să nu mai calci pe aici!

Se întoarse şi, cinci minute mai târziu, dispăru după în grup de stânci, lăsându-l pe nefericitul Maurizio Belli aşa de înspăimântat şi demoralizat cum nu fusese nici în cele mai groaznice coşmaruri ale sale.

Începu să plângă.

De câteva zile simţea nevoia s-o facă fără să se stăpânească, dar nu-şi îngăduise să plângă decât noaptea, pe ascuns şi în tăcere. Acum, convins că nimeni nu-l vedea, plânse cu sughiţuri, nemângâiat, copleşit de frică şi de mila ce-o simţea pentru el însuşi şi pentru cei lăsaţi

în urmă, despre care știa că erau condamnați să moară.

Unul căzuse deja, dar care dintre ei?

Care dintre ei, Dumnezeule sfinte?

Înțelese îndată că era inutil să se frământe încercând să afle ceva ce, în fond, nu avea nici o importanță, deoarece, oricum, în patru zile aveau să fie executați toți.

Își șterse nasul cu dosul palmei, făcu un efort să se liniștească și se strădui să recurgă la experiența sa de necontestat, în calitate de copilot în cele trei curse de-a lungul deșertului, ca să-și facă o idee despre locul unde se afla și ce-ar fi trebuit să facă pentru a ajunge la puțul acela îndepărtat, dacă într-adevăr exista.

Dacă exista, fără îndoială că era vorba de Sidi-Kaufa, locul unde trebuia să ajungă în acea zi blestemată când au rătăcit drumul din cauza unei hărți rutiere greșite; și făcu un efort, încercând să-și amintească ce văzuse pe hartă, cu toate că era clar că nu te puteai încrede în hărțile acelea.

Dacă memoria nu-l înșela, masivul pietros și singuratic ar fi trebuit să rămână mult mai la sud, servindu-le ca un îndepărtat punct de reper, mereu în dreapta lor.

Ținând cont de asta, tot ce se întindea în fața ochilor săi cam pe treizeci de kilometri începând din acel loc ar fi trebuit să fie un șes nesfârșit presărat cu pietre; de aceea fuseseră

avertizați că vehiculele trebuie să înainteze cu foarte multă prudență, ca să nu riște să-și distrugă cauciucurile.

Acum însă era obligat să-l parcurgă fără nici un alt însoțitor decât o cămilă proastă, pe care nici măcar nu era în stare să încalece.

O privi cu atenție.

Era un animal răpănos, respingător și aproape scheletic, cu ochi triști și buze băloase, atât de neprietenos și indiferent, încât dădea impresia că nu are creier sau că puținul pe care l-a avut i se uscase cu ani în urmă. Un animal care nu era în stare nici măcar să sperie pe cineva, dar nici să trezească vreo simpatie.

Trântită acolo, la mai puțin de trei metri distanță, era, probabil, singura ființă vie pe o rază de câțiva kilometri, dar nu era un tovarăș de drum, nici măcar nu-ți alina cât de cât groaznica senzație de singurătate care te copleșea în acel loc blestemat de zei.

Începea să apună soarele, iar lumina ce cădea pieziș lăsa să se distingă cu mai multă claritate contururile sălbaticului peisaj înconjurător.

În fața ochilor săi, munții se transformaseră în insulițe de forme și mărimi foarte diferite, ca niște semețe fortărețe împrăștiate ici și colo de-a lungul și de-a latul unei întinderi ondulate de nisip, formând un fel de labirint ciudat și sălbatic în care era foarte greu să distingi, la

prima vedere, dacă suprafaţa ocupată de lava neagră era mai mare decât cea ocupată de nisipul roşiatic sau invers.

Îşi dădu seama imediat că acum i-ar fi fost absolut imposibil să înainteze în linie dreaptă şi că ar fi fost obligat să facă mereu alte ocoluri în căutarea celor mai bune trecători între stânci şi dune, riscând în orice moment să greşească drumul şi văzându-şi limitată speranţa de a se salva doar cu ajutorul micii busole.

„Mereu spre nord-est“, spusese călăul său, dar Maurizio Belli ştia din experienţă că în imensitatea Saharei, nord-estul putea fi un loc la fel de pierdut şi de gol ca oricare alt punct cardinal.

Acolo, la trei sau patru zile de drum anevoios, se presupune că ar fi trebuit să fie o mică oază, dar bineînţeles că ar fi fost de ajuns să se abată din drum cu câţiva kilometri, într-o parte sau alta, ca să n-o poată vedea şi să treacă mai departe.

— Doamne ajută! murmură.

Dar de îndată ce rosti aceste cuvinte, înţelese că în acel loc, în acel moment şi în acele împrejurări, nu Dumnezeu, ci el însuşi trebuia să se ajute – aşa că, luându-şi inima-n dinţi, se ridică în picioare, apucă dromaderul de dârlogi şi, pentru ca acesta să se scoale şi să-l urmeze, sâsâi, aşa cum văzuse că făcea tuaregul.

Când, o jumătate de oră mai târziu, călcă iarăşi pe nisip, se simţi într-un fel reconfortat, ca şi cum fineţea şi moliciunea lui ar fi alungat în parte groaza pe care i-o producea lava neagră şi fierbinte.

Se lăsa înserarea şi înaintea lui umbra i se alungea.

Îşi îndepărtă gândul ce-l îndemna să o urmeze, conştient fiind că în felul acesta s-ar fi abătut spre miazăzi, şi făcu tot posibilul ca acea umbră stilizată să înainteze oblic, aşa încât, chiar dacă erau inevitabil uniţi, destinele lor să fie, totuşi, diferite.

Un şarpe cam de un metru lungime îi tăie calea şi se pierdu îndată între dune.

Se întrebă cum de putea trăi în asemenea loc şi cu ce dracu' se hrănea.

Pământul era un loc foarte ciudat.

Şi acela era cel mai ciudat loc de pe pământ.

Se întunecă. Maurizio Belli se opri să aştepte nerăbdător ca luna să lumineze suficient ca să poată continua să înainteze fără teama de a se abate din drum.

Îşi aminti de şarpe şi simţi că-l trec fiorii, gândindu-se ce s-ar întâmpla dacă l-ar muşca unul sau dacă l-ar înţepa un scorpion.

Ar suferi cea mai lungă şi groaznică agonie din câte şi-ar putea imagina cineva şi ar sfârşi întins, cu faţa spre cer, transformat într-o grămadă de oase calcinate de soare.

Vulturii i-ar scoate ochii şi măruntaiele.

Cu câteva ore înainte, văzuse mulţi vulturi şi toţi păreau să zboare înspre munţii ce rămăseseră în urmă, atraşi probabil de cadavrul primului nefericit pe care acei sălbatici îl omorâseră.

— Doamne ajută! murmură din nou.

Luna întârzia să capete strălucire.

Nervii şi nerăbdarea îl măcinau pe dinăuntru şi îşi dădu seama că simţea nevoia să meargă, deoarece însuşi faptul că vedea cum fiecare pas îl apropie încă un pic de ţintă îi calma tensiunea ce părea că i se adunase în capul pieptului.

Râsul îndepărtat al unei hiene îl făcu să tresară de spaimă.

Din nou, un fior, mai puternic, îi străbătu şira spinării.

Hienele rareori îndrăznesc să atace omul direct.

Aşa i s-a spus întotdeauna, dar, de asemenea, i se povestiseră întâmplări teribile despre hiene flămânde care, în disperarea lor, nu ezitau să atace în haită.

Şi el nu avea o puşcă, nici un cuţit, nici măcar un simplu băţ cu care să se apere de fiare.

Îşi petrecuse ore întregi în sălile de fitness şi cheltuise mulţi bani în dorinţa lui nemăsurată de a deveni expert în „autoapărare",

dar nu se întrebase niciodată la ce i-ar servi centura neagră şi atâta karate dacă ar trebui să înfrunte o haită formată din cele mai respingătoare animale, un şarpe ce se târeşte fără zgomot sau un minuscul scorpion.

Căută o piatră mare, dar faptul c-o simţea în mână nu-l făcu să se liniştească, ci, mai curând, să-i crească temerile, pentru că îşi dădu seama că devenise cea mai vulnerabilă fiinţă din deşert.

Când, în sfârşit, lumina lunii îi permise să distingă direcţia indicată de acul busolei, porni din nou la drum, cu toate că, de data asta, cămila nu părea dispusă să-l ajute, mişcându-se mult mai încet ca de obicei.

Îşi legă de mână capătul căpăstrului, de teamă ca nu cumva, din neatenţie sau într-una din multele dăţi când se împiedica, încăpăţânatul animal s-o rupă la fugă pierzându-se în noapte, şi i se părea că totul uneltea împotrivă-i, pentru a nu-l lăsa să înainteze pe cât de repede şi-ar fi dorit.

Temperatura începu să scadă.

Începu să bată vântul din nord, ca aproape în fiecare noapte, la început în rafale, mai apoi susţinut, ca nota unei viori ce se luptă să atingă acuta fără să ajungă la stridenţă ; şi când mici fire de nisip începură să i se încrusteze pe faţă, înţelese adevăratul motiv pentru care tuaregii şi-o acoperă cu vălul.

Era ca şi cum o legiune întreagă de pitici se distra înfigându-i ace pe fiecare centimetru neacoperit din corpul său, ceea ce făcea ca, pe măsură ce trecea timpul, chinul să se transforme într-o senzaţie de sofisticat supliciu, ce-l obliga să-şi ţină ochii întredeschişi.

Invidia genele cămilei, stufoase şi groase ca părul unei perii, şi când începu să simtă cum ochii i se iritau din când în când şi cum, de fiecare dată, îi era tot mai greu să distingă direcţia pe care i-o indica busola, ajunse la trista concluzie că risca să obosească fără să înainteze în direcţia corectă.

În cele din urmă se lăsă să cadă la pământ, scârbit şi epuizat, legă un picior al animalului aşa cum văzuse că obişnuiau să facă beduinii, închise ochii şi adormi profund, fără să-i mai pese deloc de eventuala prezenţă a şerpilor, hienelor sau scorpionilor.

Sofisticatele parapante dreptunghiulare, de culoare închisă, ce puteau lăsa un parașutist expert deasupra unei simple monede ce strălucea într-o pârloagă, alunecau străbătând întunericul nopții chiar în momentul în care luna dispăru și lumina ei rece și sfioasă nu se mai împrăștia peste întinderea nemărginită.

Timpul fusese calculat cu precizie, astfel încât burduhănosul Hercules ajunse deasupra masivului muntos exact în momentul când noaptea devenise mai neagră, și doar un GPS perfect și un radar sofisticat de ultimă generație i-au permis pilotului să stabilească, fără nici o urmă de îndoială, că survolează exact punctul ales pentru lansare.

Când ușa din spate se deschise și aparatul începu să se deplaseze pe o traiectorie circulară de vreo douăzeci de kilometri diametru, profitară ca să arunce în gol, mai întâi, trei mari bidoane cu apă.

Aproape imediat, șaisprezece oameni le urmară fără ezitare, la un interval de circa

cincisprezece secunde, nu mai mult, formând în aer un cerc al cărui centru era vârful cel mai înalt.

Erau excelenţi profesionişti, nu încăpea nici cea mai mică îndoială în această privinţă, specialişti nu numai în mânuirea armelor şi în tactica de gherilă, dar şi în mânuirea uşoarelor paraşute cu care pluteau în aer, având astfel la dispoziţie suficient timp ca să se orienteze cu busola şi să aleagă exact punctul unde li se ordonase să aterizeze.

Câteva minute mai târziu, după ce fiecare îşi ocupase poziţia dinainte hotărâtă, doisprezece dintre ei marcau cu o incredibilă precizie cele douăsprezece ore ale unui ceas imaginar de dimensiuni enorme.

Astfel, ora unu era la est, ora şase la sud, nouă la vest şi ora douăsprezece arăta exact nordul.

Ceilalţi opt se intercalară pe locul orelor neocupate.

Cât despre *Mecanic*, acesta înainta uşor în fruntea celorlalţi tovarăşi ai săi, iar fraţii Mendoza făceau acelaşi lucru în extremitatea opusă.

Anii în care urmărise duşmani de-a lungul şi de-a latul câmpiilor şi selvei africane îl determinaseră pe armean să adopte o tactică despre care ştia din experienţă că obişnuia să dea rezultate excelente atunci când reuşea să-i

oblige pe franctirorii cel mai bine plasați să iasă din ascunzătoare.

Înaintând mereu, fără să se piardă din vedere unii pe ceilalți, era convins că vor avansa strângând cercul, cu prudență, răbdare și o perfectă coordonare, fără să lase în urmă nici un metru pătrat necercetat cu de-amănuntul.

Totul părea prevăzut în mod meticulos, dar, cu toată precizia lansării, un român, pe care ghinionul părea că-l urmărise cu perseverență încă de la naștere, avu neșansa ca exact în locul unde trebuia să aterizeze să dea peste o bucată de stâncă cenușie ieșită din nisip, de care se izbi cu piciorul, fracturându-și-l în mai multe locuri.

Își pierdu cunoștința și *harmattan*-ul, care sufla din ce în ce mai tare pe măsură ce se înnopta, puse stăpânire pe mătasea de culoare închisă a parapantei și, parcă jucându-se cu el, îl târî ca pe o marionetă de-a lungul întinderii de pământ pentru ca, până la urmă, să-l izbească cu capul de o piatră enormă.

Cu toate acestea, restul tovarășilor săi nu avuseseră nici un fel de problemă ca să-și ocupe pozițiile, așa că, după câteva minute, fiecare se grăbi să stabilească legătura prin radio pentru a informa că-și ocupase postul.

Bruno Serafian așteptă câteva minute și, în cele din urmă, chemă la rândul său:

— Şapte! şopti. Şapte, răspunde! Unde eşti?

Dar numărul şapte părea să se afle în momentul acela pe altă lume, aşa încât armeanul ordonă scurt:

— Şase şi opt, căutaţi-l pe şapte. Ceilalţi studiaţi terenul fără să înaintaţi deocamdată.

Trecu aproape o jumătate de oră până când o voce anunţă sec:

— Aici şase! Şapte a ieşit din luptă.

— Recuperabil?

— Nu ştiu ce să spun, răspunse şase cu o voce lipsită de emoţie. Are o gaură enormă în cap şi un picior făcut arşice... Ce să fac?

— Lasă-l acolo. Când se va sfârşi totul, o să venim să-l luăm.

— Am înţeles...

— César şi Julio, rămâneţi aproape unul de altul. Acum fiecare dintre noi va avea în grijă patru oameni... Vreo mişcare suspectă?

Aşteptă răspunsul şi, când se convinse că nimeni nu avea nimic de spus, adăugă:

— Atunci, înainte! Cu grijă şi cu ochii în patru...

Începea vânătoarea.

Pas cu pas, cu auzul încordat şi folosind tot timpul binoclul de noapte, cei cincisprezece veterani ai nenumăratelor războaie africane înaintară la unison, conştienţi de faptul că graba putea deveni cel mai mare duşman, iar

timpul şi o coordonare atentă – cele mai bune arme pe care puteau conta în momente atât de delicate.

După aproape douăzeci de minute, la radio se auzi o voce seacă şi sigură:

— Aici numărul doi. Zăresc ceva.

— Ce vezi?

— Pare o cămilă culcată şi aş zice că un om doarme lângă ea.

— La ce distanţă?

— Cam la trei sute de metri.

— Omul se mişcă?

— Deocamdată nu.

— Observă-l cu multă atenţie. Dacă se mişcă, trage, dar încearcă să nu-l omori. Vreau să-l interoghez.

Din nou, aşteptarea. O aşteptare lungă, până când, dintr-odată, răsună o bubuitură ce străbătu întinderea şi lovi pereţii de stâncă, repetându-se în nenumărate ecouri ce se pierdeau înspre sud.

— L-am nimerit. Ţipă.

— Înaintează cu grijă. La cel mai mic gest suspect, omoară-l.

Din nou, aşteptarea şi tăcerea, până când glasul numărului doi răsună de astă dată vădit tulburat:

— Lepădătura asta cere ajutor în italiană. S-ar putea să fi tras într-un prizonier.

— Nu mă înnebuni!

— Țipă ca un porc.

— Întreabă-l cum îl cheamă.

La puțin timp sosi răspunsul:

— Maurizio Belli.

— Băga-mi-aș picioarele! Ce naiba caută tâmpitul ăsta aici?

— Spune că ieri tuaregii i-au dat drumul să plece.

— Și ceilalți?

— Sunt reținuți în continuare, cu toate că s-ar părea că au omorât deja unul.

— Căca-m-aș! – Bruno Serafian se gândi o clipă, cântărind posibilele urmări ale noii situații, și, în cele din urmă, spuse: Ai grijă să nu fie nici un dușman pe aproape și încearcă să te apropii de el, dar nu aprinde lanterna. Unu și trei, acoperiți-l...

— De acord!

Cel căruia-i spuneau numărul doi era un om prudent și obișnuit să îndeplinească ordine, așa că rămase pe loc câteva minute, fără să se miște, până când se asigură că nu se zărea nimeni și că tovarășii lui, cel din stânga și cel din dreapta, se apropiau acoperindu-i spatele.

Abia atunci se hotărî să străbată fără grabă mica distanță ce-l despărțea de rănitul care nu înceta să se vaite și să scâncească.

Când se află la numai o aruncătură de piatră, numărul doi strigă:

— Stați liniștit! Am venit să vă salvăm, dar vă avertizez că vă văd și că la cea mai mică mișcare suspectă vă împușc.

— Nu sunt înarmat – veni îndată răspunsul. Și pierd mult sânge.

Noaptea continua să fie foarte întunecoasă; numărul doi se asigură pentru a nu știu câta oară că nu-l pândește nici o primejdie, căci îi era imposibil să distingă ceva la mai puțin de zece metri distanță, și după ce trase adânc aer în piept, se hotărî să-și continue lentul marș cu arma pregătită și cu piedica trasă.

Îl despărțeau ceva mai puțin de doisprezece metri de obiectiv, când, din spatele unei stânci aflate la vreo patru sute de metri în fața lui, țâșni o flacără și, înainte să reacționeze, un glonț de calibru mare îi străpunse inima.

— Ce-a fost asta? întrebă de îndată *Mecanicul*. Numărul doi, ce s-a întâmplat? Numărul doi, răspunde!

Dar nici de data asta nu primi vreun răspuns.

În schimb, la puțin timp, se auzi un glas vădit nervos și nemulțumit.

— Aici numărul trei! Doi a căzut și mizerabilul care l-a împușcat a dispărut printre stânci... Totul s-a petrecut foarte repede și se afla destul de departe ca să trag în el.

— Dar cum au putut să-l nimerească în plină noapte?

— Dracu' știe, n-am nici o idee. Dar adevărul e că l-a nimerit.

— Bine! Stați liniștiți cu toții. De îndată ce se va lumina, o să vin spre voi.

Prima rază de lumină se lăsa așteptată.

Când, în sfârșit, apăru soarele la orizont și armeanul se convinse că nu se zărea nici urmă de om cât vedeai cu ochii, porni la drum făcând un ocol până la locul unde-l aștepta numărul unu, și amândoi se apropiară de grupul format din cadavrul țeapăn al numărului doi, Maurizio Belli, ce zăcea inconștient, și dromaderul indiferent ca întotdeauna.

Aruncară o scurtă privire spre cadavru, convinși că nu mai puteau face nimic pentru el, și încercară doar să-l reanimeze pe italian, care, după câteva minute, deschise ochii și-i privi perplex.

— Ce s-a întâmplat? fură primele lui cuvinte.

— Asta vreau să știu și eu, spuse printre dinți Serafian, supărat. Colegul meu a aprins lanterna?

Rănitul negă cu convingere:

— Nici măcar n-am reușit să-l văd – spuse.

— Cum se explică atunci că l-au nimerit la asemenea distanță? Împușcătura trebuie să fi venit dinspre stâncile acelea.

— N-am de unde să știu. Mi-am dat seama că se apropia, am auzit împușcătura și, în aceeași clipă, un strigăt. Pe urmă, nimic.

— Cum te simţi?

— Cred că am pierdut mult sânge.

Mecanicul scoase un cuţit ascuţit, îi tăie cracul pantalonului şi se uită la rană cu o privire de cunoscător.

— O să scapi de asta, dar mă tem că vei şchiopăta toată viaţa – făcu un gest semnificativ, arătând împrejur, şi adăugă zâmbind ironic: Aşa cum stau lucrurile, poţi să te consideri mulţumit, deoarece colegii tăi sunt într-o situaţie mai dificilă.

— Au omorât deja unul.

— Aşa s-ar părea... De ce te-au lăsat să pleci?

— Pentru că aveau de gând să omoare doar patru şi Pino Ferrara, care acum este în drum spre Italia, a plătit ca să mă elibereze.

— Pino Ferrara este în drum spre Italia? spuse interlocutorul său surprins. Cine ţi-a spus?

— Tuaregul.

Mecanicul se gândi ce să răspundă, dar în cele din urmă ridică din umeri şi spuse:

— Mă tem că te-au păcălit şi că Pino Ferrara e mort, deşi acum asta nu mai are nici o importanţă. Mai degrabă înclin să cred că te-au folosit ca momeală şi le-a reuşit... Păduchioşii ăştia ştiu de toate. Câţi sunt?

— Doi bărbaţi şi două femei.

— Sigur n-au primit întăriri?

— Din câte ştiu eu, nu.

— Unde se ascund?

— Într-o peşteră mare, cu o intrare foarte îngustă.

— Ai fi în stare s-o găseşti?

Băiatul negă cu o mişcare hotărâtă din cap şi răspunse sigur pe el:

— Singura dată când m-au lăsat să ies fără să mă lege la ochi era noapte.

— Păcat! Cel puţin, ai idee pe unde se află?

— Într-o zonă abruptă şi unde se ajunge foarte greu, în inima celei mai stâncoase regiuni.

— Era de presupus, dar nu-ţi face probleme. Cu un pic de răbdare, o să-i găsim – *Mecanicul* zâmbi din nou şi murmură: Şi acum încearcă să te odihneşti. Ai nevoie.

Se ridică şi făcu câţiva paşi fără nici o ţintă, dar, după câteva clipe, scoase din toc un pistol mare şi, răsucindu-se puţin, trase un singur foc.

Împuşcat în ceafă, Maurizio Belli căzu cu faţa în jos, fără să-şi dea seama măcar de ce fusese ucis.

Numărul unu, un sud-african flegmatic pe nume Sam Muller, care asistase la scenă fără să scoată un cuvânt, se întoarse şi-i aruncă o privire rece călăului:

— De ce-ai făcut-o?

— Şi ce-ai fi vrut să fac? veni calm răspunsul. Să-l fi lăsat aici să se prăjească la

soarele ăsta de la amiază? Oricum ar fi murit. L-am scutit de suferinţă.

— Dar se presupune că am venit să salvăm oamenii, nu să-i lichidăm.

— Nu puteam să-l luăm cu noi şi, apoi, nici n-am fi putut rămâne aici să-l îngrijim. Dacă lepădăturile astea au început să omoare ostatici, de ce n-ar fi putut fi ăsta cel dintâi?

— Pentru că vezi bine că nu a fost, răspunse sud-africanul cu acreală. Şi nu-mi place să omor proseşte pe cineva care nu mi-a făcut nimic şi, pe deasupra, mai e şi rănit.

— Ascultă! spuse *Mecanicul* pe un ton ce nu admitea replică şi în care se ghicea o uşoară ameninţare: N-am de gând să mă întorc ducând în spate pe unul care mâine ar putea să povestească oricui ar vrea să-l asculte că l-am împuşcat din greşeală. Ordinele mele sunt clare: sau vii, sau morţi, dar sănătoşi – arătă cu degetul cadavrele şi preciză calm: Pe ăştia doi i-au curăţat tuaregii, şi cu asta am terminat discuţia. E clar?

— Foarte clar, zise Sam Muller cu un calm deconcertant.

— Mă bucur că ai înţeles, fiindcă eşti plătit cu foarte mulţi bani nu numai ca să-ţi faci treaba, dar şi ca să-ţi ţii gura. Asta-i meseria noastră şi astea sunt regulile... Mai ai vreo întrebare?

— Doar una: ce facem acum?

— Continuăm după planul stabilit.

— În ceea ce mă priveşte, sunt de acord, dar te anunţ că am înaintat abia vreo patru kilometri, nici măcar nu ne-am apropiat de zona cu adevărat periculoasă şi deja am pierdut doi oameni. În ritmul ăsta, până mâine după-amiază o să ne termine pe toţi.

— Ai vreo idee mai bună?

Celălalt negă cu un gest.

— Tu eşti comandantul – murmură.

— Da! bombăni armeanul, ce părea supărat şi derutat. Eu sunt cel care comandă şi planul este bun. Tactica asta întotdeauna a dat rezultate excelente, deşi tot nu-mi explic cum dracu' au reuşit să-l nimerească pe ăla în toiul nopţii şi de la o asemenea distanţă.

— Unii spun că beduinii văd pe întuneric, ca pisicile.

— De la aproape patru sute de metri? Nu vorbi prostii! Eu mă consider un bun trăgător, dar n-aş reuşi nici măcar cu ajutorul unei lunete telescopice.

— Poate că are una.

— Ce-ai spus? se miră *Mecanicul*.

— Că poate ăştia, cărora tu le spui „păduchioşi", n-or fi chiar aşa de păduchioşi şi luptă cu aceleaşi arme ca ale noastre.

— Ce dracu' spui? i-o trânti neliniştit interlocutorul său. E vorba de o familie mizerabilă de nomazi care de ani de zile trăieşte în curul

lumii... De unde crezi că ar putea avea asemenea arme?

— De ce mă întrebi pe mine? răspunse Sam Muller ţâfnos ca de obicei. Acum trei zile mă aflam în Angola şi n-aveam nici cea mai vagă idee de ceea ce se întâmplă aici. Şi nici măcar nu mă interesează în mod deosebit. Pe mine mă angajează, vin şi-mi fac treaba, fără să mă amestec cu nimeni – făcu un gest semnificativ spre tovarăşul său, arătându-l din cap până-n picioare: Dar ceea ce vreau să-ţi spun e că uniformele asta de camuflaj s-ar putea să fie foarte practice în junglă, dar aici verdele ne trădează de la kilometri distanţă, pentru că nu există o tufă cât vezi cu ochii şi devenim o ţintă perfectă pentru nişte tipi care au faima că nimeresc tot ce ochesc.

— Ai dreptate.

— Sigur că am! Şi mai e ceva... Când văd cum omoară un tovarăş de-al meu în plină noapte de la aproape patru sute de metri, povestea începe să nu-mi mai placă.

— Nici mie nu-mi place, dar refuz să cred că porcii ăştia pot să ne vadă pe întuneric.

— Asta-i problema ta, dar te sfătuiesc ca, pentru orice eventualitate, în noaptea asta să încerci să faci în aşa fel încât să ne mişcăm cât mai puţin posibil. Într-un asediu, şi operaţiunea asta începe să semene cu un asediu, cel care este obligat să înainteze are parte de

tot ce-i mai rău în comparaţie cu cel care trebuie doar să aştepte.

— O să ţin cont de asta.

Bruno Serafian luă micul transmiţător, îşi drese glasul de două ori şi apoi ordonă, încercând să pară cât mai hotărât şi autoritar:

— Reluăm marşul! Încet şi cu atenţie. S-ar putea ca mizerabilii ăştia să aibă arme cu bătaie lungă. La cel mai mic semn de pericol, la pământ... Aveţi vreo nelămurire? – aşteptă câteva clipe şi, cum nu primi nici un răspuns, adăugă: Atunci, înainte!

Cei paisprezece supravieţuitori îşi reluară acţiunea de încercuire, dar cei mai mulţi dintre ei începură să se dumirească unde se află abia după o oră.

Soarele, aproape la zenit, părea că vrea să-i facă una cu pământul – nu se zărea nici cea mai mică umbră cât vedeai cu ochii şi temperatura trecea cu mult de cincizeci de grade.

Nu se vedea decât piatră neagră şi nisip roşiatic.

Absolut nimic altceva.

Nisip şi piatră, piatră şi nisip.

Un aer sufocant şi un soare ca focul.

Şi vulturi. Zeci de vulturi ce zburau la mare înălţime, descriind cercuri ample, fără ca măcar să-şi mişte aripile, lăsându-se purtaţi de curenţii de aer, ca şi cum pentru ei, în acel moment, pământul ar fi devenit un loc prea călduros ca să poată risca să coboare pe suprafaţa lui.

„Când vulturul mănâncă, beduinul stă la pândă. Când vulturul zboară, beduinul se odihnește."

Pentru tuaregii din inima Saharei, vulturii erau un fel de termometru viu ce arăta cu precizie când temperatura de la suprafața pământului depășea limitele suportabile, iar oamenii trebuiau să stea absolut nemișcați la umbră, deoarece nu erau capabili să se ridice în aer în căutarea răcorii înălțimilor.

În ciuda părerii răspândite de cei ce avuseseră de suferit de pe urma metodelor lor brutale, mercenarii erau și ei oameni și, prin urmare, nici ei nu se puteau înălța în căutarea unei temperaturi mai suportabile, drept care Bruno Serafian ajunse foarte repede la concluzia că era cu adevărat imposibil să continue înaintarea în asemenea condiții infernale.

— Stop! ordonă. Ne vom odihni până la patru. Numerele cu soț să doarmă două ore. Apoi numerele fără soț.

Oamenii se lăsară la pământ, leoarcă de sudoare și zdrobiți, dar își dădură seama imediat că automatele lor erau prea scurte și cămășile prea mici. Și, ca și cum toate astea n-ar fi fost de ajuns, nu aveau nici măcar săbii.

Unul dintre motivele importante pentru care un beduin preferă puștile lungi și săbiile lungi este că poate să-și facă într-o clipă, cu ajutorul lor și a unui *jaique* larg, o mică *jaima* care

să-i ofere umbră, să-l apere de vânt şi să menţină constantă temperatura din jur.

Aşezat într-o mică groapă în nisip, în cortul improvizat, dar rezistent, este în stare să aştepte să treacă orele cele mai călduroase ale amiezii, în mijlocul întinderii celei mai neprimitoare, fără ca focul dogoritor de afară să-l afecteze prea mult.

Dar cea mai modernă şi mai ucigătoare dintre armele automate fusese concepută astfel încât să ocupe cât mai puţin spaţiu posibil, iar mărimea cămăşii unei uniforme nu se putea nicicum compara cu cea a unui *jaique* beduin. Rezultatul a fost că cei paisprezece oameni se văzură obligaţi să se aşeze pe nisip sau pe pietre, fără să se bucure de nici un strop de umbră. Imediat se simţiră de parcă ar fi avut nişte fiare încinse pe spate.

Numărul nouă a căzut primul, cu toate că era un irlandez foarte voinic, şi asta pentru că cel care îl pusese în postul acela nu avea nici o experienţă în privinţa condiţiilor de mediu în care se aflau.

Numărul său corespundea cu ora nouă a ceasului, adică exact la vest, iar drept urmare toată dimineaţa fusese nevoit să meargă spre est, ceea ce însemna că soarele îl bătuse drept în faţă ore întregi.

Ca şi cum asta n-ar fi fost o tortură suficientă, razele soarelui se reflectau în milioane

de fire de nisip, transformând peisajul pe unde trebuia să înainteze într-un soi de oglindă gigantică, astfel încât pielea sa rozalie se arse foarte repede, iar ochii săi albaştri, în ciuda ochelarilor de soare, nu mai erau în stare să distingă altceva decât umbre.

„Cel ce duce soarele în spate poate supravieţui în deşert. Cel care-l duce în braţe întotdeauna va pieri."

Cel ce nu dădea ascultare unei vechi zicători care, în puţine cuvinte, concentra veacuri de experienţă a nenumăraţilor călători pe pământul care nu servea decât doar pentru a fi străbătut era condamnat dinainte să moară în această încercare.

În general, capul, ceafa sau spatele, bine protejate, rezistă la soare, la căldură şi la reverberaţia nisipului de cinci ori mai bine decât pieptul, faţa sau ochii; iar dacă aceştia din urmă nu sunt destul de închişi la culoare, incapacitatea lor de a se apăra este impresionantă.

Pe numărul nouă nimeni nu-l avertizase că în Tenere nu trebuie niciodată să mergi cu faţa spre soare, aşa că pe la jumătatea dimineţii abia mai reuşea să distingă obiectele la o sută de metri distanţă, iar după-amiază lumea devenise pentru el un fel de nebuloasă albastru-verzuie.

— Aici, nouă! şopti răguşit prin radio. Am nevoie de ajutor.

— Ce fel de ajutor?

— Orice fel de ajutor, se auzi trista rugăminte, nepotrivită pentru un om bine cunoscut pentru sângele său rece. Soarele ăsta blestemat mi-a ars ochii.

Despre Bruno Serafian s-ar fi putut spune orice, doar că era prost nu, şi orele petrecute pe o căldură ce părea o impalpabilă ploaie de plumb topit îl făcuseră să se gândească la numeroasele greşeli pe care le comisese atunci când plănuise ceea ce, la început, părea a fi o obişnuită operaţiune de cercetare şi capturare.

Era evident că recunoscuta sa experienţă în nesfârşitul şi epuizantul război din Ciad nu-i folosea la nimic, deoarece acel deşert aspru unde luptaseră şi unde le lipseau atâtea lucruri putea fi considerat o adevărată grădină în comparaţie cu pietroasa fortăreaţă naturală cu care se înfruntau în acele momente.

Nici temperatura nu era aceeaşi, nici peisajul nu era la fel, nimic din câte îşi amintea nu semăna câtuşi de puţin cu infernul pe care s-ar fi zis că demonii înşişi l-au renegat de mult.

Cam şase kilometri în linie dreaptă îi separau de obiectivul lor şi doar doi păduchioşi de beduini se părea că le stau în cale, dar în gura uscată se simţea deja gustul metalic al înfrângerii, deoarece începură să aibă senzaţia dezagreabilă că nu luptau nici cu natura, nici cu

oamenii, ci cu o forţă net superioară, a cărei putere depăşea orice armată.

Nu era vorba de soare, de căldură, de sete, de nisip, de vânt, nici de capcane sau gloanţe...

Era vorba de faptul că, poate, Creatorul suprem hotărâse ca acela să fie un spaţiu inviolabil, un ultim refugiu sau o dovadă absolută a nemărginitei sale puteri şi, ca urmare, atât *Mecanicul*, cât şi oamenii săi erau doar ceva mai mult decât nişte sărmane furnici ce îndrăzniseră să sfideze un gigantic tiranozaur.

— Toţi avem nevoie de ajutor, murmură în sfârşit, ca pentru sine. Orice fel de ajutor.

Gacel Sayah deschise ochii, calculă înălţimea la care zburau vulturii şi hotărî că venise momentul să părăsească liniştitul său refugiu de la umbra unei stânci şi să se caţăre pe o mică înălţime de unde controla cea mai mare parte a versantului oriental al masivului stâncos.

Aşa cum îşi imagina, şi duşmanii săi începură să se pună în mişcare, dar îl surprinse când văzu că nu se mai străduiau să strângă cercul, ci păreau că hotărâseră să schimbe tactica.

Acum, jumătate dintre ei mergeau spre nord, iar ceilalţi, spre sud, cu vădita intenţie de a se regrupa şi de a forma două fronturi.

Îi observă cu luneta telescopică a puştii lui Nené Dupré şi nu-şi putu opri un zâmbet de satisfacţie.

Aşa cum bănuia, soarele şi vântul îi loviseră nemilos.

Foarte nemilos.

Dacă *imohag*-ul ar fi văzut vreodată o coridă, ar fi putut compara starea sufletească a acelor drumeţi asudaţi cu cea a unei bestii puternice, cu coarne agresive, care, după ce iese cu avânt în arenă, gata să mănânce pământul, suferă pe neaşteptate, în repriza a treia, o cumplită înţepătură dată de suliţa unui implacabil picador.

Chiar de la distanţa aceea se putea vedea că hotărârea şi solemnitatea cu care mărşăluiseră cu o noapte înainte fuseseră înlocuite de o vădită dezordine şi delăsare, fiindcă picioarele păreau că le atârnă de parcă ar fi avut ghiulele de fier legate de glezne.

Principalul aliat al tuaregilor din timpuri îndepărtate câştigase deja prima sa bătălie.

Deşertul era un luptător foarte puternic, căruia nu prea-i slăbea vigilenţa şi, pe măsură ce trecea timpul, cauza tot mai multe pierderi.

Prin urmare, cea mai bună tactică pe care puteau s-o folosească în continuare fraţii Sayah era să evite orice fel de înfruntare, să lovească scurt şi rapid şi să lase natura nemiloasă să-şi continue devastatoarea operă de degradare.

Gacel ştia foarte bine că acela era un război care nu era încă nicidecum câştigat şi că se putea aştepta la orice surpriză neplăcută de la mereu imprevizibila tehnologie franceză – dar, la fel de bine, ştia că duşmanii săi erau

destul de demoralizaţi ca să încerce să-şi schimbe în mod radical planul iniţial.

Din acel moment, cercul de la început urma să se transforme într-un fel de „cleşte" enorm, dar, după părerea lui, asta nu avea să împiedice nisipul să nu mai fie nisip, piatra – piatră, soarele – soare şi căldura – căldură.

Iar nisipului, pietrelor, căldurii şi soarelui puţin le păsa dacă mercenarii alcătuiau „cercuri" sau „cleşti".

De fiecare dată când unul dintre acei oameni avea să facă un pas, trebuia să-l facă pe propria-i răspundere, de fiecare dată când va avea impresia că creierul îi este gata să explodeze, nu va primi nici un ajutor şi de fiecare dată când i se va strânge stomacul de groază că va muri deshidratat, nu-i vor folosi la nimic cuvintele de consolare.

Cei mai mulţi dintre ei se născuseră în ţări cu climă temperată şi, oricât ar fi încercat, deşertul n-ar fi putut fi niciodată mediul lor natural; din cauza asta, doar faptul că se mişcau, chiar şi aşa încet cum o făceau, avea drept urmare că fiecare por al pielii lor elimina în mod neîntrerupt o minusculă picătură de sudoare.

Şi acolo, în inima pustiului Tenere, fiecare picătură de sudoare valora cât o picătură de sânge.

Dacă ar fi stat pe loc, ar fi pierdut cam opt litri de apă pe zi prin transpiraţie, şi ceva mai

mult decât dublul acestei cantităţi dacă ar fi fost obligaţi să se mişte; şi cum n-ar fi reuşit să înlocuiască imediat cel puţin jumătate din acest lichid, ar fi început să aibă ameţeli, să simtă oboseală, să aibă febră şi să devină irascibili. Straturile superioare ale pielii lor s-ar fi înnegrit, întinzându-se şi devenind ca un pergament, iar vederea lor le-ar fi provocat un atac subit de panică, deoarece mercenarii ştiau din experienţă că asta însemna întotdeauna pasul dinaintea unui inevitabil colaps renal.

În asemenea împrejurări, nici un european nu şi-ar controla ritmul cardiac, drept pentru care ar intra rapid în comă.

După puţin timp, un strigăt lung şi stăruitor străbătu văgăunile şi, în aceeaşi clipă, Suleiman apăru pe o colină îndepărtată.

Gacel îşi scoase turbanul, îl aruncă în aer şi-l lăsă să cadă, fără cea mai mică intenţie de a-l lua de jos, arătându-i în acest fel că trebuiau să se întâlnească la jumătatea drumului.

O jumătate de oră mai târziu, îşi beau ceaiul aşezaţi unul în faţa celuilalt, ca şi cum pe sute de kilometri împrejur ar fi domnit o pace absolută.

— Nu înţeleg un lucru, zise Suleiman nedumerit, după ce vorbiseră despre întâmplările din acea zi. De ce l-au ucis pe băiatul ăla?

— Nici eu nu pricep, răspunse fratele său. Înţeleg că l-ar fi putut împuşca din greşeală,

pe întuneric, dar nu-mi explic de ce l-au executat în felul ăsta în plină zi.

— Crezi că era grav rănit?

— Nu părea. Vorbea normal când, dintr-odată, ăla care pare a fi şeful i-a tras un glonţ în ceafă...

— Poate că a făcut-o ca să ne acuze pe noi, spuse Suleiman.

— M-am gândit şi eu, dar nu asta mă îngrijorează, zise Gacel. Mă îngrijorează faptul că această execuţie este o dovadă că sunt dispuşi să meargă până la capăt şi că vin cu intenţii rele. La ce te poţi aştepta de la cineva care lichidează cu sânge rece un rănit?

— Mă tem că nu putem spera nimic, şopti abia auzit Sayah cel mic. Din câte-mi amintesc, noi a trebuit să ne descurcăm singuri întotdeauna şi se pare că ăsta continuă să fie destinul nostru: deci n-avem de ales – ori noi, ori ei.

— Niciodată n-am vrut să ajung la extrema asta, dar mă tem că nu ne lasă prea multe opţiuni.

Gacel îi făcu semn fratelui său să-l urmeze până la o mică ridicătură, de unde se putea cuprinde cu privirea întinderea roşiatică de nisip, îşi sprijini arma cu lunetă telescopică de un colţ de stâncă, îşi fixă ţinta cu grijă şi apoi arătă spre sud-est.

— Ce vezi tu pe povârnişul acelei dune? întrebă.

Celălalt nu răspunse imediat, deoarece se vedea că nu e obişnuit să se uite printr-o lunetă, aşa încât clipi de câteva ori, dar după un moment îşi ridică privirea şi spuse oarecum ezitant:

— Pare un butoi.

— Asta cred şi eu – îi dădu dreptate fratele său. Un butoi prins de o paraşută.

— Apă?

Beduinul încuviinţă şi adăugă:

— Probabil conţine o bună parte din rezerva lor de apă.

— Şi ce caută acolo?

— Se vede că l-au aruncat pe dune ca să nu se spargă lovindu-se de stânci şi că deocamdată l-au lăsat unde a căzut, pentru că încă nu au nevoie de el.

— Chiar dacă n-au încă nevoie de el, nimeni nu e aşa de prost încât să lase atâta apă în mijlocul deşertului.

— Şi cine crezi că le-ar putea-o lua? întrebă fratele său. N-au renunţat la ea, pentru că ştiu că nici un animal n-ar reuşi vreodată să deschidă un butoi din ăsta de metal şi că noi nici măcar nu ne putem apropia. S-or fi gândit, poate, că ăsta e locul cel mai sigur: în mijlocul unei dune şi la vedere.

— O tentaţie destul de mare.

— Sau, poate, o capcană. Dacă ne-ar trece prin minte ideea stupidă de a încerca să ne apropiem, profitând de întuneric, ne-ar zbura capetele, căci pot să ne vadă noaptea.

— Din fericire, nu ştiu că noi ştim.

— Pentru asta ar trebui să-i mulţumim lui Nené Dupré.

— Şi nu ştiu nici că tu poţi să-i vezi.

— Mă tem că încep să bănuiască, fiindcă prea am ţintit bine – Gacel făcu o scurtă pauză înainte de a întreba: Câtă apă ar putea să aibă un butoi ca ăsta?

— Nu cred că ajunge la două sute de litri. Îţi dai seama ce-ar fi dacă am reuşi să le-o luăm? – Suleiman zâmbi uşor. O mână de europeni fără apă în mijlocul deşertului – s-ar căca pe ei din mers.

— La ce distanţă crezi că este?

— Butoiul? Cred că la vreo trei kilometri. Destul de departe ca să putem face ceva.

— Într-adevăr, destul de departe. Oricum, mi-a venit o idee.

— Ia zi...?

— Să fac ceea ce nu s-ar aştepta să facă un tuareg.

— Adică...?

Două ore mai târziu, când soarele începu să coboare, şi primele umbre se alungeau peste câmpie, prevestind sfârşitul zădufului de nesuportat, o cămilă iute, mânată de un călăreţ

priceput, ieşi pe neaşteptate de după stânci şi se îndreptă în goană spre răsărit.

Cei şapte oameni, care de câtva timp îşi reluaseră marşul lent spre sud, îl văzură abia după câteva minute; şi trecură alte câteva minute până se puseră de acord dacă era sau nu un fugar îngrozit care încearcă să scape de asediu.

Doar când observară cum călăreţul îşi schimbă dintr-odată direcţia, îndreptându-se spre dunele dinspre sud-est, pricepură care-i era adevărata intenţie.

— Apa! urlă disperat Julio Mendoza. Ticălosul ăsta vrea să pună mâna pe apă!

Imediat începură o goană nebună, încercând să-i taie calea, dar Gacel Sayah se îndepărtase destul de mult ca să poată face un ocol mare, căutând să se apropie de ţintă dinspre nord-est.

Unii alergau, alţii trăgeau ca nebunii, dar toţi îşi dădură seama imediat că erau destul de departe şi că nu aveau nici o şansă să doboare un animal aşa de iute, ce părea că zboară fără să atingă nisipul.

Tuaregul calculase cu grijă viteza şi rezistenţa animalului şi îl lovi peste grumaz şi peste crupe cu un bici lung, obligându-l să alerge cât putea de repede, într-atât încât puteai fi sigur că în acea cursă animalul era condamnat să crape.

Metru cu metru, pas cu pas, bravul *mehari* continuă să înainteze, spre disperarea celor care, îngroziţi, îşi dădeau seama că le era imposibil să-l oprească; şi când, în sfârşit, nobilul animal se împiedică pentru prima dată, ajuns la capătul puterilor, nu mai erau decât vreo şapte sute de metri până la locul unde începeau dunele.

Atunci Gacel Sayah sări de pe cămilă, se rostogoli în nisip, se răsuci ca o pisică şi, la rândul său, o luă la goană, străbătând cam două sute şi ceva de metri cu arma în mână, pentru ca apoi să se întindă cât era de lung pe o movilă de nisip.

Stătu câteva clipe să respire şi să-şi liniştească bătăile inimii, îşi duse puşca la ochi, îşi ajustă luneta şi trase repede douăsprezece împuşcături.

Cel puţin cinci gloanţe nimeriră ţinta, perforând tabla groasă de oţel şi făcând ca şuvoaie groase de apă să ţâşnească în toate direcţiile.

Cei şapte oameni ţipau, blestemau, alergau şi trăgeau cu armele.

Nu erau decişi ce să facă: să încerce să-l lichideze pe agresor sau să caute să ajungă la butoi ca să împiedice scurgerea preţiosului lichid. Dar Gacel Sayah nici măcar nu-i luă în seamă, atent doar să-şi continue acţiunea distructivă, până când, în sfârşit, se declară mulţumit, convins că făcuse un rău ireparabil.

Abia atunci se ridică în picioare şi începu să alerge în direcţia opusă celei din care venise.

Patru mercenari se luară după el.

Erau oameni voinici şi bine antrenaţi, cărora furia şi frustrarea parcă le dădeau aripi, astfel că, adunându-şi ultimele puteri, reuşiră să-i taie calea fugarului, obligându-l să se abată din drumul lui, ce l-ar fi condus, desigur, spre salvare, şi împingându-l tot mai mult spre inima câmpiei, unde erau convinşi că-l vor putea doborî cu uşurinţă.

Au fost lungi momente de tensiune, în care unui spectator neutru i-ar fi fost greu să hotărască pe cine să parieze.

Beduinul părea mai agil şi mai puţin obosit, obişnuit din naştere să alerge pe nisip, dar urmăritorii săi aveau o poziţie mai bună şi erau mai bine înarmaţi, şi era clar că nu voiau să-l lase nicicum s-o ia spre stâncile care l-ar fi apărat.

Cu toate acestea, la câteva minute, chiar de după acele stânci apăru un alt dromader călărit, de astă dată, de Suleiman Sayah, ce se îndrepta spre răsărit, încercând să-şi întâlnească fratele într-un punct îndepărtat pe câmpie, dinainte stabilit.

Văzându-l, cei patru bărbaţi îşi dădură seama că toate eforturile lor erau sortite eşecului şi se prăbuşiră la pământ, asudaţi, frustraţi, însetaţi şi obosiţi, uitându-se cum

voinicul călăreț îl ajunse din urmă pe bărbatul ce fugea și, apucându-l de un braț, îl săltă ca pe un fulg, făcându-i loc în spatele lui, pentru ca apoi să se întoarcă fără grabă la adăpostul sigur din munți.

Când Julio Mendoza îi comunică lui Bruno Serafian vestea proastă că pe fundul butoiului rămăseseră doar câțiva litri de apă și cinci gloanțe, armeanul încercă din răsputeri să se controleze, ca să nu le transmită cumva oamenilor săi spaima care-l cuprinse dintr-odată.

Doar în câteva minute, datorită unei îndrăznețe lovituri neprevăzute, ajunseseră de la o poziție dominantă la o situație cu adevărat îngrijorătoare.

Avea încredere în oamenii săi, convins că erau, fără îndoială, cei mai buni profesioniști pe care putea conta în acele momente, dar chiar și așa, era conștient că, deși erau deprinși să suporte tot felul de greutăți, setea era un dușman implacabil, împotriva căruia nici cel mai antrenat mercenar nu învățase să lupte.

Într-un asemenea loc și cu puțina apă pe care tuaregii le-o lăsaseră, nu mai aveau nici o șansă – nu numai să învingă, ci chiar să supraviețuiască.

La o temperatură de peste cincizeci de grade, apa era un element absolut necesar; și era perfect conștient că, începând din clipa aceea, nimeni nu se va mai gândi la misiunea pentru

care se aflau acolo, ci cum să reuşească să respire în continuare.

— Ce-o să facem acum?

Se întoarse spre numărul unsprezece, primul care îndrăznise să rostească, abia şoptit, întrebarea ce-i frământa pe toţi oamenii săi.

— Tu ce crezi? zise cu vădită acreală.

— Aş prefera să nu cred nimic, dar ultimul lucru pe care mi l-aş fi putut închipui atunci când am acceptat treaba asta e că logistica o să dea greş.

— Nu logistica a dat greş, ci logica, răspunse celălalt pe un ton aspru. Mi se pare o totală lipsă de logică faptul că şapte profesionişti n-au fost în stare să înfrunte un beduin păduchios ca să-și apere rezerva de apă – *Mecanicul* ar fi vrut să scuipe, dar nu avea destulă salivă. Din fericire, ne-a mai rămas un butoi, dar mă tem că ăsta nu ajunge pentru toţi.

— E de necrezut! protestă unul dintre ei. Un singur tip a fost în stare să ne-o tragă. Pur şi simplu de necrezut!

— Sunt de acord că, în parte, este vina mea, recunoscu cinstit armeanul. Aş fi putut să prevăd orice stratagemă, dar nu faptul că se va hotărî să lupte în câmp deschis.

— Tuaregii au faima de luptători invincibili în câmp deschis, spuse unul dintre cei prezenţi. Ar fi trebuit să prevezi asta.

— Păi, adevărul e că nu m-am gândit la asta, şi-mi pare rău. Ce să mai zic?

— Nimic, la ce ne-ar mai servi acum vorbele şi regretele...

— Mai e ceva ce nu înţeleg, se hotărî să intervină sud-africanul Sam Muller, care se arăta în continuare capabil să-şi păstreze calmul în orice împrejurare. Ori am înţeles eu greşit, ori tu ne-ai asigurat că tot ce mişcă în locul ăsta dezolant nu poate fi altceva decât un duşman.

— Aşa am spus.

— Păi, sunt sigur că astăzi am văzut vulturi, hiene şi şacali. Asta pare o grădină zoologică, nu ultimul colţ din Tenere.

— Da, am văzut şi eu, dar se pare că îi atrage mirosul stârvurilor.

— Ce fel de stârvuri?

— Bănuiesc că ale ostaticilor.

— Păi, dacă ostaticii sunt deja stârvuri... noi ce dracu' mai căutăm aici?

— Încercăm să-i eliberăm pe cei care mai sunt în viaţă. Dacă a mai rămas vreunul.

— După părerea mea, nu cred să mai fi rămas vreunul, fiindcă vulturii ăştia zboară peste patru locuri diferite – Sam Muller adăugă, plescăind din limbă, cu o figură scârbită: Chiar acum, cinci vulturi fac un adevărat banchet cu trupul băiatului şi al numărului doi – îşi privi şeful pieziş şi-l întrebă: Crezi într-adevăr că asta înseamnă că i-au omorât şi pe ceilalţi?

— Nu ştiu ce să spun.

Sud-africanul se gândi câteva clipe şi apoi arătă spre cer, făcând un gest negativ cu mâna:

— Eu nu pot să cred că cineva s-ar apuca să omoare patru oameni în patru locuri diferite şi destul de departe unul de altul. Asta chiar că n-o înghit!

— Nici eu, recunoscu armeanul. Dar nu găsesc nici o altă explicaţie. Şi, în fond, ce contează acum deasupra cui zboară vulturii? Dacă nu ne mişcăm, în curând vor zbura deasupra capetelor noastre.

— Când trebuie să vină avionul?

— Peste trei zile.

— Trei zile? spuse îngrozit unul dintre cei de faţă, care până atunci ascultase liniştit, aşezat pe o piatră. Şi nu-l putem anunţa pe pilot să vină?

— Are baza în Angola şi trebuie să zboare numai noaptea, cu multe ocoluri. Nu merită să încercăm să luăm legătura cu el, fiindcă nu cred că ar putea câştiga nici măcar o oră; era prevăzut să aterizeze în zori, căci noaptea nu poate.

— Şi cum crezi că vom supravieţui trei zile cu aşa puţină apă?

— Avem două soluţii.

— Prima...?

— Să improvizăm nişte corturi din paraşute, să ne băgăm în ele şi să rezistăm, bând cât mai puţină apă.

— Şi a doua?

— Să înaintăm cât putem de repede, să găsim peştera şi să luăm apa pe care-a adus-o elicopterul. Dacă au omorât prizonierii, le-a rămas destulă lepădăturilor ăstora.

— Or să ne aştepte la fiecare cotitură.

— Bănuiesc că da.

— Şi s-au dovedit a fi nişte trăgători grozavi, iar după spusele lui Mendoza au şi puşti cu lunetă.

— Aşa se pare.

— Câte peşteri ar putea fi aici?

— Cine ştie? Dar dacă munţii ăştia s-au ridicat datorită unei erupţii vulcanice cu mult timp în urmă, s-ar putea să fie multe. Când lava se răceşte, rămân goluri mari în care cu greu se poate intra.

— Şi, cu toate astea, crezi că ar fi o idee bună să atacăm direct, ştiind că în oricare dintre aceste peşteri ne-ar putea pândi un tip înarmat până-n dinţi?

— Eu n-am spus că ar fi o idee bună, replică *Mecanicul*, scrupulos. Eu am spus că e una din cele două idei care mi-au trecut prin cap.

— Două căcaturi.

— Recunosc că sunt proaste, dar problema e că trebuie să hotărâm care din cele două e mai puţin proastă.

— Tu spre care înclini?

Răspunsul surprinzător al lui Bruno Serafian demonstră, fără îndoială, cât de demoralizat se simțea.

— Cred că, în condițiile date, n-am dreptul să-mi exprim părerea. Voi fi de acord cu ceea ce hotărăște majoritatea.

— Ar mai fi o soluție, interveni numărul trei, un nord-american înalt și slab, veteran al războiului din Golf.

— Care?

— Să mergem toată noaptea până la puț, să scoatem apă și s-o lăsăm să stea până când uleiul iese la suprafață. Am putea folosi apa care rămâne la fund.

— Problema nu este uleiul, spuse Sam Muller. Problema e că nu știm ce fel de ulei este, nici ce substanțe chimice conține. Există substanțe care se dizolvă în apă și ne pot omorî, orbi sau paraliza. În ceea ce mă privește, nu sunt dispus să risc.

Majoritatea tovarășilor săi arătară, într-un fel sau altul, că sunt de aceeași părere cu el, așa încât, la un moment dat, *Mecanicul* ridică mâinile în sus, cerând să se facă liniște.

— De acord! exclamă. Vom supune la vot. Atacăm sau așteptăm?

— Eu aş ataca acum.

Gacel Sayah îşi îndepărtă privirea de la grupul compact care, de la distanţă, părea un fel de conciliabul şi se întoarse spre fratele său, ce stătea pe vine, cu spatele rezemat de un colţ negru de piatră.

— Şi eu la fel, recunoscu. Cu cât trece mai mult timp, cu atât o să le fie mai greu. Dar sunt francezi şi niciodată nu ştii ce reacţie pot avea.

— N-am cunoscut niciodată vreunul care să nu-şi piardă cumpătul când suferă de sete sau de căldură.

— Oamenii de soiul ăsta sunt obişnuiţi cu situaţii mai periculoase şi, dacă nu aşteaptă ajutoare, îmi închipui că vor hotărî să rişte totul.

— Sincer, crezi că avem vreo şansă de reuşită dacă ne înfruntăm cu ei?

— Sincer, nu. Dar ce altceva putem face?

Suleiman ridică din umeri, ca şi cum nici el n-ar fi fost convins de ceea ce urma să zică.

— Să ne ascundem şi să aşteptăm. Ar avea nevoie de săptămâni întregi ca să cerceteze una câte una toate peşterile din zonă; şi nu cred că ar găsi vreodată intrarea în peştera noastră.

— În cazul ăsta, noi am fi cei care am muri de sete. Mai devreme sau mai târziu, va veni cineva după ei şi, dacă le aduce apă, pot să stea şi să aştepte liniştiţi să ieşim din vizuină – *imohag*-ul dădu uşor din cap, arătând că nu este de acord: Singura noastră posibilitate de salvare e să-i convingem că locul acesta este o redută inexpugnabilă, un labirint unde, în cele din urmă, pot înnebuni. De cât timp venim aici să vânăm şi cât ne-a trebuit ca să-l cunoaştem ca acum?

— De şase sau şapte ani.

— Asta-i cea mai bună armă a noastră, spuse cu hotărâre Gacel. Nevoia ne făcea să urmărim vânatul până în cel mai tainic ungher al celei mai îndepărtate peşteri; şi îmi amintesc că de multe ori ne-am şi rătăcit. Cunoaştem terenul ca-n palmă şi trebuie să profităm de asta.

— Dar sunt mulţi şi, cu cât am omorî mai mulţi, cu atât le-am da celorlalţi mai mult timp şi mai multe şanse, deoarece ar rămâne mai puţini ca să-şi împartă apa – îi spuse fratele său.

— Aici ai dreptate...

— Şi...?

— Mi-a venit o idee – *targui*-ul zâmbi uşor, în timp ce făcea ştrengăreşte cu ochiul. Nu omorâm pe nimeni.

— Atunci, cum le venim de hac?

— Rănindu-i. Un mort n-are nevoie de apă, dar un rănit, da. Şi, uneori, chiar de mai multă decât un om sănătos.

— Asta-i adevărat, recunoscu Suleiman, uimit de şiretenia răutăcioasă de care dădea dovadă fratele său. Dar dacă îi vor lichida chiar ei, cum au făcut cu băiatul ăla?

— Mă îndoiesc că vor îndrăzni. Băiatul nu era unul de-ai lor, dar îmi pun capul că dacă un mercenar vede că un camarad de-al lui este omorât şi că el poate fi următorul, preferă să se predea. Una e să fii omorât în luptă, şi alta să fii împuşcat când eşti lipsit de apărare.

— Fără îndoială, eşti demn de numele pe care-l porţi. În felul acesta tata a ajuns de neînvins.

— M-a învăţat multe lucruri. Tu erai încă mic şi nu-ţi aminteşti, dar, de câte ori vorbea, spunea ceva care să-ţi fie de folos în viitor.

Cel mai mic dintre fraţii Sayah făcu un semn uşor cu capul spre întinderea de nisip.

— Se mişcă, spuse.

— Era de aşteptat.

— Pe înserat or să ajungă la stâncile alea.

— „Noaptea este prietena bună a tuaregilor, care-şi înfig stelele în vârful suliţelor, ca să le lumineze calea“, spuse Gacel, evocând un vechi proverb din deşert.

— Dar ei pot să vadă noaptea mai bine decât mine.

— Ţi-am arătat doar cum funcţionează aceste aparate. În primul rând trebuie să facem rost de unul şi pentru tine.

— Cum?

— Luându-l de la cineva care are.

— Uneori vorbeşti în aşa fel încât totul pare foarte uşor.

— Nimic în viaţa noastră nu este uşor, frate. De mici copii ne-am pierdut tatăl, am trecut prin multe nenorociri când eram încă tineri, iar acum, adulţi, suntem urmăriţi ca şi cum am fi ultima antilopă din câmpie. Dacă am fost în stare să supravieţuim prigoanei armatei şi pustiului Tenere, crezi că ne va fi greu să organizăm o ambuscadă împotriva unui grup de străini îngroziţi?

— Când vrei s-o facem?

— La ceasul înserării. Adu-ţi aminte proverbul: „Cine se înfruntă cu un francez dimineaţa, are toate şansele să piardă. Cine-l înfruntă pe înserat, are multe posibilităţi să-l învingă“.

— De ce?

— Pentru că, în deşert, majoritatea europenilor folosesc ochelari de soare, dar şi-aşa în timpul zilei lumina îi orbeşte şi-i deranjează. Apoi, pe înserat, şi-i scot, doar că se obişnuiesc mai greu cu întunericul, deoarece au ochii înroşiţi şi iritaţi.

— Şi asta îi face vulnerabili?

— Foarte vulnerabili, pentru că, de obicei, atunci vântul suflă cu mai multă putere, stârnind nisipul şi orbindu-i; iar ei sunt atât de transpiraţi, obosiţi, nervoşi şi asaltaţi de nori de ţânţari, încât nici cel mai bun ţintaş nu e în stare să nimerească un elefant de la zece metri.

— Niciodată n-am dat atenţie acestor amănunte.

— Ar fi momentul să începi s-o faci, fiindcă prima obligaţie a unui *imohag* este să studieze fiecare mişcare a cerului, pământului, oamenilor, plantelor şi animalelor, căci, în funcţie de profunzimea cunoştinţelor lui, viaţa-i va fi mai lungă sau mai scurtă.

— Toate proverbele astea le-ai învăţat din cărţi? vru să ştie Suleiman, care se simţea cam ruşinat de ignoranţa lui.

— Unele da, însă mare parte din ele se transmit din gură-n gură. Mama ştie multe, dar tu nu prea eşti atent la ce spune. Ţi-ar fi de folos dacă le-ai asculta şi ai încerca să pătrunzi tâlcul lor ascuns, pentru că generaţii

de strămoşi de-ai noştri s-au străduit să ni le transmită, lăsându-ne astfel moştenire ceea ce este cu adevărat important când suntem obligaţi să trăim în deşert: experienţa care ne ajută să nu ne lăsăm doborâţi de soare, să nu înnebunim de sete şi să nu fim îngropaţi de nisip înainte de vreme.

— Îţi promit că dacă scăpăm de aici am să ascult cu mai multă atenţie proverbele.

— Atunci, ascultă-l în primul rând pe ăsta: „Dacă stai în cur pe nisip, n-o să ţi se rezolve problemele". Aşa că mişcă-te...

Începea vânătoarea.

Soarele îngădui ca ultima-i rază să se prelingă peste întinderea de nisip, ca apoi să-şi ia rămas-bun de la vârfurile de piatră neagră şi, aproape în aceeaşi clipă, dispăru în spatele unei mici dune, cu sfârşeala molatică a celui ce a încheiat o lungă zi de trudă în care, timp de douăsprezece ceasuri, a izbit o nicovală cu un ciocan de fier înroşit.

Pentru o clipă, peisajul se coloră într-un roşu palid, ca de sânge amestecat cu apă, şi s-ar fi putut crede că roşul acela estompa restul culorilor, deoarece, în trecere, le transforma una după alta într-o infinită gamă de cenuşiuri ce puneau stăpânire pe lume ca nişte vestitori ai adevăratului lor stăpân, negrul, ale cărui armate îşi fluturau deja flamurile în zare.

Milioane de ţânţari se înălţau dintr-o veche salină ce se profila spre nord-est şi veneau, atraşi de mirosul sângelui care plutea de trei zile ca o mantie invizibilă deasupra bătrânilor munţi.

Niciodată, în mii de ani, nu avusese loc un asemenea fenomen în capătul acela pierdut din deşert.

Niciodată nu se întâmplase să coincidă atâtea vieţi...

Şi atâtea morţi.

Sute de vulturi, zeci de hiene şi şacali şi aproape douăzeci de oameni împărţeau un spaţiu rezervat dintotdeauna câtorva antilope şi capre sălbatice famelice.

Şi hoiturile puţeau. O grămadă de hoituri!

Pentru ţânţarii din uitata salină, acela era, fără îndoială, minunatul ospăţ pe care-l aşteptau de secole.

Pentru eternele muşte, un inimaginabil banchet.

Bruno Serafian îşi scoase ochelarii care nu-i mai erau de trebuinţă, se frecă la ochi de mai multe ori şi apoi îşi ciupi cu putere rădăcina nasului.

Slobozi o înjurătură.

Detesta deşertul.

La orice oră şi în orice anotimp.

Din nou se întrebă pentru ce alesese acel mod absurd de a-şi câştiga existenţa şi pentru

ce rămăsese atâta vreme pe continentul acela imens pe care ajunsese să-l urască.

Îi era dor de fum şi de asfalt.

Îi era dor de zăpadă şi de frig.

Îi era dor de zgomotul străzii.

În clipa aceea ar fi dat orice ca să poată vedea sute de rândunele zburând.

Dar zburau numai vulturii.

Zeci de vulturi ce coborau desenând cercuri din ce în ce mai mici, deoarece, în curând, pământul avea să se răcească şi pentru ei se apropia ora ospăţului.

Cu toate că-i intrase nisip în nas, simţi duhoarea ce plutea în aer.

Duhoarea morţii.

Unde dracu' sunt viii şi unde sunt morţii?

Se uită la stânca înaltă ca prova unui vapor uriaş ce se afunda în nisipul deşertului şi trebui să admită că un bun trăgător postat acolo sus ar fi reuşit foarte uşor să mărească numărul morţilor.

Acei munţi trişti, atât de prăpădiţi că nici măcar nume nu aveau şi abia atingeau două sute de metri în înălţime, formau totuşi o impresionantă fortăreaţă naturală, de care s-ar fi putut izbi numeroase oşti.

Îşi plimbă privirea peste fiecare colţ şi fiecare creastă, în căutarea unor eventuali duşmani, dar imediat începu să clipească tot mai des,

pentru că îl usturau ochii şi avea ciudata impresie că lucrurile nu mai aveau formă.

Se întoarse spre bărbatul aflat la dreapta lui, puţin mai în urmă:

— Ce părere ai? îl întrebă.

— Înfricoşător!

— Vezi ceva?

— Ce dracu' vrei să văd? Pariez pe un coi că ticăloşii ăştia n-or să apară nici morţi.

— Încercăm sau aşteptăm să se întunece?

— Noaptea s-ar putea să fie şi mai rău, şi nu e vreme de pierdut.

Armeanul şovăi câteva clipe, dar apoi ridică braţul şi, în timp ce bolborosea ceva, făcu un semn hotărât, indicându-le să avanseze:

— Cum o vrea Dumnezeu!

Apoi strigă din răsputeri:

— Desfăşuraţi-vă!

Repetă ordinul prin radio, pentru ca al doilea grup, care aştepta pe partea cealaltă a muntelui, să se pună în mişcare în acelaşi timp.

Începea asaltul.

Orice pas părea o victorie, deoarece fiecare dintre ei era convins că el şi nu celălalt era ţinta aleasă de duşmanii lor nevăzuţi; erau pe deplin conştienţi că aveau de-a face cu un duşman care nu greşea ţinta niciodată şi că, prin urmare, riscau ca într-o fracţiune de secundă să nu mai respire, să moară.

Vântul se înteţi, spulberând nisipul.

Țânțarii se îmbuibau din fiecare centimetru de piele rămasă neacoperită.

Ca prin minune, ajunseră pe creastă și începură să înainteze printre primele stânci fără să-i urmărească cineva, ceea ce le dădu curaj, făcându-i să spere că, poate, beduinii hotărâseră să nu-i înfrunte deocamdată.

Zece metri.

Douăzeci.

Răsună o împușcătură, bubuind printre munți, și ecoul ei se întinse de-a lungul defileului împreună cu strigătul mercenarului aflat exact în spatele lui Bruno Serafian.

— M-au împușcat! M-au împușcat! repeta în mod obsesiv. M-au împușcat! M-au împușcat!

— Am auzit! mârâi *Mecanicul*. Unde te-au împușcat?

— În picior. Pierd mult sânge.

— Improvizează un garou, apleacă-ți capul și nu te mai văicări! îi răspunse șeful său cu asprime. A văzut cineva ceva?

Nu primi nici un răspuns.

— Drace! Vor să ne vâneze ca pe iepuri. Nu vă mișcați și căscați bine ochii!

Timpul părea că se scurge foarte încet și, cu fiecare clipă, se făcea tot mai întuneric.

Nuci unul nu se mișca, gândindu-se, stând ascuns după o stâncă sau după o movilă de nisip, că nu va avea aceeași soartă ca acela ce

continua să se vaite şi să blesteme, străduindu-se în acelaşi timp, fără să reuşească prea mult, să oprească sângele ce-i gâlgâia din piciorul rănit.

Dintr-odată, chiar cu cea din urmă lumină a zilei, silueta subţire a lui Gacel Sayah se profilă pentru o clipă pe creastă, făcând ca unul dintre ei să strige, arătând exact locul:

— E acolo! E acolo! La stânga!

Armele răsunară la unison, dar silueta fantomatică se ascunsese în spatele unei stânci, încât ai fi zis că, de fapt, tuaregul nu voise decât să fie văzut pentru câteva clipe doar, ca să atragă atenţia duşmanilor săi.

Şi aşa şi era, fiindcă după câteva secunde mica dună ce se afla la vreo trei metri în spatele ultimului mercenar păru că prinde viaţă. Suleiman Sayah ieşi din nisipul unde stătuse îngropat în tot acest timp şi, proptindu-şi genunchiul în spatele numărului unsprezece, luat prin surprindere, îl apucă de gât şi-i rupse şira spinării fără să-i dea timp nici măcar să scoată un strigăt de alarmă.

Cât ai clipi, îi luă arma şi muniţiile, binoclul de noapte şi bidonul cu apă pe jumătate gol şi o luă la fugă, pierzându-se printre umbre înainte să poată reacţiona cineva.

O jumătate de oră mai târziu, simţindu-se în siguranţă în plină noapte, protejat de un mic amfiteatru de piatră, Serafian oftă din

rărunchi, extrem de obosit, luă o gură de apă cu care-şi clăti gâtul uscat şi întrebă:

— De unde mă-sa a ieşit porcu' ăsta?

— Din nisip, îi răspunseră. Probabil că am trecut la câţiva metri de locul unde stătea îngropat şi nici măcar nu l-am văzut.

— Cum e posibil?

— Se presupune că tu eşti expertul, zise sud-africanul. Dar am auzit spunându-se că se întind cu faţa-n sus, se acoperă bine cu nisip, îşi pun o pânză foarte fină pe nas şi respiră prin ea. După câte s-ar părea, pot să stea aşa, ca şi cum ar fi morţi, ore întregi.

— Dar cum a ştiut când să iasă?

— Bănuiesc că după zgomotul împuşcăturilor. Complicele lui n-a vrut să ne atace până n-a fost sigur că am ajuns la locul exact, că am trecut de el şi că eram deja cu spatele. Trebuie să fi plănuit totul foarte bine.

— Lepădăturile dracului!, exclamă armeanul. Şi partea proastă nu e că ne-au lăsat un mort şi un rănit. Partea proastă e că ne-au luat un binoclu de noapte, ceea ce înseamnă că ştiu să-l folosească.

— Probabil că asta căutau.

— Crezi?

— Eu nu mai cred nimic, se grăbi să răspundă interlocutorul său. Dar nu încape îndoială că ne trag şuturi mereu în acelaşi loc şi nu-mi place... Nu-mi place deloc!

— Ai vreo idee?

— Vreo idee? Vreo idee? mormăi cu dispreţ numărul doisprezece, care părea că-şi ieşise din fire. Eu n-am venit aici ca să am idei, ci ca să lupt cu nişte duşmani cărora, deocamdată, n-am reuşit nici să le văd urma. Ne omoară, ne rănesc, ne fură, ne lasă fără apă şi dacă nu ne violează e pentru că, probabil, nu le plac cururile noastre. Sunt sătul până peste cap!

— Dacă vrei, poţi să pleci.

— Unde?

— Nu prea ai de ales: muntele sau deşertul...

— Şi ce părere ai de găoaza mă-tii?

— Hai să nu ne certăm! interveni Sam Muller, care demonstra pentru a nu ştiu câta oară că era cel mai cumpătat dintre ei. În felul ăsta nu reuşim decât să le facem jocul scârbelor ăstora. Suntem profesionişti, şi cea dintâi obligaţie a unui bun profesionist e să facă faţă împrejurărilor păstrându-şi sângele rece.

— E cam greu să păstrezi ceva rece într-un asemenea loc şi în asemenea împrejurări.

— Sunt de acord, dar ăsta este felul de viaţă pe care ni l-am ales, şi n-am făcut-o ca să radem de pe faţa pământului o aşezare de civili, ci ca să ne facem curaj când ne ajunge funia la gât – făcu un gest grăitor cu mâna: Eu o să pornesc pe-aici prin jur, să vânez sau să fiu vânat, pentru că ştiu că dacă n-o fac

acum, niciodată n-o să mai pot pune mâna pe o armă.

— De acord! Haide!

Bruno Serafian deschise radioul, aşteptă ca Julio Mendoza să răspundă şi-i ordonă cu glas răguşit:

— Înainte până-n vârf, cu orice preţ!

— Pornim acum.

— Şi trageţi în tot ce mişcă!

— Am înţeles!

— Şi încă ceva! îl preveni armeanul. Ia-ţi adio de la binoclurile de noapte! Jigodiile astea au şi ei. Foloseşte rachetele de semnalizare.

Zece minute mai târziu, cerul de deasupra celui mai dezolat loc de pe glob se lumină ca şi cum în acel îndepărtat colţ din deşert ar fi avut loc o veselă serbare câmpenească.

Rachetele roşii se înălţau cu un uşor şuierat, pentru ca apoi să facă explozie şi să cadă foarte încet, risipind întunericul şi conferind peisajului fantasmagoric o înfăţişare şi mai tenebroasă.

Noaptea se făcu zi.

Şi tăcerea se umplu de larmă, deoarece, aproape în aceeaşi clipă, zeci de vulturi se înălţară în zbor, agitându-şi zgomotos aripile, în timp ce hienele, şacalii, fenecii, antilopele, caprele, până şi şobolanii, şerpii şi un sprinten ghepard, ce abia sosise, atras de duhoarea purtată de vânt până în inima câmpiei, începură

o cursă nebunească fără țintă, pentru că ceea ce se întâmpla era un diabolic fenomen contra naturii, pe care nici unul dintre ei nu-l mai văzuse până atunci.

Și așa cum oamenii reușiseră să neliniștească și să zăpăcească animalele, animalele reușiră să-i zăpăcească și să-i sperie pe acei oameni, care nu-și puteau închipui că acțiunea lor avea să dezlănțuie o asemenea goană nebună.

Minutele ce urmară fură mai degrabă comice. Insuportabilul miros al cadavrelor era dovada că moartea se înstăpânise în mod indiscutabil pe acel loc, dar goana nebunească, de colo până colo, a animalelor ce se ciocneau unele de altele, ba chiar și cu oamenii, era un spectacol amuzant, demn de a fi privit cu zâmbetul pe buze.

La rândul lor, vulturii se înălțau în zbor, croncănind în momentele când cerul se lumina, dar se lansau spre pământ de îndată ce domnea din nou întunericul, într-un continuu du-te-vino, părând a nu ști ce să facă, fiindcă de la facerea lumii nici o ființă înaripată nu-și amintea ca zilele și nopțile să se succeadă cu o asemenea repeziciune.

Un mercenar trase într-o hienă șchioapă și înnebunită, ce se aruncase asupra lui arătându-și amenințătoare colții, altul crezu că împușcătura îi era adresată lui și trase la rându-i un glonț, un altul răspunse din întuneric – și, astfel, cu toții făcură ca acea învălmășeală să

atingă proporţii danteşti, fără ca nimeni să fie în stare să înţeleagă ce se întâmpla cu adevărat şi care era cauza acelui imens vacarm.

Regulile unei lumi ce se conducea de veacuri după nişte norme foarte stricte se dăduseră cu totul peste cap.

În zori, pacea pusese din nou stăpânire pe insulița de pietre negre împrăștiate într-o mare de nisip roșiatic.

Bruno Serafian numără pierderile și constată cu uimire că, în ciuda celor întâmplate și a faptului că cele două grupuri reușiseră să intre în contact strângând cleștele, nimeni nu murise, cu toate că patru dintre oamenii săi erau răniți mai mult sau mai puțin grav.

La început îl surprinse faptul că dușmanii lor, care demonstraseră că țintesc grozav de bine, greșiseră de astă dată câteva ținte ce păreau destul de ușor de nimerit, dar apoi scoase o înjurătură, dându-și seama că fiecare rănit ce sângera din abundență sau avea febră consuma mai multă apă decât dacă ar fi murit.

— Ticăloșii!

Când se lumină de ziuă, descoperiră, de asemenea, că stârvurile ce atrăseseră atenția vulturilor, hienelor și șacalilor nu erau ale prizonierilor în căutarea cărora veniseră, așa

cum își imaginaseră, ci a patru capre prăpădite, puse cu pricepere în locuri unde cu greu se putea ajunge, ceea ce le întări convingerea că erau victima unui plan diabolic, perfect elaborat.

Beduinii îi lăsaseră să le cucerească fortăreața, dar prețul li se părea excesiv, ținând cont mai ales că așa-zisa fortăreață nu era decât o grămadă de pietre calcinate de soare și infestate de o mulțime de lighioane ce mâncau stârvuri și mișunau peste tot.

— Băga-i-aș în mă-sa!

— Acum ce mai e?

— Încep să bănuiesc că păduchioșii ăștia vor să ne facă să ne petrecem ziua urcând și coborând prin văgăunile astea, scotocind pas cu pas toate coclaurile, morți de frică, asudând din plin și consumându-ne energia, în timp ce ei dorm liniștiți, convinși că nici într-o lună n-o să descoperim pe unde dracu' se ascund.

— Și eu aș face la fel, recunoscu cinstit Sam Muller. Pentru ce dracu' să se complice cu puștile, știind că-i depășim ca număr și că avem o grămadă de gloanțe, când cel mai simplu e să ne oblige să consumăm apa, de care ducem lipsă?

— Și din cauza asta nu ne-au omorât, ci doar ne-au rănit?

— Desigur.

— Nenorociţii dracului! – armeanul aproape că scrâşnea din dinţi încercând să-şi stăpânească furia. Preferă să murim de sete şi astfel să termine cu toţi odată decât să ne împuşte unul câte unul.

— Sunt deştepţi! se văzu nevoit să recunoască sud-africanul, care continua să fie la fel de flegmatic ca de obicei. Atât de de deştepţi, încât au reuşit să ne aducă într-o situaţie fără ieşire.

— Crezi într-adevăr că nu există nici o ieşire? întrebă cel mai mare dintre fraţii Mendoza, care ascultase cu atenţie conversaţia aşezat în fundul unei peşteri înalte, cu o intrare largă, unde se refugiase pentru moment grosul grupului.

— Mă tem că nu, îi răspunse celălalt hotărât. Un om poate să facă faţă foamei, oboselii, fricii şi chiar unui duşman net superior ca număr şi armament. Cu îndrăzneală şi mult noroc, poate s-o scoată la capăt în împrejurările cele mai groaznice, dar există un duşman împotriva căruia nici o fiinţă n-a fost în stare să lupte vreodată: setea. Animalele cele mai rezistente şi civilizaţiile cele mai importante au dispărut de pe faţa pământului în momentul în care n-au mai avut apă. Ori mă înşel foarte tare, ori asta o să ni se întâmple şi nouă.

— Dacă ne gândim puţin, câţi am mai rămas suntem în stare să mai rezistăm – mormăi

oarecum orgolios *Mecanicul*, care se simţea în continuare răspunzător de previzibilul dezastru ce-i ameninţa. În chestia asta, acum e momentul să arătăm că avem sânge în noi.

— Eu ştiu foarte bine când trebuie să arăt că am sânge în mine, răspunse interlocutorul său, arătând cu un gest larg spre grupul de răniţi întinşi pe jos în peşteră. Mă mândresc cu asta, pentru că altfel m-aş fi lăsat de meserie, dar ştiu că nişte oameni care sângerează şi cărora peste două ore le va curge sudoarea şiroaie se vor deshidrata foarte repede.

— Aici nu este foarte cald, remarcă Julio Mendoza.

— Deocamdată, răspunse celălalt. Dar priveşte spre intrare; e orientată spre sud, ceea ce înseamnă că în curând soarele o să pătrundă chiar până la picioarele tale, iar locul ăsta va deveni un cuptor. Şi ce-o să facem atunci?

— Fereşte-mă, Doamne, de prieteni, că de duşmani mă feresc singur! interveni pe un ton plângăcios cel mai mic dintre fraţii Mendoza, care se vedea că e complet epuizat. În comparaţie cu tine, până şi vulturii par mai veseli. Ţi-a spus cineva vreodată că pari o cucuvea, nu un mercenar?

Numărul unu încuviinţă, dând uşor din cap:

— Întotdeauna când îmi dau seama din timp de vreo primejdie pe care alţii se încăpăţânează

să n-o vadă şi când încă mai e timp să fie evitată.

— Şi, după părerea ta, ce ar trebui să facem? vru să ştie armeanul. Să ne dăm pantalonii jos şi să-i lăsăm să ne-o tragă pe la spate o dată pentru totdeauna?

Sam Muller negă cu un gest.

— Să încercăm să negociem de la egal la egal, înainte să fie prea târziu. Una e să fii învins şi alta, cu totul alta, să ştii că nu poţi câştiga, ceea ce ni se întâmplă nouă acum. Una e să învingi şi alta să ştii că nu poţi pierde, ceea ce li se întâmplă lor. La jocul de şah, acesta este momentul potrivit pentru a propune remiza. După părerea mea, acum este momentul potrivit să ajungem la un acord favorabil tuturor.

— Eu nu m-am dat bătut niciodată.

— Eu da, mai ales când sunt în joc vieţi omeneşti, contra unor interese economice care de cele mai multe ori nici nu ne interesează. Nu sunt în joc nici patria noastră, nici familia noastră şi nici măcar onoarea noastră. În joc e doar posibilitatea ca la anul câţiva tipi foarte deştepţi să se umple din nou de bani convingând câţiva tipi foarte proşti să se simtă nişte eroi alergând prin deşert ca nişte păduchi nebuni.

— Nu sunt „păduchi nebuni“! protestă imediat *Mecanicul*. Sunt băieţi sănătoşi, voinici şi

curajoşi, dornici să trăiască diverse aventuri şi să cunoască lumea.

— Să cunoască lumea la peste o sută pe oră şi învăluiţi în nori de praf? se miră interlocutorul său. După părerea mea, în felul ăsta nu poţi să cunoşti nimic. Cine vrea să cunoască Africa, sau orice alt loc, trebuie să o facă în linişte, pas cu pas, lăsând orele să se scurgă, observând fiecare amănunt sau vorbind cu oamenii. Lumea nu este doar un peisaj; lumea înseamnă cultură şi fiinţe omeneşti.

— Niciodată nu mi-am închipuit că ai suflet de filosof – îl ironiză Julio Mendoza.

— În meseria noastră nu putem avea suflet de filosof. Ba se presupune chiar că nici măcar nu putem avea suflet, dar asta nu înseamnă că suntem proşti – sud-africanul aprinse fără grabă o ţigară, mai aruncă o privire grupului de răniţi care-l asculta în tăcere şi conchise, pe tonul lui cumpătat dintotdeauna: Şi continui să fiu convins că a muri pentru această „cauză nobilă" e una dintre cele mai mari prostii pe care le poate comite cineva.

— Cu asta sunt de acord!

— Şi eu!

— Şi eu!

Bruno Serafian păru scandalizat când întrebă:

— Îmi cereţi într-adevăr să negociem?

— De ce nu? Ce altceva putem face?

— Dacă negociem, o să fim ca nişte căcaţi! protestă armeanul. Nişte adevăraţi căcaţi!

— Asta şi suntem, replică bărbatul cu garoul la picior. Căcaţi care omoară pentru bani şi care doar în filmele proaste îşi ispăşesc păcatele printr-o faptă eroică – îşi atinse uşor bandajul însângerat şi adăugă: Operaţiunea asta a fost foarte prost plănuită încă de la început, şi ăsta-i rezultatul. Mai bine acceptăm o înfrângere decât să regretăm un dezastru.

— Mai e cineva de acord...?

— Aici începe să fie cald şi mi-e sete, zise un glas anonim.

— Iar mie mi-ar cădea foarte prost să ajung hrană pentru vulturi.

Mecanicul studie cu atenţie trupa demoralizată, păru să ajungă la concluzia că nici unul dintre acei mercenari duri nu era dispus să facă o faptă eroică mai potrivită cu filmele proaste decât cu autenticul profil moral logic al unei bande de aventurieri plătiţi şi în cele din urmă ridică din umeri, arătându-şi dezinteresul faţă de problemă.

— De acord! zise. O să încerc să negociez.

Cel rănit la picior arătă cu un gest spre Sam Muller şi spuse sigur pe el:

— Ar fi mai bine să încerce el.

— De ce?

— Pentru că acum avem nevoie de un bun negociator, care să ştie să se tocmească. El e

mai flexibil decât tine, iar pe arabi îi încântă să se tocmească.

— Ăştia nu-s arabi. Sunt tuaregi.

— Încă n-am învăţat să-i deosebesc, deşi cred că nu-i mare diferenţă – schimbându-şi tonul, încercă să fie convingător. Ascultă-mă! îi ceru. Lasă-l pe Sam să meargă!

Armeanul privi pe rând chipurile celor prezenţi şi ceea ce văzu în ochii lor îl convinse că majoritatea erau de acord cu propunerea, aşa că hotărî să ridice din umeri pentru a doua oară într-un interval atât de scurt.

— Nu mai discutăm, spuse. Las afacerea în mâinile tale.

— Dar eu n-am cerut să mi se facă această onoare, protestă sud-africanul. Şi, de fapt, nu mă interesează câtuşi de puţin să fiu negociator.

— Eşti cel mai pregătit.

— Cine a spus asta?

— Haide! explodă Julio Mendoza, ieşindu-şi din fire. Nu e momentul să discutăm prostii! Îţi cerem sau, dacă preferi, te implorăm să încerci să-i convingi pe păduchioşii ăştia mizerabili, pe care credeam că-i vom distruge fără să ni se clintească un fir de păr din cap, că suntem dispuşi să ne dăm pantalonii jos pentru un strop de apă.

— De ce oare toţi cei care pleacă la război o fac convinşi că vor câştiga fără să li se

clintească un fir de păr din cap, dar de fiecare dată sfârşesc dându-şi pantalonii jos? îngăimă Sam Muller ca pentru sine. O să fac ce pot – adăugă. A avut grijă cineva să aducă un steag alb?

— Sarcasmul nu ne foloseşte la nimic, zise Bruno Serafian. Şi-ţi amintesc că, la urma urmei, ideea e a ta.

— Şi o voi apăra ca atare – sud-africanul scoase din buzunarul de la spate al pantalonului o batistă murdară şi mototolită, pe care o înnodă cu grijă de ţeava armei, şi se îndreptă cu pas hotărât spre ieşire, spunând cu oarece umor: Sper cel puţin să aibă idee ce înseamnă un steag alb şi să nu-mi zboare creierii înainte de a deschide gura...

Ieşi afară sub soarele fierbinte al dimineţii, fluturând improvizatul steag, şi imediat unul dintre răniţi îl întrebă pe armean:

— Crezi că or să-l asculte?

— Nu ştiu, replică celălalt. Singurul lucru pe care-l ştiu e că acum trebuie să stăm liniştiţi şi tăcuţi, ca să nu ne consumăm energia, pentru că, la urma urmei, aici energia înseamnă întotdeauna apă.

Se cufundară într-un soi de letargie profundă, la care contribuia în mare măsură zăpuşeala, care devenea tot mai intensă pe măsură ce înainta dimineaţa, şi veni un moment când ar fi fost greu de închipuit că în interiorul

acelei tăcute peşteri încercau să supravieţuiască o duzină de fiinţe umane deznădăjduite, ce transpirau din abundenţă.

Sam Muller ştia foarte bine că din acel moment transpiraţia avea să fie cel mai rău duşman al lui, aşa încât pătrunse în labirintul de piatră şi stânci fără să se grăbească, mergând mereu pe la umbră, cu steagul alb ridicat şi privirea atentă la înălţimi, temându-se că duşmanul s-ar putea hotărî să nu apară, sau să apară dintr-odată în faţa lui şi să-l împuşte.

Străbătu mai bine de un kilometru fără să zărească nici un suflet, alungă ideea de a aprinde o ţigară, fiind convins că n-ar face decât să-i usuce şi mai mult gâtul, şi începu să-şi piardă speranţa că jalnica lui rătăcire va fi cu folos, când o voce autoritară răsună în spatele său:

— Pune arma jos!

Se supuse şi apoi se întoarse încet şi-l privi cu atenţie pe bărbatul înalt, îmbrăcat cu un lung *jaique* de culoare albastră şi cu faţa acoperită cu un văl, care îndreptă spre el o modernă armă cu lunetă.

De unde ieşise şi cum era posibil să se afle acolo fără ca un profesionist experimentat ca el să-şi fi dat seama nu avea să înţeleagă niciodată, dar în acele clipe nu făcu decât să-şi ridice mâinile în care ţinea steagul alb improvizat.

— Vin cu gânduri paşnice! se grăbi să spună.

— Mi-am dat seama. Ce vrei?

— Să negociem.

Gacel Sayah se gândi o clipă, apoi făcu un gest prin care-i arătă s-o ia spre un colţ de stâncă ce făcea puţină umbră, ca să se aşeze.

— Ce ai de spus? îl întrebă.

— Vrem să punem capăt acestei înfruntări nesăbuite, începu sud-africanul cu calmul lui dintotdeauna. Cu puţină bunăvoinţă, putem reuşi ca nimeni să nu mai sufere.

— Şi ce propui?

— Pace în schimbul apei.

— Nu avem prea multă apă.

— Ne mulţumim cu atât cât să supravieţuim până vine avionul să ne ia.

— Şi cine-mi garantează că din acel moment n-o să începeţi din nou ostilităţile? vru să ştie tuaregul.

— Despre asta am venit să vorbim. Dacă ajungem la un acord în privinţa garanţiilor, vom avea de câştigat cu toţii.

— Când trebuie să vină avionul?

— Poimâine.

— Şi de unde ştiu eu că nu vă aduce întăriri?

— Nu poţi să ştii, pentru că nici măcar eu nu ştiu, recunoscu cinstit Sam Muller. Dar ştiu că nu-i uşor să recrutezi atât de repede oameni dispuşi să vină într-un asemenea

loc – își ridică mâinile cu palmele în sus, ceea ce putea fi interpretat ca un gest de oboseală sau de neputință. Singurul lucru pe care-l dorim e să plecăm de aici cât mai repede. Asta nu este o misiune pentru care să merite să ne vărsăm sângele.

Gacel Sayah se gândi câteva clipe, se uită fix în ochii interlocutorului său și, în cele din urmă, întrebă pe un ton sec:

— De ce l-ați omorât pe băiat?

— Nu l-am omorât eu și, crede-mă, dacă aș fi știut că se va întâmpla așa, i-aș fi împiedicat, dar am fost luat prin surprindere.

— Mi-am dat seama. Șeful tău a făcut-o?

În fața aprobării tacite, *imohag*-ul insistă:

— Este cel căruia i se spune *Mecanicul?*

— De unde știi?

— Știu mai multe decât îți poți imagina – zâmbi pe sub văl, însă celălalt nu-și dădu seama. Mulțumită acestui lucru, încerci să închei „o pace onorabilă" cu o zi înainte de a te vedea obligat să accepți o capitulare necondiționată.

— N-am capitula niciodată fără luptă.

Gacel Sayah întârzie din nou să răspundă, se sprijini de peretele de piatră, își studie îndelung interlocutorul și, în cele din urmă, preciză pronunțând apăsat cuvintele:

— Ați capitula, și știi asta foarte bine. Fără apă, mâine pe vremea asta n-ați mai putea

obliga nici măcar propriile voastre mâini să apuce o armă.

— E foarte posibil.

— E sigur. Noi, tuaregii, ştim mai multe despre efectele setei, de aceea nu ne face plăcere ca nici măcar cel mai rău dintre duşmanii noştri să sufere ceea ce, fără îndoială, este cea mai groaznică moarte – arătă cu degetul spre adversarul său: Fii sigur că în orice alte împrejurări n-aş fi acceptat să negociez. V-aş fi tăiat beregata fără milă, dar legile poporului meu sunt foarte stricte în privinţa asta: setea trebuie folosită ca armă de luptă, dar nu trebuie să ajungem până într-acolo încât să omorâm cu ea.

— Mi se pare foarte corect, recunoscu sud-africanul. Nimeni nu merită o astfel de moarte.

— Sute de tuaregi au murit de sete din acea îndepărtată zi când am hotărât să ne stabilim în deşert. Am suferit mult din pricina asta şi, de aceea, cea mai mare parte din vechile noastre norme de comportament se bazează pe principiul că nimeni nu trebuie să treacă prin aşa ceva dacă ne stă în putere să evităm lucrul ăsta.

— Este un fel nobil de a privi viaţa.

— Nu încerca să mă linguşeşti. Nu-i nevoie. Tradiţia îmi cere să mă arăt generos şi să încerc să ajung la un acord. Dacă-mi dai suficiente garanţii, vă ajut să supravieţuiţi.

— Ce fel de garanţii?

— În primul rând, am nevoie de un document prin care să recunoaşteţi că voi aţi fost cei care l-aţi omorât pe băiat când noi l-am eliberat.

— Putem spune că a fost vorba de o greşeală?

— Puteţi spune ce vreţi, doar să recunoaşteţi că responsabilitatea vă aparţine întru totul.

— De acord.

— O să accepte *Mecanicul*?

— Dacă nu acceptă, eu şi un coleg de-al meu o să semnăm ca martori. Altceva?

— Să predaţi armele.

— Toate armele? se scandaliză Sam Muller. Îţi dai seama ce-mi ceri?

— Desigur.

Celălalt refuză cu convingere.

— Asta n-o vom face niciodată. Am rămâne la mâna voastră. Ceea ce putem face e să vă predăm o parte din arme, dar să ne păstrăm destule ca să ne apărăm în cazul unui atac.

— Chiar crezi că suntem atât de nebuni încât să încercăm să vă atacăm?

— După tot ce am văzut, cred orice. Dacă n-aţi fi fost nebuni, niciodată nu v-ar fi trecut prin minte să începeţi toată povestea asta.

— N-am început-o noi.

— E adevărat! Dar la fel de adevărat este că aţi fi putut să nu vă înverşunaţi atât şi să acceptaţi o recompensă. Nimeni n-o să mă

convingă că cine consideră mai valoroasă o mână tăiată decât un milion de franci nu este nebun de legat.

— Banii nu înseamnă totul.

— Dar o mână moartă, şi mai puţin.

— Depinde cum vezi lucrurile.

— Eu văd lucrurile doar într-un fel: a tăia mâna asta nu este decât o vagă încercare de a-ţi satisface orgoliul, şi mi se pare foarte bine, dacă asta n-ar fi atras atâtea probleme şi n-ar fi cauzat atâtea morţi.

— În privinţa asta sunt de acord cu tine – recunoscu *imohag*-ul, lăsându-l perplex pe adversarul său. Nimic în toată povestea asta stupidă nu justifică moartea unui om.

— Mă bucur că aud asta, fiindcă acest lucru l-am spus şi eu chiar din primul moment – sud-africanul arătă spre *girba* pe care beduinul o lăsase la umbră: Pot să...? Am gura plină de nisip.

Celălalt făcu un uşor gest de încuviinţare, şi, când în sfârşit Sam Muller simţi că a băut destul, scoase un oftat de uşurare şi exclamă:

— Dumnezeule mare! Eu personal niciodată nu mi-am dat seama de incredibila importanţă pe care o are apa. Poate că ar fi interesant ca guvernele ţărilor bogate să-i oblige pe locuitorii lor să rabde de sete câteva zile pe an ca să înveţe să preţuiască ceea ce au. Dar să continuăm –

adăugă. Să presupunem că suntem de acord să predăm jumătate din armele şi muniţiile noastre. Ce altceva mai vrei?

— Un ostatic.

Sam Muller îl privi îngrozit.

— Altul?

— Unul foarte special, care să ne risipească orice îndoială privind eventualitatea unui nou atac.

— Doar nu te gândeşti la...?

— ...*Mecanicul* – răspunsul veni însoţit de o înclinare a capului: Exact!

— Fugi de-aici!

— E o propunere dreaptă.

— Este şeful nostru.

— Un motiv în plus, spuse beduinul. Dacă este şef, mi se pare logic să aibă un interes special să-şi salveze oamenii, de aceea nu cred că va ezita să se sacrifice.

— Cred că nu vezi lucrurile dintr-un punct de vedere adecvat, replică Sam Muller cu o urmă de ironie în glas. Poate că un căpitan eroic s-ar sacrifica pentru bieţii săi soldaţi în termen, dar mă îndoiesc că un şef al unor mercenari mizerabili ar fi dispus s-o facă.

— Atunci priveşte lucrurile din alt punct de vedere, îi spuse la rândul său Gacel Sayah. Poate că nişte bieţi soldaţi în termen niciodată nu şi-ar sacrifica eroicul căpitan, dar nişte

mercenari mizerabili s-ar putea să fie dispuşi să-şi sacrifice şeful.

Sud-africanul nu-şi putu stăpâni un scurt hohot de râs, cu toate că era în pericol de moarte şi se afla în mijlocul deşertului Tenere.

— Al dracului de deştept eşti! exclamă. Îmi propui să-l trădăm pe Bruno Serafian?

— Îţi propun să-i oferi o alternativă justă şi, dacă nu acceptă, să-l determinaţi s-o facă – tuaregul îşi deschise braţele: Dacă n-o veţi face, mâine pe vremea asta o să vă omorâţi între voi pentru o gură de apă.

— Şi ce-o să i se întâmple dacă ţi-l predăm?

— După ce-o să se termine totul şi familia mea va fi la adăpost, îl las să plece.

— La naiba! se văicări aproape comic celălalt. Ca să vezi cum se complică lucrurile.

— „Prostul crede că totul vine din nimic şi deşteptul că totul se transformă în nimic", spuse Gacel. Este un proverb de-al nostru, care vrea să spună că problemele apar şi dispar în funcţie de cel care se înfruntă cu ele.

— Păi mie mi-au apărut o grămadă, Sam Muller făcu o scurtă pauză şi întrebă ca şi cum ar fi vrut să abată discuţia: Apropo! Cum se simt prizonierii?

— Bănuiesc că bine.

— Cum adică, bănuieşti? se miră celălalt. Nu eşti sigur?

— Nu i-am văzut de două zile, dar femeile îi îngrijesc şi au apă şi mâncare.

— Aveai de gând să-i omori?

— Da.

— Şi tot te mai gândeşti s-o faci?

— Moartea lui Maurizio Belli m-a făcut să mă răzgândesc.

— Şi ce-o să se întâmple cu acea faimoasă mână?

— Nimic. Viaţa lui Milošević nu valorează nici cât degetul unui mort. Acum ştiu, şi mai ştiu că moartea aceasta apasă ca o piatră pe conştiinţa mea, dar nu pot să dau timpul înapoi.

— Au fost mai multe morţi, îi aminti interlocutorul său. Şi toate din aceeaşi cauză.

— Dar de celelalte nu mă simt răspunzător. Să lupţi împotriva *imohag*-ilor în deşert înseamnă să te sinucizi, şi aţi avut mare noroc că aţi scăpat cu viaţă.

— Noroc? se scandaliză adversarul său. Despre ce dracu' vorbeşti? Am avut tot ghinionul din lume.

— Greşeşti, îi răspunse Gacel cu naturaleţe. Aţi avut tot norocul din lume, fiindcă încă nu v-aţi înfruntat cu cel mai rău dintre duşmani.

— Mai rău decât căldura şi setea? Glumeşti!

— Nu glumesc. Cel mai rău duşman în deşert nu este căldura, nici setea. În deşert, cel mai rău duşman a fost dintotdeauna vântul. În

partea asta, deschisă spre nord şi neprotejată de munţi, *harmattan*-ul suflă de obicei cu putere şi adesea se transformă în furtună – vorbele lui nu lăsau loc nici unei îndoieli: Nici unul dintre voi n-ar fi supravieţuit unei adevărate furtuni de nisip!

— Am auzit vorbindu-se despre ele şi cred că sunt cu adevărat teribile, recunoscu sud-africanul.

— Nici nu-ţi poţi imagina... Vremea a fost foarte bună în ultima lună, dar roagă-te ca *harmattan*-ul să nu vină înainte de sosirea avionului vostru, pentru că ar fi imposibil să aterizeze, iar în cazul ăsta puteţi să vă considerați morţi.

— Bine! exclamă Sam Muller oftând din rărunchi, în timp ce se ridica cu greu în picioare. O să mă rog ca *harmattan*-ul să nu se trezească. Într-o oră îl vei avea aici pe Bruno Serafian şi jumătate din armele noastre.

— În cazul ăsta, într-o oră o să aveţi apă suficientă ca să supravieţuiţi o zi. Dar nici un strop mai mult! – Gacel ridică degetul, amenințător. Şi dacă o să vă treacă prin cap să mai veniţi pe aici, o să fim neîndurători.

Bruno Serafian slobozi o înjurătură şi întrebă :

— Să mă ia prizonier? Ai înnebunit?

— Asta vor.

— Dar de ce eu?

— Pentru că eşti şef şi eşti vinovat de faptul că toată misiunea asta a fost plănuită cu curul, că ai subestimat duşmanul, şi nu mă refer doar la tuaregi. Mă refer la toate, fiindcă tu s-ar putea să fii foarte bun când e vorba să bagi frica în oameni cu ajutorul câtorva bătăuşi, dar ca strateg eşti un adevărat imbecil.

Mecanicul făcu gestul de a pune mâna pe arma ce stătea sprijinită de o piatră, dar Sam Muller îl împiedică ţintindu-l drept între ochi cu a sa.

— Potoleşte-te! spuse. Nu mai vreau violenţă şi te asigur că nu vom lua nici o hotărâre fără să fim cu toţii de acord.

— Îţi dai seama că te răzvrăteşti?

— Nu vorbi prostii! zise Sam Muller ironic. Nu ne aflăm pe *Bounty*, iar noi nu suntem

marinarii flotei engleze. Nu suntem decât o şleahtă de nătărăi, pe care tu i-ai băgat într-o încurcătură în care nu vor să-şi lase pielea.

— O să te omor pentru asta! îl ameninţă armeanul, scos din fire.

— Fără „asta“, mâine o să fim cu toţii morţi. Şi ai idee ce înseamnă să mori de sete? Eu nu, dar nici nu vreau să-mi imaginez. Mi-a ajuns prin ce-am trecut aici.

— Am să te urmăresc până şi-n iad! insistă celălalt.

— Hai, lasă-te de copilării! răspunse sud-africanul cu obişnuitul său calm. Nu suntem în curtea şcolii. E vorba să încercăm să ieşim de aici întregi – se întoarse spre cei care asistau la scenă şi care nu păreau nici pe departe că ar vrea să intervină şi întrebă cu un zâmbet abia perceptibil: Cei care sunt de acord să ridice mâna.

Fraţii Mendoza au fost primii care s-au grăbit să ridice mâna – şi, unul după altul, toţi cei prezenţi îi imitară.

Sam Muller arătă cu un gest larg mâinile şi remarcă aproape cu umor:

— Îţi dai seama? Au fost de acord.

— De acord? repetă indignat Serafian. Un căcat! Încă mai sunt cel care plăteşte şi comandă şi nu accept ca lepădăturile astea să pună mâna pe mine.

— Eşti cel care plăteşte, cu asta sunt de acord, răspunse Sam Muller. Dar nu mai eşti cel care comandă, deoarece ca să comanzi trebuie să demonstrezi că ştii s-o faci, iar tu ai dovedit că nu ştii.

— Cine spune asta?

— Eu! Fac meseria asta de mai bine de douăzeci de ani. Multe binocluri de noapte, multe arme automate, multe parapante negre, multe transmiţătoare de lungă distanţă, multe planuri de luptă şi tot tacâmul absurd, dar ai uitat ceva de care într-adevăr trebuia să ţii seamă: că ne înfruntam cu deşertul şi că cel mai important lucru era apa.

— N-am uitat de ea.

— A, nu? Atunci cum se face că n-am adus decât două butoaie?

— Am adus trei, interveni César Mendoza. Am calculat că dacă avem ploştile pline şi trei butoaie, câte unul pe zi, ar fi fost mai mult decât suficient.

— Trei? repetă surprins sud-africanul. Şi unde este al treilea?

— Paraşuta nu s-a deschis. S-a spart în aer.

S-ar fi zis că neaşteptata mărturisire avu strania virtute să tulbure pentru prima dată un om în aparenţă imperturbabil; după câteva clipe de şovăială, Sam Muller scoase un fluierat lung şi apoi îi aruncă o privire îngheţată armeanului:

— Tu ai ştiut? întrebă şi, în faţa gestului mut de încuviinţare, insistă: Ai ştiut din primul moment şi n-ai spus nimic?

— Ce puteam să fac? protestă cel vizat. Când am văzut cum cădea în picaj, majoritatea oamenilor se aruncaseră deja. La ce-ar mai fi folosit s-o spun?

— Ne-ar fi folosit ca să fi avut mai multă grijă de apa care ne-a rămas, spuse unul dintre cei prezenţi. Şi ne-ar fi folosit ca să nu lăsăm la vedere blestematul ăla de butoi...

— Niciodată nu mi-a trecut prin cap că s-ar putea gândi să se lanseze în acel atac nebun.

— După cât se pare, ţie nu-ţi trece niciodată nimic prin cap. Dumnezeule sfinte! Nu ştiu de ce naiba nu ţi-l zburăm chiar aici...

— Îmi pare rău.

— Îţi pare rău? repetă stupefiat cel rănit la picior. Patru oameni au murit, unii pierd mult sânge şi, dacă tuaregii ăştia nu ne ajută, mâine seară o să fim hrană pentru vulturi. Şi tu spui doar că-ţi pare rău – îl scuipă zgomotos şi conchise: Du-te-n mă-ta!

Mecanicul se aşeză pe o piatră, îşi ascunse câteva clipe faţa în mâini, îşi aranjă cu degetele părul murdar şi, în cele din urmă, încuviinţă dând din cap:

— De acord! spuse. Mă ofer prizonier.

— Nu tu te oferi! i-o trânti rănitul. Noi te predăm împotriva voinţei tale, şi pot să jur că n-o să plâng dacă o să-ţi taie beregata.

— Nici eu dacă o să mori într-o baltă de sânge.

— Să nu continuăm povestea asta cu atacuri personale! interveni încă o dată Sam Muller, care făcuse un efort imens ca să-şi recapete calmul obişnuit. Nu mă încântă ideea de a preda un camarad şi niciodată nu mi-am imaginat că va trebui s-o fac, dar bănuiesc că încep să fiu prea bătrân pentru meseria asta. Din păcate, uneori nu-ţi rămâne altceva de făcut decât să înghiţi găluşca şi să taci din gură.

— Găluşca? repetă cineva. Cămile ne obligă ăştia să înghiţim.

— Găluşte sau cămile, ce importanţă are? Nu întotdeauna câştigi.

— Eu nici măcar nu-mi mai amintesc cum e asta, remarcă numărul opt, care până atunci nu spusese nici pâs. Ultima dată am câştigat la puncte; mie trebuiau să-mi dea treizeci şi adversarului meu doar patru. Meseria asta a devenit scârboasă. E mai rentabil să te faci pirat informatic.

Sud-africanul îi aruncă o privire severă.

— Nu e momentul să facem bancuri proaste, spuse. Când o să se afle asta, puţinul prestigiu care ne-a mai rămas o să se ducă pe apa sâmbetei. Cine o să vrea să ne mai angajeze altfel decât ca bătăuşi la discotecă? – se întoarse spre armean şi-l întrebă: Eşti gata?

— Am altă soluţie? veni răspunsul acru. Cu cât terminăm mai repede, cu atât mai bine.

— La drum, atunci! Şi linişteşte-te; tuaregul a jurat că nu eşti în primejdie.

— Şi tu îl crezi?

Celălalt încuviinţă în timp ce-l luă de braţ şi-l împinse uşor spre ieşire, aproape prietenos.

— Dacă nu l-aş crede, n-aş face asta.

— Sper să nu-ţi pară rău niciodată.

Sam Muller scoase cartuşele din patru puşti-mitraliere şi-i făcu semn să şi le pună pe umeri, făcând şi el acelaşi lucru cu alte patru, în timp ce-i răspundea fără să pară supărat.

— Nu-mi pare rău decât de faptul că am acceptat să fac treaba asta fără să mă informez dinainte despre ce era vorba. Organizaţia ta are faima că este competentă în ceea ce priveşte cursele sportive, dar în privinţa unui război adevărat aţi dovedit că sunteţi nişte cârpaci... Hai, să mergem, că nu avem timp!

Când ieşiră afară, soarele îi izbi drept în creştet şi, câteva clipe, amândoi avură impresia că nu vor reuşi să înainteze nici măcar un metru.

Întunecatele colţuri de stâncă ale masivului muntos, orientate spre sud şi uşor înclinate, începuseră să se încălzească încă din zori şi la

ora aceea, aproape de prânz, deveniseră un fel de plite de bucătărie pe care ai fi putut prăji un ou dacă puneai un strop de ulei.

Imediat observară că picăturile mari de sudoare ce le cădeau de pe frunte nici măcar nu ajungeau pe pământ, deoarece se evaporau, iar acel fenomen straniu se putea vedea doar în câteva locuri de pe glob, unde mediul era complet uscat şi temperatura foarte înaltă.

Aziza, în Libia, salinele din nordul Ciadului, câteva locuri pierdute din Valea Morţii, din Arizona, şi, bineînţeles, Tenere se bucurau de onoarea îndoielnică de a oferi călătorului un asemenea spectacol, dar nici sud-africanul Sam Muller şi cu atât mai puţin armeanul Bruno Serafian nu erau în situaţia de a se opri să-l admire.

Căutară o umbră care să-i protejeze, dar nu găsiră nici una, fiindcă era ştiut că în Sahara, la prânz, până şi umbrele se topeau sub arşiţa care nu respecta decât pietrele şi nisipul.

— Este insuportabil, şopti cu greutate, după un sfert de oră, Bruno Serafian. Cred că am să leşin.

— Dacă leşini, consideră-te mort, veni răspunsul direct şi hotărât. Fă un efort.

— Nu pot! spuse aproape scâncind armeanul. Cizmele mi s-au înfierbântat şi parcă aş călca pe cărbuni încinşi.

— Păi eu nu sunt în situaţia să te duc în spate, şi poţi fi sigur că nici unul dintre oamenii tăi nu va veni să te ajute. Aşa că descurcă-te singur...

Cei cinci sute de metri care urmară au fost ca ultimii cinci sute de metri de pe Everest pentru un alpinist îngheţat bocnă şi fără oxigen.

Le lipsea aerul şi plămânii erau gata să explodeze.

Armele rămaseră împrăştiate pe drum.

La fel şi curajul lor, moralul, capacitatea de rezistenţă şi chiar dorinţa de a supravieţui.

Creierul nu mai ştia să trimită ordine concrete.

Trupul nu se mai simţea în stare să le execute.

Mecanicul a fost cel dintâi care nu şi-a mai putut controla picioarele ce oscilau dintr-o parte în alta; părea un beţiv ce făcea eforturi istovitoare ca să-şi menţină echilibrul şi să nu cadă la pământ, de unde nu s-ar mai fi ridicat niciodată.

— Ce ai?

— S-a terminat.

— Ce?

— S-a termi...

A fost ultimul cuvânt de care-şi amintea şi, când se trezi, simţi cum o mână se străduia să-l facă să înghită un pic de apă, cu care era cât pe ce să se înece.

Căzu din nou într-o stare de inconştienţă şi când, după câteva ore, îşi veni în simţiri, îl văzu în faţa sa pe bărbatul pe care venise să-l distrugă. Sprijinit de peretele unei mici peşteri, acesta îl observa.

— Ce s-a întâmplat? întrebă.

— Ai fost cât pe ce să mori.

— M-ai salvat?

— Dacă un *imohag* îngăduie ca un om să moară de sete, i se închid pentru totdeauna porţile raiului.

— Chiar dacă este un duşman?

— Legea ospitalităţii nu face distincţie între prieteni şi duşmani.

— Dar eu nu ţi-am cerut ospitalitatea.

— În starea în care te aflai, nu era nevoie. Tradiţia mă obligă să-ţi ofer ospitalitatea chiar împotriva voinței mele.

— Sunteți nişte oameni foarte ciudați.

— În deşert, nu. În deşert, singurul om ciudat este acela care nu respectă aceste principii mai presus de orice altă raţiune.

— În cazul ăsta, cum trebuie să mă consider – prizonier sau oaspete?

— Deocamdată, oaspete, răspunse Gacel Sayah cu glas liniştit. După aceea, când o să te simţi bine, o să devii prizonier, dar nu te îngrijora; n-am de gând să-ţi fac nici un rău.

— Eu venisem să te omor.

— Ştiu.

— Şi cu toate astea o să mă eliberezi?

— Aşa am hotărât, şi tuaregii îşi respectă întotdeauna hotărârile luate – beduinul făcu o scurtă pauză şi adăugă: Doar o singură dată.

— O singură dată mi-e de-ajuns. Dacă-mi salvezi oamenii, niciodată n-o te mai deranjez.

— Oamenii tăi or să se salveze dacă avionul vine la timp. Dar dacă *harmattan*-ul începe să sufle înainte de-a ateriza, vor muri, pentru că n-o să le mai dau apă – Gacel făcu o scurtă pauză şi apoi, aplecându-se să-l vadă mai bine, întrebă: Ai crezut cu adevărat că ai să ne termini?

— Mi-am calculat greşit forţele.

— Toţi cei care încearcă să înfrângă deşertul îşi calculează greşit forţele, îi răspunse tuaregul cu asprime. De când e lumea lume, de când faraonii au visat să-l cucerească, sute de oşti au dispărut în nisipurile lui. Doar cel care se supune şi acceptă dinainte indiscutabila lui superioritate are şanse de supravieţuire.

— Ca tuaregii, de exemplu?

Celălalt încuviinţă, fără falsă modestie.

— Ca tuaregii, de exemplu. Suntem un popor destul de orgolios ca să acceptăm să ne supunem cuiva, dar suficient de umil ca să ne supunem naturii, fiindcă ştim că Allah a creat

lumea cu milioane de ani înainte de a crea omul şi că acesta este doar călător prin ea.

Bruno Serafian nu răspunse. Se simţea epuizat şi îl durea tot corpul, ca şi cum cineva l-ar fi lovit de mai multe ori cu un ciorap umplut cu nisip, astfel că fiecare centimetru din trupul său simţea efectele loviturilor.

Chiar şi când deschidea gura îl durea, aşa încât hotărî să închidă din nou ochii şi să lase tihna inconştienţei să-l cuprindă încă o dată.

Dormi liniştit, ca un copil în leagăn, întrucât dintr-odată îl cuprinse ciudata senzaţie că, pentru prima oară, altcineva în afară de el avea grijă să nu i se întâmple nimic.

Mecanicul se afla de mulţi ani în Africa, poate chiar de prea mulţi, dar în tot acest timp nici măcar nu-i trecuse prin gând că a-şi pune viaţa în mâinile unui beduin păduchios ar putea avea un efect atât de liniştitor asupra subconştientului său.

Orice s-ar fi întâmplat şi orice pericol l-ar fi pândit, cei din Poporul Vălului stăteau de veghe să nu i se întâmple nimic.

Îl trezi urletul vântului.

Peştera era cufundată în întuneric, dar o timidă semilună, a cărei lumină se lupta să străbată milioanele de firişoare de nisip care zburătăceau în toate părţile, lăsa să se întrezărească silueta lui Gacel Sayah, aşezat chiar la intrare ca o statuie.

Se apropie târându-se până la el, privi atent îngrijorătoarea panoramă şi întrebă cu un glas abia auzit:

— *Harmattan*-ul?

— Nu, îi răspunse Gacel calm. Vântul din est. Bate cu putere, dar nu pare a fi periculos. Pericolul va veni dacă-şi va schimba direcţia spre nord.

— Crezi că o va face?

— Asta doar Dumnezeu ştie, spuse tuaregul cu naturaleţe. Când luna începe să descrească, vânturile devin imprevizibile şi capricioase. Este vremea să ne fixăm bine *jaima* şi să ne rugăm. Dar când luna începe să crească, vânturile se liniştesc şi vine vremea să strângem corturile şi să pornim la drum. Pentru asta şi pentru că Mahomed a fost de fapt un beduin, pe steagul nostru este o semilună.

— Habar n-aveam că ăsta e motivul.

— Craiul-nou înseamnă pentru noi alte păşuni, alte orizonturi şi noi speranţe.

— Ce-ai să faci când toată povestea asta se va sfârşi? Ai să mergi în căutarea unor noi păşuni şi noi orizonturi?

— Ce altceva aş putea să fac?

— Să te întorci la puţul tău.

— Acolo niciodată nu vom mai fi în siguranţă, zise Gacel Sayah cu convingere. Şi de mult mă bătea gândul să plec. Sora mea ar avea nevoie de un soţ.

— Şi tu de o soţie, remarcă Bruno Serafian.

Celălalt se întoarse să-l privească – şi, dacă n-ar fi avut faţa ascunsă de văl, armeanul ar fi văzut că zâmbea cu tristeţe.

— Asta-i mai greu, răspunse. Întotdeauna am fost sărac, dar şi puţinul pe care l-am avut l-am pierdut. Nici eu, nici fratele meu n-avem ce oferi unei femei, iar în lumea noastră este imposibil să-ţi găseşti o soţie în condiţiile astea.

— Poţi să vinzi armele pe care ţi le-am dat.

— Eu nu fac trafic cu arme, replică tuaregul cu acreală. Cine o face îi îndeamnă pe alţii să se omoare. Marea problemă a Africii este că se cheltuiesc destul de mulţi bani pe armament şi destul de puţini pentru rezolvarea problemelor oamenilor. Un om cinstit nu trebuie să accepte niciodată să colaboreze ca lucrurile să continue în felul acesta.

— Şi tu te consideri, mai presus de orice, un om cinstit?

— Ce altceva mi-a mai rămas decât cinstea? Dacă aş pierde-o, aş deveni cel mai mizerabil paria. Am făcut destule greşeli în ultimul timp ca s-o mai adaug şi pe aceea de a deveni traficant de arme.

— Toţi tuaregii gândesc ca tine?

— Bănuiesc că nu. Printre tuaregi sunt şi oameni demni de dispreţ, deoarece Allah nu

face deosebire între rase atunci când împarte calităţile sau defectele. Dar pe mine aşa m-au crescut şi astea sunt regulile pe care vreau să le respect. Nu mă interesează ce fac alţii.

— Vântul se înteţeşte, şopti pe neaşteptate armeanul.

— Spre est se menţine constant, deocamdată, răspunse beduinul. Roagă-te să continue aşa, altfel o să-ţi pierzi camarazii. Cel mai rău va fi în zori.

— De ce?

— Atunci e momentul când vântul şovăie dacă să se potolească sau să bată cu furie. Vulturii ne vor da de ştire.

— De ce vulturii?

— Aici miroase a hoit. Dacă sosesc în zbor de departe, înseamnă că vântul se linişteşte. Dacă-şi caută adăpost şi-şi ascund capul între aripi, înseamnă că o să înceapă furtuna. Ei sunt singurii care ştiu ce se va întâmpla în deşert, pentru că pot vedea de sus.

— Niciodată nu m-am gândit că o să mă bucur că văd vulturi, exclamă *Mecanicul*. Întotdeauna mi s-au părut fiinţele cele mai respingătoare din lume.

— Aşa şi sunt, dar au două misiuni foarte precise: să cureţe deşertul şi să-i informeze pe locuitori – Gacel se ridică în picioare. Acum trebuie să plec. Fratele meu stă de pază cam de mult.

— Dar tu nu te odihneşti niciodată?

— O să am timp să mă odihnesc. Noi, nomazii, învăţăm de mici să alternăm perioadele lungi de inactivitate cu altele în care suntem obligaţi să mergem zi şi noapte.

— Şi niciodată nu aveţi senzaţia că nu sunteţi în formă?

— Că nu suntem în formă? repetă celălalt ca şi cum n-ar fi înţeles la ce se referea. Ei, hai! – exclamă imediat. Nu vorbi prostii! În ziua în care un tuareg n-o să fie în formă, îl înghite deşertul.

Nu deşertul, ci noaptea îl înghiţi dintr-odată, fiindcă dispăru pe neaşteptate, fără ca interlocutorul său să fi avut timp să răspundă sau măcar să-şi dea seama ce se întâmplă.

Vântul continua să se înteţească.

Aşezat la intrarea micii peşteri, care lui i se părea locul cel mai absurd şi mai dezagreabil din lume, Bruno Serafian, treaz acum, îşi trecea vremea gândindu-se la cât de repede se petrecuseră toate din momentul în care Alex Fawcett îl chemase în biroul său.

Nimic nu se întâmplase aşa cum era prevăzut să se întâmple şi, ştiindu-se aşa cum se ştia, fără să fie obligat să dea socoteală nimănui de ceea ce face, nu ezită să recunoască indiscutabila sa responsabilitate pentru acea înfrângere atât de dramatică şi răsunătoare.

Prea epuizat fizic şi moral ca să-şi caute scuze, i se păru mult mai simplu să-şi admită în mod cinstit greşelile şi, de asemenea, să admită că cea mai mare parte a vieţii sale, ca şi a majorităţii oamenilor, fusese o farsă cumplită.

Cu trecerea anilor îşi câştigase ceea ce, până cu câteva zile înainte, considerase că e o faimă bine consolidată de om dur, dar, scormonind acum în adâncul sufletului, îşi dădu seama că o asemenea duritate se născuse, cum se naşte întotdeauna, dintr-o disperată nevoie de a-şi ascunde slăbiciunea.

Demult, în tinereţe, într-o zi tristă, frica îl obligase să reacţioneze cu neobişnuită violenţă, şi când, aşa cum se întâmplă deseori, unui prost i se năzărise să pună acea violenţă pe seama unei presupuse tării de caracter, sfârşise prin a-şi însuşi meritul; şi această falsă imagine despre sine îl însoţise aproape toată viaţa.

Întâmplările din ultimele zile îl readuseseră brusc la realitate, deoarece simţea că-i e frică, şi de astă dată nu putea să reacţioneze cu violenţa din acea zi, fiindcă acum îi era frică de deşert, de vânt, de nisip, de o îngrozitoare singurătate şi de o moarte a cărei duhoare împânzea munţii întunecoşi.

Frica fără martori, frica aceea care nu are nevoie să se mascheze deoarece îşi interpretează

rolul pentru un spectator foarte concret şi foarte implicat, este singura care-i conferă celui ce o încearcă măsura exactă a capacităţilor sale, singura care-l determină să fie sincer cu el însuşi, indicându-i calea pe care trebuie s-o urmeze în viitor dacă vrea să-şi alunge temerile pentru totdeauna.

Bruno Serafian avea destul de mulţi ani ca să fie în stare să recunoască, fără martori, că trecuse vremea temutului *Mecanic* şi că era timpul să se mulţumească să fie un om liniştit şi paşnic, cum, la drept vorbind, ar fi trebuit să fie, dacă în acea blestemată zi n-ar fi fost nevoit să facă faţă unor împrejurări independente de voinţa lui.

Cel mai rău lucru care i se poate întâmpla cuiva este să nu ajungă să fie ceea ce ar fi trebuit să fie, ci să devină o creaţie a destinului, care se distrează schimbând totul cu inconştienţa unui copil ce se distrează smulgând penele unui canar.

Bruno Serafian era sortit să devină un minunat bijutier, capabil să creeze giuvaieruri strălucitoare ce i-ar fi adus admiraţie, bogăţie, femei frumoase şi respect, dar soarta a vrut să se oprească chiar în pragul acestui viitor promiţător.

Acum era prea târziu ca s-o apuce pe calea cea bună, şi ştia asta.

Luna se ascunse, noaptea deveni şi mai neagră, şi, pe întuneric, imaginaţia lui o luă razna. Avea senzaţia că urletul vântului devenea insuportabil.

Singura lui speranţă era să vadă vulturii zburând în zori.

Zbura foarte sus, în cercuri.

Dedesubtul lui, în lumina neclară a zorilor, totul era o masă galbenă de praf în suspensie, care îți dădea impresia că lumea se transformase într-un ceaun cu mămăligă din care ieșea doar, ca un bob de năut negru, vârful singuratic al masivului muntos.

— Căcat! Nu se vede nici pe dracu'!

— Ce facem?

— Așteptăm... Ce altceva putem face?

Un mare ocol. Apoi altul. Și altul.

Jos, câțiva oameni care în ultimele două ore nu făcuseră decât să se târască până la locul unde era prevăzut să aterizeze avionul, se uitau îngrijorați la evoluțiile sale, conștienți că, dacă pilotul renunța la încercările sale, erau definitiv condamnați la cea mai înspăimântătoare moarte.

Cei care încă mai erau în putere agitau brațele cu disperare, deși știau că cei de sus nu puteau vedea.

— Aici, aici! strigau, într-un impuls din cele mai stupide şi inutile.

Soarele începu să se înalţe la orizont.

Vântul şovăia.

Vântul a fost şi va fi întotdeauna, până la sfârşitul veacurilor, regele incontestabil al deşertului, cel care dă naştere râurilor de dune, cel care îngroapă cele mai mari oraşe şi cele mai fertile oaze sau cel care, pe neaşteptate, descoperă vechi ruine pe care a avut plăcerea să le ascundă timp de generaţii.

Şi regii care ştiu că nu pot fi detronaţi sunt de obicei capricioşi.

Le e de ajuns să ridice un deget pentru ca cineva să trăiască sau să moară.

Câţi oameni şi câte animale au murit în deşert din cauza vântului?

Nimeni n-ar fi în stare să socotească.

Soarele se afla în faţa avionului, dar încă te puteai uita direct la el, fiindcă o perdea murdară, formată din milioane de firişoare de nisip, îl estompa, ca şi cum s-ar fi ascuns după cel mai gros nor.

— Se încurcă treaba!

Copilotul dădu uşor din cap, încuviinţând:

— Rău de tot!

— Şi oamenii ăştia sunt într-o situaţie grea.

— Mai grea o să fie situaţia noastră dacă nu se limpezeşte atmosfera.

— Cine ne pune să ne băgăm în încurcăturile astea?

— Banii.

— Păi, chiar acum aş da înapoi toţi banii pe care i-am luat, doar să nu fiu aici sus.

— Şi ei, să nu se afle acolo jos. Ce facem?

— Continuăm să ne învârtim.

Vântul bătea cu şi mai multă forţă.

Apoi, dintr-o dată, păru că a obosit să repete de o mie obişnuită de ori acelaşi cântec şi se potoli.

Fără vraja muzicii sale, nisipul se plictisi să mai danseze şi începu să revină, foarte încet, la locul lui obişnuit.

Soarele străluci cu puterea sa dintotdeauna. Era imposibil să-l priveşti.

Pe cer îşi făcură apariţia primii vulturi.

Un sfert de oră mai târziu, greoiul Hercules ateriză pe esplanada de nord, ca apoi să se îndrepte vuind şi ridicând nori de praf spre locul unde mercenarii plângeau, râdeau şi se îmbrăţişau, conştienţi că trecuseră la câţiva centimetri de lama ascuţită a coasei Morţii.

Fără ca măcar să oprească motoarele, pilotul îi aşteptă pe pasageri să urce la bord, ca să se lanseze din nou pe pistă înainte, încrucişându-şi degetele şi rugându-se ca nisipul care încă mai plutea în aer să nu blocheze filtrele de aer.

După aceea se pierdu din vedere, zburând foarte sus, în direcţia îndepărtatei şi mereu agitatei Angola.

Tăcerea puse stăpânire din nou pe acel colţ uitat din deşert.

Când zgomotul motoarelor se îndepărtă definitiv, Bruno Serafian îşi sprijini capul pe genunchi şi, pentru prima dată după foarte mulţi ani, plânse încet.

Nu simţea nici cea mai mică afecţiune pentru cei despre care considera că îl trădaseră, dar nu dorea să-şi petreacă restul vieţii cu povara atâtor morţi în spate.

Consecinţele nenumăratelor sale greşeli începeau să fie mai uşor de suportat.

Tensiunea ultimelor ore se reduse brusc, aşa că închise ochii şi lăsă să-l cuprindă somnul.

Când se trezi era tot singur, şi singur rămase în cele trei zile ce urmară, fiindcă îi lăsaseră apă şi mâncare, dar dacă n-ar fi fost sigur că cineva i le lăsase în peşteră, s-ar fi putut crede că avionul luase cu el până şi ultimul locuitor din zonă.

Au fost trei zile stranii, care i-au pus la încercare tăria de caracter, fără altă companie decât duhoarea hoiturilor, ce dispăru doar când şacalii înfometaţi ronţăiră şi ultimul os; atunci vulturii se pierdură în depărtare şi o pustietatea absolută se înstăpâni din nou pe masivul stâncos.

În sfârşit, când se aştepta mai puţin, silueta zveltă a tuaregului se profilă pe cer.

— *Metulem, metulem,* îl salută. Cum te simţi?

— Cât pe ce să înnebunesc. Unde ai fost?

— Am dormit.

— Trei zile la rând?

— Te-am avertizat că un beduin trebuie să fie în formă, atât pentru cea mai periculoasă acţiune, cât şi pentru cea mai profundă odihnă, după împrejurări. Ai nevoie de ceva?

— De companie. Unde sunt ceilalţi prizonieri?

— Într-un loc sigur, dar dacă te duc la ei ar trebui să te ţin aproape tot timpul legat de mâini – făcu un gest, arătând spre peisajul înconjurător. Aici pot totuşi să te las liber. Nu cred că-ţi va trece prin minte să fugi.

— Unde-aş putea să mă duc?

— Niciunde, bineînţeles.

— Dar de ce nu-i laşi liberi şi pe ei?

— Sunt prea mulţi şi prea agitaţi din cauza captivităţii. Nu vreau să risc.

— Cum se simt?

— Bine, dată fiind situaţia, răspunse Gacel sincer. Şi ceva mai liniştiţi, fiindcă ştiu că nu mai sunt în pericol şi că eliberarea lor este doar o chestiune de timp.

— Cât timp?

— Asta nu depinde de mine, spuse Gacel. Nu cred că ei sunt în stare să străbată deşertul, aşa încât nu ne rămâne decât să sperăm că vor veni să ne caute.

— Cine-ar putea s-o facă?

— Pilotul elicopterului.

— Nené Dupré? întrebă Bruno Serafian şi, în faţa gestului de aprobare al celuilalt adăugă : Nu ştiu de ce, dar întotdeauna am avut impresia că e de partea ta.

— Nu cred că e de partea cuiva. Vrea doar să ajute.

Armeanul ridică din umeri şi spuse:

— La urma urmei, asta nu mai contează. Important e să vină repede.

Nené Dupré îşi făcu apariţia după două zile, survolă un timp zona, îl aşteptă pe Gacel să-l salute cu gesturi care arătau că totul e în ordine, apoi se hotărî să aterizeze pe o largă esplanadă de piatră.

Când ceva mai târziu tuaregul îl puse la curent cu tot ce se întâmplase în acele zile dificile, dădu din cap cu tristeţe.

— Îmi pare rău pentru cei care au murit, spuse. Mai ales pentru băiatul acela care n-a avut nici o vină, dar mă bucur că totul s-a terminat mai bine decât îmi închipuiam.

— Mai bine?! se miră interlocutorul său. Dar la ce te aşteptai ?

— La un masacru în care tu şi ai tăi aţi fi păţit-o cel mai rău.

Imohag-ul făcu un amplu gest cu braţele deschise şi arătă peisajul dezolant.

— Aici? întrebă încurcat. Voi, francezii, aveţi un proverb foarte frumos: „Mai multe ştie prostul în casa lui, decât deşteptul într-o casă străină“, şi îţi amintesc că asta e casa noastră; o fortăreaţă pe care nici măcar rachetele americane n-ar putea-o distruge, fiindcă Allah a creat asemenea locuri pentru ca oamenii ca noi să poată trăi în continuare în libertate. Nici o armă, cu excepţia faimoaselor bombe atomice care distrug totul, n-ar putea să ne învingă, fiindcă nu s-a creat nimic pe lumea asta care să poată lupta în deşert.

— În afară de tuaregi.

— Aşa cum spui. Ne-au trebuit o mie de ani, dar am învăţat să luptăm, fiind absolut siguri că vom învinge.

— Şi ce ai de gând să faci acum?

— Încă nu ne-am hotărât.

— Te întorci la puţ?

— În mod sigur nu. Locul acela nu mai are nici un viitor. În realitate, niciodată n-a avut...

Vru să mai adauge ceva, dar se întrerupse văzând că de după stânci apare grupul format din ostatici, mama şi sora sa.

— Iată-i! exclamă. Vii şi nevătămaţi.

— Slavă Domnului!

Pilotul se duse să le strângă mâna și să-i îmbrățișeze pe cei ce păreau idiotizați, deoarece se aflau afară din peșteră și la câțiva metri de un elicopter care avea să-i ducă înapoi la casele lor, și se vedea că mai multora le dăduseră lacrimile, fiind pe deplin conștienți că îngrozitorul lor coșmar se sfârșise.

Au fost momente stânjenitoare și într-un fel emoționante, ce deveniră mai intense, dar diferite, când în depărtare apăru fiul cel mic al familiei Sayah urmat de Bruno Serafian, ce mergea cu capul plecat.

— Ăsta e tipul care l-a omorât pe Maurizio Belli? întrebă pe un ton agresiv chelul care părea că întotdeauna are dreptate.

— El susține că a fost un accident.

— Ce fel de accident?

Nené Dupré se grăbi să intervină cu un gest, cerându-i să se calmeze:

— Nu este nici locul, nici momentul să discutăm despre asta. Ne așteaptă o călătorie lungă și ar fi mai bine să n-o complicăm și mai mult! Bucurați-vă că totul s-a terminat și uitați ce-a fost!

— Dar...!

— Nici un dar! replică sec celălalt. În elicopter nu permit nici o vorbă despre asta, și dacă cineva are intenția s-o facă, s-o spună de pe acum, pentru că n-am de gând să-l las să urce... E clar?

Pe rând, toţi cei de faţă încuviinţară în tăcere; francezul, după ce băgă mâna sub un scaun din elicopter, scoase un rucsac portocaliu şi i-l întinse lui Gacel.

— Ăsta e pentru tine, spuse.

— Ce e?

— Un milion de franci, pe care m-au însărcinat să ţi-i dau.

Beduinul refuză cu un gest dispreţuitor.

— Ţi-am mai spus că nu pot să accept, spuse printre dinţi cu asprime. Şi nimic nu m-a făcut să-mi schimb ideea.

— Dar îţi aparţin...

— Nu sunt un sechestrator care acceptă o răscumpărare.

— Nu este o răscumpărare, insistă celălalt. Este o compensaţie pentru pagubele pe care vi le-am pricinuit.

— Nici aşa ceva nu accept.

— Dar aţi pierdut totul! insistă pilotul. Puţul, grădina, vitele... Totul!

— Am spus nu, şi când un tuareg spune nu, este nu!

— La naiba cu orgoliul vostru blestemat! – francezul se întoarse spre Laila şi-o imploră cu glas frânt: Fă-l să înţeleagă! Cu asta o să puteţi începe o viaţă nouă în orice loc, şi lichelele astea din organizaţie au bani căcălău.

Răspunsul nu admitea replică:

— Gacel este şeful familiei, şi facem numai ceea ce hotărăşte el.

— Ai dracului tuaregi! exclamă Nené Dupré. M-am săturat până peste cap de năravurile voastre! Eu o întind!

Împinse pasagerii, ca să se aşeze cât mai comod posibil în elicopter, îşi ocupă locul şi, câteva clipe înainte de a pune în mişcare elicea, arătă cu degetul direct spre Gacel, cu un gest prietenos.

— Eşti cel mai încăpăţânat tip pe care l-am cunoscut vreodată! Dar mi-a făcut plăcere să te cunosc.

— Şi mie la fel!

— Baftă! O să aveţi multă nevoie!

— Şi tu la fel. Baftă!

Cei patru membri ai familiei se dădură la o parte, deoarece când îşi luă zborul elicopterul ridică nori de nisip şi praf, şi rămaseră tăcuţi, observând zgomotoasa maşină zburătoare care se înălţă, trasă un cerc amplu şi se întoarse pe deasupra capetelor lor, în timp ce câţiva dintre pasageri îşi luau rămas-bun făcându-le cu mâna.

Dintr-odată, uşa se deschise şi rucsacul portocaliu zbură prin aer, căzând la vreo douăzeci de metri de ei.

De sus, Nené Dupré, ieşit pe jumătate din elicopter, le făcu un gest hotărât cu mâna şi,

râzând cu gura până la urechi, le strigă cât îl ţineau puterile:

— Cine râde la urmă râde mai bine!

Apoi se îndreptă spre nord-est, şi în câteva minute aparatul nu mai era decât un punct în zare.

Abia atunci familia Sayah se apropie de rucsac. Aisha îl deschise şi rămase câteva clipe năucită, cu gura căscată şi ochii cât cepele.

— Este posibil să existe atâţia bani? exclamă în cele din urmă.

— Există sau nu, n-o să-i păstrăm, îi spuse fratele său. Nu sunt ai noştri.

— Şi ce ai de gând să faci? vru să ştie Suleiman. Să-i laşi aici, să se şteargă şacalii la cur cu ei? Sau îi laşi şi aştepţi ca după o sută de ani un călător pierdut să se împiedice de ei?

— Nu ştiu, şi nici nu mă interesează.

— Ascultă-mă, fiule! interveni Laila, care se aşezase pe o piatră, uitându-se cu atenţie la un teanc gros de bancnote noi pe care i le dăduse Aisha. Tu eşti capul familiei şi întotdeauna ţi-am respectat hotărârile, dar fratele tău are dreptate. Să laşi aici toţi banii ăştia n-ar ajuta pe nimeni...

— Sunt mânjiţi de sânge.

— Dacă toţi banii mânjiţi de sânge ar fi aruncaţi în deşert, n-am mai vedea deloc nisipul,

spuse buna femeie, zâmbind uşor. Şi cel mai bun lucru pe care-l putem face ca să-i „spălăm" nu e ceea ce face tatăl lui Pino Ferrara, ci să-i folosim bine.

— Toată lumea spune că o să folosească bine banii, dar când vine momentul nimeni n-o face.

— Noi putem fi o excepţie, îi zise mama sa. Îţi dau o soluţie: păstrăm jumătate din banii ăştia, iar cealaltă jumătate o folosim ca să reparăm puţurile din zonă, fiindcă au mare nevoie. Oamenii noştri au nevoie de apă, ştii doar.

Gacel Sayah nu răspunse imediat. Se uită pe rând la fraţii săi, citi în ochii lor o rugăminte mută ce-l făcu să înţeleagă că ar fi fost dispuşi să accepte hotărârea sa, oricât de dureroasă li s-ar fi părut, apoi se aplecă să vadă ce era în rucsacul portocaliu.

— De acord! îngăimă. Mi se pare corect.

Aisha nu se putu stăpâni şi i se aruncă în braţe, în vreme ce Suleiman se mulţumi să schiţeze un uşor zâmbet de satisfacţie şi spuse:

— Sunt încântat că francezul ăsta a fost mai încăpăţânat decât tine. Ce facem acum?

— Plecăm cât mai repede.

— Cu o singură cămilă? întrebă Suleiman. Femeile nu vor suporta trei zile de mers.

— Ce altă soluţie avem?

— Mă duc la Sidi-Kaufa şi mă întorc cu un camion – răspunse Suleiman.

— Un camion? repetă uimită maică-sa. Vrei să închiriezi un camion numai pentru noi?

— De ce nu? Acum ne putem permite.

— Ce repede te-ai obişnuit să fii bogat! îl ironiză Laila pe un ton glumeţ. Nici mai mult, nici mai puţin decât un camion!

— Nu e un capăt de ţară...

— Şi unde ajungem dacă o să cheltuim banii aşa?

Gacel se văzu obligat să intervină. Lăsându-se pe vine lângă mama sa, scoase două bancnote din teancul gros pe care-l ţinea în mână şi i le flutură încet în faţa ochilor.

— Asta ajunge ca să plătim un camion care să ne ducă foarte departe, spuse, în timp ce cu cealaltă mână îi mângâie părul, aşa cum îi plăcea să facă adesea. Aici sunt mai mulţi bani decât am văzut noi în ani de zile, şi trebuie să începi să te obişnuieşti cu ideea că lucrurile s-au schimbat.

— Bine, dar...!

— Nu vreau să mai discutăm, adăugă el sec. Dacă banii încep să ne creeze probleme, prefer ca lucrurile să rămână aşa cum sunt. Îi lăsăm aici şi gata!

— Ah, nu! se grăbi să răspundă ea, îndepărtându-se de parcă s-ar fi temut că cineva

voia să ia ce era al ei. Asta nu! Sunt de acord cu camionul, dar trebuie să păstrăm o parte din bani pentru zestrea surorii tale...

— Aisha e tânără, frumoasă, inteligentă, cinstită, bună şi muncitoare, răspunse Gacel. O să-şi găsească bărbatul pe care îl vrea, dar îţi dau cuvântul meu de onoare că va avea şi cea mai frumoasă zestre pe care a primit-o vreodată o fată a Poporului Vălului.

— Asta voiam să aud.

— De acord, atunci – Gacel se întoarse spre fratele său şi arătă sacul portocaliu: Ia cât ai nevoie şi întoarce-te cu camionul ăla. Cumpără şi nişte haine, pentru că adevărul e că nu ne putem prezenta nicăieri cu zdrenţele astea, dar încearcă să nu atragi atenţia.

— O să fac o listă cu ce avem nevoie...! se grăbi să spună Laila.

Fiul cel mare o privi de sus în jos şi schiţă doar un uşor surâs mucalit, în timp ce clătină din cap de câteva ori:

— N-au trecut nici zece minute de când suntem bogaţi şi începem deja să avem „nevoi"...

Le îngădui totuşi celor două femei ca pe drumul de întoarcere spre marea peşteră să-şi noteze dorinţele pe o bucată de hârtie şi-l ajută pe Suleiman să încarce singurul dromader care le mai rămăsese.

— Ai grijă... Bănuiesc că încă mai avem duşmani – îl sfătui. Nu face caz că ai bani şi stai cât timp ai nevoie.

— Sunt îngrijorat că te las singur... Dacă apar probleme?

— Aici? Nu cred. Femeile vor fi în siguranţă în peşteră, iar eu am ştiut întotdeauna să mă descurc...

— Şi dacă li se năzăreşte să se întoarcă?

— Mercenarilor? Îmi închipui că n-or fi atât de nebuni... Mergi în pace şi Allah să te călăuzească!

— Allah să te apere!

Când fratele său dispăru după o dună îndepărtată, Gacel Sayah se aşeză pe o piatră şi contemplă apusul soarelui, cugetând la tot ce se întâmplase şi la cum trebuia să privească viitorul familiei sale de acum înainte.

Îi era greu să se obişnuiască cu ideea că mizeria în care trăiseră întotdeauna rămăsese definitiv în urmă. Mintea sa refuza încă să accepte că jumătate din uluitoarea sumă de bani aflată în acel sac ar putea fi a lui.

I se părea că încă trăieşte un vis.

Era speriat.

Pentru prima dată în viaţa lui, curajosul *inmouchar*, care dovedise că e capabil să facă faţă unor nenumărate primejdii fără să-şi piardă calmul, se simţea înfricoşat de felul cum evoluau lucrurile.

Tatăl său şi experienţa îl învăţaseră să înfrunte mizeria şi toţi posibilii duşmani ai locuitorilor celui mai neospitalier deşert, dar nimeni nu-l învăţase să convieţuiască în armonie cu unul dintre cei mai vechi duşmani ai săi, banii.

În mod tradiţional, pentru beduini banii nu erau decât o formă practică de a acoperi mici diferenţe când făceau un troc. Erau folositori în special când trebuiau să compenseze preţul a două cămile cu preţul a şapte capre sau valoarea a cinci metri de pânză cu cea a unui sac de orz.

În marile pieţe din oaze se găseau din belşug curmale şi vite, dar, în general, banii erau rari ; şi când, în cele din urmă, catadicseau să apară, erau aşa de vechi şi uzaţi, că păreau mai curând relicve din timpuri foarte îndepărtate decât bani adevăraţi în circulaţie.

Acum însă, în adâncurile Peşterii Gazelei se ascundea un rucsac de culoare ţipătoare burduşit cu bancnote noi, lucitoare şi îmbătător de mirositoare, cum nu mai circulaseră niciodată în toată istoria vestitei pieţe de la Sidi-Kaufa, aşa încât părea logic până la un punct ca *imohag*-ul Gacel Sayah să se simtă dezorientat şi să aibă serioase îndoieli asupra atitudinii pe care trebuia s-o adopte în faţa unor evenimente atât de neaşteptate şi impresionante.

Pentru marea majoritate a oamenilor, trecerea bruscă de la sărăcie la bogăție ducea la o anxietate rapidă și aproape nestăvilită, și atunci cumpărau toate bunurile materiale, în general nefolositoare, care li se arătaseră dintotdeauna în cele mai nebunești vise – dar pentru un anumit tip de nomazi, asemenea bunuri nefolositoare puteau ajunge să se transforme într-un adevărat coșmar.

Cei ce iubesc cu adevărat deșertul iubesc în primul rând libertatea de a se mișca și, după ce ani de zile se văzuse obligat să stea în același loc din motive complet străine de dorința lui, Gacel Sayah năzuia să săvârșească aceleași isprăvi ca tatăl său, singurul războinic în stare să străbată de două ori Pământul pustiu din Tikdabra și să cerceteze cele mai uitate unghere din Tenere.

Drept e că acum avea ocazia să-și găsească o soție frumoasă cu care să se stabilească în vreo oază fertilă din Ciad, sau chiar să coboare până la malurile Nigerului și să-și cumpere o casă mare în miticul Tombuctu, unde ar fi putut crește zeci de cămile, dar adevărul e că nu-l atrăgeau nici una, nici alta.

Își dădea seama că nu are nici un drept să-i târască după el pe mama și frații săi, și se gândi că din acel moment va începe poate o lentă, dar inevitabilă slăbire a relațiilor existente în sânul familiei.

În mod paradoxal, libertatea de a alege pe care ţi-o oferă bogăţia îi îndepărtează mai mult pe oamenii decât îi uneşte mizeria; şi stând în acea seară acolo, pe o piatră din acel loc îndepărtat, Gacel Sayah păru că-şi dă seama că-l aştepta un viitor în singurătate.

Insh' Allah!

Dacă Cel de Sus hotărâse să fie bogaţi, nu aveau altă soluţie decât să accepte împreună cu toate consecinţele.

Zilele ce urmară au fost liniştite.

Cu apă şi mâncare din belşug, se refugiau în peşteră în orele de mare zăduf, iar serile stăteau şi priveau stelele, făcând planuri cu privire la un viitor pe care fiecare membru al familiei şi-l imagina în chip diferit.

La un moment dat, Laila a definit situaţia cu o expresie foarte potrivită:

— Bogăţia te obligă să gândeşti prea mult... – spuse. Sărăcia nu cere atâta efort.

Cu toate acestea, era clar că efortul acela îi făcea plăcere, pentru că atât ea, cât şi Aisha nu încetau să plănuiască în ce fel ar fi putut aranja lucrurile ca să dea o parte din bani pentru repararea puţurilor din regiune, fără să se afle că familia Sayah este cea care plăteşte.

Deşertul nu este un loc unde dă bine să te făleşti cu bogăţia.

Nu toţi locuitorii săi sunt tuaregi.

Şi nici toţi tuaregii nu sunt de încredere.

Gacel se arăta oarecum rezervat în privinţa exageratelor iluzii ale femeilor.

Visele lui erau altele.

La un moment dat, se gândi chiar să plece la Paris şi să studieze vreo doi-trei ani felul de a fi şi a gândi al francezilor, pentru a se întoarce suficient de pregătit ca să devină conducătorul de care ar fi avut nevoie triburile tuarege dacă, într-o bună zi, ar fi hotărât să creeze o adevărată naţiune, liberă şi suverană.

Aşa cum vedea el lucrurile, puternicele clanuri ale Poporului Vălului, Poporului Spadei şi Poporului Lăncii aveau inevitabila obligaţie de a uita vechile lor neînţelegeri şi de a se uni în jurul unui lider care să-i conducă la victoria pe care o meritau prin tradiţie.

Dacă avea să se întâmple asta, de ce nu putea fi Gacel Sayah, fiul miticului Gacel Sayah, acest lider?

În zori, alungă visul atât de nechibzuit, conştient că un adevărat conducător sfârşeşte prin a deveni prizonierul propriilor săi adepţi, îşi pierde libertatea şi, prin urmare, posibilitatea de a rătăci prin neexploratele hotare ale deşertului.

Îşi pierde, în definitiv, condiţia de nomad.

Poate din cauza asta nu se ridicase niciodată un conducător dintre *imohagi*.

Caracterul lor nu putea să se împace cu puterea, aşa cum nu putea să se împace cu supunerea.

Gacel Sayah era destul de inteligent ca să-şi dea seama că pentru a face să izbucnească o revoluţie era nevoie de un conducător cu calităţi deosebite, capabil să mobilizeze masele la un moment dat.

Din păcate, însă, în Sahara nu existau mase pe care să le mobilizezi.

Existau doar mici grupuri de oameni care cu greu ar fi îmbrăţişat un ideal ce n-ar fi avut legătură cu cele mai ferme convingeri religioase ale lor.

Probabil că un sângeros „război sfânt" i-ar fi determinat să lupte cot la cot, dar el nu se simţea capabil să înceapă una din acele nedrepte şi crude bătălii fundamentaliste ce nu aduceau decât moarte, distrugere şi suferinţă.

Căută alte visuri.

Îşi imagină alte locuri.

Asta făcea în dimineaţa când îl surprinse un zgomot ce creştea şi, când zări în depărtare silueta inconfundabilă a unui elicopter care nu semăna deloc cu cel al lui Nené Dupré, se grăbi să-şi încarce puşca şi să se posteze pe o înălţime care domina cea mai mare parte a masivului stâncos.

Aparatul rămase nemişcat în aer, la vreo sută de metri înălţime şi la ceva mai mult de trei sute de locul unde se ascundea beduinul.

Rămase aşa câteva minute şi, în cele din urmă, coborî foarte încet, aterizând aproape

de locul unde o făcuse francezul cu două zile în urmă.

Gacel observa.

Se deschiseră uşile şi doi bărbaţi săriră jos.

Se vedea că sunt bănuitori şi nu se simt în largul lor.

Pilotul rămăsese pe scaunul lui, rotoarele continuau să se învârtească şi era clar că nou-veniţii erau pregătiţi să se întoarcă în cabină şi s-o şteargă la cel mai mic semn de pericol.

La puţin timp, unul din ei, care purta o cămaşă roz cu flori, foarte ţipătoare, scoase din buzunarul de la spate al pantalonilor o enormă batistă albă şi o flutură de mai multe ori, ridicând în acelaşi timp mâinile ca să demonstreze că este dezarmat.

După câteva momente de şovăială, Gacel hotărî să se arate.

Stăpânul oribilei cămăşi se îndreptă spre el şi, când se află destul de aproape, întrebă într-o franceză de baltă:

— Gacel...? Eşti Gacel, tuaregul?

— Da, eu sunt.

— Ţi-am adus ceva...

Se întoarse şi-i făcu un semn însoţitorului său, care rămăsese lângă elicopter, iar acesta intră în cabină şi împinse afară, fără nici un menajament, un om legat la mâini, căruia îi alunecă piciorul când sări pe pietre şi căzu în genunchi.

Gacel îl recunoscu îndată.

— Şi cu ăsta ce-i? nu se putu abţine să întrebe deconcertat.

— Din partea *comendator*-ului Ferrara.

— Acum câteva zile i-am eliberat pe prizonieri.

— Ştim, dar *comendator*-ul îşi ţine întotdeauna promisiunile.

Împreună se apropiară de locul unde căzuse Marc Milošević, care îi observa cu chipul descompus de spaimă. *Imohag*-ul strâmbă din nas cu un gest de neplăcere.

— Miroase a câine mort! spuse.

— Nouă ne spui, care de ore întregi îl suportăm! se stropşi celălalt. Când şi-a dat seama că veneam încoace, s-a căcat pe el. Aici înăuntru nu se poate sta!

— Şi ce-aţi vrea să fac cu el?

— Să-i tai o mână.

Tuaregul se gândi o clipă fără să-şi ia ochii de la acea zdreanţă umană murdară, rău mirositoare şi cu ochii înroşiţi de plâns, ce părea pe punctul să sufere un atac de isterie şi nu mai semăna deloc cu atotputernicul şi agresivul Marc Milošević care într-o zi îl ameninţase cu o armă.

Pilotul, care oprise motoarele, şi cei doi însoţitori ai săi rămaseră în expectativă.

Fără să se grăbească, pe deplin conştient de importanţa momentului, Gacel Sayah scoase

din teacă un hanger lung şi ascuţit, de care nu se despărţea niciodată, şi apucă mâna dreaptă a prizonierului. Acesta scoase un geamăt de groază.

— Nu! aproape că urlă. Nu, te rog! Iartă-mă! Iartă-mă, te implor! Eram foarte obosit şi n-am ştiut ce fac.

Călăul său aşteptă până când celălalt închise instinctiv ochii ca să nu vadă ce urma să i se întâmple şi îi făcu doar o tăietură adâncă pe mână.

— Au fost prea multe suferinţe, spuse. Singurul lucru pe care-l doresc e ca de fiecare dată când vei privi această cicatrice să-ţi aminteşti cât de mult rău ai făcut şi să te gândeşti la consecinţele faptelor tale – şterse hangerul de sânge pe pantalonul rănitului şi-l băgă din nou în teacă, spunând: În ceea ce mă priveşte, totul s-a încheiat – privi spre bărbatul cu cămaşa roz şi zise în încheiere: Transmite-i salutări din partea mea lui Pino Ferrara şi spune-i că regret profund moartea lui Maurizio.

Apoi se întoarse şi plecă pe unde venise.

Italienii rămaseră câteva clipe dezorientaţi, fără să ştie ce să facă, până când, în cele din urmă, pilotul spuse:

— Ar fi mai bine să plecăm! Drumul e lung.

Cel care-şi scosese batista i-o dădu lui Marc Milošević ca să-şi oprească sângele, în timp ce-l ajuta să se ridice.

— Ai scăpat ca prin urechile acului! mormăi. Eu ţi-aş fi tăiat mâna şi boaşele, dar harapul ăsta te lasă să pleci cu o cicatrice cu care o să te mai şi făleşti pe deasupra, arătând-o ca pe o eroică amintire a războiului din Bosnia. Iar cât despre morţi, dă-i în mă-sa! Hai să plecăm de-aici!

Îl împinse, obligându-l să urce în elicopter, iar după câteva clipe zburau din nou în direcţia nord-est.

După vreo douăzeci de minute însă, italianul cercetă cu de-amănuntul întunecata câmpie presărată de pietre ce se întindea sub el, se asigură că masivul stâncos dispăruse de tot în spatele lui şi se înclină ca să-l bată uşor pe umăr pe pilot.

— Aici e bine! zise.

Celălalt aprobă cu un gest şi începu manevra de coborâre, aterizând apoi fără intenţia de a opri motoarele.

Mafiotul cu cămaşa roz scoase un şiş ascuţit şi tăie legăturile prizonierului, arătându-i plosca mare aflată sub scaunul său:

— Dacă o lungeşti bine, apa asta poate să-ţi ajungă două zile.

Marc Milošević îl privi cu ochii holbaţi de groază.

— Dar ce, aveţi de gând să mă lăsaţi aici, în mijlocul deşertului? întrebă ca şi cum n-ar fi

fost în stare să accepte un asemenea fapt, de o monstruozitate de neconceput.

— Îndeplinim ordinele.

— Dar de ce? aproape scânci Milošević, pierzându-și cumpătul. De ce? Tuaregul m-a iertat.

— Tuaregul ăsta e liber să facă ce vrea, deși eu personal nu sunt de acord cu hotărârea lui, îi răspunse italianul calm. Dar *comendator*-ul nu te iartă pentru că ai provocat moartea celui mai bun prieten al fiului său...

— Dar nu l-am omorât eu! Au fost cei din organizație.

— Știm, și-o să ne ocupăm de ei la timpul potrivit, dar e limpede că totul a început din cauza ta, pentru că ai fost imbecil și gură spartă... Așa că, jos!

— Nu puteți face una ca asta! Ar fi o crimă.

Interlocutorul său se mulțumi să deschidă ușa și să-l împingă afară.

— În cazul ăsta, o să dorm prost la noapte! spuse, întrebând apoi sarcastic: Nu căutai emoții? Acum ai ocazia să trăiești emoții adevărate.

Închise ușa brusc și-i făcu un gest semnificativ pilotului ridicând degetul mare; în câteva secunde, aparatul se înălță și-și continuă drumul ca și când nu s-ar fi întâmplat nimic.

Marc Milošević reacționă după mult timp.

Rămăsese întins pe jos, ţinând strâns plosca, orbit de praful pe care-l stârnise elicopterul şi atât de zăpăcit de cele întâmplate, încât abia într-un târziu pricepu că ceilalţi îl abandonaseră şi nu aveau nici cea mai mică intenţie să se întoarcă după el.

Culcat pe pământul negricios şi bătătorit, sprijinindu-se de una din nenumăratele stânci ce păreau că fuseseră împrăştiate pe acea întindere din capriciul unui uriaş semănător beat, abia schiţă gestul de a se ridica în picioare, convins că acel mic efort era o pierdere de timp.

Fusese condamnat la moarte, ştia asta, dar ştia că fusese condamnat la cea mai cruntă şi mai inumană moarte, cea pe care nici măcar cel mai crud dintre beduini nu ar rezerva-o celui mai mare duşman al său.

Numai cineva născut foarte departe de Sahara ar fi în stare să aleagă o execuţie atât de înspăimântătoare.

Şi nimeni născut în Sahara n-ar fi fost atât de crud încât să-i mai lase şi apa necesară ca să-şi prelungească agonia.

Privi în jurul său.

Oriunde se întorcea, orizontul era identic: o linie subţire şi imprecisă de culoare brună care, undeva foarte departe, se întâlnea cu un cer de un albastru strident.

Nici un munte, oricât de mic, nici o dună aurie care să-i servească drept punct de reper;

nici măcar un tufiş prăfuit, care să fie dovada că se afla pe Pământ şi nu pe Lună.

Nici o altă întindere nu putea fi mai netedă şi nici un alt peisaj mai monoton, pentru că puteai jura că fiecare dintre acele pietre era aidoma celorlalte şi fusese pusă acolo mai degrabă ca să-l încurce pe călător decât să-l ajute să se orienteze.

Rămase acolo ca o piatră între atâtea altele cu speranţa că sufletul celor ce-l abandonaseră se va înmuia.

Aşteptă mai bine de o oră.

Dar totul era de prisos; în cel mai adânc ungher al fiinţei sale ştia că până şi piatra de care se sprijinea putea ajunge să fie mai umană decât cei trei asasini indiferenţi.

Nici măcar nu plângea.

Nu-şi blestema soarta şi nici nu se lamenta că săvârşise absurda şi copilăreasca greşeală care-l adusese în situaţia de a-şi sfârşi viaţa într-un mod atât de tragic.

Nu trebuia să scormonească prea adânc în sufletul său ca să accepte că, de fapt, nu era pedepsit pentru simplul delict de a fi vărsat un bidon de ulei într-un nenorocit de puţ beduin, ci pentru multe alte delicte, cu mult mai grave, de care nu dorea să-şi amintească în acele clipe.

Întotdeauna se fălise că e în stare să-şi petreacă cea mai mare parte a vieţii făcând

echilibristică pe muchia unui cuţit foarte ascuţit, de aceea acum nu avea dreptul să se plângă că, în cele din urmă, cuţitul se întorsese împotriva lui.

Se plângea însă că acest cuţit se întorsese împotrivă-i din pricina unei morţi absurde, pentru care nu se simţea deloc vinovat.

Poate că un judecător excesiv de meticulos ar fi putut să-l acuze pentru unele întâmplări petrecute cu ani în urmă în Bosnia, dar era convins că nici celui mai intransigent judecător nu i-ar fi trecut prin minte să-l implice în mod direct în tragicul sfârşit al lui Maurizio Belli.

El nu voise niciodată să se întâmple tot ce s-a întâmplat.

Nici măcar nu-i trecuse prin minte că o absurdă izbucnire de furie, într-un fel justificată de împrejurări, va sfârşi într-un lanţ de nonsensuri atât de lamentabil.

Trecu mult timp înainte de a se hotărî să se descalţe, să-şi scoată pantalonii, să se şteargă la fund cu chiloţii şi să-i arunce cât mai departe cu putinţă.

De vreme ce avea să moară, voia cel puţin să-şi păstreze cât de cât demnitatea.

Îl ruşina faptul că nu-şi putuse controla sfincterele în faţa celor trei jigodii.

Le servise o istorie nostimă pe care să le-o povestească nepoţilor lor; or să spună cum,

în urmă cu mulţi ani, un bosniac îngrozit se căcase pe el de frică.

Nu era demn de cineva care înfruntase moartea de atâtea ori.

Moartea altora, desigur.

În cele din urmă, se ridică în picioare şi porni în direcţia opusă locului unde-şi aruncase chiloţii.

Niciodată n-a ştiut de ce a făcut-o, dar probabil fusese un impuls instinctiv de a se îndepărta cât mai repede de o dovadă atât de fizică şi palpabilă a laşităţii sale necontrolate.

La urma urmei, ce mai conta?

Nu căuta decât un loc unde să poată muri, şi în acea întindere de neimaginat orice loc era bun pentru asta.

Înainta ca un robot, fără să se gândească la nimic, fugind de amintiri şi, mai ales, de posibilitatea de a i se face milă de el însuşi.

La ce i-ar fi slujit să se autocompătimească, dacă tot nu avea nici un martor?

Sudoarea îi curgea şiroaie şi ştia foarte bine că acesta este cel mai rău lucru care i se putea întâmpla în asemenea împrejurări, dar nu-i mai păsa.

Cu cât va muri mai repede, cu atât mai bine.

Cu cât îşi va pierde cunoştinţa mai repede, cu atât va suferi mai puţin.

Inima-i bătea cu putere, sângele îi zvâcnea în tâmple asemenea bubuiturilor unor tunuri

îndepărtate, vederea începea să-i slăbească, îi lipsea aerul şi era pe deplin conştient că acestea erau simptomele unui colaps.

Făcu un efort supraomenesc să nu bea.

Ştia că nu-i va servi la nimic să încerce să-şi prelungească agonia.

Era însă foarte greu să reziste tentaţiei.

Foarte, foarte greu.

O mică scânteiere clipi în depărtare.

Se opri, privi atent şi îşi şterse transpiraţia ce-i curgea în ochi, ca să ajungă la îngrozitoarea concluzie că nu fusese decât o iluzie optică.

Întinderea de pământ era aceeaşi, la fel şi orizontul.

Nu se vedea nimic. Scânteierea scurtă şi intermitentă fusese probabil rodul imaginaţiei sale.

Continuă să înainteze şi luptă din nou împotriva nevoii de a bea.

Văzu din nou scânteierea ce dură o zecime de secundă şi care provenea dintr-un punct nu prea îndepărtat, poate la ceva mai mult de un kilometru distanţă.

Încercă să se calmeze, îşi încordă privirea, dar din nou nu zări nimic.

Nimic, nimic.

— Ăsta e sfârşitul! îngăimă. Încep să înnebunesc.

Dar pentru a treia oară, ceva luci printre pietre.

Grăbi pasul şi se îndreptă direct spre acel loc, nutrind un soi de imperceptibilă speranţă, dar când ajunse la locul cu pricina căzu în genunchi, lăsând să-i scape un geamăt răguşit.

Vântul capricios se distra cu o cutie de răcoritoare şi, de fiecare dată când fundul ei argintat reflecta razele soarelui ce începuse să apună, arunca scânteieri violente.

O simplă cutie de răcoritoare!

Fusese ultima şi zadarnica lui speranţă de salvare: o cutie de răcoritoare ce se răsucea pe loc – o dată, şi încă o dată...

O privi îndelung, fără a schiţa nici cel mai mic gest de a o atinge, fiindcă prezenţa ei i se părea o crudă şi stupidă batjocură a sorţii.

De câte ori nu ţinuse în mână o asemenea cutie, fără să-şi închipuie măcar că va fi ultimul lucru „civilizat" pe care o să-l vadă?

Era cu adevărat zdrobitor şi cu totul aiurea.

Unul dintre cele mai cunoscute simboluri ale civilizaţiei de consum şi ale progresului omenirii dansând în ritmul vântului, în cel mai dezolant peisaj al planetei.

Cum era posibil?

Puţin câte puţin, întrebarea începu să-şi facă loc prin ceaţa ce-i învăluise creierul: cum era posibil?

Cum ajunsese acolo cutia aceea?

Şi cum de încă nu ruginise şi mai putea să arunce scânteieri în bătaia soarelui?

Cine o aruncase acolo?

Brusc, îi trecu prin minte o idee absurdă.

Încercă s-o alunge, dar ideea reveni iar şi iar, căutând să se transforme într-o certitudine absolută.

Absurd, dar adevărat... Fusese chiar el!

Chiar el, Marc Milošević, aruncase cutia acolo, în ziua când fuseseră nevoiţi să se oprească pentru a completa apa pe care o pierdea radiatorul maşinii.

Căută în jur.

Acolo, foarte aproape, erau urmele maşinii sale.

Şi lângă ele, urmele maşinii lui Marcel Charrière, pe care-l urmărise cu atâta furie în ziua aceea blestemată.

Aceea era deci întinderea pietroasă dintre puţul tuaregilor în care vărsase un bidon de ulei la prima oră a dimineţii şi marele puţ din oaza Sidi-Kaufa, unde sosiseră pe înserat.

Era un drum pe care-l mai străbătuse.

Un loc cunoscut.

Urmele celor două vehicule ce formau parcă o cărare şi îi indicau, fără îndoială, direcţia în care se afla oaza Sidi-Kaufa.

Acolo, spre nord-est, în vreun loc pierdut, poate foarte aproape, poate foarte departe.

Privi înaintea lui şi strânse din dinţi cu putere.

Dacă era acolo, şi acum ştia că este, el, Marc Milošević, o va găsi.

Îi era în joc viaţa!

Lanzarote-Madrid
iunie 2000